Programmabegroting 2022

Inhoudsopgave

1. Leeswijzer 5
1.1 Leeswijzer 7
2. Voorwoord 9
2.1 Voorwoord 11
3. Begroting op hoofdlijnen 13
3.1 Beleidsontwikkelingen 15
3.2 Financiën 18
4. Beleidsprogramma's 25
4.1 Programma 1: Bestuur 27
4.2 Programma 2: Openbare orde en veiligheid 30
4.3 Programma 3: Sociaal domein 33
4.4 Programma 4: Onderwijs 43
4.5 Programma 5. Maatschappelijke Ondersteuning 46
4.6 Programma 6: Kunst en cultuur, recreatie en toerisme 47
4.7 Programma 7: Sport en bewegen 50
4.8 Programma 8: Ontwikkeling openbare ruimte 53
4.9 Programma 9: Beheer bestaande openbare ruimte 57
4.10 Programma 10: Economische zaken en grondzaken 61
4.11 Programma 11: Duurzaamheid 66
4.12 Programma 12: Burgerzaken 71
5. Algemene dekkingsmiddelen en overzicht overhead 75
5.1 Overzicht van de Algemene dekkingsmiddelen en overzicht overhead 77
6. Paragrafen 81
6.1 Paragraaf lokale heffingen 83
6.2 Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing 89
6.3 Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen 98
6.4 Paragraaf financiering 105
6.5 Paragraaf bedrijfsvoering 110
6.6 Paragraaf verbonden partijen 114
6.7 Paragraaf grondbeleid 122
6.8 Paragraaf subsidies 128
6.9 Paragraaf schouwburg Ogterop 129
7. Uiteenzetting van de financiële positie 131
7.1 Overzicht baten en lasten met toelichting 133
7.2 Incidentele baten en lasten 136
7.3 Overzicht baten en lasten meerjarig 138
7.4 Geprognosticeerde balans 140
7.5 Reserves en voorzieningen 141
7.6 Berekening EMU-saldo 143
8. Bijlagen 145
8.1 Investeringsprogramma 2022-2025 147
8.2 Kerngegevens 153
8.3 Taakvelden 154

1. Leeswijzer

1.1 Leeswijzer

De leeswijzer vertelt hoe deze programmabegroting is opgebouwd. We beginnen met het **voorwoord**. Daarna volgt de **begroting op hoofdlijnen** bestaande uit twee delen: de beleidsontwikkelingen en de financiën. In de begroting op hoofdlijnen wordt het totaalbeeld van deze begroting weergegeven.

De **beleidsbegroting** bestaat uit een programmaplan, het overzicht Algemene dekkingsmiddelen en de paragrafen.

Programma's
Per beleidsprogramma geven we aan:
- Wat valt onder dit programma?
- Beleidskader;
- Relaties met andere beleidsterreinen;
- Wat willen we bereiken;
- Wat gaan we daarvoor doen;
- Beoogde effecten;
- Wat mag het kosten (inclusief toelichting);
- De geplande investeringen met toelichting.

Overzicht Algemene dekkingsmiddelen inclusief overzicht overhead
De algemene dekkingsmiddelen vormen de financiële dekking van de bestedingen in de programma's 1 tot en met 12. Daarnaast worden hier het renteresultaat en de eventueel verschuldigde vennootschapsbelasting verantwoord. Hier staat ook de post voor onvoorziene uitgaven.

Er is een afzonderlijk overzicht opgenomen van de kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces (de zogenaamde overheadkosten).

Paragrafen
Doel van de paragrafen is dat belangrijke reguliere gemeentelijke taken met betrekking tot de financiële positie worden gebundeld. Hiermee krijgt de raad inzicht in de door hem gestelde kaders voor deze onderwerpen. De paragrafen zijn een dwarsdoorsnede van de begroting.

De **financiële begroting** bestaat uit een uiteenzetting van de financiële positie.

Overzicht van baten en lasten met toelichting
Dit betreft een totaaloverzicht van de raming van baten en lasten per programma. Verder staat hier het overzicht van de geraamde algemene dekkingsmiddelen (inclusief de kosten van overhead). Het saldo van baten en lasten wordt verrekend met de mutaties van de reserves per programma. Dit leidt uiteindelijk tot het geraamde resultaat. De toelichting bevat de grondslagen waarop de ramingen zijn gebaseerd.

Het totaalbeeld wordt aangevuld met een overzicht van geraamde incidentele baten en lasten per programma. Het geraamde resultaat per jaar wordt gecorrigeerd met het saldo van de incidentele baten en lasten. Op die manier is per jaar het structureel evenwicht weergegeven.

Vervolgens is een overzicht toegevoegd van de geraamde baten en lasten voor de jaren 2023 tot en met 2025.

Geprognosticeerde balans
Hieronder staat de meerjarige geprognosticeerde balans.

Reserves en voorzieningen
Hier staat het meerjarig beeld van de reserves en voorzieningen met een toelichting daarop.

EMU-saldo
De opname van het EMU-saldo is een verplichting. Het geldt binnen de Europese Unie als indicator om de gezondheid van de overheidsfinanciën te kunnen bepalen.

Er zijn drie **bijlagen** toegevoegd:
1. Een totaaloverzicht van alle geplande investeringen 2022-2025;
2. De kerngegevens van de gemeente Meppel;
3. Een overzicht van baten en lasten ingedeeld naar de taakvelden.

2. Voorwoord

2.1 Voorwoord

Geachte leden van de gemeenteraad,

Hierbij bieden wij u de programmabegroting van 2022 aan.

De laatste begroting van deze bestuursperiode. We kijken hoopvol uit naar het jaar dat voor ons ligt, ondanks het feit dat we ook in 2022 nog wel te maken hebben met het coronavirus en de beperkingen die dat met zich meebrengt. Het overgrote deel van de Meppelers is gevaccineerd en er kan en mag steeds meer. En als we één ding hebben gezien, dan is het wel hoeveel veerkracht en creativiteit er in de Meppeler samenleving zit. Het college kijkt dan ook uit naar de laatste maanden van deze bestuursperiode en heeft vertrouwen in de periode erna.

De komende jaren wacht Meppel een aantal mooie uitdagingen. Op het gebied van wonen en verstedelijking, klimaat en de energietransitie bijvoorbeeld. Investeren in Meppel is nodig om de economische groei te stimuleren en ons voorzieningenniveau op peil te houden. In 2022 gaan we daar vol enthousiasme mee door. We gaan het eerste wijkplan maken richting een aardgasvrij Meppel en werken de plannen voor de vernieuwbouw van Ogterop verder uit. De transformatie van Noordpoort krijgt verder vorm en we werken aan de ontwikkeling van onze bedrijventerreinen. Natuurlijk blijven we investeren in een aantrekkelijke binnenstad en gezonde, leefbare dorpen en wijken.

Dat doen we niet alleen, maar samen met inwoners, ondernemers en samenwerkingspartners in de regio. We zetten in op groei met behoud van onze identiteit. Dat wat Meppel zo mooi maakt, versterken we. De betrokkenheid van de Meppelers is daarin onmisbaar. De komst van de Omgevingswet geeft ons nieuwe instrumenten om het samenspel met de samenleving aan te scherpen en verder te optimaliseren. Zo blijft Meppel de plek waar je wilt wonen, werken en ondernemen. En waar mensen uit omliggende gebieden graag komen om gebruik te maken van onze regionale voorzieningen.

Onze ambitie is helder. Tegelijk kent de financiële positie van onze gemeente een aantal onzekerheden, de meeste afhankelijk van externe factoren. Zo is de kabinetsformatie nog altijd niet afgerond en het is nog onduidelijk wat dit betekent voor de gemeentefondsuitkering. De jeugdzorg en de bekostiging ervan zijn (landelijk) in beweging. Het rijk heeft voor 2022 extra middelen beschikbaar gesteld voor de jeugdzorg, maar laat de beslissing voor de jaren daarna aan het nieuwe kabinet. We blijven daarom werken aan efficiëntere werkprocessen, waarbij maatwerk en het zoveel mogelijk voorkomen van langdurige zorg het uitgangspunt blijft.

Het college heeft de financiële positie van onze gemeente de afgelopen jaren verder verstevigd. Maar een behouden koers en weloverwogen keuzes blijven nodig. We spannen ons maximaal in om ambities te realiseren, binnen de financiële mogelijkheden en de capaciteit van de organisatie. Niet alles kan, zeker niet tegelijk. Dat vraagt om stevige keuzes die we samen met uw raad blijven maken, onder andere met de begroting die u nu in uw handen heeft.

Tot slot, het college blikt terug op een ongekende bestuursperiode. We kijken met vertrouwen vooruit naar al het moois dat Meppel te wachten staat. We zien er naar uit om samen met onze samenleving en uw raad deze bestuursperiode af te ronden en na de gemeenteraadsverkiezingen samen te werken aan een nóg mooier Meppel.

Burgemeester en wethouders.

3. Begroting op hoofdlijnen

3.1 Beleidsontwikkelingen

Deze begroting is de laatste in de huidige bestuursperiode. In de perspectiefnota is aangegeven dat wij inzetten op twee punten: enerzijds willen we geen gras voor de voeten wegmaaien van het volgende bestuur. Anderzijds zien we ons voor opgaven gesteld die geen uitstel verdragen. Stilzitten is geen optie. We geven richting aan ontwikkelingen via projecten en activiteiten die voor ons liggen. We gaan niet op onze handen zitten maar geven koersvast invulling aan de vraagstukken die urgent zijn. Daarbij zijn de drie samenhangende lijnen uit de perspectiefnota leidend:

a. Groeiend kwaliteit toevoegen
Ons voorzieningenniveau is hoog, met name doordat we een regionaal verzorgingsgebied hebben. Groei vergroot het draagvlak voor deze voorzieningen, maar groei alleen voegt onvoldoende toe. Het is zaak de unieke kwaliteiten van Meppel te handhaven en zelfs uit te bouwen. Op die manier dragen we bij aan de kwaliteit van leven en aan een brede welvaart.

b. Effectief organiseren: verbindend en vraagstukgericht
De samenleving verandert in hoog tempo. Dat vraagt om herijking van onze verhoudingen, zowel intern als met partners. Ook vraagt het om flexibiliteit en wendbaarheid. Het feit dat de samenleving verandert en vaak complexer wordt, maakt dat we als gemeente verbindingen moeten leggen over de domeinen heen, en tussen inwoners, organisaties en bedrijven. We willen effectief bijdragen aan het oplossen van vraagstukken. Vraagstukken moeten centraal staan in de wijze waarop we relaties aangaan met partijen in de samenleving.

c. Transformatief besparen
Verbetering van de financiële positie blijft een thema dat regelmatig terugkomt. Een andere benadering is echter nog steeds nodig. Een manier om dat te doen is het verbinden van de transformaties die op ons afkomen met de taken die we als gemeente al hadden en hebben. Zo maken we werk met werk en maken we verbinding met partijen in de samenleving.

Financiën
Gezonde financiën willen we realiseren door gebruik te maken van de beleidsvrijheid die het rijk ons geeft ten aanzien van de besteding van de rijksmiddelen. Dit uiteraard binnen de kaders van de wetgeving. Onze grootste inkomstenbron is de gemeentefondsuitkering die we van het rijk ontvangen. Hiervoor geldt geen bestedingsvoorwaarde. Het geeft gemeenten de mogelijkheid eigen afwegingen te maken. Vaak is het zo dat bij een nieuwe taak het budget dat we van het rijk ontvangen eerst leidend is. Zodra een gemeente meer ervaring heeft opgedaan met de uitvoering van zo'n (nieuwe) taak gaat het rijk er vanuit dat gemeenten zelf een inschatting kunnen maken van de kosten die de nieuwe taak met zich meebrengt.
De koppeling tussen uitgaven en inkomsten wordt dan losgelaten conform het doel van het rijk om de gemeentefondsuitkering aan te merken als algemeen dekkingsmiddel. Dit ook vanwege de systematiek dat de omvang van het gemeentefonds afhankelijk is van de ontwikkeling van de rijksuitgaven. Geeft het rijk meer uit dan krijgen gemeenten meer en geeft het rijk minder uit dan krijgen gemeenten ook minder. Het college legt achteraf via de jaarstukken verantwoording af aan de gemeenteraad over de wijze waarop de middelen van het rijk worden ingezet alsmede over de rechtmatige en doelmatige besteding ervan.

Hoe doen we dat concreet?
Groeiend kwaliteit toevoegen passen we onder meer toe in het traject van de Omgevingsvisie, in de manier waarop we in het najaar komen tot een visie op de leefomgeving. Uiteraard speelt het een grote rol bij de woonopgave. We treffen voorbereidingen om woningbouw waar mogelijk te versnellen. Dat doen we in het samenwerkingsverband Regio Zwolle en in de samenwerking met provincie Drenthe en gemeenten in zuidwest-Drenthe. Daarnaast werken we stevig door aan het behoud en de verbetering van ons voorzieningenniveau, met speciale aandacht voor Ogterop, het ziekenhuis en de binnenstad.
Effectief organiseren en samenwerking zoeken met inwoners en andere partners doen we onder meer via de taskforce corona, een breed samengestelde groep die zich richt op het dempen van de negatieve effecten van het coronavirus. In het Sociaal domein willen we nieuwe afspraken maken met partijen in zorg, onderwijs en welzijn. Het oplossen van vraagstukken staat daarbij centraal.
Om transformatief te besparen proberen we de grote uitdagingen, zoals klimaat en duurzaamheid te verbinden met taken die we al doen. Een wijk van het gas halen doe je samen met de inwoners, maar ook benut je momenten die bijvoorbeeld al in de planning staan van het beheer van de openbare ruimte. Nieuwe manieren –innovaties- zoals op het gebied van digitalisering en informatisering, passen we waar mogelijk toe. Randvoorwaardelijk investeren we in dit onderwerp. Duurzaamheid koppelen aan havenontwikkeling is een manier om verschillende opgaven effectief te verbinden. Daarmee lossen we problemen van de toekomst op én dragen we bij aan gezonde financiën.
Binnen het Sociaal domein, het Fysiek domein en de bedrijfsvoering lichten we een aantal zaken uit:

Sociaal domein
Jeugdzorg
Jeugdzorg is landelijk een prominent thema en in de gemeente Meppel is dit niet anders. In 2015 werd de jeugdzorg als gevolg van de decentralisaties naar de gemeente overgedragen, met een fikse efficiencykorting. Sindsdien kampen we met tekorten. Inmiddels erkent het rijk dit structurele probleem en komen er structureel extra gelden naar de gemeente. De vraag is echter: is dit genoeg? Enerzijds om De structurele tekorten te compenseren in de jeugdzorg en anderzijds om de offers die uit de algemene middelen zijn gebracht om de tekorten uit de jeugd te dekken, te verlichten.
We komen steeds vaker zeer schrijnende verhalen van mensen tegen. Daar wil je wat aan doen, maar de meest complexe probleemsituaties vergen ook heel veel financiële middelen. Als gemeente kunnen we niet alles bekostigen. Dat is een dilemma. De jeugdzorg is kwetsbaar, letterlijk en figuurlijk.
Dienstverlening
Dit dilemma geldt eigenlijk voor het gehele Sociaal domein. Complexe en schrijnende situaties gaan hand in hand met hoge kosten en oplopende financiële tekorten. Om hier koersvast invulling aan te geven blijven we inzetten op preventie. We geloven: voorkomen is beter dan genezen. We geloven óók in de eigen kracht van onze inwoners. Is de zorg echt nodig? Dan kan daar altijd gebruik van gemaakt worden. Het is beter voor iedereen als situaties worden aangepakt vóór ze escaleren. En met elkaar kunnen we voorkomen dan wel vertragen dat mensen in een zorgvangnet terecht komen. Dat is niet eenvoudig, daar hebben we onze partners in welzijn, onderwijs en zorg hard bij nodig. Samen met hen willen we dan ook dichter op de leefwereld acteren. Samenwerken is essentieel, zeker bij preventie.
In de komende jaren richten we ons op het beter inrichten van de dienstverlening. De wereld om ons heen transformeert en wij transformeren mee. We werken met een andere toegang en brengen het voorzieningenniveau op orde, zodat deze past bij Meppel. We halen buiten naar binnen, gaan strategisch partnerschap aan en bevorderen participatie van inwoners, organisaties en bedrijven. Eigen regie hebben op je leven is een groot goed en zullen we ondersteunen en faciliteren waar nodig. We hebben te maken met financieel beperkende omstandigheden, maar dit biedt ook een uitdaging: we zetten de lijn uit vanaf de inhoud en gaan het in de toekomst écht anders doen.
Economisch wacht ons ook een uitdaging: ondernemingen kunnen failliet gaan door bijvoorbeeld het wegvallen van de steunpakketten van de overheid. Dit zorgt voor financiële onzekerheid en kan leiden tot schulden en armoede. De werkloosheid zal naar verwachting toenemen, terwijl tegelijkertijd in sectoren een tekort aan arbeidskrachten is. Als gemeente en regio willen we inzetten op om- en bijscholing zodat we mensen die hun baan kwijtraken kunnen begeleiden naar een nieuwe baan.

Fysiek domein
Omgevingswet
De breedste opgave waar we in het Fysiek domein voor staan is de invoering van de Omgevingswet. De invoeringsdatum is met een halfjaar uitgesteld tot 1 juli 2022. We zijn volop bezig met de voorbereidingen waaronder het gereed maken van de digitale systemen, het oefenen en testen van de werkprocessen rond vergunningverlening, het aanpassen van diverse verordeningen, een leidraad voor het Omgevingsplan, het opstellen van participatiebeleid en het maken van een Omgevingsvisie.

Wonen en verstedelijking
In Nederland moeten veel woningen worden gebouwd; de behoefte is enorm. Meppel wil daaraan bijdragen. Groei is een middel om onze voorzieningen structureel op peil te houden en mogelijk te verbeteren. In de Omgevingsvisie wordt verkend hoe Meppel op kwalitatieve wijze invulling gaat geven aan deze verstedelijking. Concreet willen we woningbouw versnellen in Nieuwveense Landen en starten in Noordpoort. De woningnood in Nederland is tenslotte groot en de vraag naar woningen neemt (ook) in Meppel toe. Het gaat echter niet alleen om wonen. Die inwoners gaan zich ook verplaatsen en willen ook werken. Daar hoort dus ook de werkgelegenheid bij, waarvoor de ontwikkeling van Noord III voor ons bedrijfsleven essentieel is. En we zetten ons in voor verbetering van de infrastructuur, waaronder het spoor, en de stationsomgeving.

Duurzaamheid
We staan voor een belangrijke opgave met het samenhangende vraagstuk van klimaat, energie en circulariteit. Dit heeft dan ook onze volle aandacht. Met het programma duurzaamheid geven we hier invulling aan. Afvalreductie, duurzame opwek van energie, wijken van het gas af, aanpassing aan klimaatverandering hoort er allemaal bij. Een groot project dat hieraan de komende jaren ook gaat bijdragen is Port of Zwolle. Een circulaire haven met toenemende economische kansen in regionaal verband is het toekomstbeeld.

Bedrijfsvoering
Informatisering
Niet alleen de samenleving verandert in een hoog tempo; de manier waarop we omgaan met informatie en digitale processen doet dit ook. Daarom werd eerder in deze tekst al genoemd: investeren in informatisering is randvoorwaardelijk. We starten in 2022 met het Verbeterplan Informatisering. In de gehele organisatie brengen we de informatievoorziening op orde komt en wordt deze duurzaam en

toekomstbestendig gemaakt. De organisatie is momenteel onvoldoende ingericht om in te spelen op tal van ontwikkelingen.
Dit geldt bijvoorbeeld voor het faciliteren van de toenemende behoefte van inwoners en ondernemers om zaken zelf te kunnen regelen en aan te vragen bij de gemeente. Het Verbeterplan Informatisering heeft dan ook effect op veel processen in de organisatie en op alle programma's.
Met de realisatie van een gezonde informatisering kunnen we efficiënter werken omdat er meer gedigitaliseerd en geautomatiseerd kan worden. Daarmee komen we tot een snellere én meer passende dienstverlening. Het digitaal volgen van een aanvraag, als inwoner of als ondernemer, wordt zo eenvoudiger gemaakt en de mogelijkheden worden uitgebreid.
De gemeente Meppel beschikt over een enorme hoeveelheid informatie die zonder de juiste processen, analyses en vertalingen weinig van waarde is. Dat kan én willen we anders. Zo kan met behulp van data en het analyseren van trends invulling gegeven worden aan de verkleuring van de binnenstad. Maar ook kan er gemonitord en gestuurd worden op de effectiviteit van voorzieningen in het Sociaal domein. Inwoners kunnen enerzijds meer zelf, terwijl anderzijds op maat passende ondersteuning geboden kan worden. Zo kunnen we eerder bijsturen en komen we sneller tot goede resultaten.

3.2 Financiën

Financieel vertrekpunt
Het financieel vertrekpunt van deze programmabegroting is de eindstand van de programmabegroting 2021-2024. In de PPN hebben we die eindstand geactualiseerd.

Omschrijving (bedragen x 1.000)	2022	2023	2024	2025
Eindstand programmabegroting 2021-2024	-486	-461	-1.230	-1.199
Uitwerking op basis technische uitgangspunten				
Financiële uitkomsten gemeentefonds o.b.v. septembercirculaire 2020	-1.127	-602	-748	-1.291
Financiële uitkomsten o.b.v. constant naar lopende prijzen ingaande 2022	-820	-820	-820	-820
Raming loonontwikkelingen eigen personeel per 01-01-2022 met 2%	460	460	460	460
Raming prijsindex budget derden 1,5%	270	270	270	270
Vertrekpunt Perspectienota 2022-2025	**-1.703**	**-1.153**	**-2.068**	**-2.580**

(plus = nadeel, min = voordeel)

De actualisatie is gedaan op basis van de laatste berichten van het rijk over de gemeentefondsuitkering. Ook zijn de gevolgen van de verwachte loon- en prijsontwikkelingen vanaf 1 januari 2022 meegenomen.

Even terug naar de vastgestelde PPN 2022-2025
De PPN die de raad in zijn vergadering van eind juni heeft vastgesteld is anders van karakter dan we gewend zijn. Reden daarvan is dat we in het laatste jaar van deze collegeperiode zitten. Vanzelfsprekend hebben we rekening gehouden met de beleidsontwikkelingen die we op ons af zien komen. Ook de verantwoording over 2020 in de jaarstukken en de bestuursrapportage 2021 die voor de zomer is gepresenteerd heeft (financieel) invloed.

De financiële opgaven bij de PPN hebben geleid tot het treffen van maatregelen om te komen tot een structureel en reëel financieel evenwicht voor de komende jaren. Tijdens de behandeling van de PPN heeft de raad een motie aangenomen waarin is gevraagd om een nadere onderbouwing te geven van de keuzes die zijn gemaakt. We noemen ze hierna nog even weer met daarbij een toelichtende tekst. Een aantal keuzes zijn inmiddels geactualiseerd bij deze begroting.

Overzicht financiële opgaven PPN ingedeeld per categorie:

Omschrijving (bedragen x 1.000)	2022	2023	2024	2025
Vertrekpunt Perspectienota 2022-2025	**-1.703**	**-1.153**	**-2.068**	**-2.580**
Noodzakelijkheden en onvermijdelijkheden	590	573	655	604
Opgave perspectiefnota na noodzakelijkheden	-1.113	-580	-1.413	-1.976
Structurele effecten jaarrekening 2020	2.745	2.720	2.720	2.720
Opgave perspectiefnota na structurele effecten jaarrekening 2020	1.632	2.140	1.307	744
Overige (structurele) effecten	200	235	299	125
Opgave perspectiefnota na overige (structurele) effecten	1.832	2.375	1.606	869
Wensen	339	339	390	270
Opgave perspectiefnota na wensen	2.171	2.714	1.996	1.139
Voorlopige stand perspectiefnota 2022-2025	**2.171**	**2.714**	**1.996**	**1.139**

(plus = nadeel, min = voordeel)

Omschrijving (bedragen x 1.000)	2022	2023	2024	2025
Voorlopige eindstand	**2.171**	**2.714**	**1.996**	**1.139**
Keuzes ingedeeld per programma				
Bestuur				
Budget taskforce corona halveren	-150			
Sociaal domein				
Taakstelling Sociaal domein	-420	-570	-570	-570
Onderwijs				
Bijdrage schoolzwemmen halveren	-32	-32	-32	-32
Sport en bewegen				
Verhoging gebruikersvergoeding sportaccommodaties	-45	-90	-135	-180
Ontwikkeling openbare ruimte				
Deel budget Omgevingswet 1 jaar opschuiven	-50	50		
Verlagen herstructureringsbudgetten	-50	-50	-50	-50
Transformatiegebied Noordpoort	-50	-50	-50	-50
Beheer openbare ruimte				
Verhoging opbrengst parkeervergunningen	-32	-32	-32	-32
Verhoging opbrengst havengeld pleziervaart	-24	-36	-48	-60
Halveren budget kwaliteitsverbetering groen	-125	-125	-125	-125
Taakstelling binnen beheer groen	-180	-180	-180	-180
Termijn afschrijving wagenpark verlengen		-60	-60	-60
Lagere onderhouds- en energiekosten openbare verlichting	-20	-20	-20	-20
Onderhoud verkeersvoorzieningen	-50	-50	-50	-50
Algemene dekkingsmiddelen				
Structurele compensatie jeugd via gemeentefonds	-430	-1.000	-1.000	-1.000
Overige inkomstenverhogende maatregelen	-75	-75	-75	-75
Voordeel rente leningenportefeuille niet storten in reserve	-370			
Bijstellen vennootschapsbelasting	-40	-40		
Overhead				
Sluiten bedrijfsrestaurant		-100	-100	-100
Taakstelling personeel ivm Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen	-200	-200	-200	-200
Eindstand perspectiefnota 2022-2025	**-172**	**54**	**-731**	**-1.645**

(plus = nadeel, min = voordeel)

Toelichting op de keuzes PPN per programma:

Bestuur

In de vorige programmabegroting hebben we voor 2021 en 2022 € 300.000 opgenomen voor het dempen van sociaal economische effecten corona. Onzekere factor is hoe deze effecten zich zullen uiten en of het beschikbare budget voldoende zou zijn. Stand van zaken is dat we er vanuit gaan dat het budget in 2021 niet volledig wordt besteed.

Sociaal domein

Deze taakstelling is ingevuld bij deze programmabegroting (zie mutaties hierna).

Onderwijs

Het voorstel halveren van de bijdrage voor schoolzwemmen is bij amendement tijdens de raadsbehandeling van de PPN niet overgenomen.

Sport en bewegen

De voorgestelde tariefsverhoging is bij amendement tijdens de raadsbehandeling van de PPN niet overgenomen. Een eventuele verhoging van het tarief vanaf 2023 te bezien bij de volgende PPN.

Ontwikkeling openbare ruimte

De inwerkingtreding van de Omgevingswet is wederom opgeschoven. Dat vraagt ook om een nieuwe planning van de werkzaamheden. De herstructureringsbudgetten hebben we jaarlijks met € 50.000 verlaagd als gevolg van de temporisering van het stationsgebied en de aanstaande invoering van de Omgevingswet. Zie ook tabel hierna bij mutaties programmabegroting. Het budget voor transformatiegebied Noordpoort is meegenomen in de grondexploitatie opzet “Kop van Noordpoort”.

Beheer openbare ruimte

Voorgesteld is de tarieven voor de parkeervergunningen voor zowel bewoners als bedrijven te verhogen met 20%. De opbrengst havengeld pleziervaart maken we met deze verhoging meer kostendekkend. De opbrengst weegt nu niet op tegen de kosten die we maken.

De temporisering van de kwaliteitsverbetering leidt er toe dat het budget jaarlijks wordt gehalveerd. Binnen het groenbeheer zal de focus komen te liggen op de basistaken schoon, heel en veilig. Om die reden is ook een jaarlijkse taakstelling opgenomen in afwachting van deze beleidswijziging.
De huidige afschrijvingstermijn voor het wagenpark bedraagt 7 jaar. Beleid bij vervanging is dat kritisch wordt gekeken of vervanging noodzakelijk is of dat de (technische) levensduur kan worden verlengd. De praktijk laat zien dat de levensduur langer is dan de afschrijvingstermijn bij het wagenpark.
De geplande omvorming van de openbare verlichting naar LED-verlichting zal de komende jaren naar verwachting een besparing opleveren in de onderhouds- en energiekosten van de openbare verlichting.
Het budget onderhoud verkeersvoorzieningen is met € 50.000 per jaar naar beneden bijgesteld omdat het beschikbare budget niet volledig werd besteed de afgelopen jaren.

Algemene dekkingsmiddelen
Bij de PPN is de verwachting opgenomen dat we vanaf 2023 een structurele verhoging van € 1 miljoen van het rijk ontvangen voor de hogere kosten jeugdhulp. In 2022 is daarvoor al € 570.000 toegekend op basis van de septembercirculaire 2020. Inmiddels weten we meer. Zie hierna onder de mutaties bij de programmabegroting.
De overige inkomstenverhogende maatregelen betreffen vooral een aanpassing aan de werkelijke opbrengsten over de afgelopen jaren (€ 54.000). De overige € 21.000 betreft een verhoging van 5% van de opbrengst begraafrechten, marktgelden, precario en leges huwelijken. Dit om ze meer kostendekkend te maken.
Om financiële redenen is het voorstel het rentevoordeel voor 2022 niet ten gunste van de reserve te brengen. Dit is weer teruggedraaid bij deze programmabegroting (zie mutaties hierna).
Een inschatting is gemaakt dat voor de jaren 2022 en 2023 geen vennootschapsbelasting afgedragen hoeft te worden als gevolg van de verrekening van verliezen uit eerdere jaren.

Overhead
De terugkeer naar het stadhuis en hoe dit er in de toekomst uit blijft zien heeft ook invloed op de verdere invulling van facilitaire zaken in het stadhuis, zoals de catering. In de PPN voorzien we in het sluiten van het bedrijfsrestaurant (en daarmee de lunchvoorziening voor onder meer de medewerkers) ook voor de toekomst.
Bij de opname van de taakstelling personeel waren we in de veronderstelling dat een lagere opbrengst omgevingsvergunningen leidt tot een lagere inzet van het personeel. Dat blijkt niet 1 op 1 te matchen met elkaar. De taakstelling is in deze programmabegroting vervallen (zie mutaties hierna).

Actuele eindstand PPN
De eindstand zoals gepresenteerd in het boekwerk van de PPN moet nog gecorrigeerd worden door de aanname van twee amendementen. Ook de ontvangst van de meicirculaire 2021 leidt tot een ander meerjarig beeld dan we opgenomen hebben in de PPN. Daarin zijn de uitkomsten meegenomen op basis van de september- en decembercirculaire 2020. Verder is een raming meegenomen voor een verwachte extra bijdrage van structureel € 1 miljoen voor de hogere kosten van jeugdhulp.

Omschrijving (bedragen x 1.000)	2022	2023	2024	2025
Eindstand perspectiefnota 2022-2025	**-172**	**54**	**-731**	**-1.645**
Terugdraaien stopzetten bijdrage schoolzwemmen	32	32	32	32
Gebruikersvergoeding sportaccommodaties eerst niet verhogen	45	90	135	180
Eindstand perspectiefnota na raadsbehandeling juni 2021	**-95**	**176**	**-564**	**-1.433**
Correctie PPN op prijsindex	27	27	27	27
Vertrekpunt programmabegroting 2022-2025	**-68**	**203**	**-537**	**-1.406**
Verschil uitkomsten gemeentefonds meicirculaire 2021 ten opzichte van PPN	-287	911	1.349	1.523
Actueel vertrekpunt voor de programmabegroting	**-355**	**1.114**	**812**	**117**

(plus = nadeel , min = voordeel)

Uitgangspunten bij deze programmabegroting
In de PPN hebben we de technische uitgangspunten voor de komende vier jaren vastgesteld. We passen daarop een correctie toe ten aanzien van de berekening van de renteomslag. In de notitie rente van de commissie BBV wordt een technische aanbeveling gedaan. Passen we die aanbeveling toe op onze berekening dan komen we voor 2022 en latere jaren uit op een gecalculeerd percentage van 1,5%.
In de PPN gingen we nog uit van 2,5%. We vinden het verantwoord in deze begroting het lagere percentage toe te passen ook gezien het rentepercentage dat we moeten betalen voor onze leningenportefeuille. De overige technische uitgangspunten zoals loon- en prijsontwikkelingen blijven staan zoals in de PPN opgenomen (zie ook achterin dit boekwerk bij het hoofdstuk "overzicht baten en lasten" onder financiële begroting).

Een overzicht van de mutaties per programma:

Omschrijving (bedragen x 1.000)	2022	2023	2024	2025
Vertrekpunt programmabegroting	**-355**	**1.114**	**812**	**117**
Mutaties per programma				
Openbare orde en veiligheid				
Lagere opbrengst marktgelden	20	20	20	20
Sociaal domein				
Invulling taakstelling Sociaal domein uit PPN	-38	61	63	-165
Mantelzorgcomplimenten	25	25	25	25
Participatiewet	-112	-112	-112	-112
Inkomensvz oudere-arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	-71	-71	-71	-71
Armoedepreventie ervaringsdeskundige	30			
Bijdrage jeugdhulpregio en prestatiemanagement team (PMT)	49	49	49	49
Impulsmiddelen	44	44	44	44
Bijdrage Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD)	16	6	2	18
Onderwijs				
Nationaal programma onderwijs	0	0	0	0
Opbrengst en kosten Oosterboerschool	-13	-13	-13	-13
Kunst en cultuur, recreatie en toerisme				
Bijdrage openbare bibliotheek	-2	94	94	94
Schouwburg Ogterop	54	54	4	4
Sport en bewegen				
Onderzoek op basis van beheerplan sportaccommodaties	25	25		
Onderhoud sportaccommodaties	-23	-23	-23	-23
Gebruikersvergoeding sportpark Ezinge	-60	-60	-60	-60
Ontwikkeling openbare ruimte				
Wijkaanpak Oosterboer	25			
Invoeringskosten Omgevingswet	150			
Digitaliseren Vergunningverlening Toezicht en Handhaving (VTH)-proces	32	37	37	37
Bijstellen opbrengst leges omgevingsvergunningen	-200	-200	-200	-200
Beheer openbare ruimte				
Exploitatie wagenpark	70	70	70	70
Invulling taakstelling groen uit PPN	0	0	0	0
Economische zaken en grondzaken				
Huuropbrengst VION-locatie	21	21	21	21
Besparing exploitatielasten gemeentelijke eigendommen	40	60	60	60
Algemene dekkingsmiddelen				
Gemeentefonds: stelpost compensatie jeugd*	-3.197	-2.700	-2.500	-2.300
Gemeentefonds: verwachte effecten herijking		231	231	231
Opbrengst onroerende zaakbelastingen	-237	-237	-237	-237
Rentevoordeel leningenportefeuille storten in reserve	370			
Technische aanpassingen	-2	-341	-182	170
Overhead				
Verbeterplan gezonde informatisering	848	875	875	875
Huuropbrengst politie	-63	-63	-63	-63
Wet Open Overheid	113	126	139	152
Taakstelling personeel ivm Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen	200	200	200	200
Overige aanpassingen per saldo	75	55	94	8
Eindstand programmabegroting 2022-2025	**-2.166**	**-653**	**-621**	**-1.049**

(plus = nadeel, min = voordeel)

**Voor 2022 is incidenteel een extra bijdrage door het rijk toegezegd voor jeugdzorg. De extra compensatie van afgerond € 3,2 miljoen voor Meppel leidt tot een verhoging van de gemeentefondsuitkering. Een grove indicatie leert ons dat zonder deze aanvullende compensatie de bijdrage in het gemeentefonds voor jeugdhulp € 11,4 miljoen bedraagt. Aan kosten jeugdhulp is circa € 12,2 miljoen geraamd. Conclusie is dat we € 0,8 miljoen minder ontvangen dan benodigd. Door de extra bijdrage houden we nu € 2,4 miljoen voor 2022 "over".*

Dit bedrag komt ten gunste van de algemene middelen. We monitoren de ontwikkelingen op het gebied van jeugdhulp inclusief de bijdragen en kosten voor dit onderwerp. Als de situatie daarom vraagt doen we een voorstel aan de gemeenteraad om extra middelen beschikbaar te stellen en daarvoor een beroep te doen op de algemene middelen.

Toelichting per programma op de belangrijkste afwijkingen:

Sociaal domein
Taakstelling
Hier staat de invulling van de taakstelling die is opgenomen in de PPN (voor 2022 € 420.000 en vanaf 2023 € 570.000 per jaar). Een aantal budgetten zijn naar beneden bijgesteld zonder verdere consequenties omdat de ervaring is dat een deel onbenut blijft. Een aantal maatwerkbudgetten zijn geschrapt, waardoor de 'vrij inzetbare' ruimte beperkt is. Het maatwerkbudget Wmo/Jeugd wordt verlaagd. Met een goede onderbouwing kunnen alle kosten weggezet worden onder de bestaande wetgeving waardoor cliënten wel de zorg krijgen die nodig is. Door een nieuwe aanbesteding is het mogelijk de kosten van het sociaal team terug te dringen. Verder wordt een aantal activiteiten per direct of in de komende jaren stopgezet. Zo wordt het contract van de Monitor Maatschappelijk Resultaat (MMR) beëindigd. Hoewel de MMR een iets ander doel dient is de verwachting dat Qlik Sense het instrument gaat worden voor monitoring. Daarnaast wordt voorgesteld te stoppen met het project 'Geweldige wijk'. De consequentie is dat er geen project meer is gericht op armoedepreventie.

Participatiewet en IOAW
We verwachten een lager aantal uitkeringsontvangers dan waar de raming op is gebaseerd. Bijstelling van die raming levert jaarlijks een voordeel op.

Bijdrage jeugdregio
Aanpassing van het budget op basis van de begroting van de regio.

Impulsmiddelen
In de vorige programmabegroting is het budget naar beneden bijgesteld. In deze begroting is het budget weer teruggebracht naar het oude niveau.

Onderwijs
Nationaal Programma Onderwijs
Dit is een programma om maatregelen te financieren die erop gericht zijn om de onderwijsvertragingen in te halen die kinderen hebben opgelopen als gevolg van corona. De kosten worden opgevangen door een specifieke uitkering van het rijk. Het is dus budgetneutraal. Zie ook programma 4.

Kunst en cultuur, recreatie en toerisme
Bibliotheek
De opgenomen mutatie betreft een correctie van het budget zoals opgenomen in de vorige programmabegroting.

Schouwburg Ogterop
In dit budget is de ontwikkeling van een productiehuis voor 2022 en 2023 meegenomen (€ 50.000 per jaar).

Sport en bewegen
Beheerplan Sport
Hieronder zijn de kosten van onderzoek geraamd voor de komende twee jaren.

Ontwikkeling openbare ruimte
Wijkaanpak Oosterboer
Voor 2022 is een verhoging van het jaarlijkse herstructureringsbudget gevraagd van € 25.000. Het wordt ingezet als uitvoeringsbudget voor de wijkaanpak Oosterboer. Voor 2022 is € 75.000 beschikbaar en vanaf 2023 € 50.000 per jaar.

Omgevingswet
Dit betreft een extra budget voor de invoering van de Omgevingswet die naar verwachting per 1 juli 2022 in werking treedt.

Leges omgevingsvergunningen
Dit betreft een correctie op de PPN waarbij de raming van opbrengst naar beneden is bijgesteld. Zie ook onder "overhead" waarbij de taakstelling op personeel is teruggedraaid (mutatie is budgetneutraal).

Beheer openbare ruimte
Exploitatie wagenpark
Het zo lang mogelijk operationeel inzetten van het wagenpark en daarmee het moment van vervanging later te realiseren leidt tot hogere kosten voor het onderhoud van het wagenpark. De ontwikkeling van de brandstofprijzen en ook de keuze voor het tanken van (schonere) HVO-diesel leidt tot hogere brandstofkosten.

Taakstelling
De taakstelling binnen het beheer groen van jaarlijks € 180.000 (zie de keuzes bij de PPN) is ingevuld door een verlaging van de reguliere onderhoudsbudgetten. Het budget voor een kwaliteitsimpuls wordt in stand gehouden. In de huidige coalitieperiode is extra structureel geld voor beheer en onderhoud van groen vrijgemaakt. Hierbij gaat het om € 125.000 voor een kwaliteitsimpuls, € 255.000 als gevolg van areaaluitbreiding en € 330.000 voor vervanging bomen en achterstallig onderhoud bomen. Dit laatste is een jaarlijks krediet gedurende 10 jaar. Het krediet dat beschikbaar is gekomen voor bomen geeft financiële ruimte aan het reguliere groenbudget. Hieruit hoeven immers niet meer de kosten voor vervanging van bomen te worden betaald. Dit maakt een bijdrage aan de taakstelling mogelijk.

Door het invullen van de taakstelling kan mogelijk minder ondersteuning vanuit externe partijen worden ingezet in de piekmomenten van het groeiseizoen. Daarnaast zal enigszins terughoudend moeten worden omgegaan met wensen uit de samenleving (bloembollen, nieuw groen, participatievoorstellen). Terughoudend betekent overigens niet dat er niets kan. Voor bewonersinitiatieven is en blijft aandacht en ruimte. Per saldo blijft er na het invullen van de taakstelling meer structureel geld voor groenbeheer beschikbaar dan voorgaande jaren

Economische zaken en grondzaken
Exploitatielasten gemeentelijke eigendommen
In een vorige begroting is een besparing opgenomen van de exploitatielasten in verband met verkoop van gemeentelijk eigendom. Deze verkoop is (nog) niet gerealiseerd. De jaarlijkse exploitatielasten zijn hier weer opgevoerd.

Algemene dekkingsmiddelen
Gemeentefondsuitkering
Voor 2022 is incidenteel een extra bijdrage door het rijk toegezegd van € 1,3 miljard voor jeugdzorg. Tegenover deze extra bijdrage staat dat gemeenten zich committeren aan een aantal maatregelen die een landelijke besparing van € 214 miljoen moet opleveren. Voor Meppel is de extra bijdrage € 3.197.000. Dat is ongeveer € 94,00 per inwoner. Dit is een incidentele toezegging voor het jaar 2022 met als noot dat de latere jaren aan het nieuwe kabinet wordt overgelaten.

Toch zijn in gezamenlijkheid tussen het rijk, IPO en VNG afspraken gemaakt over de structurele middelen vooruitlopend op de definitieve besluitvorming door het nieuwe kabinet. Concreet betekenen de afspraken dat gemeenten de volgende bedragen mogen opnemen in hun meerjarenbegroting:

(in mln.)	2023	2024	2025
Bedrag oordeel commissie van Wijzen (arbitragecommissie)	1.451	1.365	1.258
Stelpost maximaal op te nemen bedrag (75%) volgens afspraken	1.091	1.024	944

De stelpost geeft geen budgettaire garantie omdat deze op geen enkele manier iets zegt over de hoeveelheid middelen die gemeenten nodig hebben om de taken goed uit te kunnen voeren. Dat verklaart ook het uitgangspunt, om in het kader van behoedzaamheid, 75% van de bedragen te hanteren voor de omvang van de stelpost. De provinciaal toezichthouder ziet deze middelen, die vanaf 2023 worden geraamd op een stelpost, als een structureel dekkingsmiddel. Voor Meppel zijn dat de volgende bedragen (indicatief): 2023: € 2,7 miljoen; 2024: € 2,5 miljoen; 2025: € 2,3 miljoen.

Voorlopige uitkomsten herijking
Het rijk is bezig met een nieuwe verdeling van het gemeentefonds per 1 januari 2023. Meppel gaat er op basis van het laatste voorstel (augustus 2021) € 7,00 per inwoner op achteruit. Dit voorstel is voorlopig. Definitieve besluitvorming over de invoering van het verdeelstelsel moet nog plaatsvinden. Daarnaast vindt nog actualisatie van de gegevens plaats naar de datum 1 januari 2023. Het nadelig effect is voor onze gemeente op basis van die € 7,00 per inwoner te becijferen op € 231.000 per jaar.

Opbrengst onroerende zaakbelastingen
We indexeren de opbrengst met 1,5% en verder is rekening gehouden met areaaluitbreiding.

Rentevoordeel leningenportefeuille
Dit betreft een correctie op de PPN. Het voordeel wordt voor 2022 weer gestort in de reserve.

Technische aanpassingen
Dit voordeel voor de eerste drie jaren betreft grotendeels de kapitaallasten van investeringen. Het komt voornamelijk door een aangepaste uitvoeringsplanning van de investeringen. Verder staat hier de verrekening met de egalisatievoorziening afval en riolering.

Overhead

Verbeterplan gezonde informatisering

De nulmeting van informatisering heeft geleid tot een negatief oordeel over de huidige stand van zaken. Op diverse terreinen (proces, beleid en organisatie) zijn interventies noodzakelijk om informatisering toekomstbestendig te krijgen en de basis op orde te brengen. Om dit te realiseren is een verbeterplan opgesteld waarmee in de komende jaren een duurzame en toekomstbestendige informatisering wordt gerealiseerd. Vanuit dit verbeterplan ontwikkelen we een gezonde informatisering waarbij we als gemeente in control zijn en risico's worden gemitigeerd. Voor het behalen van de doelstellingen uit het verbeterplan is een structurele formatie-uitbreiding een noodzakelijke voorwaarde. Voor 2022 is € 618.000 nodig. Vanaf 2023 lopen de jaarlijkse kosten van formatie-uitbreiding op naar € 875.000. Om de verbeteringen optimaal tot hun recht te kunnen laten komen zijn incidentele kosten noodzakelijk. Het gaat dan om een bedrag van € 230.000 bestaande uit ondersteuning bij de werving en selectie, opleiding en training van de zittende medewerkers en de begeleiding van de implementatie.

Wet Open Overheid

Deze wet treedt hoogstwaarschijnlijk in 2022 in werking. De wet is bedoeld overheden transparanter te maken en moet er voor zorgen dat overheidsinfo beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. De opgenomen kosten betreffen de compensatie die we via het gemeentefonds ontvangen.

Eindstand programmabegroting en versteviging financiële positie

De keuzes en prioriteiten leiden voor ieder jaar tot een positief saldo. Het begrotingsjaar 2022 sluiten we af met een gunstig resultaat van ruim € 2 miljoen. De twee jaren daarna met een voordelig saldo van € 0,6 miljoen per jaar en voor het laatste jaar loopt dit op naar € 1 miljoen positief. Mooie getallen die een bijdrage leveren aan één van de speerpunten uit het College Uitvoeringsprogramma namelijk het verbeteren van de financiële positie van onze gemeente.

Structureel evenwicht

Als in het betreffende begrotingsjaar structurele lasten worden opgevangen door structurele baten is sprake van structureel evenwicht. Uit de begroting moet duidelijk zijn welke geraamde lasten en baten structureel van aard zijn en welke incidenteel. In de financiële begroting is het overzicht van de incidentele baten en lasten opgenomen.

Uit de tabel blijft dat we voor alle jaren voldoen aan het structurele evenwicht. Daarmee voldoen we aan de eis van onze toezichthouder om in aanmerking te komen voor repressief toezicht.

Omschrijving (bedragen x 1.000)	2022	2023	2024	2025
Eindstand programmabegroting 2022-2025	2.166	653	621	1.049
Bij: incidenteel saldo	714	320	245	0
Structureel saldo van de begroting	2.880	973	866	1.049

Woonlasten

De gemiddelde woonlast bestaat uit de onroerende zaakbelastingen voor woningen en de riool- en afvalstoffenheffing. Voor het komende begrotingsjaar is het voorstel de inflatiecorrectie van 1,5% toe te passen op deze woonlasten met uitzondering van de rioolheffing. De gemiddelde woonlast voor onze inwoners stijgt door de inflatiecorrectie van € 687 in 2021 naar € 695 in 2022.

Investeringen

Voor 2022 wordt voorgesteld een krediet van € 18 miljoen beschikbaar te stellen voor nieuwe investeringen. Circa € 7 miljoen hiervan heeft betrekking op de realisatie van onderwijsvoorzieningen (o.a. onderwijsvoorziening Nieuwveense Landen en renovatie Stadskwartier). Voor de investeringen in de openbare ruimte is ook circa € 7 miljoen opgenomen. Grote projecten in de openbare ruimte zijn de herinrichting van het Prinsenplein en de herontwikkeling van Bleekerseiland. Ten behoeve van de aanleg en vervanging van de riolering is € 2 miljoen begroot.

4. Beleidsprogramma’s

4.1 Programma 1: Bestuur

4.1.1 Wat valt onder dit programma?

		Prod.	Portefeuille
Onderdelen	♦ Bestuursorganen ♦ Bestuursondersteuning (griffie)	♦51	Korteland

Onder het programma Bestuur vallen de bestuursorganen gemeenteraad, college van burgemeester en wethouders en burgemeester. De griffie neemt in dit programma een bijzondere plaats in, als organisatie-eenheid die de bedrijfsvoering van de raad behartigt. Ook regionale samenwerking, de rekenkamer, bezwaren en klachten (de commissie bezwaar en beroep en de gemeentelijke klachtenregeling), het initiatievenbudget en de organisatieontwikkeling zijn beleidsmatig aan dit programma verbonden.

Beleidskader
- Coalitieakkoord 2018-2022
- Griffieplan 2020.

4.1.2 Wat willen we bereiken?

Coronapandemie
Het coronavirus heeft vanaf eind 2019 een pandemie veroorzaakt. In Nederland is de eerste besmetting in februari 2020 geconstateerd. Om het virus te bestrijden en de zorg te ontlasten zijn vergaande maatregelen noodzakelijk gebleken. Deze maatregelen hebben een enorme impact op de samenleving. Het coronavirus is er nog, maar door vaccinaties en testen is sprake van een meer beheersbare situatie en zijn maatregelen versoepeld. We kunnen ons nu richten op de situatie waarin corona op een andere manier onder ons is en op de effecten van corona op (middel)lange termijn. Wat is nodig om als stad na de crisis te kunnen herstellen en toekomstbestendig te zijn?

Bestuur
2022 wordt een belangrijk jaar voor het bestuur. De raadsverkiezingen in maart 2022 zullen leiden tot een nieuwe raad én een nieuw bestuur in de gemeente Meppel.

De gemeenteraad van Meppel blijft werken aan het versterken van de drie belangrijke rollen die de gemeenteraad heeft; de volksvertegenwoordigende, de kaderstellende en de controlerende rol. Daarnaast wil de gemeenteraad in verbinding staan met de samenleving en de regio. Dat betekent een gemeenteraad die vorm en inhoud geeft aan het (veranderend) samenspel met de samenleving. Het belang van het versterken van de verbinding tussen gemeenteraad en de Meppeler samenleving geldt nadrukkelijk ook voor de verbindingen binnen de regio, zowel binnen de provincie Drenthe als in de regio Zwolle. Met het voorgaande wil de gemeenteraad in de toekomst zijn positie krachtig blijven invullen.

Samenwerking
Regionale samenwerking wordt relevanter. Veel vraagstukken spelen zich niet alleen op het lokale niveau af. Oplossingen worden regelmatig op regionale schaal gevonden. Dit geldt zeker voor vraagstukken rond economie en arbeidsmarkt, maar ook ruimtelijke en sociale vraagstukken gaan vaak over de gemeentegrenzen heen. Denk aan de woonopgave, het vraagstuk van klimaat en energie, het openbaar vervoer en andere infrastructuur, zorgvoorzieningen (onder meer voor jeugd) en nog veel meer.
Regio Zwolle en provincie Drenthe zijn onze primaire (overheids)partners, naast uiteraard onze buurgemeenten. Deze partners bieden kansen die we als Meppel alleen niet zouden hebben. Beide hebben of ontwikkelen investeringsagenda's waarmee ze een stevig beroep kunnen doen op middelen van het rijk en/of Europa. Zo is Meppel in beeld met Port of Zwolle, circulariteit, de woonopgave, Noord IV en haar bovenlokale voorzieningen (binnenstad, Ogterop). Dit zijn ook onze focuspunten in de lobby. De komende tijd vraagt dit extra inzet om de kansen die er liggen te verzilveren en waar te maken. Extra inzet is nodig op lobby en projectontwikkeling. Dit laatste omdat voor een goed project op dit moment altijd geld te vinden is. Met name Port of Zwolle en verstedelijking (wonen en meer) vergen extra inzet. Voor verstedelijking geldt dat we groeiend kwaliteit willen toevoegen in Meppel. Dit doen we in afstemming binnen het proces van de Omgevingsvisie. Bij de perspectiefnota is voor de komende drie jaar (2022-2024) € 150.000 per jaar aan extra middelen opgenomen voor dit doel.

4.1.3 Wat gaan we daarvoor doen?

Doelen/Activiteiten
Coronapandemie **Wat willen we bereiken?** We willen als stad herstellen van de impact die het coronavirus heeft gehad en de lange termijn effecten (financieel, fysiek en mentaal) van corona op onze inwoners, bedrijven en organisaties zoveel mogelijk dempen. Een deel van de inwoners zal het "oude" leven weer oppakken zodra dit kan. Inmiddels is meer duidelijk over de fysieke en mentale gevolgen. Mentale problemen op lange termijn zijn de grootste zorg. Daarover is nog veel onduidelijk, maar zichtbaar zijn de oplopende aantallen depressies en angsten. De wachtlijsten bij GGZ-instellingen groeien. Het thuisonderwijs voor jongeren heeft geleid tot leerachterstanden, slechtere prestaties maar vooral voor eenzaamheid en depressiviteit in deze groep. Er is meer eenzaamheid bij ouderen met alle gevolgen die daarbij horen. Door de maatregel "thuisblijven" is er veel minder gesport en bewogen met ernstige gevolgen voor de lichamelijke en geestelijke conditie. We willen kwetsbare groepen, bij wie door de coronacrisis problemen ontstaan zijn of groter geworden, ondersteunen. Als de ondersteuning van het rijk stopt heeft dat gevolgen voor de economie. Inmiddels blijkt dat 70 tot 80% van de bedrijven het, ondanks of dankzij corona, financieel goed doen. Veel bedrijven hebben echter hun reserves aangesproken en een deel zal alsnog failliet gaan. Verwacht wordt dat de werkloosheid zal stijgen en financiële onzekerheid, schulden en armoede zijn een reële dreiging. Er is verschuiving op de arbeidsmarkt zichtbaar, met versnelling van de digitalisering. We willen inzetten op (om)scholing om mismatch op de arbeidsmarkt te verkleinen en (lokale) werkgelegenheid te behouden. Ook willen we belangrijke instellingen en voorzieningen overeind houden die maatschappelijke doelen realiseren om als stad aantrekkelijk te zijn en te blijven om te wonen, te werken en te leven.
Wat gaan we daarvoor doen? - Inzet op (om)scholing en werk naar werk trajecten; Een aantal bedrijven zal alsnog failliet gaan en de werkloosheid loopt op. Medio 2021 maken nog ruim 150 ZZP'ers gebruik van de TOZO. Een deel van hen zal, als de TOZO stopt, een beroep gaan doen op een bijstandsuitkering; - Contact houden met de inwoners, ondernemers en instellingen om signalen van lange termijn effecten corona te monitoren en snel te kunnen ingrijpen als dat nodig is; - Initiatieven uit de samenleving met betrekking tot effecten corona, aanjagen en faciliteren; - Vrijwilligers actief betrekken bij (preventieve) aanpak problemen; - Samenwerken met partners om lange termijn effecten te minimaliseren (voorbeeld: werkgevers/arbeidsmarktregio/schuldhulpverlening); - Integrale trajecten ontwikkelen voor en door groepen inwoners die negatieve effecten ervaren (voorbeeld: jongeren/zorg/onderwijs/sport).
Bestuur **Wat willen we bereiken?** Het versterken van de volksvertegenwoordigende, controlerende en kaderstellende rol van de gemeenteraad en specifiek een gemeenteraad die daadwerkelijk in verbinding staat met de samenleving en de regio.
Wat gaan we daarvoor doen? - Organiseren van de gemeenteraadsverkiezingen.
Samenwerking **Wat willen we bereiken?** - Samenwerking effectief organiseren door samenhangende vraagstukken met logische partners op te pakken. - Meerwaarde bereiken vanuit de inhoud van het vraagstuk.
Wat gaan we daarvoor doen? - Samenwerken rond vraagstukken van economie, arbeidsmarkt en ruimtelijke ontwikkeling in Regio Zwolle. Dit omvat voor Meppel met name: de havenontwikkeling Port of Zwolle als grondstoffenhub; het bevorderen van om-, bij- en omscholing via de Human Capital Agenda en het Ontwikkelfonds en de crisisherstelaanpak; het versterken van de bereikbaarheid via de corridor Drenthe, de spoorverbetering en de A28; de verbetering van de samenhang tussen stad en platteland en de klimaatadaptatie; - Inspelen op de woon- en verstedelijkingsopgave in de regio. Allereerst aandeel realiseren van de woonopgave in Regio Zwolle. Daarbij samenwerken en afstemmen met onze buurgemeenten en provincie Drenthe. Zo mogelijk inspelen op en afstemmen met het bod van de noordelijke provincies (Deltaplan voor het Noorden);

Doelen/Activiteiten
- Samenwerken rond energie, klimaat, circulariteit binnen de Regionale Energiestrategie (RES)-regio Drenthe, Fluvius en met andere relevante partners. Aansluiting met activiteiten in Regio Zwolle op deze gebieden; - Verdere ontwikkeling van (voorzieningen in) Meppel als één van de sterke steden in Drenthe; - Verbanden leggen tussen provincie Drenthe en Regio Zwolle, in afstemming met de gemeenten Westerveld, De Wolden en Hoogeveen; - Actief inzetten op projectontwikkeling, lobby en public affairs. Versterking van onze focuspunten: Port of Zwolle, wonen en verstedelijking, Noord IV en III, binnenstad en Ogterop. Vergroten hoogwaardige inzet op project- en programmaontwikkeling en de lobby met regionale partners zelf.
Maatschappelijke Initiatieven **Wat willen we bereiken?** Het stimuleren van initiatieven uit de samenleving (inwoners, ondernemers, en/of instellingen) die bijdragen de ontwikkeling van de gemeente Meppel.
Wat gaan we daarvoor doen? De middelen voor maatschappelijke initiatieven zijn in 2021 en 2022 toegevoegd aan de budgetten om de effecten van de coronapandemie te beperken. In 2022 zal een vervolg worden gegeven aan het stimuleren van initiatieven uit de samenleving met ingang van 2023. Dit hangt overigens nauw samen met de acties zoals beschreven onder coronapandemie.

4.1.4 Wat mag het kosten?

01 Bestuur Bedragen x € 1.000,-	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	1.609	2.177	1.976	1.926	1.926	1.926
Baten	-2	-51	-1	-1	-1	-1
Totaal saldo van baten en lasten	1.607	2.126	1.975	1.925	1.925	1.925
xx Dotaties / onttrekkingen aan reserves	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Resultaat	**1.607**	**2.126**	**1.975**	**1.925**	**1.925**	**1.925**

Uitsplitsing raming naar producten						
51Bestuur	1.607	2.126	1.975	1.925	1.925	1.925
Totaal saldo van baten en lasten	**1.607**	**2.126**	**1.975**	**1.925**	**1.925**	**1.925**

Toelichting

<u>Begroting 2022 ten opzichte van 2021</u>
Lasten
Bij de vaststelling van de bestuursrapportage 2021 is een incidenteel budget voor de uitgaven voor "Frisse start" opgenomen. Daarnaast is bij de vaststelling van de PPN 2022-2025 het budget Taskforce corona voor 2022 gehalveerd met € 150.000.

Baten
In 2021 hebben we subsidie van € 50.000 van de provincie ontvangen voor "Frisse start".

<u>Begroting 2022 en meerjarenperspectief</u>
Lasten
Het budget voor stimuleren van initiatieven uit de samenleving is vanaf 2023 € 50.000 lager.

4.2 Programma 2: Openbare orde en veiligheid

4.2.1 Wat valt onder dit programma?

		Prod.	Portefeuille
Onderdelen	♦ Integrale openbare orde en veiligheid ♦ Brandweerzorg ♦ Diverse bijzondere wetten	♦33 ♦34 ♦35	Korteland Korteland Korteland

Onder het programma Openbare orde en veiligheid vallen de veiligheidsregio Drenthe (VRD) met bestaande gemeentelijke en bovengemeentelijke hulpdiensten (brandweer, ambulance, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen (GHOR)), crisisbeheersing en rampenbestrijding, de algemene plaatselijke verordening (APV) en een aantal andere bijzondere wetten.

Beleidskader
- Wet veiligheidsregio's
- Verordening brandveiligheid en hulpverlening gemeente Meppel
- Regionaal Crisisplan Drenthe 2015
- Algemeen Plaatselijke Verordening
- Bestuurlijke boete
- Alcoholwet
- Preventie- en handhavingsplan alcohol
- Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (wet Bibob) 2020 en lokaal Bibob beleid 2015
- Lokaal coffeeshopbeleid 2016
- Beleidsregel verblijfsontzeggingen 2020
- Beleidsregel sluiting drugspanden 2013
- Beleidsregel Wet aanpak woonoverlast
- Beleidsregel gevaarlijke en bijtende honden
- Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg
- Uitvoeringsprogramma toezicht en handhaving openbare ruimte 2019-2025
- Tijdelijke wet maatregelen Covid-19.

Relatie met andere beleidsterreinen
Voor het terugdringen van alcohol- en drugsgebruik onder jongeren en het ontwikkelen van volksgezondheidbeleid bestaat een relatie met het programma Sociaal domein (programma 3) en programma Sport en bewegen (programma 7).

Per 1 januari 2019 is de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz) van kracht. Er is een nauwe relatie met programma 3 Sociaal domein om invulling te geven aan de crisismaatregel van de Wvggz.

De aanpak van ondermijning vraagt organisatie brede aandacht aan de hand van het integraal Ondermijningsbeeld Zuidwest Drenthe. Met extra capaciteit kan een begin worden gemaakt met de versterking van de bestuurlijke weerbaarheid en de aanpak van ondermijnende activiteiten. Er kan dan gerichter op de volgende thema's ingezet worden: verbeteren van de informatiepositie van de gemeente, investeren in analysecapaciteit, op strategisch, tactisch en operationeel niveau samenwerken aan prioritering en alloceren van de capaciteit. Concreet betekent dit ook proactief op basis van beleidskeuzes de informatiepositie versterken en acteren op fenomenen en incidenten. Er is daarmee een relatie met nagenoeg alle beleidsterreinen en programma's.

4.2.2 Wat willen we bereiken?

Algemene doelstelling:
Een woon-, werk- en leefomgeving waar iedereen in Meppel zich veilig voelt.

4.2.3 Wat gaan we daarvoor doen?

Doelen en activiteiten
Wat willen we bereiken? Het veiligheidsgevoel bij de burger tenminste handhaven op het huidige niveau. De bewustwording bij de burger vergroten zodat zij zelf een bijdrage kunnen leveren aan hun (gevoel van) veiligheid. Door consequente inzet van de bestuurlijke instrumenten, in samenwerking met onze partners, de speelruimte van ondermijnende criminaliteit verkleinen.

Doelen en activiteiten
We zijn bestuurlijk weerbaar en ondersteunen en stimuleren maatschappelijke weerbaarheid. Gezamenlijk werpen we barrières op tegen de criminele industrie.
Wat gaan we daarvoor doen? - Medio 2022 worden de resultaten van de veiligheidsmonitor opgeleverd. Dit vormt mede input voor het Integraal Veiligheidsplan 2023 en verder. We koersen naar oplevering in het laatste kwartaal van 2022; - In 2022 werken we met een geactualiseerd beleidsregel Wet Bibob. Dit aangescherpte beleid biedt meer mogelijkheden om een diepgaand en gedegen onderzoek te doen bij (vergunning-)aanvragen, een gunning, aanbestedingen, vastgoed/grondtransacties, subsidies of (overheids)opdrachten. Dit om te voorkomen dat de gemeente Meppel ongewild criminele activiteiten faciliteert; - Zaken waarvan het vermoeden is dat sprake is van georganiseerde criminaliteit oppakken, samen met het Regionaal Informatie- en ExpertiseCentrum voor georganiseerde criminaliteit (RIEC Noord); - De aanpak van ondermijning inrichten op drie pijlers: signaleren, voorkomen, bestrijden en aanpakken. - Ondermijningstafels vormgeven; - Onderzoeken en implementeren monitoring georganiseerde criminaliteit; - Inzet op aanpak overlast en inzet op handhaving van regels; - Het uitvoeren van Uitvoeringsprogramma toezicht en handhaving openbare ruimte 2019-2025; - Blijvende samenwerking met het Zorg- en Veiligheidshuis Drenthe (ZVHD) intensiveren voor 'zware' casuïstiek op het snijvlak van zorg en veiligheid.
Wat willen we bereiken? Rampenbestrijding vindt goed voorbereid en adequaat plaats.
Wat gaan we daarvoor doen? - Oefenen van het Regionaal Crisisplan Drenthe; - Actualisatie van het Regionaal Crisisplan Drenthe; - Interne crisisorganisatie actueel houden.

4.2.4 Beoogde effecten

Indicator	Eenheid	Periode	Begroting 2021	Begroting 2022
Winkeldiefstal	per 1.000 inwoners	2020	0,9	0,0
Geweldsmisdrijven	per 1.000 inwoners	2020	3,5	3,8
Diefstal uit woning	per 1.000 inwoners	2020	0,9	0,0
Vernieling en beschadiging	per 1.000 inwoners	2020	4,9	5,6
Verwijzingen Halt*	per 1.000 jongeren	2020	9,1	11
Jongeren met delict voor rechter	%	2019	1,4%	1,0%

* Het cijfer begroting 2021 is aangepast omdat de eenheid is aangepast

4.2.5 Wat mag het kosten?

02 Openbare orde en veiligheid Bedragen x €1.000,-	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	2.496	2.967	2.946	2.929	2.962	2.996
Baten	-36	-84	-50	-50	-50	-50
Totaal saldo van baten en lasten	2.460	2.882	2.895	2.879	2.912	2.946
xx Dotaties / onttrekkingen aan reserves	**-30**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Resultaat	**2.430**	**2.882**	**2.895**	**2.879**	**2.912**	**2.946**

Uitsplitsing raming naar producten						
33 Integrale openbare orde en veiligheid	708	1056	1053	1053	1053	1053
34 Brandweerzorg	1722	1800	1811	1795	1828	1861
35 Diverse bijzondere wetten	30	27	31	31	31	31
Totaal saldo van baten en lasten	**2.460**	**2.882**	**2.895**	**2.879**	**2.912**	**2.946**

Toelichting

Begroting 2022 ten opzichte van 2021
Lasten
Bij de vaststelling van de bestuursrapportage 2021 is een incidenteel budget van € 32.000 opgenomen voor extra handhavings- en toezichtstaken.

Baten
Voor de extra handhavings- en toezichtstaken is een specifieke uitkering beschikbaar gesteld.
Begroting 2022 en meerjarenperspectief
Lasten
De lasten zijn gestegen door een hogere bijdrage aan de Veiligheidsregio. We baseren dit op de meerjarenbegroting van de veiligheidsregio. Daarnaast is er een vrijval van kapitaallasten.

4.3 Programma 3: Sociaal domein

4.3.1 Wat valt onder dit programma?

		Prod.	Portefeuille
Onderdelen	♦ Samenkracht en burgerparticipatie ♦ Eigen kracht en individuele ondersteuning ♦ Inkomensregelingen ♦ Begeleide participatie ♦ Arbeidsparticipatie ♦ Maatwerkvoorzieningen ♦ Maatwerkdienstverlening 18+ ♦ Maatwerkdienstverlening 18- ♦ Geëscaleerde zorg 18+ ♦ Geëscaleerde zorg 18- ♦ Volksgezondheid	10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20	Ten Hulscher

Het programma Sociaal domein richt zich op alle taken die voorheen in de programma's 3 en 5 opgenomen waren. Bovenstaande onderdelen vormen het nieuwe programma 3 Sociaal domein.

De beleidskaders waarop het programmaonderdeel Sociaal domein is gebaseerd
- Beleidsregels re-integratie gemeente Meppel (2013)
- Visie en kaderstelling Sociaal domein en doelen Sociaal domein (2014)
- De toegang tot een domein (2014)
- Re-integratiebeleid (2017)
- Notitie Sociaal domein – van transitie door in transformatie (2017)
- Beleidsnotitie GGD 'Samen werken aan gezondheid' (2017-2020)
- Interventieplan Sociaal domein (2018)
- Visiedocument wijk en dorpsgericht werken (2018 – 2022)
- Een werkende keten (2019)
- Verordening Sociaal domein Meppel (2019)
- Rekenkameronderzoek subsidies
- Normenkader Wmo (2021)

Algemene doelstellingen Sociaal domein
"Gastvrijheid, meedoen en altijd kansen zien" zit in ons Meppeler DNA. Vanuit het Sociaal domein leggen wij de nadruk op meedoen. Iedereen vanuit zijn of haar eigen mogelijkheden. Wij kijken naar wat onze inwoners wel kunnen, iedereen op zijn eigen manier en vanuit een eigen behoefte. Als het (even) niet lukt, dan ondersteunen wij graag. Laagdrempelig en met maatwerk als norm. Daarnaast willen we de algemene voorzieningen zo goed mogelijk regelen. De meerwaarde die onze algemene voorzieningen met zich meebrengen hebben we gedurende de lockdowns enorm gemist, daarom zetten we daar in 2022 volop op in. We willen weer samen sporten, elkaar ontmoeten in bibliotheek of wijkgebouw, naar school en theater gaan.

In 2021 is het "Meppeler Akkoord onderwijs en zorg" tot stand gekomen. Het resultaat van een wens afkomstig uit het Lokaal Educatieve Agenda overleg (LEA). In 2022 gaan we samen met onze partners uit de zorg, onderwijs en kinderopvang hier verder mee aan de slag. Met dit akkoord is een stevige basis ontstaan voor een duurzame samenwerking en een betrouwbaar partnerschap. Hiermee organiseren we nog beter de ondersteuning en zorg aan onze kinderen doordat er samenhang is. Een extra bijkomstigheid is dat we, waar mogelijk, de noodzakelijke zorg goedkoper kunnen maken.

Ook staat in 2022 de invoering van de nieuwe Wet op de Inburgering op de agenda. Inburgeren doe je niet alleen, onze nieuwe inwoners willen we gastvrij ontvangen en daar helpt een sterk netwerk bij. De middelen die we voor invoering van deze nieuwe wet van het rijk ontvangen gebruiken we hiervoor.

4.3.2 Wat gaan we daarvoor doen?

We blijven strak monitoren wat de langere termijneffecten van corona gaan zijn en zetten hierbij volop in op werk en inkomen. Onze lokale ondernemers, klein en groot, zijn hierbij van groot belang. Waar wenselijk en mogelijk steunen wij hen in creatieve oplossingen op gebied van stages, scholing en creëren van werkgelegenheid.

Vanuit het rijk ontvangen we komend jaar incidenteel meer geld voor jeugd. Deze gelden compenseren een deel van de structurele tekorten die een landelijke trend zijn binnen gemeenten. Ook bij ons is de trend van langdurige en zwaardere jeugdhulp zichtbaar. Onze uitdaging voor 2022 is de verschuiving van individuele beschikkingen naar brede algemene voorzieningen verder vorm te geven. Dit vraagt om

mankracht die dicht op de leefwereld zit en zo zorg en onderwijs beter op elkaar kan laten aansluiten. Waar nu jeugdhulp individueel aangeboden wordt, willen we naar bredere mogelijkheden binnen scholen. We realiseren ons dat hierbij mogelijk de kosten voor de baat uitgaan.

Alles lijkt erop te wijzen dat inzetten op laagdrempelige begeleiding (dus niet direct professionele langdurige zorg) zijn vruchten afwerpt. Het versterken van het wijk- en dorpsgericht werken is hierbij een belangrijke voorwaarde; daar sluiten we aan bij de leefwereld van onze inwoners en lukt het vaak om met onze partners en de wijkregisseurs een probleem al vroeg te signaleren en direct ondersteuning te bieden.

Afgelopen jaar is hard gewerkt aan de herijking van de subsidies, de interne organisatie is klaar voor de aankomende veranderingen. Onze grootste subsidiepartners zijn door de betrokken accounthouders op de hoogte gebracht van de grootste wijzigingen. In 2022 gaan we de nieuwe werkwijze evalueren en bijstellen waar nodig.

Wmo Wlz
Ook komend jaar verwachten we een groei in aanvragen voor individuele ondersteuning. Hierin maken we een onderscheid tussen de echt kwetsbare inwoners die we willen helpen met complexe problematiek en inwoners met een enkelvoudig vraagstuk. Dit doen we door samen met de inwoner te kijken naar zijn of haar ondersteuningsbehoefte en zoeken samen naar (maatwerk) oplossingen zo lang als nodig is. Onze insteek blijft om, daar waar mogelijk, de inwoner zelf de regie te laten houden.

Doordat de vraag en de kosten toenemen, zoals bij de Wmo, moeten we alert blijven op zorgvragen die niet direct langdurige of professionele zorg nodig hebben. Met elkaar hierover het gesprek aangaan is lastig en noodzakelijk. Wat vinden we in Meppel "normaal" en wat niet? De juiste zorg op de juiste plek en betaald door de juiste partij blijft een belangrijke focuspunt.

Qlik Sense gaat ons komend jaar helpen om inzicht te krijgen in het gebruik van onze regelingen en inzet van onze gelden. Alleen een systeem is hierbij niet afdoende, het ophalen en interpreteren van cijfers is nieuw voor ons. Het functionele beheer moeten we goed inrichten.

In de zomer van 2021 hebben we het, budgetneutraal, voor elkaar gekregen een digitale sociale kaart te ontwerpen. Op deze website kunnen inwoners en bedrijven in en om Meppel eenvoudig vinden wat er allemaal te doen en mogelijk is op het gebied van jeugd, werk, inkomen, zorg, wonen en werkgeverssubsidies. Ook intern is dit een middel dat we regelmatig gaan gebruiken, zodat we gemakkelijker dezelfde informatie tot onze beschikking hebben.

www.meppel.nl/socialekaart

Het woonplaatsbeginsel is een nieuwe norm binnen de jeugdhulp. Het gaat ervanuit dat die gemeente de zorgkosten betaald waar de jeugdige stond ingeschreven vlak voor de zorgaanvraag binnen kwam. Hiermee voorkomen we, op landelijk niveau, dat gemeenten waar veel grote instellingen staan, opdraaien voor kosten die niet toe te rekenen zijn aan hun eigen inwoners.

Het jaar 2022 wordt gebruikt als overgangsjaar en blijft budgetneutraal. De verwachting is dat het landelijk om zo'n 20.000 kinderen gaat die administratief "overgezet" worden.

Daarnaast vraagt een integrale aanpak niet alleen iets van mensen die beter samenwerken, het vraagt ook iets van onze ICT-systemen. Deze zijn nu nog lang niet altijd goed op elkaar afgestemd, waardoor veel werk omslachtig en dubbel gebeurt. Een digitale vernieuwing hierin is zeer wenselijk komende jaren.

Zorgmakelaar
Binnen het Sociaal domein valt steeds vaker de term "zorgmakelaar". Een persoon met een verbindende rol tussen bestuur – ambtelijke organisatie(s) – inspectie én zorgleveranciers. Weeffouten in het gedecentraliseerde zorgsysteem vragen om strakkere sturing in contractmanagement.

Bovenstaande vraagt om "Koerswaardige" daadkracht. Integraliteit is niet alleen een mooi woord, het is noodzakelijk. Aansluiten bij de leefwereld en vele spelers aan een tafel krijgen om problemen op te lossen is echt het nieuwe adagium.

Doelen en activiteiten
Onderdeel: Samenkracht en burgerparticipatie Tot dit taakveld behoren algemene voorzieningen die gericht zijn op participatie: - Ondersteuning burgerinitiatieven, vrijwilligers en mantelzorg; - Sociaal cultureel werk, algemeen maatschappelijk werk (AMW) en wijkopbouw; - Preventie;

Doelen en activiteiten

- Buurt en clubhuizen;
- LGTBI-beleid;
- Toegankelijkheid van voorzieningen;
- Kinderopvang: toezicht op handhaving en kwaliteit van kinderopvang en peuterspeelzalen;
- Statushouders en hun inburgering.

Wat willen we bereiken?
Van oudsher is Meppel een levendige stad met vitale inwoners die oog hebben voor elkaar. Dit willen we als gemeente graag behouden en stimuleren. De samenwerking tussen formele en informele organisaties vinden wij belangrijk en wij pakken hierbij graag een ondersteunende rol.

Komend jaar investeren we in de nieuwe Wet Inburgering en ook onze algemene voorzieningen willen we op niveau houden en waar mogelijk uitbreiden.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Het wijk en dorpsgericht werken (WDW) gaan we optimaliseren door focus te leggen op de behoeften uit de wijk en de doelen die wij vanuit de gemeente willen bereiken. En vertalen wij in wijkagenda('s). Dit vraagt een breder samenspel tussen de afdelingen van de gemeente om het wijk- en dorpsgericht werken breder met onze organisatie op te pakken.
  De rol van de wijkregisseur hierin is verbindend, monitorend en richtinggevend om vragen en opgaven op het juiste schaalniveau op te pakken. Passend binnen de koers van de Gemeente Meppel.
- Individuele casuïstiekvragen worden in een vroeg stadium onder de loep genomen met expertise vanuit het voorveld en Sociaal domein aan tafel.
- Burgers zo vroeg mogelijk betrekken bij fysieke veranderingen in hun wijk
- Mantelzorg en bijbehorende respijtzorg verder uitbouwen en maatwerk leveren waar het kan. Het programma "langer thuis" helpt ons hierbij. De insteek is om de eigen wijk (meer) te betrekken in de ondersteuning van de mantelzorgers en om ze met elkaar in contact te brengen. We bouwen, samen met Welzijn Mens en Werk (WMW) één website waar mantelzorgers gemakkelijk informatie kunnen vinden. Daarnaast organiseren we ontmoetingen tussen professionals, vrijwilligersorganisaties en inwoners om vanuit de voorliggende voorzieningen kennis te delen. De MensA is hier een mooi voorbeeld van.
- De invoering van de nieuwe inburgeringswet. Op 1 januari 2022 treedt de nieuwe Wet Inburgering in werking. Gemeenten krijgen hiermee de regie op de inburgering van nieuwe statushouders. Wij geloven dat taal en werk de belangrijkste pijlers zijn. We zetten dus vol in op duale trajecten, het leren van de Nederlandse taal in combinatie met stages, vrijwilligers-, en betaald werk. Conform de wet worden op drie verschillende niveaus leerroutes ingekocht. Hiermee voldoen we aan de wettelijke verplichting elke statushouder een passende leerroute aan te bieden. Voor de inkoop van de leerroutes ontvangen wij extra middelen van het rijk.

Ons uitgangspunt is dat we investeren aan de voorkant en maatwerk leveren waar dat wenselijk en mogelijk is. Het afgelopen jaar is in samenwerking met verschillende partners een programma ontwikkeld, "De Startklas". De startklas maakt nieuwe inburgeraars snel wegwijs in Meppel en in voorzieningen die hun inburgering ondersteunen. Daarnaast biedt de startklas inzicht in hun leervermogen en toekomstperspectief qua werk. Hierdoor kunnen de klantmanagers in de verplichte inburgeringsplannen het passende traject (leerroute en werk) uitwerken, onderbouwd en in samenspraak met hun cliënten. Komend jaar gaan we met onze partners verder vorm geven aan de startklas.

Statushouders worden het eerste half jaar financieel ontzorgd en krijgen een financiële zelfredzaamheidstraining. Voor deze voorziening ontvangen wij vanuit het rijk een specifieke uitkering (SPUK).

De huidige wetgeving, een tweede uitstel van de nieuwe Wet Inburgering en corona maken dat extra inzet nodig is voor de groep statushouders die nog onder de huidige wetgeving vallen. Voor deze extra inzet ontvangen wij vanuit het rijk extra gelden.

Onderdeel: eigen kracht en individuele ondersteuning

Tot dit taakveld behoren alle (loket) voorzieningen, waaronder:

- Voorlichting en advies;
- Onafhankelijke cliënt-ondersteuning (OCO);
- Toegang tot voorzieningen in de eerste en tweede lijn.

Wat willen we bereiken?
Binnen de gemeente Meppel willen we dat iedereen kan meedoen in de samenleving. Meestal lukt dit op eigen kracht of met hulp van een netwerk. Daar waar iets extra's nodig is ondersteunen wij.

Doelen en activiteiten

Daarnaast willen wij dat bij alle inwoners bekend is dat zij recht hebben op onafhankelijke cliënt-ondersteuning en dat ze hierbij keuzevrijheid ervaren.

Wat gaan we daarvoor doen?
Om nog beter te kunnen aansluiten bij de leefwereld van onze inwoners gaan we in 2022 actief op zoek naar hoe wij de informele cliëntondersteuners (mantelzorgers, vrijwilligers etc.) beter kunnen helpen. Door deze informele manier van "elkaar helpen" aan te moedigen, vergroten we ook de bekendheid van de OCO.

We zetten volop in op de algemene voorzieningen in Meppel en door ons wijk en dorpsgericht werken (WDW) brengen we deze laagdrempelig onder de aandacht bij onze inwoners. Daarbij helpt WDW om vroegtijdige probleem signalen op te pakken. De samenwerking met bijvoorbeeld de wijkagent, scholen en Welzijn-Mens en Werk is hiervoor van groot belang. Wij noemen dit: "investeren in het voorliggend veld".

Doelen en activiteiten

Onderdeel: Inkomensregelingen

Tot dit taakveld behoren alle inkomens- en bijstandsvoorzieningen:
- Inkomensvoorzieningen en loonkostensubsidies op grond van de Participatiewet;
- Medische en andere adviezen in verband met de bijstandsverlening;
- Wet inkomensvoorzieningen oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IAOW);
- Wet inkomensvoorzieningen oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IAOZ);
- Kosten van levensonderhoud uit het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen en startende ondernemers (Bbz 2004);
- Sociale-zekerheidsregelingen van het rijk, bijvoorbeeld eenmalige uitkeringen voor minima;
- Gemeentelijk armoedebeleid.

Wat willen we bereiken?
Meedoen in onze samenleving zien we als groot goed. We nemen zelfredzaamheid als norm en stimuleren inwoners om zelf de regie te nemen over hun leven en werk en op deze manier in hun eigen inkomen te voorzien. Als het (tijdelijk) niet lukt dan bieden we vanzelfsprekend passende inkomensondersteuning.

Wat gaan we daarvoor doen?
We gaan door op de ingeslagen weg; het bestrijden van armoede en het versterken van zelfredzaamheid. Voor mensen die in armoede leven is gezondheid en veerkracht niet vanzelfsprekend. Ook in 2022 gaan we door met een gesubsidieerde pilot waarbij ingezet wordt op stress-sensitieve dienstverlening. Hierbij hebben we oog voor de effecten die structurele geldzorgen met zich mee brengen en helpen we inwoners om stap voor stap eigen doelen te stellen en te behalen.

Door de mooie resultaten vanuit "kindsupport" gaan we hier in 2022 mee door. Op deze manier kunnen kinderen die in armoede opgroeien spullen krijgen zodat zij thuis, op school en buiten mee kunnen doen.

Het taboe op armoede blijft onze aandacht houden. De inzet van ervaringsdeskundige helpt ons hierbij. Ook versterken we de samenwerking tussen de diverse partners om de communicatie rondom geld en armoede te verbeteren.

Doelen en activiteiten

Onderdeel: Begeleide participatie

Tot dit taakvelden behoren:
- Beschut werken;
- Bestaande werkverbanden sociale werkvoorziening;
- Begeleid werken en dienstbetrekkingen.

Wat willen we bereiken?
Wij vinden het belangrijk dat iedereen kan meedoen en een rol heeft in onze Meppeler samenleving. Het zo regulier mogelijk werken is hier een belangrijk onderdeel van. Extra ondersteuning bieden we om dit voor onze (jong) volwassenen te blijven organiseren.

Doelen en activiteiten

Wat gaan we daarvoor doen?
In aanvulling op onze eigen kennis gaan we in 2022 meer samenwerken met een arbeidsdeskundige en een bedrijfsarts. Op deze manier wordt de kans van slagen van een re-integratie of ontwikkeltraject binnen de Wsw en de participatiewet groter. Onze insteek blijft; we kijken en handelen naar dat wat onze inwoners wél kunnen.

Doelen en activiteiten

Onderdeel: Arbeidsparticipatie

Tot dit taakveld behoren alle op arbeid gerichte participatie- en re-integratievoorzieningen:
- Participatie-instrumenten, zoals Erkenning van Verworven Competenties (EVC), ondersteuning bij het starten van een eigen bedrijf of tijdelijke loonkostensubsidie;
- Stimuleringsmaatregelen, waaronder inkomensvrijlating, stimuleringspremies, vrijlating van de onkostenvergoeding voor vrijwilligerswerk, onkostenvergoedingen en de No-riskpolis
- Algemene voorzieningen, zoals de Jobcoach;
- Begeleiding Werkvoorzieningen zoals werkplekaanpassing, vervoersvoorzieningen, doventolk, brailleregels of een aangepaste rolstoel;
- Hulp bij individuele loonwaardebepaling;
- Voorzieningen ter voorbereiding van een zelfstandig bestaan als startend ondernemer en ter begeleiding van startende ondernemers uit het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz).

Naast inwoners die regulier zorg en ondersteuning nodig hebben is er het afgelopen anderhalf jaar ook een hele groep inwoners bijgekomen die op de een of andere manier zijn getroffen door corona.

Ook in onze gemeente zien we dat de negatieve effecten van corona niet gelijk verdeeld zijn. Er zijn sectoren die juist financieel sterker uit deze crisis lijken te komen en er zijn sectoren waar de werkloosheid groter wordt. Onze taskforce corona gaat ook in 2022 door met haar werk om enerzijds in kaart te brengen wat nodig is en anderzijds actief uitvoering te geven aan dat wat nodig is.

Wat willen we bereiken?
Uiteindelijk willen we dat de arbeidsmarktkansen voor onze inwoners met een beperking vergroot worden. Dit vraagt inzet en creativiteit van (toekomstige) werkgevers en natuurlijk ook van de inwoners zelf.

Onze taak is om met behulp van de algemene en individuele mogelijkheden mensen met een beperking voor langere tijd aan het werk te krijgen met aantrekkelijke en reële voorwaarden.

Wat gaan we daarvoor doen?

Vanuit het rijk kennen we het "breed offensief" die steeds meer landelijke uniformiteit geeft aan de uitvoering.
Concreet betekent dit dat we:
- De kwaliteit van de professionals waarborgen door een duidelijke keus te maken voor regionaal inkopen of per gemeente afspraken maken. Hierbij zijn aanbod en prijs een belangrijke factor;
- Werkprocessen loonkostensubsidie verbeteren. Dit vraagt aanpassingen in onze ICT;
- Werkinstructies aanpassen, zoals brieven standaardiseren;
- Anders samenwerken met werkgevers. De werkgever wordt klant van de gemeente.

Om de technische wijzigingen te realiseren vragen we een subsidie aan die is gekoppeld aan de landelijke invoering.

Zaken die afhankelijk zijn van een nieuw kabinet, wetswijzigingen en financiële dekking uit het rijk:
- Vrijlating arbeidsinkomen voor mensen die werken met loonkostensubsidie

Wegnemen knelpunten no-riskpolis en loonkostensubsidie. Binnen de gemeente Meppel leveren wij nu maatwerk bij het verstrekken van de loonkostensubsidie, nieuwe wetgeving kan zowel positieve als negatieve gevolgen hebben voor de gemeente en de werkgever, afhankelijk van de landelijke keuzes. De gemeente/werkgever ontvangt meer/minder geld en geeft meer/minder uit aan loonkostensubsidies.

Doelen en activiteiten

Onderdeel: Maatwerkvoorziening Wmo

Tot dit taakveld behoren algemene voorzieningen die gericht zijn op:
- Domotica, automatisering in en om het huis;
- Woningaanpassingen;
- Hulpmiddelen;

Doelen en activiteiten

- Overige voorzieningen voor mensen met een beperking;
- Vaste abonnementskosten (eigen bijdrage) van € 19,00 per maand.

Wat willen we bereiken?
De Wmo is een vangnet voor diegene die het (tijdelijk) niet zelf kan regelen. Onze insteek is dat we samen met de aanvrager en eventueel een (zorg)professional op zoek gaan naar wat nodig is om zo zelfstandig mogelijk te leven. Zelfredzaamheid nemen we als norm.

Natuurlijk zijn er ook situaties denkbaar waar we helpen in de doorstroom naar de langdurige zorg (Wlz) of vooral inzetten op structurele ondersteuning.

Wat gaan we daarvoor doen?
Komend jaar stellen we de positief afwijkende regels op. Hiermee ondervangen en standaardiseren we het grootste deel van de Wmo aanvragen en richten we ons minder op de uitzonderingen. Dit maakt dat de wet en het uitvoeringsbesluit leidend is en laat het tegelijk ruimte aan de gemeente om maatwerk te leveren als dat, na gezamenlijk overleg, nodig blijkt.

"Dementievriendelijk Meppel" is een van de initiatieven die we in 2022 verder gaan uitwerken met partners uit de zorg, welzijn en vrijwilligers.

Doelen en activiteiten

Onderdeel: Maatwerkdienstverlening 18+

Tot dit taakveld behoren diensten die individueel ter beschikking worden gesteld aan volwassenen:
- Individuele begeleiding;
- Dagbesteding;
- Huishoudelijke verzorging;
- Respijtzorg, speciaal voor mantelzorgers;
- Vervoer;
- Financiële tegemoetkoming voor personen met een fysieke, psychische of psychosociale beperking die extra kosten met zich meebrengen;
- Schuldhulpverlening.

Wat willen we bereiken?
Meedoen vinden we belangrijk. Hoe groot of klein je rol in onze samenleving ook is, het geeft voldoening en heeft waarde. Soms is hiervoor extra hulp nodig vanuit de directe omgeving of van de gemeente.

In het Hoofdlijnenakkoord Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ) is afgesproken dat gemeenten investeren in de sluitende keten GGZ. In Meppel doen wij dit vooral door aan te sluiten bij de leefwereld van onze inwoners.

Als het gaat om schuldhulpverlening richten wij ons op preventie, vroeg signalering en het voorkomen van terugval.

In het geval van problematische schuldensituaties voert de Gemeentelijke Kredietbank (GKB) voor ons de tweedelijns schuldhulpverlening uit. Dit doen we in een gemeenschappelijke regeling met Assen en Hoogeveen.

Wat gaan we daarvoor doen?
Momenteel wordt onderzoek gedaan naar toekomstige positie van de GKB. Uitkomsten en consequenties hiervan zijn nog niet bekend.

Wij sluiten voor de schulddienstverlening waar mogelijk aan bij de landelijke aanpak en bijbehorende interventies om financiële problemen eerder te signaleren en op te lossen.

Wij bieden eerste- en tweedelijns schuldhulpverlening aan voor zowel particuliere inwoners als ondernemers. Hierbij houden wij rekening met een 30% hogere instroom en toename van de doelgroep die te maken krijgt met geldzorgen, al dan niet als gevolg van het stopzetten van corona toeslagen.
De lokale, landelijke of regionale projecten waar wij succesvol aan meedoen blijven ook in 2022 op onze agenda staan. Denk aan geldfit, vrouwensupport of vroeg eropaf.

Doelen en activiteiten

Onderdeel: Maatwerkdienstverlening 18-

Doelen en activiteiten
Tot dit taakveld behoren alle vormen van jeugdhulp die door de gemeente Meppel als individuele voorziening worden toegekend: - Begeleiding 18-, jeugd- en opvoedhulp; - Jeugd-GGZ; - Jeugdzorg aan verstandelijk beperkten; - Persoonlijke verzorging en kortdurend verblijf voor de doelgroep 18-. **Wat willen we bereiken?** We willen alle kinderen in onze gemeente de kans geven zich zo optimaal mogelijk te ontwikkelen. Hiervoor is een goede afstemming tussen leven, onderwijs, zorg en opvang noodzakelijk.
Wat gaan we daarvoor doen? Preventieve interventies inzetten op de plaatsen waar jeugdigen en gezinnen te vinden zijn en het netwerk van gezinnen versterken. Primair maken we gebruik van de vrije toegankelijke lokale expertise. Bij complexere casussen wordt ondersteuning gevraagd van tweedelijns expertise. Het Meppeler akkoord onderwijs en zorg voor de jeugd is vastgesteld. In het Meppeler akkoord is samen met het onderwijs en welzijnspartners beleid ontwikkeld om de zorg samen in te richten. Vanaf volgend jaar starten we met de uitvoering van de gemaakte afspraken. Het doel is om samen met de scholen de ondersteuning af te stemmen en samen op te trekken. Verder zullen een aantal trajecten worden ingezet om te voorkomen dat de vraag naar de zorg in een latere leeftijd toeneemt. De overgang van 18- naar 18+ vormt een belangrijke fase voor veel kwetsbare jongeren. In het op te stellen koersdocument jeugdzorg zal een soepele overgang 18- 18+ één van de pijlers zijn. De aanpak zal met name gericht zijn op de meest voorkomende problemen in de overgangsfase (wonen, financiën, zorg, netwerk, school/werk). Het woonplaatsbeginsel in de Jeugdwet regelt welke gemeente financieel verantwoordelijk is voor de jeugdhulp. Omdat het vaak moeilijk is te bepalen welke gemeente verantwoordelijk is, gaat het woonplaatsbeginsel wettelijk veranderen. Per 1 januari 2022 gaat het nieuwe woonplaatsbeginsel Jeugdwet van kracht. In het oude woonplaatsbeginsel is de hoofdregel dat de gemeente waar de gezagsdrager woont verantwoordelijk is. In het nieuwe woonplaatsbeginsel is de hoofdregel dat de gemeente waar de jeugdige staat ingeschreven verantwoordelijk is. Echter als sprake is van zorg met verblijf geldt de regel dat die gemeente verantwoordelijk is waar de jeugdige stond ingeschreven direct voorafgaand aan het verblijf (inclusief de ambulante zorg).
Doelen en activiteiten
Onderdeel: geëscaleerde zorg 18+ Tot dit taakveld behoren alle opvang en beschermd wonen voorzieningen: – Vrouwenopvang, de aanpak huiselijk geweld en veilig thuis; – Beschermd wonen voor personen met psychische of psychosociale problemen; – De inloopfunctie GGZ; – Maatschappelijke opvang voor mensen met een meervoudige problematiek waaronder verslaving; – Wmo maatwerkdienstverlening en - maatwerkvoorzieningen bij opvang; – Aanpak Geweld Hoort Nergens Thuis (GHNT). **Wat willen we bereiken?** Binnen onze gemeente willen we iedereen de kans geven de regie over zijn of haar leven te nemen. Bij de meeste mensen gaat dit vanzelf en sommige mensen zijn even de regie helemaal kwijt. Wij begeleiden bijvoorbeeld inwoners die gedetineerd zijn geweest om weer succesvol terug te keren in de samenleving. De individuele zorg én de openbare veiligheid moeten beide gewaarborgd worden.
Wat gaan we daarvoor doen? De aanpak van multiproblematiek wordt samen met partners verder vormgegeven en we bieden ondersteuning waar nodig is. Professionals worden blijvend toegerust op de uitvoering van hun taak door onder andere kennisdeling en intervisie. Wij bereiden ons voor op de decentralisatie van de opvang voor mensen die een vorm van beschermd wonen nodig hebben. Uitgangspunten zijn meer huisvesten in de wijk en begeleiden, in plaats van onderbrengen in een instelling. We werken samen met gemeenten in de regio. Het bestuurlijk akkoord ‘Kansen bieden voor re-integratie’ voeren we uit om een tijdige nazorg aan ex-gedetineerden te organiseren. Hiervoor is het tijdig op orde krijgen van de belangrijke leefgebieden

Doelen en activiteiten

nodig. Dit dient een persoonlijk belang maar ook een maatschappelijk belang als daardoor de kans op recidive afneemt.

We geven uitvoering aan de regiovisie "Geweld Hoort Nergens Thuis" en we kijken nadrukkelijk naar de positie van Veilig Thuis Drenthe binnen de organisatie van de GGD.

Doelen en activiteiten

Onderdeel: Geëscaleerde zorg 18-

Tot dit taakveld behoren maatregelen die gericht zijn op de opvang en het verbeteren van de veiligheid van kinderen en jeugd:

- Kinderbeschermingsmaatregelen en de aanpak kindermishandeling;
- Jeugdreclassering;
- Opvang (18-);
- Vrouwenopvang/huiselijk geweld (inclusief Veilig Thuis) (18-);
- Beschermd wonen (18-);
- Programma's rond verslaving (18-);
- Individuele maatwerkdienstverlening voor jeugdigen 18- in opvangvoorziening.

Wat willen we bereiken?
Jongeren met opgroeiproblemen kunnen zich ontwikkelen in een veilige omgeving zodat ze uiteindelijk volwaardig deelnemen aan onze samenleving. Met waar nodig toegankelijke en beschikbare (specialistische) ondersteuning. Landelijk wordt gewerkt aan de oprichting van regionale expertisecentra. Gebleken is dat een kleine groep jeugdigen door hun specifieke problematiek zeer moeilijk plaatsbaar is (zorg met verblijf). De expertisecentra zijn bedoeld als kenniscentra die kunnen helpen met bemiddeling en plaatsing. Meppel is ingedeeld in regio Noord, gevormd door Groningen, Friesland en Drenthe. Er worden structurele middelen voor de expertisecentra door het rijk beschikbaar gesteld.

Wat gaan we daarvoor doen?
Samen met andere gemeenten in Drenthe geven we vorm en inhoud aan het rapport 'Vervolgtoezicht kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd' van de inspecties Gezondheidszorg & Jeugd (IG&J) en Veiligheid & Justitie (IV&J).

Veel gaat volgens de inspecties al goed in Drenthe, Friesland en Groningen, inclusief de wachtlijstproblematiek die voldoende onder controle is. Verder geven zij aan dat ze een constructieve samenwerking zien tussen jeugdbescherming Noord en de gemeenten.

Adviezen uit het rapport waar we in 2022 intensiever mee aan de slag gaan, als gemeente Meppel en in samenwerking met andere partijen:
- De 'doorbraakaanpak', daar waar kinderen nu te lang moeten wachten op passende hulp;
- Meewerken aan een snellere plaatsing in een instelling, bijvoorbeeld door administratieve verwerking na plaatsing te realiseren;
- Sturing geven aan laagdrempelig overleg waarbij inhoudelijke afstemming belangrijker is dan het beoordelingsproces.

De doorontwikkeling van hoog-specialistische jeugdhulp staat provinciaal als belangrijk punt op de agenda. Ook is komend jaar regionaal meer aandacht voor een toereikend hulpaanbod bij complexe scheidingen en 'bemoeizorg' voor kinderen en jeugd zonder psychiatrische problematiek.

Onderdeel: Volksgezondheid

Tot dit taakveld behoren maatregelen ter bescherming van de algehele volksgezondheid, zoals:
- Monitoren van de gezondheidssituatie;
- Uitvoeren van preventieprogramma's (het vroegtijdig signaleren van specifieke stoornissen en gezondheid -bedreigende factoren);
- Bestrijden van infectieziekten en aanbieden van vaccinaties volgens het rijksvaccinatieprogramma;
- Geven van prenatale voorlichting;
- Bevorderen van medisch milieukundige zorg;
- Bevorderen van technische hygiënische zorg;
- Bevorderen van psychosociale hulp bij rampen.

Doelen en activiteiten
Wat willen we bereiken? Dat onze inwoners gezond en veilig opgroeien en leven en dat zij weten hoe en waar zij met een hulpvraag terecht kunnen. Wij willen het gebruik van verslavende middelen (o.a. drugs, alcohol, tabak en kansspelen) zoveel mogelijk ontmoedigen en terugdringen. De monitoring van nul tot achttienjarige is hierbij een belangrijk thema evenals 'de rookvrije generatie'. Het stimuleren van sport en bewegen helpt bij onze ambitie om overgewicht bespreekbaar te maken, tegen te gaan en op te lossen. Een integrale aanpak binnen volksgezondheid is essentieel. Armoede, taalonderwijs en jeugd zijn nauw aan elkaar verwant bij het vinden naar oplossingsrichtingen. De GGD heeft hierin een adviserende rol en voert een groot deel van ons gezondheidsbeleid uit.
Wat gaan we daarvoor doen? In de nieuwe Omgevingswet speelt volksgezondheid een belangrijke rol. Het thema "gezonde leefomgeving" is binnen de Omgevingswet dé rode draad. Vanaf zomer 2021 zijn wij intern en met externe partners bezig om hiervoor uitgangspunten te definiëren. Bij de Omgevingswet is participatie met inwoners en ondernemers essentieel en maatwerk de norm. Door corona is de rol van de GGD landelijk opgeschoven van preventief naar acuut handelen in het rijksvaccinatieprogramma. De verwachting is dat dit in 2022 zo blijft. De kwartaalrapportages van de GGD blijven en geven ons inzicht in knelpunten. "Een kansrijke start in Meppel" https://www.kansrijkestartnl.nl/praktijkverhalen/meppel is een initiatief van een verloskundige waarbij de geboortezorg en eerste 1.000 dagen integraal worden besproken met professionals zodat al tijdens de zwangerschap eventuele problemen worden opgelost. Wij voeren het lokale preventie akkoord uit, dat gericht is op: - Stoppen met roken; - Overmatig alcohol gebruik; - Overgewicht.

4.3.3 Beoogde effecten

Indicator	Eenheid	Periode	Begroting 2021	Begroting 2022
Banen	per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	2020	905,0	900,8
Netto arbeidsparticipatie	%	2020	70,0%	69,9%
Bijstandsuitkeringen	per 10.000 inwoners	2020	338,5	395,6
Lopende re-integratievoorzieningen	per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	2020	369,1	333,8
% kinderen in uitkeringsgezin	%	2019	5,0%	5,0%
% werkloze jongeren	%	2019	2,0%	2,0%
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2020	13,1%	13,5%
Jongeren met jeugdreclassering	%	2020	0,3%	0,4%
Jongeren met jeugdbescherming	%	2020	0,9%	0,9%
Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement	per 10.000 inwoners	2020	790	790

4.3.4 Wat mag het kosten?

03 Sociale zekerheid en werkgelegenheid Bedragen x €1.000,-	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	53.438	51.008	49.960	49.845	49.659	49.351
Baten	- 15.641	- 12.350	- 11.706	- 11.706	- 11.706	- 11.706
Totaal saldo van baten en lasten	37.797	38.659	38.254	38.140	37.954	37.646
xx Dotaties / onttrekkingen aan reserves	**- 569**	**- 234**	**0**	**0**	**0**	**0**
Resultaat	**37.228**	**38.425**	**38.254**	**38.140**	**37.954**	**37.646**

Uitsplitsing raming naar producten						
10 Samenkracht en burgerparticipatie	4.173	3.634	3.451	3.396	3.416	3.416
11 Eigen kracht en individuele ondersteuning	456	488	459	459	459	459
12 Inkomensregelingen	1.658	1.923	2.304	2.244	2.221	2.221
13 Begeleide participatie	7.365	7.578	7.043	7.094	6.920	6.691
14 Arbeidsparticipatie	831	2.045	1.978	1.978	1.953	1.953
15 Maatwerkvoorzieningen	1.675	1.485	1.312	1.287	1.287	1.287
16 Maatwerkdienstverlening 18+	8.638	7.932	7.999	7.984	7.984	7.889
17 Maatwerkdienstverlening 18-	10.822	10.421	10.588	10.588	10.588	10.588
18 Geëscaleerde zorg 18+	56	- 54	353	353	353	353
19 Geëscaleerde zorg 18-	800	1.635	1.254	1.254	1.254	1.254
20 Volksgezondheid	1.323	1.572	1.514	1.503	1.518	1.534
Totaal saldo van baten en lasten	**37.797**	**38.659**	**38.254**	**38.140**	**37.954**	**37.646**

Toelichting
In de lasten is circa € 12,2 miljoen opgenomen voor jeugdhulp. Op basis van een grove indicatie ontvangen we via het gemeentefonds zonder de extra bijdrage € 11,4 miljoen. Conclusie is dan dat we € 0,8 miljoen minder zouden ontvangen dan benodigd.

Voor 2022 is incidenteel een extra bijdrage door het rijk toegezegd voor jeugdhulp (zie overzicht Algemene dekkingsmiddelen: gemeentefonds)**.** Voor Meppel gaat het om afgerond € 3,2 miljoen. Door de extra bijdrage houden we nu € 2,4 miljoen voor 2022 "over".

<u>Begroting 2022 ten opzichte van 2021</u>
Samenkracht en burgerparticipatie
In 2021 was € 250.000 beschikbaar voor het 'Programma Sociaal domein'. Vanaf 2022 is nog € 50.000 beschikbaar voor monitoring (Qlik Sense).

Inkomensregelingen
De budgetten van de uitkeringen zijn bijgesteld op basis van de uitgangspunten (onder andere aantal uitkeringen per 1 juli en gemiddeld uitkeringsbedrag). De component loonkostensubsidie uit beschut werk moet betaald worden uit inkomensregelingen. Hierdoor heeft een verschuiving plaatsgevonden van € 260.000 van product begeleide participatie naar product inkomensregelingen.

Begeleide participatie
Het budget 'sociale werkvoorziening' is aangepast aan de meest recente begroting van Reestmond. 2022 komt daarmee ongeveer € 275.000 lager uit dan de begroting 2021.

Maatwerkvoorzieningen
In de bestuursrapportage 2021 is incidenteel € 150.000 aan het budget toegevoegd vanwege een verwacht aantal dure woningaanpassingen. Voor 2022 is geen aanleiding hier al rekening mee te houden.

Maatwerkdienstverlening 18+
In de begroting 2021 is rekening gehouden met een bijdrage aan de frictiekostenvoorziening van de GKB van € 126.000. Hiervan is in 2022 geen sprake.

Geëscaleerde zorg 18+
De kosten voor beschermd wonen lopen op. Anders dan in 2021 is vanaf de begroting 2022 geen rekening gehouden met een overschot van de rijksinkomsten (afrekening via centrumgemeente Assen).

Herverdeling Jeugdbudgetten (Product 16, 17 en 19)
Met ingang van deze begroting heeft een herverdeling van de jeugdbudgetten plaatsgevonden. Product 19 (geëscaleerde zorg 18-) is € 400.000 verlaagd. Aan product 16 (maatwerkdienstverlening 18+) is € 250.000 toegevoegd en aan product 17 (maatwerkdienstverlening 18-) is € 150.000 toegevoegd.

<u>Begroting 2022 en meerjarenperspectief</u>
De verschillen in de meerjarenraming worden met name veroorzaakt door de fluctuatie in de meerjarenraming van Reestmond (product begeleide participatie).

4.4 Programma 4: Onderwijs

4.4.1 Wat valt onder dit programma?

		Prod.	Portefeuille
Onderdelen	♦ Onderwijs en algemeen lokale overheid	♦ 41	Van der Haar

Dit programmaonderdeel omvat de taken waarvoor de gemeente verantwoordelijk is vanuit de onderwijswetten.

Beleidskader
- Integraal huisvestingsplan primair onderwijs (IHP) (2020-2025)
- Verordening voorziening huisvesting onderwijs (2012)
- Verordening voorschoolse voorzieningen (2013)
- Beleidsnotitie onderwijs-achterstanden-beleid (2017-2020)
- Verordening leerlingenvervoer
- Uitvoeringsprogramma gemeentelijk onderwijs-achterstandenbeleid (2019-2022).

Relaties met andere beleidsterreinen
- Sociaal domein
- Sport en bewegen
- Cultuur
- Openbare orde en veiligheid
- Zorg

4.4.2 Wat willen we bereiken?

Algemene doelstelling:

Elk individu heeft recht op een passend onderwijsaanbod binnen zijn/haar eigen mogelijkheden om zich te ontwikkelen tot een zelfredzame, sociale en verantwoordelijke burger.

4.4.3 Wat gaan we daarvoor doen?

Doelen en activiteiten
Onderwijshuisvesting **Onderdeel:** Het basis, voorgezet en hoger onderwijs en de combinatie van onderwijs en jeugdzorg. **Wat willen we bereiken?** Een passend en samenhangend aanbod aan onderwijsvoorzieningen en huisvesting. De regionale functie die wij hebben op gebied van hoger onderwijs willen wij komende jaren graag versterken. Daar waar mogelijk faciliteren we in de vraagstukken van deze scholen. De samenwerking met de Regiocampus en Noordelijk Innovatie lab Circulaire Economie (N.I.C.E.) is hierin van groot belang. Met het oog op de beschikbare middelen is het bewaken van de grens tussen jeugdzorg en passend onderwijs essentieel. Het blijft een samenspel tussen de gemeente en vele andere partijen. Het Meppeler akkoord (2021) is een mooi voorbeeld hiervan.
Wat gaan we daarvoor doen? Basisonderwijs In 2022 wordt gestart met de bouw van een nieuwe school in de Nieuwveense landen. De samenhang tussen renovatie, herhuisvesting en intensievere samenwerking tussen de Mackayschool, de Reestoeverschool en Cosis heeft ertoe geleid dat een businesscase is opgesteld. In 2022 wordt deze case uitgewerkt tot een concreet plan inclusief financiële planning. Samen met KC Stadskwartier wordt gestart met de renovatie van hun schoolgebouw. Na afronding kan de huur van het voormalige kantongerecht worden stopgezet. Voortgezet onderwijs Het huisvestingsdossier rondom CSG Dingstede is complex. Naast renovatie onderzoeken we met het schoolbestuur nu ook andere opties om tot een toekomstbestendige huisvesting te komen voor deze school.

Doelen en activiteiten
Versterken van het onderwijsaanbod De samenwerking met de Regiocampus en Noordelijke Innovatie lab Circulaire Economie (N.I.C.E.) is hierin van groot belang. Meppel heeft op het gebied van onderwijs een regionale functie. Onderwijs dat niet onder de zorgplicht van de gemeente valt krijgt de ruimte om te groeien en ontwikkelen. De gemeente zal waar mogelijk faciliteren in de vraagstukken van deze scholen. De internationale lerarenopleiding van NHL Stenden (ITEps) is hierbij een belangrijke partner die graag meer wil gaan doen in Meppel. Door het uitbouwen van de samenwerking met organisaties als de Regiocampus en N.I.C.E. komen steeds meer studenten en docenten van HBO en universiteit in aanraking met Meppel. Onderwijskansen en zorg De partners van het Lokaal Educatieve Agenda overleg (LEA) stemmen hun activiteiten onderling zo goed mogelijk af om voor leerlingen een zo integraal mogelijk onderwijsaanbod en ondersteuning aan te bieden. Indien wenselijk versterken wij als gemeente de onderlinge verbinding en samenhang in onderwijsaanbod. Zeker met het oog op de extra gelden vanuit het rijk in het Nationaal Programma Onderwijs die onder andere ten goede moeten komen aan de onderwijsachterstanden. Hierbij is de focus ook op de sociaal emotionele ontwikkeling van onze kinderen als gevolg van de coronaperiode. De uitvoering van het plan "aan de slag met de basisvaardigheden in de regio Zwolle". Controle op luxe verzuim: vanaf het schooljaar 2021-2022 gaan we, na de periode van thuisonderwijs, hier weer actief mee aan de slag. Onze leerplichtambtenaren zetten zich komend jaar wederom in op vroeg signalering van mogelijk structureel verzuim. De samenwerking met de zorgadvies teams van scholen is hierbij van groot belang. Omdat onderzoek aantoont dat verzuim in het basisonderwijs een voorspeller is van schooluitval op latere leeftijd zijn onze leerplichtambtenaren hier structureel mee bezig. Een permanente samenwerking tussen leerplicht en de zorgteams in de scholen is hier onderdeel van. In 2022 volgt een uitgebreide evaluatie van het project leerplicht, zorg en handhaving in het primair onderwijs. Voor wat betreft niet veroorloofd verzuim op het voorgezet onderwijs (VO) zetten wij in op voorlichting in de school. Wij doen dit in samenwerking met alle leerplichtambtenaren uit de regio. De initiatieven die wij ondersteunen bij vroegtijdige schoolverlaters (VSV) zijn: - Jongeren in beeld; - Brugvoorzieningen (de schakel tussen thuiszitten – onderwijs – werk, zoals de succesvolle trajectklas bij Stad en Esch); - Plusvoorziening, maatwerk als de algemene voorzieningen niet afdoende blijken; - Intensievere samenwerking met de Samenwerkingsverbanden PO en VO rondom thuiszitters.

4.4.4 Beoogde effecten

Indicator	Eenheid	Periode	Begroting 2021	Begroting 2022
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	per 1.000 leerlingen	2020	2,1%	1,5%
Absoluut verzuim	per 1.000 leerlingen	2019	1,21	1,5
Relatief verzuim	%	2019	11	12

4.4.5 Wat mag het kosten?

04 Onderwijs Bedragen x €1.000,-	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	5.551	5.581	5.906	5.769	5.713	5.757
Baten	-741	-813	-1.332	-1.087	-872	-872
Totaal saldo van baten en lasten	4.810	4.767	4.575	4.682	4.840	4.885
xx Dotaties / onttrekkingen aan reserves	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Resultaat	**4.810**	**4.767**	**4.575**	**4.682**	**4.840**	**4.885**

Uitsplitsing raming naar producten						
41 Onderwijs	4.810	4.767	4.575	4.682	4.840	4.885
Totaal saldo van baten en lasten	**4.810**	**4.767**	**4.575**	**4.682**	**4.840**	**4.885**

Toelichting

Begroting 2022 ten opzichte van 2021
Lasten
Voor 2022 is een budget van € 464.000 opgenomen voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs. De overige afwijkingen betreffen grotendeels de lagere rentelasten als gevolg van de aanpassing van de omslagrente zoals beschreven in de begroting op hoofdlijnen.

Baten
Wij ontvangen voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs een specifieke uitkering van € 464.000 over 2022.

Begroting 2022 en meerjarenperspectief
Lasten
Voor het jaar 2023 is een budget van € 214.000 opgenomen voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs. Daarnaast is het verschil grotendeels te verklaren door een afwijking in de kapitaallasten.

Baten
Wij ontvangen voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs een specifieke uitkering. Voor 2022 is dat € 464.000 en voor 2023 € 214.000.

4.4.6 Investeringen

Overzicht geplande en nieuwe investeringen			Uitvoeringsplanning		Financiën				
bedragen x € 1.000	Afschrijvings-termijn in jaren	Classificatie*	(verwachte) start uitvoering	(verwacht) jaar van realisatie	Benodigd krediet	Begrote inkomsten / bijdrage van derden	Netto-investering	Reeds beschikbaar gesteld	Beschikbaar te stellen krediet 2022
Duurzame aanpassing gebouw CSG Dingstede	25	e	2021	2023	2.395	420	1.975	2.095	300
Onderwijsvoorziening NvL voorbereidingskrediet	5	e	2021	2022	150		150	75	75
Onderwijsvoorziening NvL Aankoop grond	0	e	2022	2022	500		500	-	500
Onderwijsvoorziening NvL realisatie	40	e	2022	2024	4.862		4.862	-	4.862
Renovatie Stadskwartier	25	e	2022	2024	950		950	-	950
Renovatie/nieuwbouw Reestoeverschool	25	e	2025	2026	1.500		1.500	-	
Totaal Programma 4 - onderwijs					**10.357**	**420**	**9.937**	**2.170**	**6.687**

* m = maatschappelijk nut, e = economisch nut

De totale investeringsopgave ten aanzien van de onderwijshuisvesting bedraagt voor de komende jaren circa € 10 miljoen. Ruim € 5,5 miljoen daarvan betreft de realisatie van een onderwijsvoorziening in de Nieuwveense Landen. Dit uitvoeringsbudget is een jaar naar voren gehaald ten opzichte van de programmabegroting 2021-2024. In 2022 wordt gestart met de bouw van een nieuwe school in de Nieuwveense landen.

De aanpassingen aan het gebouw van CSG Dingstede zijn gericht op renovatie van het schoolgebouw. Het huisvestingsdossier rondom CSG Dingstede is complex. Naast renovatie onderzoeken we met het schoolbestuur ook andere opties om tot een toekomstbestendige huisvesting te komen voor deze school. Van de geplande investering is reeds € 2,0 miljoen beschikbaar gesteld. Conform oorspronkelijke planvorming wordt voorgesteld de resterende middelen ad € 0,3 miljoen eveneens beschikbaar te stellen.

Samen met KC Stadskwartier wordt gestart met de renovatie van hun schoolgebouw. Hiervoor wordt voorgesteld € 950.000 beschikbaar te stellen, in lijn met het Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs 2020-2035 (IHP). De renovatie/nieuwbouw Reestoeverschool is opgenomen in de meerjarenraming volgens het vastgestelde IHP.

4.5 Programma 5. Maatschappelijke Ondersteuning

Is vanaf de programmabegroting 2020 samengevoegd met programma 3 (Sociaal domein).

4.6 Programma 6: Kunst en cultuur, recreatie en toerisme

4.6.1 Wat valt onder dit programma?

		Prod.	Portefeuille
Onderdelen	♦ Kunst en cultuur ♦ Erfgoed ♦ Recreatie en toerisme ♦ Schouwburg Ogterop	♦44 ♦44 ♦45 ♦48	Ten Hulscher Van der Haar Van Ulzen Ten Hulscher

Beleidskader
- Toeristisch Recreatief Ontwikkelingsplan (TROP) 2013-2018
- Cultuurnota 'Panta Rhei – cultuur is van de samenleving' (2016)
- Evenementenbeleid gemeente Meppel (2015)
- Erfgoedverordening Meppel 2017
- Cultuurhistorische inventarisaties en waardenstellingen
- Beleidsnota 'Meppeler Erfgoed NU' (2021).

Relaties met andere beleidsterreinen
Een sterk cultureel veld heeft een gunstig effect op de lokale economie. Zo heeft Meppel een voorziening voor podiumkunsten, is er belangwekkend erfgoed en zijn er recreatieve en toeristische voorzieningen die de aantrekkelijkheid van de stad vergroten.
De verschillende beleidsterreinen in dit programma hangen met elkaar samen en versterken elkaar. Er is een relatie met programma 8 dat zich richt op kwalitatieve stadsontwikkeling en beeldkwaliteit.

Informatie over schouwburg Ogterop leest u in paragraaf 6.9.

4.6.2 Wat willen we bereiken?

Algemene doelstelling:
Een cultureel en recreatief aantrekkelijk Meppel dat haar regionale positie versterkt als mooi en bruisend stadje in een omgeving van nationale parken.
Behoud dan wel vergroting van het maatschappelijk belang dat voortkomt uit de intrinsieke waarde van het actief of passief beleven van kunst en cultuur, erfgoed en recreatie.
Bevordering van het ontlenen van een gezamenlijke identiteit door ontsluiting van ons erfgoed en de aandacht voor 'het Verhaal van Meppel'.
Het cultuuraanbod, de cultuur- en erfgoedvoorzieningen en het evenementenaanbod hebben ernstig te lijden onder de impact van corona. Ook de recreatieve ontwikkelingen worden gehinderd. Met de partijen streven we naar herstel en het benutten van nieuwe kansen.

4.6.3 Wat gaan we hiervoor doen?

Doelen en activiteiten
Kunst en cultuur **Wat willen we bereiken?** Lokale partijen werken samen voor een betere zichtbaarheid. Efficiënte inzet van middelen.
Wat gaan we daarvoor doen? - Samenwerking tussen culturele partijen stimuleren met een belangrijke rol hierin voor het Cultuurplatform Meppel; - Het beheer van CCM De Plataan anders organiseren om kosten te besparen; - In nauw contact met de andere Scala-gemeenten (Hoogeveen, Westerveld, De Wolden en Steenwijkerland) nieuwe subsidieafspraken met Scala maken; - Meezoeken naar externe middelen voor het culturele veld.
Erfgoed **Wat willen we bereiken?** Behoud van ons erfgoed en een beter besef ervan. De aanwezigheid van ons erfgoed uitdragen met aandacht voor 'het Verhaal van Meppel'. Voor de te ontwikkelen activiteiten is de beleidsnota 'Meppeler Erfgoed NU' leidend.

Doelen en activiteiten
Wat gaan we daarvoor doen? - Afronding van de Kerkenvisie Meppel; - Benoemen en uitwerken van een Archeologisch Beleefpunt (met partners en de provincie); - Deelnemen aan de pilot Post-65 (met de provincie en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed): inventariseren van het erfgoed van de wederopbouw en daarna; - Afronden van het Project Jonge Heideontginningen en Ruilverkavelingen (met de provincie); - Samen met (Meppeler) partijen de actiepunten uit de beleidsnota uitwerken op resultaten en prioriteren; - Vaststellen welke soorten erfgoed (gebouwd, groen en blauw) er zijn, en de meest geëigende manier van beschermen vaststellen. In het verlengde daarvan geeft dit een antwoord op de motie van de raad 'ruimte voor criteria groen en blauw erfgoed'; - Ondersteunen van monumenteigenaren/gebruikers bij de instandhouding van hun erfgoed, waarbij actuele onderwerpen als klimaatadaptatie en duurzaamheid aandacht vragen; - Monumenteigenaren informeren over subsidiemogelijkheden.
Recreatie en toerisme **Wat willen we bereiken?** Meer (recreatief) bezoek en (meerdaags) verblijf in Meppel en meer kwaliteit van toeristische voorzieningen. Meer verbinding van stad en omgeving.
Wat gaan we daarvoor doen? - Met ondernemers en met steun van onder andere het Recreatieschap en Marketing Drenthe werken aan toeristische arrangementen voor de regio; - Faciliteren van nieuwe overnachtingsmogelijkheden, zoals hotel en bed & breakfast; - Vanuit Leader Zuidwest-Drenthe ondersteuning bieden aan de Leader Actiegroep; - Lobby en input voor het provinciebrede traject voor promotie en marketing van Drenthe en de regio Zuidwest-Drenthe. - Blijvende aandacht voor maatregelen die de passantenhaven aantrekkelijk houden; - Kansenkaart: ondernemers nemen zelf het initiatief voor het vervolg op de conceptversie. Dit bevordert de betrokkenheid en het eigenaarschap. Hierbij bieden wij ondersteuning.
Wat willen we bereiken? Evenementen zijn heel belangrijk voor Meppel. Een verdergaande professionalisering vormt de basis voor het mee kunnen gaan in ontwikkelingen rond landelijke wet- en regelgeving. Een belangrijk item hierbij is veiligheid.
Wat gaan we daarvoor doen? - Locatieprofielen opstellen voor informatie in één oogopslag: parkeren, het beheer van de openbare ruimte, toegang voor hulpdiensten, maar ook hoe vaak jaarlijks op die locatie een evenement mag plaatsvinden en wat de afspraken zijn rondom geluid. Er is in 2020 een plan van aanpak opgesteld met een termijnplanning. Deze planning is aangepast in verband met corona; - Organiseren van de ondersteuning voor evenementen (inclusief inzet voor veiligheid). Dit doen we via Meppel Event Desk (MED). Door corona gaan veel evenementen niet door of moeten evenementen anders ingericht worden. MED ondersteunt organisaties maar ook de gemeente hierbij. Daarnaast ondersteunt MED de gemeente en (horeca)ondernemers blijvend met de inrichting van de binnenstad gericht op de geldende coronamaatregelen. Ook vervult MED een brede (advies)rol richting gemeente op diverse onderwerpen. In aanvulling op de beschikbaar gestelde middelen uit het CUP is in 2021 een bedrag van € 75.000 voor de stichting beschikbaar; - Er is met de middelen uit het CUP een traject ingezet voor het stimuleren van doorontwikkeling van evenementen en het bekijken van ons eigen subsidiestelstel ten aanzien van evenementen. Daarbij zijn eigen verantwoordelijkheid en innovatie belangrijk. Elk gesubsidieerd evenement wordt herijkt, de resultaten hiervan worden in 2022 geëffectueerd.
Wat willen we bereiken? We willen een duurzame evenementenstad zijn, met inzet voor circulair denken en zuinig op onze natuurlijke grondstoffen.
Wat gaan we daarvoor doen? - Samen met MED, organisatoren en onze gebruikelijke partners is een begin gemaakt met acties rondom afval bij evenementen (reductie/recycling/schone stad). Dit zou vervolgd worden op basis van een op te stellen plan van aanpak. We streven ernaar het plan van aanpak binnenkort tot uitvoering te brengen.

4.6.4 Wat mag het kosten?

06 Kunst, cultuur, recreatie en toerisme Bedragen x €1.000,-	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	3.168	3.649	3.713	3.684	3.588	3.477
Baten	-652	-702	-1025	-1025	-1025	-925
Totaal saldo van baten en lasten	2.516	2.947	2.688	2.658	2.563	2.551
xx Dotaties / onttrekkingen aan reserves	**-79**	**-30**	**0**	**0**	**0**	**0**
Resultaat	**2.437**	**2.917**	**2.688**	**2.658**	**2.563**	**2.551**

Uitsplitsing raming naar producten						
44 Kunst en cultuur	1407	1649	1389	1358	1314	1282
45 Recreatie en toerisme	237	375	325	323	324	274
48 Schouwburg	872	923	974	977	926	996
Totaal saldo van baten en lasten	**2.516**	**2.947**	**2.688**	**2.658**	**2.563**	**2.551**

Toelichting

Begroting 2022 ten opzichte van 2021

Voor de voortzetting en ondersteuning vanuit de Meppel Event Desk wordt voor de jaren 2022 tot en met 2024 € 50.000 gereserveerd.

In verband met het terugdraaien van de taakstelling herijking subsidies zijn de lasten voor de jaren 2022 en 2023 bijgesteld.

Het budget voor schouwburg Ogterop is in 2022 en 2023 bijgesteld voor de kosten productiehuis mevrouw Ogterop. Een correctie heeft plaatsgevonden voor de (negatieve) stelpost kapitaallasten theater gerelateerde investeringen Ogterop. Onder het programma algemene dekkingsmiddelen staat de (positieve) stelpost voor dit onderdeel. Per saldo heeft dit geen effect op de begroting 2022 en verder.

Begroting 2022 en meerjarenperspectief

Zie de toelichting hiervoor.

4.6.5 Investeringen

Overzicht geplande en nieuwe investeringen			Uitvoeringsplanning		Financiën				
bedragen x € 1.000	Afschrijvings-termijn in jaren	Classificatie*	(verwachte) start uitvoering	(verwacht) jaar van realisatie	Benodigd krediet	Begrote inkomsten / bijdrage van derden	Netto-investering	Reeds beschikbaar gesteld	Beschikbaar te stellen krediet 2022
Programma 6 - Kunst en cultuur, recreatie en toerisme									
Ogterop									
Vernieuwbouw Ogterop - voorbereidingskrediet	40	e	2021	2022	250		250	250	
Vernieuwbouw Ogterop - realisatie business case	40	e	2022	2022	300		300		300
Investeringen schouwburg	5/10/15	e	2024	2024	851		851	585	
Totaal Programma 6 - Kunst en cultuur,					**1.401**	**-**	**1.401**	**835**	**300**

* m = maatschappelijk nut, e = economisch nut

In juni 2021 is een raadbesluit genomen over de toekomst van schouwburg Ogterop. Voor 2021 is een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld. In lijn met het in juni 2021 genomen raadbesluit wordt voor 2022 voorgesteld een krediet beschikbaar te stellen van € 300.000 voor de realisatie van de business case. In de meerjarenbegroting 2021-2024 waren een aantal geplande investeringen opgenomen ten aanzien van de schouwburg. Voor een deel van deze investeringen was al een krediet beschikbaar gesteld. Deze voorgenomen investeringen worden betrokken en beoordeeld in relatie tot de totale planvorming van de vernieuwbouw.

4.7 Programma 7: Sport en bewegen

4.7.1 Wat valt onder dit programma?

		Prod.	Portefeuille
Onderdelen	♦ Beheer en exploitatie sportaccommodaties ♦ Sport- en speldeelname	♦46 ♦47	Van der Haar

Onder dit programma vallen alle activiteiten die te maken hebben met sport en bewegen, inclusief de verschillende sportvoorzieningen die onze gemeente rijk is.

Beleidskader
- Nationaal Sportakkoord 2018
- Landelijke Nota Gezondheidsbeleid 2020-2024
- De sport- en gezondheidsnota 'Actieplan Gezondheid, Bewegen en Sport 2020-2023'
- Lokaal Actieplan Sport en Bewegen Meppel 2020-2022 (lokaal sportakkoord)
- Beheerplan sportaccommodaties.

Relaties met andere beleidsterreinen
Sport en bewegen brengt mensen bij elkaar en bevordert daarmee de lokale sociale samenhang en integratie van bevolkingsgroepen. Sport en bewegen is van belang voor een gezonde leefstijl en voorkoming van overgewicht. Sport en bewegen hangt nauw samen met gezondheid, onderwijs, welzijn, vrijwilligerswerk, integratie en participatie, jeugd en evenementen. Er ligt een duidelijke relatie met verschillende thema's uit het Wmo-beleid. Sport en bewegen is essentieel in onze algemene voorziening en draagt bij aan voorkomen van erger.

Actieplan Gezondheid, Bewegen en Sport
Het Actieplan is het huidige lokale beleid voor de periode 2020-2023. Het Actieplan bevat de uitwerking van de beleidsrichting gezondheid, bewegen en sport met daarbij de financiële kaders.

Beheerplan sport
Het beheerplan sport is in 2021 vastgesteld door de gemeenteraad. Het vervolg is een beleidskader voor beheer, onderhoud en exploitatie van sportaccommodaties.

4.7.2 Wat willen we bereiken?

Algemene doelstelling:

We streven ernaar alle inwoners van onze gemeente zo gezond en vitaal mogelijk te krijgen en te houden. Onze ambitie is om in 2024 het voor iedere inwoner in de gemeente mogelijk te maken aan bewegen en/of sport te doen. In 2024 wordt geen enkele inwoner meer uitgesloten van het verenigingsleven, bijvoorbeeld vanwege een beperking, een laag inkomen, leeftijd of een migratieachtergrond. Ook biedt de (buiten) omgeving voldoende mogelijkheden om zelfstandig in te bewegen.

4.7.3 Wat gaan we daarvoor doen?

Doelen en activiteiten
Wat willen we bereiken? Het gebruik van sport- en beweegvoorzieningen moet zo laagdrempelig mogelijk zijn. Dit helpt ons onze doelen op gebied van gezondheid, leefbaarheid, participatie en sociale samenhang te behalen.
Wat gaan we daarvoor doen? In 2022 stellen we een beleidskader op ten aanzien van beheer, onderhoud en exploitatie van sportaccommodaties. Dit helpt ons duidelijke en evenwichtige afspraken te maken met sportverenigingen. Verder willen we subsidies en investeringen beter op elkaar afstemmen. De vier onderzoeksvraagstukken uit het beheerplan gaan we verder uitwerken, te weten; - De gebiedsontwikkeling Ogterop in combinatie met de gymzaal aan de Prinses Marijkestraat; - De toekomst van bad en klimpark Hesselingen; - De toekomst sportpark Ezinge; - Het bewegingsonderwijs Nieuwveense Landen in combinatie met de Eendracht.

Doelen en activiteiten
Daarnaast gaan we door met de inzet van buurtsportcoaches (via Meppel Actief & Gezond) en de Jongeren op Gezond Gewicht (JOGG)-activiteiten. We werken het lokaal sportakkoord verder uit op de vier thema's: - Vitale sportverenigingen; - Inclusief sport- en beweegaanbod; - Jong en vaardig in bewegen; - Gezondheidsbewustzijn. De openstaande acties uit het Actieplan Gezondheid Bewegen en Sport verder oppakken.

4.7.4 Beoogde effecten

Indicator	Eenheid	Periode	Begroting 2021	Begroting 2022
Niet-sporters	%	2016	50,3%	50,3%

4.7.5 Wat mag het kosten?

07 Sport en bewegen Bedragen x €1.000,-	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	3.644	3.889	3.352	3.429	3.448	3.364
Baten	-1.446	-1.838	-1.477	-1.457	-1.457	-1.457
Totaal saldo van baten en lasten	2.198	2.050	1.875	1.972	1.991	1.907
xx Dotaties / onttrekkingen aan reserves	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Resultaat	**2.198**	**2.050**	**1.875**	**1.972**	**1.991**	**1.907**

Uitsplitsing raming naar producten						
46 Sportaccommodaties	1.537	1.501	1.314	1.410	1.430	1.346
47 Spel- en sportdeelname	661	549	561	561	561	561
Totaal saldo van baten en lasten	**2.198**	**2.050**	**1.875**	**1.972**	**1.991**	**1.907**

Toelichting

<u>Begroting 2022 ten opzichte van 2021</u>
Lasten
De geraamde subsidie aan het zwembad is verhoogd met circa € 400.000 als gevolg van de compensatie van corona (budgetneutraal). Voor 2022 is daar geen rekening gehouden.

Baten
In 2021 is een specifieke uitkering aangevraagd van circa € 400.000 voor de compensatie van de corona effecten van het zwembad. Voor begrotingsjaar 2022 is geen rekening gehouden met deze uitkering.

<u>Begroting 2022 en meerjarenperspectief</u>
Lasten
Voor de jaren 2022 en 2023 zijn extra middelen gereserveerd voor onderzoeken voortvloeiend uit het sportbeheerplan (€ 25.000 per jaar).

De budgetten voor het onderhoud en schoonmaak van de kosten van de sportaccommodaties zijn structureel verlaagd met circa € 22.000 per jaar in lijn met de onderliggende onderhoudsplannen.

De bijstelling van de omslagrente heeft een verlaging van de geraamde kapitaallasten tot gevolg.

Baten
Voor sportpark Ezinge zijn de begrote inkomsten geactualiseerd op basis van actuele cijfers (verhoging jaarlijks met € 60.000).

4.7.6 Investeringen

Overzicht geplande en nieuwe investeringen			Uitvoeringsplanning		Financiën				
bedragen x € 1.000	Afschrijvings-termijn in jaren	Classificatie*	(verwachte) start uitvoering	(verwacht) jaar van realisatie	Benodigd krediet	Begrote inkomsten / bijdrage van derden	Netto-investering	Reeds beschikbaar gesteld	Beschikbaar te stellen krediet 2022
Programma 7 - Sport en bewegen									
Sporthal De Eendracht									
Vervanging cv-ketel (gasloos)	20	e	2023	2023	200		200		
Vervangen vouwwand	15	e	2023	2023	35		35		
Nieuwe sportvloer + belijning	15	e	2023	2023	120		120		
Verbeteren toegangkelijkheid	25	e	2023	2023	80		80		
Sportpark Ezinge									
Vervanging toplaag atletiekbaan met middenterrein veld 4 (cf mjop sportvelden)	10	e	2020	2022	268		268	188	80
Vervanging toplaag kunstgras veld 8	10	e	2022	2022	245		245		245
Vervanging toplaag Kunstgras veld 9	10	e	2022	2022	245		245		245
Vervangen toplaag veld 1 kunstgras	10	e	2022	2022	245		245		245
Sportzaal Het Erf									
Ledverlichting	10	e	2022	2022	46		46		46
Vernieuwen sportvloer + belijning	15	e	2023	2023	87		87		
Aanbrengen vloerverwarming (gasloos)	40	e	2023	2023	60		60		
Gymzaal Prinses Marijkestraat									
Vervanging sportvloer + belijning	15	e	2023	2023	25		25		
Aanbrengen vloerverwarming	40	e	2023	2023	25		25		
Zonnepanelen	20	e	2024	2024	15		15		
Gymzaal Oosterboer									
Nieuwe sportvloer met vloerverwarming	40	e	2024	2024	50		50		
Vervangen verwarmingssysteem	40	e	2024	2024	55		55		
Sportzaal De Aanloop									
Nieuwe toplaag + belijning aanbrengen vloer	15	e	2023	2023	25		25		
Totaal Programma 7 - Sport en bewegen					**1.826**		**1.826**	**188**	**861**

* m = maatschappelijk nut, e = economisch nut

De investeringen in sportaccommodaties zijn opgenomen om te kunnen blijven voldoen aan de vereisten. Waar mogelijk wordt gekeken naar een duurzame invulling.

4.8 Programma 8: Ontwikkeling openbare ruimte

4.8.1 Wat valt onder dit programma?

		Prod.	Portefeuille
Onderdelen	♦ Ontwikkeling van de openbare ruimte ♦ Kwaliteitsbeheer ruimte (bouwen en milieu)	♦49 ♦50	Van Ulzen Van Ulzen

Het programma 'Ontwikkeling openbare ruimte' gaat over de gemeentelijke taken en rollen rond ruimtelijke ontwikkelingen.

Beleidskader
- Kaderdocumenten voor de implementatie Omgevingswet
- Gebiedsvisies, stedenbouwkundige visies, bestemmingsplannen en beeldkwaliteitsplannen
- Woonvisie 2016-2020
- Gemeentelijk Verkeer en Vervoerplan 2017
- Uitvoeringsprogramma GVVP 2021-2024
- Beleidsnota 'Meppeler Erfgoed NU' (2021)
- Kwaliteitsmanifest 2021.

Relatie met andere beleidsterreinen
Het ruimtelijk beleid werkt door in veel andere beleidsterreinen. Maatschappelijke ontwikkelingen en economische activiteiten vragen om een ruimtelijke inpassing of kunnen juist een katalysator zijn voor de leefbaarheid in een wijk of buurt.

4.8.2 Wat willen we bereiken?

Algemene doelstelling:
Een prettige woon- en werkomgeving creëren voor onze bewoners, bedrijven en bezoekers.

4.8.3 Wat gaan we daarvoor doen?

Doelen en activiteiten
Wat willen we bereiken? Onze organisatie en samenleving voorbereiden op de invoering van de Omgevingswet. De Omgevingswet treedt op 1 juli 2022 in werking. Met de Omgevingswet en de bijbehorende regelingen wordt alle regelgeving in het Fysieke domein bijeengebracht in één systeem. Hoe we hier in Meppel mee om willen gaan hebben we bepaald in het Ambitiedocument Omgevingswet Meppel.
Wat gaan we daarvoor doen? In het plan van aanpak Omgevingswet is weergegeven welke stappen we nemen bij de implementatie van de Omgevingswet. De inspanningen zijn breed en betreffen onder meer het gereed maken van het digitale systeem, oefenen en testen van de werkprocessen rond vergunningverlening, aanpassen van diverse verordeningen, een leidraad voor het Omgevingsplan en het maken van een Omgevingsvisie. Overkoepelend spelen communicatie, participatie en een nieuwe manier van werken een rol, in aansluiting op de koers van de organisatie. Als gevolg van het uitstel moeten we ook in 2022 de hiervoor genoemde inspanningen leveren. De raad wordt in 2022 geconsulteerd over de nieuwe kerninstrumenten, participatiebeleid en de veranderende rol en verantwoordelijkheden van de raad. *Nieuw (ruimtelijk) beleid in relatie tot de Omgevingswet* Nieuwe beleidsstukken die gerelateerd zijn aan de Omgevingswet worden naar de geest van de nieuwe wet gemaakt en waar mogelijk zo opgesteld dat ze onder de Omgevingswet direct gekoppeld kunnen worden aan één van de nieuwe instrumenten. *Verschuiving van bevoegdheden* Met de invoering van de Omgevingswet verschuift de verantwoordelijkheid voor een aantal taken tussen overheden onderling en met de markt. Het gaat hierbij onder andere over het milieugezag voor een aantal bedrijven en bodemvervuiling. Ook levert de invoering van de Wet Kwaliteitsborging een veranderde taak voor "gevolgklasse 1 bouw" op. Proefprojecten moeten inzicht gaan geven in de effecten van deze veranderde rol.
Wat willen we bereiken? Ontwikkelen in samenhang en met kwaliteit.

Doelen en activiteiten

Wat gaan we daarvoor doen?
Omgevingsvisie Meppel
We maken een Omgevingsvisie voor Meppel, als kerninstrument onder de Omgevingswet. In 2021 is een Nota van uitgangspunten en procesvoorstel vastgesteld. Er is gesproken met de samenleving. De raad heeft een eerste richting gekozen in de Visie op de leefomgeving. Op basis van deze stappen geven we in 2022 vervolg aan het proces. Dat doen we door ambities en concrete doelen te bepalen. In 2022 leveren we een beeld van de ambities en speerpunten op en een Notitie reikwijdte en detailniveau voor de Milieueffect rapportage (planMER).

Omgevingsprogramma's
We stellen in de Nota van Uitgangspunten dat we in beginsel geen sectoraal beleid meer maken, maar het nieuwe instrumentarium gebruiken. De Woonvisie, het Gemeentelijk Verkeer en Vervoerplan (GVVP) en het Toeristisch Recreatie Ondernemers Platform (TROP) gaan straks integraal op in de Omgevingsvisie. Het kan wenselijk zijn deze, of andere onderwerpen verder uit te werken in een Omgevingsprogramma. In 2022 oriënteren we ons verder op de mogelijkheden van dit kerninstrument. We maken in 2022 een start met ons eerste gebiedsgerichte Omgevingsprogramma, namelijk voor Noord IV.

Wat willen we bereiken?
Integrale gebiedsontwikkeling binnen de gemeente Meppel.

Wat gaan we daarvoor doen?
Uitbreidingslocaties

Danninge Erve
De laatste particuliere en projectmatige kavels aan De Rijge zijn in 2021 (in optie) uitgegeven. De belangstelling hiervoor was enorm groot. In 2022 zullen deze woningen (grotendeels) worden opgeleverd en wordt de openbare ruimte rondom deze woningen ingericht. Ons uitgiftetempo is ingestoken met als doel een continue bouwstroom in Danninge Erve te realiseren. De verwachting is dat in 2022 kan worden gestart met de eerste gronduitgifte aan De Vorrel ten oosten van de watergang in Danninge Erve Zuid, fase 2.

Nieuwveense Landen
In 2022 gaan private partijen van start met de bouw van woningen in het deelgebied Broeklanden 2/5 (Weideblick). Dit deelgebied bestaat uit ongeveer 280 woningen en zal fasegewijs ontwikkeld worden. De eerste woningen in dit deelgebied zullen rond de jaarwisseling 2022/2023 gereed zijn.
In 2022 wordt tevens gewerkt aan de planvoorbereiding van de deelgebieden Parkwonen en Boshoven. De nadere invulling van het voorzieningengebied, met als belangrijk onderdeel daarvan het basisonderwijs, krijgt in 2022 een vervolg.

Aanleg ontsluitingswegen Nieuwveense Landen
De start van de ontsluitingsstructuur van Nieuwveense Landen voor zowel de auto als de fiets, inclusief noodzakelijke tijdelijke maatregelen is medio 2022 voorzien. Concreet gaat het om de nieuw te realiseren oostelijke en westelijke ontsluitingswegen van de wijk. Zodra die ontsluitingswegen gereed zijn, start de provincie Drenthe in 2023 met onder meer de aanpassing van de rotonde bij de watertoren en de realisatie van de nieuwe snellere en veiligere fietsroute naar de binnenstad door middel van een fietstunnel ter plaatse van de rotonde watertoren.

Sociale woningbouw
Woonconcept zal in 2022 starten met de bouw van totaal 65 sociale huurwoningen in Weideblick (Nieuwveense landen). Verder gaat Woonconcept bezig met de realisatie van circa 30 sociale huurwoningen op de zogenaamde Worstlocatie (Centrumwonen) in Nieuwveense Landen. Tot slot is er nabij de te bouwen school (Centrumwonen 2) in Nieuwveense Landen ruimte voor circa 20 sociale huurwoningen. Dit project zal in 2022 worden voorbereid.
Actium is voornemens om in 2022 totaal 75 sociale huurwoningen te realiseren aan de Burgemeester Knopperslaan (Mulo locatie).

Inbreidingslocaties
Naast uitbreidingsgebieden worden ook binnenstedelijke locaties verder ontwikkeld. Enkele belangrijke ontwikkelingen worden hier kort toegelicht.
- Het Vledder wordt afgerond met woningbouw en aanleg van openbare ruimte. De laatste fase wordt bebouwd in 2021/2022 waarna afronding van het openbaar gebied wordt voorzien in 2022/2023;
- De ontwikkelende partijen voor de MULO-locatie aan de Burgemeester Knopperslaan hebben meer tijd nodig gehad om de plannen voor (sociale) woningbouw op deze locatie af te ronden. Afronding van de ruimtelijke procedures is voorzien begin 2022;

Doelen en activiteiten

- Zuideinde 76: de ontwikkelaar is begin 2021 gestart met het bouwrijp maken en vervolgens de transformatie van de oude HBS tot appartementen en de bouw grondgebonden woningen. Naar verwachting worden de woningen en appartementen in 2022 opgeleverd;
- Het oude schoolgebouw van Stad & Esch aan de Randweg is verkocht. De afronding van de ruimtelijke procedures voor de beoogde woningbouw is voorzien in het tweede kwartaal van 2022;
- De ontwikkeling van het Bleekerseiland met een stadslogement moet onze binnenstad kwalitatief versterken. Daarover zijn we in gesprek met een initiatiefnemer. De planvorming voor de omvorming van het eiland tot een aangenaam (openbaar) verblijfsgebied wordt ondertussen voorbereid;
- Aan de URZO-locatie wordt met marktpartijen gewerkt aan een plan om tot herontwikkeling te komen. Afronding van de ruimtelijke procedures is voorzien begin 2022;
- Voor de 'Zwikker-locatie' is het nieuwe bestemmingsplan begin 2021 definitief vastgesteld. Op basis hiervan kan een nieuwe invulling voor deze locatie worden ontwikkeld door de eigenaren of marktpartijen. Als gevolg van het nieuwe bestemmingsplan is vermoedelijk planschade ontstaan voor de direct belanghebbenden. Zij kunnen hiervoor een verzoek indienen bij de gemeente.

Transformatiegebied Noordpoort
In 2020 is voor het Transformatiegebied Noordpoort een vernieuwd bestemmingsplan vastgesteld. In dit bestemmingsplan plan wordt de transformatie gefaciliteerd en er word gestuurd op kwaliteit en minder op functies. Noordpoort is een voorbeeldproject in Nederland. Het bestemmingsplan is in 2021 onherroepelijk geworden. Inmiddels is het gebiedsteam operationeel en wordt gewerkt in de geest van de nieuwe Omgevingswet. Ook is in 2021 voor de Kop van Noordpoort een grondexploitatie vastgesteld (gemeentelijke gronden). In 2022 zal de nadruk liggen op het geven van een impuls aan de gebiedsontwikkeling door initiatieven te stimuleren door de gemeentelijke eigendommen in ontwikkeling te brengen. Hiermee zal Noordpoort een bijdrage gaan leveren aan de woningbouwimpuls.

Ontwikkelingen ziekenhuis
Naar verwachting wordt de nieuwbouw in het voorjaar 2022 in gebruik genomen. Voor de bestaande ziekenhuislocatie moet ondertussen duidelijk worden welke functies er kunnen landen. Isala wil deze locatie op de (verkoop)markt aanbieden. Het is wenselijk om duidelijkheid te hebben over de in de toekomst toegestane functies en bebouwingsmogelijkheden. Deze zouden in onze optiek meerwaarde moeten creëren voor het zorgaanbod van Isala en Noorderboog. Vanuit de gemeente zijn we hiervoor een bestemmingsplanprocedure gestart. Over de richting en inhoud hiervan zijn we onder andere in gesprek met Isala. Voor dit lopende jaar en mogelijk 2022 willen wij stedenbouwkundige, landschappelijke en economische capaciteit beschikbaar stellen om in samenspraak met Isala en maatschappelijke partners (Drents landschap, Natuur en milieu, etc.) tot een wenselijke en gedragen ontwikkeling te komen.

Wat willen we bereiken?
(Bouw)ontwikkelingen in Meppel kwalitatief versterken.

Wat gaan we daarvoor doen?
Wijkaanpak Oosterboer
In 2021 zijn de uitgangspunten voor de wijkaanpak vastgelegd. In de wijk Oosterboer komen maatschappelijke en fysieke opgaven bij elkaar, zoals een goede openbare ruimte, passende voorzieningen in de wijk, sociale samenhang in de buurt, maar ook de opgave van de energie- en warmtetransitie. In 2022 maken we een start met de vervolgfase voor de wijkaanpak. Daarvoor nemen we de tijd. We gaan in gesprek met bewoners en partners om samen doelen en prioriteiten te bepalen. In 2022 (en 2023) leggen we focus op onder andere het versterken van netwerken, de inbedding van het Wijkuitvoeringsplan warmte, knelpunten in de openbare ruimte en een vervolg op de buurtgerichte aanpak.

We leren van de wijkaanpak Oosterboer en willen deze lessen opschalen naar andere wijken. Hiermee ligt onder andere een koppeling met de Wijkuitvoeringsplannen warmte (programma 11) en de doorontwikkeling van wijk- en dorpsgericht werken (programma 3).

Wat willen we bereiken?
Optimaliseren van de bereikbaarheid.

Wat gaan we daarvoor doen?
Gemeentelijk Verkeer en Vervoerplan (GVVP)
Vanuit het uitvoeringsprogramma GVVP 2021-2024 (inclusief aangenomen motie) zullen in ieder geval de volgende projecten in 2022 worden uitgevoerd: (vervolg) onderzoek mogelijke verbeteringsmaatregelen met betrekking tot veiligheid, doorstroming en parkeren bij scholen; aanpassing oversteek Industrieweg ter hoogte van Hesselingen en inzichtelijk maken verkeersstromen wegvak Handelsweg. Daarnaast zal de voorbereiding van de uitbreiding fietsenstallingsplekken bij het station worden afgerond.

4.8.4 Wat mag het kosten?

08 Ontwikkeling openbare ruimte Bedragen x €1.000,-	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	2.444	3.072	2.289	2.035	1.985	1.985
Baten	-946	-1.008	-882	-882	-882	-882
Totaal saldo van baten en lasten	1.497	2.064	1.407	1.153	1.103	1.103
xx Dotaties / onttrekkingen aan reserves	**-391**	**-523**	**0**	**0**	**0**	**0**
Resultaat	**1.106**	**1.541**	**1.407**	**1.153**	**1.103**	**1.103**

Uitsplitsing raming naar producten						
49 Ontwikkeling openbare ruimte	1.560	2.245	1.562	1.304	1.254	1.253
50 Zorg kwaliteit niet-openbare ruimte	-62	-181	-155	-150	-150	-150
Totaal saldo van baten en lasten	**1.497**	**2.064**	**1.407**	**1.153**	**1.103**	**1.103**

Toelichting

Begroting 2022 ten opzichte van 2021

De hogere lasten in 2021 van product 49 (Ontwikkeling openbare ruimte) komt door de budgetoverheveling (zie jaarstukken 2020) van € 404.000 implementatie Omgevingswet, € 50.000 kwaliteitsversterking Meppel en € 69.000 erfgoed- en kwaliteitsmanifest.

Begroting 2022 en meerjarenperspectief

In verband met uitstel van de invoeringsdatum van de Omgevingswet naar 1 juli 2022 zijn de lasten in 2022 incidenteel verhoogd met € 150.000. In 2023 is daarvoor € 50.000 opgenomen. Het herstructureringsbudget is in 2022 verlaagd met € 25.000. De latere jaren met € 50.000.

Het budget voor transformatiegebied Noordpoort is met ingang van 2022 structureel verlaagd met € 50.000. Hiervoor is in 2021 een grondexploitatie geopend.

Voor de uitvoering van het erfgoedbeleid is een structureel budget geraamd van € 50.000 per jaar.

4.8.5 Investeringen

Overzicht geplande en nieuwe investeringen			Uitvoeringsplanning		Financiën				
bedragen x € 1.000	Afschrijvings-termijn in jaren	Classificatie*	(verwachte) start uitvoering	(verwacht) jaar van realisatie	Benodigd krediet	Begrote inkomsten / bijdrage van derden	Netto-investering	Reeds beschikbaar gesteld	Beschikbaar te stellen krediet 2022
Bijdrage uitbreiding fietsenstalling station	10	e	2022	2022	105		105		105
Totaal Programma 8 - Ontwikkeling openbare ruimte					**105**	**-**	**105**	**-**	**105**

* m = maatschappelijk nut, e = economisch nut

Voor de uitbreiding van de fietsenstalling bij het station is een gemeentelijke bijdrage begroot van € 105.000. Dit betreft 30% van de totale investering. De overige 70% zal via rijks- en provinciale bijdragen worden betaald.

4.9 Programma 9: Beheer bestaande openbare ruimte

4.9.1 Wat valt onder dit programma?

		Prod.	Portefeuille
Onderdelen	♦ Wegen/civiel	♦60	Van Ulzen
	♦ Stadsverzorging	♦61	Van der Haar
	♦ Water	♦62	Van der Haar
	♦ Groen en spelen	♦63	Van der Haar
	♦ Riolering	♦64	Van der Haar
	♦ Parkeren	♦65	Van Ulzen

De gemeente beheert de onderdelen van de bestaande openbare ruimte die zij in eigendom heeft. Beheren is het organiseren en doen uitvoeren van het onderhoud, vervangen van niet meer functionerende onderdelen en faciliteren van veranderend ruimtegebruik zoals gewenst. Een goede openbare ruimte is functioneel, duurzaam en mooi. Goed onderhoud is effectief en efficiënt.

Beleidskader
Naast het wettelijk kader is dit het vigerende raadskader:
- Prijskwaliteitskeuze Kwaliteit Op Maat 2014 (KOM)
- Wegenbeheerplan 2019-2023
- Beleidsvisie op uitgeefbaar groen 2017
- Groene kaart 2012 en lijst monumentale bomen
- Kadernotitie Zo doen we groen 2015
- Speelruimteplan 2013
- Watertakenplan 2016-2021
- Gemeentelijk Verkeer en VervoerPlan (GVVP) 2017 en Parkeerbeleid gemeente Meppel 2017
- Beleidsplan Openbare Verlichting 'Alles Duurzaam' 2015-2019.
- Beheerplan Civieltechnische Kunstwerken 2018-2022
- Programma duurzaamheid.

Relaties met andere beleidsterreinen
De openbare ruimte is een verbindende factor tussen veel gemeentelijke beleidsterreinen. Van recreatie en sport tot wonen en van veiligheid tot duurzaamheid. Concrete projecten worden toegelicht in de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen en het overzicht van de investeringen.

Actuele ontwikkelingen
We oriënteren ons op een nieuwe beheersystematiek openbare ruimte ter vervanging van het huidige KOM.

Vanuit de provincie wordt een strategisch laadplan ten behoeve van elektrisch rijden uitgerold. Uit dit plan komt een opgave voor de gemeente voort.

4.9.2 Wat willen we bereiken?

<u>Algemene Doelstelling:</u>

De openbare ruimte van Meppel is voor inwoners, ondernemers en bezoekers, schoon, heel, prettig, veilig en goed. In de openbare ruimte wordt op kwaliteit gestuurd, beheerd en onderhouden tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten. In het beheer van de openbare ruimte bieden we ruimte aan biodiversiteit, hebben we aandacht voor duurzaamheid, faciliteren we waar mogelijk inwonerparticipatie en zorgen we voor een gastvrije ruimte die uitnodigt tot actief gebruik.

4.9.3 Wat gaan we daarvoor doen?

Doelen en activiteiten
Wat willen we bereiken? Een openbare ruimte die schoon, heel en veilig is tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten.
Wat gaan we daarvoor doen? - Het realiseren van de bestaande prijskwaliteitsafspraken (KOM); - Herijken van de prijskwaliteitsafspraken en/of nieuwe systematiek; - We dragen bij aan de klimaatopgave.
Wat gaan we daarvoor doen? Wegen, openbare verlichting en civieltechnische kunstwerken: - Op basis van functie en prioriteit een selectie van de wegen die niet voldoen aan de afgesproken kwaliteit, met de beschikbare middelen op niveau brengen; - Aanpassen van de openbare verlichting, om te verlichten waar het moet en te dimmen waar het kan; - Omvormen van bestaande conventionele openbare verlichting naar duurzame, energiezuinige LED verlichting; - Uitvoering geven aan de beheerwerkzaamheden aan de kunstwerken conform het beheerplan civieltechnische kunstwerken; - Opstellen beheerplan civieltechnische kunstwerken voorbereiden. Stadsverzorging: - Het realiseren van de kwaliteitsafspraken in de openbare ruimte met betrekking tot het vegen van wegen, het opruimen van zwerfvuil en het verwijderen van onkruid op verharding; - Het aanpakken van overlast door hondenpoep; - Actualiseren en uitvoeren van het gladheidsbestrijdingsplan. Water: - Uitvoering geven aan onze wettelijke verplichting omtrent de reguliere schouwplicht en onderhoud. Groen en Spelen: - Beheren van het gemeentelijk groen, waaronder circa 27.000 bomen en 350 hectare groen; - Doorontwikkelen van het ecologisch bermbeheer; - Actualiseren en verfijnen beleidskader 'Groene Kaart'; - Uitvoeren 'Aanvalsplan Eikenprocessierups'; - Uitvoeren van streekbeheer voor natuur en landschap; - Uitvoering geven aan het speelruimteplan inclusief het keuren en het onderhoud aan de speeltoestellen; - Faciliteren en deelnemen aan bewonersparticipatie; - Vervanging zieke bomen. Riolering: - Uitvoeren van regulier correctief en preventief onderhoud aan de riolering; - Regulier onderhoud aan de rioolgemalen; - Waar mogelijk een bijdrage leveren aan klimaatdoelen; - Opstellen gemeentelijk rioleringsplan. Parkeren: - Beheer en onderhoud bestaande parkeergarages en parkeermanagementsystemen; - Afronden vernieuwing van de parkeermanagementsystemen in de parkeergarage Keyserstroom en parkeerterrein P-Stadhuis/centrum; - Evaluatie parkeerbeleid 2017 waarbij het accent ligt op de parkeerbehoefte in en rond de binnenstad; - Uitvoeren parkeerdrukmeting enkele woonwijken; - Nader uitwerken gereguleerd parkeren rand binnenstad; - Gemeentelijke vertaling maken van de regionale visie laadvoorzieningen.

4.9.4 Wat mag het kosten?

09 Beheer bestaande openbare ruimte Bedragen x €1.000,-	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	12.553	12.875	12.799	12.967	13.244	13.436
Baten	-4.502	-4.932	-5.311	-5.361	-5.415	-5.525
Totaal saldo van baten en lasten	8.052	7.943	7.488	7.606	7.829	7.911
xx Dotaties / onttrekkingen aan reserves	**-241**	**-250**	**0**	**0**	**0**	**0**
Resultaat	**7.810**	**7.693**	**7.488**	**7.606**	**7.829**	**7.911**

Uitsplitsing raming naar producten						
60 Wegen	3.941	3.915	4.032	4.234	4.441	4.535
61 Stadsverzorging	540	558	596	596	626	600
62 Water	219	317	301	224	184	171
63 Groen en spelen	3.992	4.323	4.080	4.109	4.168	4.306
64 Riolering	-572	-837	-807	-833	-840	-846
65 Parkeren	-67	-333	-716	-725	-750	-855
Totaal saldo van baten en lasten	**8.052**	**7.943**	**7.488**	**7.606**	**7.829**	**7.911**

Toelichting

Begroting 2022 ten opzichte van 2021

De stijging van de lasten komt voornamelijk door hogere kapitaallasten na de realisatie van geplande investeringen. Daarnaast zijn ook de begrote lasten voor de exploitatie van het wagenpark verhoogd. Naast de ontwikkeling van de brandstofprijzen brengt de keuze voor het tanken van HVO diesel hogere kosten met zich mee in vergelijking tot gewone diesel. Het zo lang mogelijk operationeel inzetten van het wagenpark en daarmee de vervanging van het wagenpark later te realiseren leidt tot hogere kosten voor het onderhoud van het wagenpark.

Bij de PPN is besloten het geraamde budget kwaliteitsverbetering groen voor 2022 te halveren. De taakstelling vanuit de PPN van € 180.000 is gerealiseerd door de reguliere onderhoudsbudgetten te verlagen. Door de extra middelen vanwege areaaluitbreiding en het beschikbare krediet voor de vervanging bomen is per saldo meer structureel geld voor groenbeheer beschikbaar.

Bij het product riolering is 100% kostendekkendheid het uitgangspunt. Zie voor meer info de paragraaf lokale heffingen.

Bij de bestuursrapportage 2021 is het begrote saldo van het product parkeren bijgesteld voor de lagere parkeerinkomsten als gevolg van corona. Voor de begroting 2022 en verder is uitgegaan van een normale parkeerexploitatie. Bij de bepaling van de hoogte van de parkeeropbrengsten is rekening gehouden met de voorgenomen tariefsverhogingen in 2023 en 2025.

Begroting 2022 en meerjarenperspectief

De stijging van de lasten komt voornamelijk door hogere kapitaallasten na de realisatie van geplande investeringen.

4.9.5 Investeringen

Overzicht geplande en nieuwe investeringen			Uitvoeringsplanning		Financiën				
bedragen x € 1.000	Afschrijvings-termijn in jaren	Classificatie*	(verwachte) start uitvoering	(verwacht) jaar van realisatie	Benodigd krediet	Begrote inkomsten / bijdrage van derden	Netto-investering	Reeds beschikbaar gesteld	Beschikbaar te stellen krediet 2022
Materieel/wagenpark	5/6/7/10	e	meerjarig	meerjarig	1.823	-	1.823	-	720
Openbare ruimte									
Koedijkslanden									
Grondverbetering Koedijkslanden groen	15	m	2021	2022	198		198	198	-
Koedijkslanden fase 5 wegen	15	m	2021	2022	472		472	472	-
Koedijkslanden fase 8 wegen	15	m	2021	2022	792		792	792	-
Binnenstad									
Prinsengracht/Vledder	15	m	2021	2022	200		200	200	-
Herinrichting Kromme Elleboog zuidzijde	15	m	2021	2022	205		205	205	-
Keyserstroomgebied / herinrichting Kruisstraat	15	m	2021	2023	300		300	300	-
Tuinen van de stad	15	m	2021	2023	400		400	400	-
Herinrichting Prinsenplein	15	m	2022	2023	2.000	1.053	947		2.000
Herontwikkeling Bleekerseiland	15	m	2022	2024	1.500	-	1.500		1.500
Herinrichting Kastanjelaan-Weerdstraat (GVVP)	15	m	2024	2025	400		400		-
Bruggen/oeverbescherming									
Vervanging brug C. de Vos van Steenwijklaan	40	m	2021	2022	1.127		1.127	1.127	-
Vervanging Damwand Mallegatsgracht/Eendrachtsstraat	40	m	2021	2023	769		769	50	719
Vervanging oeverbescherming Bleekerseiland	20	m	2023	2023	54		54		
Vervanging val (klep) Galgenkampsbrug	15	m	2023	2023	700		700		
Vervanging Eekmolenbrug	40	m	2024	2025	1.200		1.200		
Parkeren									
Parkeergarage Keysersstroom en parkeerterrein stadskantoor	25	e	2021	2022	325		325	250	75
Overig									
Aanleg fietspad Reggersweg	15	m	2021	2022	325	150	175	175	
Maatregelen rotonde watertoren	15	m	2021	2022	100		100	100	
Infrastructurele maatregelen Meppel Noord	15	m	2021	2023	498		498	498	
Herinrichting dorpskern Rogat (GVVP)	15	m	2021	2022	725		725	50	675
Geleiderail Steenwijkerstraatweg (GVVP)	15	m	2022	2022	65		65		65
Aanleg landbouwweg Nijeveen (excl.grondaankoop)	15	m	2022	2022	150		150		150
Omvormen openbare verlichting naar LED	10	e	2021	2024	1.200		1.200	300	900
Vervanging zieke bomen 2022	15	m	2022	2022	330		330		330
Vervanging zieke bomen 2023	15	m	2023	2023	330		330		
Vervanging zieke bomen 2024	15	m	2024	2024	330		330		
Vervanging zieke bomen 2025	15	m	2025	2025	330		330		
Vervanging bestrating Prinses Marijkestraat	15	m	2022	2022	85		85		85
Herinrichting trottoir Prinsengracht	15	m	2023	2023	300		300		300
Fietspad Ruinerwoldseweg (GVVP)	15	m	2024	2024	180	180	-		
Subtotaal Openbare Ruimte					*15.590*	*1.383*	*14.207*	*5.117*	*6.799*
Riolering	35/40/60	e	meerjarig	meerjarig	6.392	-	6.392	3.618	2.025
Totaal Programma 9 - Beheer bestaande openbare ruimte incl. materieel/wagenpark					**23.805**	**1.383**	**22.422**	**8.735**	**9.544**

* m = maatschappelijk nut, e = economisch nut

Investeringen in het wagenpark betreffen hoofdzakelijk vervangingsinvesteringen waarbij de focus ligt op circulair wagenpark beheer.

De investeringen in de openbare ruimte komen voor een groot deel uit de voorgenomen plannen (herinrichting Koedijkslanden, Binnenstadsplan, ontsluiting Meppel Noord, GVVP en andere) en betreffen verdere noodzakelijke aanpassingen in de openbare ruimte.

Investeringen op het gebied van riolering zijn voor een deel gekoppeld aan de bouwplanning van nieuwbouwwijken en de ontwikkeling binnen de grondexploitaties. Daarnaast zijn investeringen nodig voor de vervanging van bestaande riolering.

Een nadere uitsplitsing van de investeringen in het wagenpark en riolering is opgenomen in bijlage 8.1 Investeringsprogramma 2022-2025.

4.10 Programma 10: Economische zaken en grondzaken

4.10.1 Wat valt onder dit programma?

		Prod.	Portefeuille
Onderdelen	♦ Economische zaken ♦ Grondzaken	♦52	Korteland Ten Hulscher Van Ulzen

Beleidskader
Economische zaken
- Uitvoeringsplan Structuurvisie 2019
- Binnenstadplan/Regiostedenfonds
- Beleidsnota 'Meppeler erfgoed NU' (2021).

Grondzaken
- Nota Grondbeleid 2019-2023
- Grondprijzennota 2021
- Meerjarenperspectief grondexploitatie 2021.

Relaties met andere beleidsterreinen
Economische ontwikkeling is van groot belang voor de vitaliteit van onze gemeenschap. Daarmee werkt het door in veel verschillende gemeentelijke beleidsterreinen. In het bijzonder geldt dit in sociaaleconomisch en ruimtelijk-economisch opzicht.

4.10.2 Wat willen we bereiken?

Algemene doelstelling:

Voldoende ruimte voor werk:
De economische ontwikkeling is mede afhankelijk van de groeimogelijkheden die de gemeente kan bieden. Daarbij streven wij naar uitbreiding van het kavelaanbod, een goed accountmanagement en een arbeidsmarkt waar vraag en aanbod op elkaar worden afgestemd.
Voor 2022 concentreren onze inspanningen zich langs twee sporen:

- *Ruimte bieden om te ondernemen*
  Het lokaal gewortelde midden- en kleinbedrijf is dé motor van de Meppeler economie. Wij willen hen nog meer ruimte bieden om te ondernemen, zowel fysiek als door het leggen van nieuwe (samenwerkings)verbanden.

- *Stimuleren van economische innovatie en ontwikkeling*
  De nieuwe economische omstandigheden vragen andere kennis en vaardigheden van werkgevers en werknemers, zodat de werkgelegenheid behouden blijft. Wij willen hen hier in ondersteunen met een focus op samenwerking, ondernemen, 'menselijk kapitaal' en de transitie naar een circulaire economie.

4.10.3 Wat gaan we daarvoor doen?

Doelen en activiteiten
Wat willen we bereiken? Meer werkgelegenheid door ruimte bieden om te ondernemen.
Wat gaan we daarvoor doen? **Accountmanagement bedrijven** Onze accountmanagers zijn het eerste aanspreekpunt voor ondernemers waar het gaat om arbeidsmarktvraagstukken, vestigen, uitbreiden of vergunningaanvragen. Onze focus ligt op behoud en uitbreiding van de werkgelegenheid en het samen met ondernemers zoeken naar nieuwe kansen.
Ondersteuning ondernemers In de gemeente Meppel worden mensen gestimuleerd om te ondernemen. Vanuit de gemeente wordt de Stadswerkplaats Meppel ondersteund en ook in 2022 willen we het gebruik van opleidingsmogelijkheden, nieuwe loopbaanontwikkelingen of ondernemerschap stimuleren. Daarvoor wordt de vraag van ondernemers gekoppeld aan het aanbod van onderwijsinstellingen.

Doelen en activiteiten
We houden onze ondernemers op de hoogte van de verschillende vormen van ondersteuning die geboden worden via de provincie Drenthe (Ik Ben Drents Ondernemer) en Regio Zwolle (Upgrade Jezelf – Human Capital Agenda).
Ruimte om te ondernemen op de Meppeler bedrijventerreinen In 2022 ontstaan er nieuwe kansen op de Meppeler bedrijventerreinen. *Blankenstein* Vanwege de sterk gestegen belangstelling en verkoop van kavels op Blankenstein wordt onderzocht of op een eerder uit de grondexploitatie genomen stuk grond alsnog bedrijfskavels gerealiseerd kunnen worden. *Oevers E* Om beter aan te sluiten bij de vraag uit de markt wordt voorgesteld om de verplichting tot wonen te wijzigen in de mogelijkheid tot wonen. Afronding van de procedures wordt verwacht in 2022. *Transformatiegebied Noordpoort* Noordpoort ontwikkelt zich van een verouderd industrieterrein naar een gemengd gebied met ruimte voor wonen, werken en recreatie. Het ontwikkelgerichte bestemmingsplan helpt om nieuwe economische activiteiten te ontplooien. *Noord III en IV* In 2021 heeft de raad voor Noord III en Noord IV een grondexploitatie en een plan van aanpak vastgesteld. Er is besloten de gebieden Noord III en IV in samenhang te ontwikkelen en om een impuls en versnelling te geven aan economische en duurzame ambities van de gemeente Meppel. Voor het plangebied Noord III wordt in 2022 een bestemmingsplanprocedure doorlopen. Voor Noord IV is een gebiedsproces voorbereid dat moet leiden tot een omgevingsprogramma. Er wordt in 2021 samen met de provincie Drenthe en Pro-Rail onderzoek gedaan naar een mogelijke verbinding tussen de bedrijventerreinen Noord II en Noord III, gecombineerd met het opheffen van overwegen. In 2022 zal dit een vervolg krijgen.
Wat willen we bereiken? Economische innovatie, ontwikkeling en samenwerking.
Wat gaan we daarvoor doen? **Regiodeal Regio Zwolle** Meppel neemt actief deel aan de Regiodeal. De belangrijkste onderwerpen voor onze gemeente zijn de Human Capital Agenda en de Circulaire Havenontwikkeling. *Human Capital Agenda* Door financiële bijdragen van de gemeenten, provincies en het rijk komt er in samenwerking met ondernemers en onderwijs een groot bedrag beschikbaar om bij te dragen aan het toekomstbestendig maken van de arbeidsmarkt in onze regio. Met dit ontwikkelfonds kunnen werkgevers financieel ondersteund worden bij het ontwikkelen, leren en opleiden van werknemers. Wij informeren en ondersteunen onze ondernemers en werkzoekenden om ze zo optimaal gebruik te laten maken van het aanbod. *Circulaire Havenontwikkeling* Samen met de Port of Zwolle en het Noordelijk Innovatielab Circulaire Economie (N.I.C.E) zetten we in op een transitie naar circulaire economie met nieuwe vormen van energie, overslag en mobiliteit in onze havens. Onze havens vervullen namelijk een vitale functie in het draaiend houden van de regionale economie. Door deze te ontwikkelen tot een circulaire grondstoffenhub dragen we bij aan het verkleinen van de kringlopen en het vergroten van de economische en maatschappelijke toegevoegde waarde. *Innovatie* Samen met N.I.C.E. wordt onderzocht hoe een regionale transitiewerkplaats voor circulaire innovatie in het Meppeler havengebied ingericht kan worden. Deze transitiewerkplaats draagt bij aan ecologische, maatschappelijke én economische versterking. Met de bedrijven in het havengebied gaan we in gesprek over het opwekken van duurzame energie voor hun bedrijfsvoering maar ook voor een groenere scheepsvaart.

Doelen en activiteiten
Investeren in haveninfrastructuur *Oevers S* In 2022 ligt de focus op onderzoek naar de mogelijkheden voor Oevers S. Hiervoor zal binnen de kaders van de raad een gebiedsvisie worden opgesteld. De keuzes die hierin gemaakt worden zijn sterk afhankelijk van het grotere onderzoek naar de kansen, mogelijkheden en bedreigingen. Dit wordt in 2021 afgerond. *Kornwerderzand en Vaarverbinding IJsselmeer-Meppel* Samen met onder andere de gemeenten Zwolle, Kampen en de provincie Overijssel draagt Meppel bij aan de vernieuwing van het sluizencomplex bij Kornwerderzand. Deze regiobijdrage speelt een belangrijke rol in het mogelijk maken van dit project. Met deze partijen gaan wij ook in gesprek met Rijkswaterstaat over het verbeteren van de vaarverbinding tussen Meppel en het IJsselmeer, zodat Meppel optimaal kan profiteren van de investeringen in Kornwerderzand.
Binnenstad *Binnenstadplan/Regiostedenfonds* Het huidige Binnenstadplan loopt tot en met 2021. De aangegane verplichtingen worden in 2022 afgewikkeld en met de provincie wordt gekeken naar een mogelijke verlenging van het Binnenstadfonds. Een aanvraag voor het Regiostedenfonds is ingediend en heeft een looptijd tot en met 2025. Ook de komende jaren ligt de focus op het verder concentreren van de detailhandel in onze binnenstad en het opvullen van de gaten die nog zullen vallen. Bij het verkleuren van winkelgebouwen in de aanloopstraten wordt meer aandacht gegeven aan het zoeken naar nieuwe activiteiten zoals wonen. Maar ook activiteiten die een economische en maatschappelijke meerwaarde hebben voor heel Meppel. Afronding projecten Binnenstadsplan De fysieke deelprojecten uit het Binnenstadsplan worden afgerond. Het gaat hierbij om tuinen van de stad, Slotplantsoen in relatie tot ontwikkeling Urzo-locatie, beide zijden Prinsengracht/Gasgracht en Kromme Elleboog zuidzijde. Regiostedenfonds - Verder werken aan het compacter maken van de binnenstad om leegstand te verminderen, continueren subsidieregelingen verkleuren/verplaatsen en gevelverbetering; - Het groener maken van de leefomgeving, Prinsenplein en Bleekerseiland; - Het stimuleren van de realisatie van passende woonruimte in de binnenstad, Urzo-locatie en Swaenenborgh; - Het versterken van het culturele aanbod, Ogterop; - Het stimuleren van fietsen, onder andere door het verbeteren van fietsvoorzieningen en bereikbaarheid van de binnenstad. Dit bestaat uit maatregelen als aanpassen kruispunten/oversteken in verband met veiligheid fietsers, fietsparkeren en aanleg fietsverbindingen, zoals fietspad Ruinerwoldseweg, fietsverbinding Nijeveen/Nieuwveenselanden noord-zuid richting centrum en fietsverbinding Nieuwveenselanden oost-west door de parkrandzone. *Samenwerking* Wij zetten de samenwerking met Bureau Binnenstad, Meppel Event Desk, de vrijwillige “Groene muggen” en Stichting Merk Meppel voort. In Bureau Binnenstad werken handelsvereniging, vastgoedeigenaren en de gemeente samen aan een aantrekkelijke en toekomstbestendige binnenstad. De centrummanager, aangesteld door de Meppeler Handelsvereniging (MHV) is een verbindende schakel tussen gemeente, ondernemers en eigenaren van panden in de binnenstad. De centrummanager speelt ook een rol bij communicatie over fysieke werkzaamheden, evenementen en digitalisering. Bij de planvorming en uitvoering van fysieke projecten zijn participatie en communicatie de momenten waar we ondernemers en bewoners van de binnenstad nauw bij betrekken. Voor de inwoners van Meppel en de regio vindt communicatie vooral online plaats. Via de website van de gemeente en via facebook houden we geïnteresseerden op de hoogte van nieuwe ontwikkelingen in het openbaar gebied.

Doelen en activiteiten
Samenwerking onderwijs, ondernemers en overheid We werken op steeds meer plekken samen met ondernemers, onderwijs en andere overheden. Dit begint haar vruchten af te werpen en we hebben afgelopen jaren gemerkt dat die samenwerking ook gewoon heel erg nodig is. Enkele partners en hun belangrijkste activiteiten voor 2021: - *Regiocampus* De Regiocampus brengt studenten van basisschool tot universiteit in aanraking met bedrijven en instellingen uit Meppel. Komend jaar wordt de samenwerking met de Rijksuniversiteit Groningen verder uitgebouwd en worden projecten rondom retail, innovatie in de zorg en ondernemerschap uitgevoerd. - *Merk Meppel* De samenwerking rondom Meppel Diep Geluk wordt in elk geval tot en met 2022 voortgezet. Het uitdragen van onze kernwaarden in en buiten de regio zal daarbij nog nadrukkelijker aandacht krijgen. - *Werkgeversplatform Meppel Staphorst* In het Werkgeversplatform werken ondernemers, onderwijs, overheden en UWV samen aan de ontwikkeling van de regionale arbeidsmarkt. Daarbij is aandacht voor sociale, economische en opleidingsaspecten. Het Werkgeversplatform werkt onder het motto 'Iedereen een baan, daar werken we aan'. - *Werkgeversservicepunt Regio Zwolle* Het Werkgeversservicepunt is een samenwerkingsverband van het UWV en de 22 gemeenten uit de Regio Zwolle en adviseert en ondersteunt werkgevers in de regio bij uiteenlopende arbeidsmarktvraagstukken. - N.I.C.E. Binnen het project Circulaire Havens is N.I.C.E. een belangrijke partner. Via hen worden studenten en andere jonge talenten betrokken bij innovatieve projecten in de regionale havens. Hiermee wordt de maatschappelijke en economische meerwaarde van onze havens vergroot.
Grondzaken Zie voor meer informatie de paragraaf Grondbeleid.

4.10.4 Beoogde effecten

Indicator	Eenheid	Periode	Begroting 2021	Begroting 2022
Functiemenging	%	2020	138,3	144,7
Vestigingen (van bedrijven)	per 1.000 inw.15 t/m 64jr	2020	55,1%	55,1%

4.10.5 Wat mag het kosten?

10 Economische zaken en grondzaken Bedragen x €1.000,-	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	7.454	12.145	8.963	13.911	17.156	18.395
Baten	-6.792	-10.782	-7.837	-12.126	-15.450	-16.844
Totaal saldo van baten en lasten	662	1.363	1.126	1.785	1.706	1.552
xx Dotaties / onttrekkingen aan reserves	**-1.256**	**312**	**-230**	**-230**	**-230**	**-230**
Resultaat	**356**	**1.675**	**1.563**	**1.555**	**1.476**	**1.322**

Uitsplitsing raming naar producten						
52 Economische en grondzaken	662	1.363	1.126	1.785	1.706	1.552
Totaal saldo van baten en lasten	**662**	**1.363**	**1.126**	**1.785**	**1.706**	**1.552**

Toelichting

<u>Begroting 2022 ten opzichte van 2021</u>

De baten en lasten voor de grondexploitaties zijn bijgesteld op basis van het Meerjarenperspectief Grondexploitaties (MPG). De aanpassing is budgetneutraal.

De lasten 2021 zijn incidenteel verhoogd met € 125.000 voor de kwaliteitsverbetering Binnenstad via de budgetoverheveling. Voor onderzoek naar CCM Beheer de Plataan is in 2022 € 50.000 geraamd. Voor de Lobby Regio Zwolle, waaronder de stedenbouwkundige advisering, is in lijn met de PPN totaal € 150.000 begroot voor 2022 tot en met 2024.

Door de aanpassing van de omslagrente valt de toegerekende rente aan de niet te ontwikkelen gronden circa € 90.000 lager uit.

Zowel de baten als lasten zijn vanaf 2022 structureel verhoogd met € 150.000 voor de Kwaliteitsverbetering Binnenstad en de bijdrage uit het Regiostedenfonds voor dit onderwerp.

Begroting 2022 en meerjarenperspectief
De verschillen worden voornamelijk veroorzaakt door het meerjarig effect van de grondexploitaties op basis van het Meerjarenperspectief Grondexploitaties (MPG). De financiële effecten van de grondexploitatie zijn per saldo budgetneutraal.

4.10.6 Investeringen

Overzicht geplande en nieuwe investeringen			Uitvoeringsplanning		Financiën				
bedragen x € 1.000	Afschrijvings-termijn in jaren	Classificatie*	(verwachte) start uitvoering	(verwacht) jaar van realisatie	Benodigd krediet	Begrote inkomsten / bijdrage van derden	Netto-investering	Reeds beschikbaar gesteld	Beschikbaar te stellen krediet 2022
Bijdrage Kornwerderzand	5	e	2022	2022	250		250		250
Totaal Programma 10 - Economische zaken en grondzaken					**250**	**-**	**250**		**250**

* m = maatschappelijk nut, e = economisch nut

De bijdrage in het sluizencomplex Kornwerderzand draagt bij aan de havenontwikkeling in de regio en maakt onderdeel uit van de totale regiobijdrage Kornwerderzand.

4.11 Programma 11: Duurzaamheid

4.11.1 Wat valt onder dit programma?

		Prod.	Portefeuille
Onderdelen	- Afvalbeheer en grondstoffeninzameling - Milieuzorg - Energietransitie - Klimaataanpassing - Circulaire Economie - Landschap, natuur en biodiversiteit.	♦55 ♦56	Van der Haar Van der Haar

Onder programma 11 "Duurzaamheid" valt de ontwikkeling en uitvoering van het duurzaamheidsbeleid. Hieronder vallen afvalbeheer en grondstoffeninzameling, energietransitie, klimaataanpassing, circulaire economie, de wettelijke milieu- en klimaattaken, Natuur- en milieueducatie (NME), fairtrade en de zorg voor natuur, landschap en biodiversiteit.

Beleidskaders
- Programma duurzaamheid 2020-2023
- Regionale Energiestrategie (RES) 1.0
- Warmte transitievisie (in voorbereiding)
- Regionale klimaatadaptatiestrategie (in voorbereiding)
- Afvalbeleidsplan
- Afvalstoffenverordening
- Kadernota 'zo doen we groen 2015'
- Structuurvisie duurzaam verbinden (10 duurzame uitgangspunten)
- Motie fairtrade
- Motie energiearmoede

Samenwerkingsverbanden
- RES Drenthe
- Werkregio DPRA Fluvius
- Regio Zwolle
- Markerein
- RUD Drenthe
- IVN-Drenthe (scholennetwerk)
- Drents energieloket

Relaties met andere beleidsterreinen
Duurzaamheid heeft raakvlakken met veel beleidsterreinen. Zowel in het Fysiek domein als in het Sociaal domein. Het realiseren van de ambities en doelen op het gebied van klimaat, energie en milieu vragen inspanningen op vrijwel alle beleidsterreinen. Binnen het programma Duurzaamheid worden veel ambities en doelen geformuleerd, uitgewerkt en aangejaagd. Veel van de concrete resultaten moeten gerealiseerd worden binnen de andere programma's.

4.11.2 Wat willen we bereiken?

Algemene doelstelling:
Het uiteindelijk doel is een duurzame, toekomst- en klimaatbestendige gemeente waarin iedereen naar mogelijkheid en draagkracht een aandeel heeft.
Op gebied van afval, energie, klimaat en circulaire economie werken we aan lange termijn doelen die zijn vastgelegd in Meppeler, regionale en landelijke afspraken.

De lange termijn doelen zijn:
In 2030 49% reductie van CO2 (ten opzichte van 1990);
In 2040 CO2 neutraal (ambitie Meppel);
In 2050 klimaatbestendig en waterrobuust;
In 2050 een volledig circulaire economie;
In 2050 is er geen huishoudelijk afval meer en 100% inzameling van grondstoffen.

Daarbij werken we actief samen met iedereen die wil in onze Meppeler samenleving en omarmen we lokale initiatieven. Draagvlak, bewustwording en participatie zijn randvoorwaarden.

4.11.3 Wat gaan we daarvoor doen?

Doelen en activiteiten

1. AFVALBEHEER EN GRONDSTOFFENINZAMELING

Wat willen we bereiken?
Grondstoffen (textiel, papier, GFT, PMD, frituurvetten, elektrische apparaten, glas en grof huishoudelijk afval) en huishoudelijk restafval worden tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten gescheiden ingezameld en voor hergebruik in de markt gezet. De doelen in het gemeentelijk afvalbeleidsplan zijn hierbij leidend. De hoofddoelen zijn:
o In 2022 maximaal 120 kg restafval per inwoner per jaar;
o In 2025 maximaal 60 kg restafval per inwoner per jaar;
o Meer dan 75% afvalscheiding.

Wat gaan we daarvoor doen?
- Het onderhouden en verbeteren van de logistiek en dienstverlening ten behoeve van de inzameling van huishoudelijk restafval en grondstoffen;
- We voeren het uitvoeringsprogramma 2021-2023 van het grondstoffenbeleidsplan uit. Hierin zijn de maatregelen per grondstofstroom beschreven. Naast de voorgestelde maatregelen wordt ook aangegeven wat de logistieke consequenties zijn en waar we inzetten op communicatie.

In 2022 zetten we in op:
- Invoering opt-in-systeem (Ja/Ja-sticker);
- Beter faciliteren van afvalscheiding bij hoogbouw (met name GFT en Textiel);
- Optimaliseren haalservice van grof huishoudelijk afval en onderzoeken of een (mobiele) brengvoorziening voor grof huishoudelijk afval kan worden opgezet;
- Inzet op voorkomen van huishoudelijk afval. Hiervoor is het nodig dat we bewuster consumeren en minder verspillen. We zetten hierop in door middel van onze (social) media kanalen;
- Inwoners actief blijven betrekken bij het grondstoffenbeleid en inzetten op bewustwording (nut en noodzaak) rondom afvalscheiding en -preventie.

2. MILIEUZORG

Wat willen we bereiken?
Een milieuveilige en gezonde leefomgeving in de gemeente Meppel waarbij de wettelijke kwaliteitseisen voor bodem, geluid, lucht en water de norm zijn.
Bewustwording en ontwikkeling van sociaal en economisch duurzame consumptie en productieprocessen.
Het goed vervullen van de voorbeeldfunctie die de gemeente heeft op het gebied van duurzaamheid in zijn volle breedte.

Wat gaan we daarvoor doen?
- De fysieke leefomgeving beschermen door een risico gestuurde uitvoering van de milieutaken door de Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe (RUD Drenthe). Dit betreft vergunningverlening, toezicht en handhaving, optreden bij milieuklachten en –calamiteiten. Daarbij wordt voortdurend gewerkt aan verdere professionalisering van de uitvoering van de taken voor een zo hoog mogelijke bescherming van de fysieke leefomgeving;
- Het verwijderen van asbestdaken stimuleren door middel van communicatie en door asbestboxen beschikbaar te stellen voor de verwijdering door inwoners van asbestdaken die kleiner zijn dan 35 m2;
- Het Scholennetwerk voor Natuur- en Milieueducatie onderhouden door het IVN Noord Nederland;
- Maatschappelijke organisaties op het gebied van natuur, milieu en duurzaamheid stimuleren en faciliteren bij initiatieven die bijdragen aan een duurzamere gemeente (Boomfeestdag, Natuurwerkdag, Nacht van de Nacht);
- De titel Fairtrade Gemeente consolideren door deelname aan de Werkgroep Fairtrade Meppel, het voeren van het secretariaat hiervan en samen met leden van de werkgroep activiteiten te organiseren om de bekendheid van Fairtrade te vergroten;
- Uitwerken en inbedden motie energiearmoede.

3. ENERGIETRANSITIE

Wat willen we bereiken?
In 2040 zijn we een CO2-neutrale gemeente. Daarbij streven we naar 100% lokaal coöperatief eigendom ten aanzien van duurzame energie opwek in 2030 en een stabiele lokale energie-infrastructuur.

Doelen en activiteiten

Wat gaan we daarvoor doen?

- We werken met stakeholders aan de uitvoering van de Regionale Energiestrategie (RES 1.0) en de voorbereiding richting RES 2.0;
- We zoeken met netwerkbeheerders naar mogelijkheden om Zonnepark Nieuwveense Landen en coöperatieve lokale energieprojecten aan te kunnen sluiten op het elektriciteitsnet;
- We verkennen de mogelijkheden voor zonnepanelen op parkeren;
- We verkennen de mogelijkheden voor zonnepanelen langs snelwegen;
- We voeren het Stimuleringsplan Lokaal Eigendom voor lokale energie-initiatieven uit;
- We werken aan een monitoringsysteem voor RES en LES rekening houdend met toekomstige uitbreidingen van de energie infrastructuur en geschikt voor het tijdig bijsturen van beleid op basis van jaarlijkse resultaten;
- We stellen het eerste wijkuitvoeringsplan voor Meppel op;
- We zetten voor de gebouwde omgeving van Meppel in op maatregelen die inwoners en ondernemers zonder spijt kunnen nemen. In de uitvoering wordt daarbij een wijkgericht accent gelegd op het thema energiearmoede. De uitvoering van ('geen spijt'-) maatregelen stimuleren en faciliteren we door;
- We organiseren projecten en activiteiten die bijdragen aan een bewustwording, energiebesparing en duurzame opwekking zoals 'zon op dak';
- Met energiecoaches laten we zien wat inwoners thuis kunnen doen en inspireren om daadwerkelijk aan de slag te gaan;
- Ondersteunen met kennis en praktische hulp (bij bijvoorbeeld energiecoöperaties);
- Stimuleren het gezamenlijk optrekken van bedrijven bij de energietransitie;
- We bieden een online platform welke huiseigenaren van goed onafhankelijk en gratis advies voorzien om energie te besparen of om duurzame energie op te gaan wekken in hun woning. (Drents Energie Loket);
- We bieden de duurzaamheidslening aan;
- We zorgen voor gemakkelijk vindbare en herkenbare informatie op onze website;
- We doen onderzoek en benutten kansen die voorbij komen om haalbaarheid van duurzame warmtevoorzieningen voor de gebouwde omgeving dichterbij te brengen;
- Met de woningbouwcorporaties maken we prestatieafspraken over het verduurzamen van Huurwoningen;
- We geven als gemeentelijke organisatie het goede voorbeeld (waarbij we onder meer kijken naar ons eigen vastgoed en het inkopen en aanbesteden);
- Medewerkers van de gemeente Meppel worden nog meer deelnemer gemaakt van het programma Duurzaamheid.

4. KLIMAATAANPASSING

Wat willen we bereiken?

Een klimaatbestendig stedelijk gebied, waar hittestress, wateroverlast en droogte zoveel mogelijk wordt voorkomen.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We handelen als organisatie klimaat adaptief;
- In de openbare ruimte doen we dit volgens de vastgestelde definitie van klimaatbestendigheid voor Meppel;
- Alle teams zijn eind 2022 op de hoogte van de acties die nodig zijn om aan de klimaatbestendigheid van Meppel bij te dragen;
- We stellen een plan van aanpak op voor de klimaatknelpunten op basis van de vastgestelde definitie van klimaatbestendigheid in Meppel;
- We evalueren de prestatieafspraken met de woningcorporaties en huurdersorganisaties op het gebied van klimaataanpassing;
- We werken samen met het waterschap aan de klimaatbestendigheid van het watersysteem in Meppel–Mallegat;
- We geven uitvoering aan de Startnotitie Lokale Klimaataanpassing Meppel.

5. CIRCULAIRE ECONOMIE

Wat willen we bereiken?

Meppel sluit aan bij de landelijke doelstelling om in 2050 over een circulaire economie te beschikken. Een economie zonder afval, waarbij alles draait op herbruikbare grondstoffen.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We versterken de samenwerking met circulaire hotspot N.I.C.E., een belangrijke partner richting een circulaire economie;

Doelen en activiteiten
- Bij dit partnerschap zetten we in op het versterken van de zichtbaarheid van N.I.C.E. bij lokale ondernemers; N.I.C.E. zetten we in op het faciliteren en stimuleren van de ontwikkeling van circulaire stadspraktijken en circulaire businesscases voor het lokale bedrijfsleven (MKB); we anticiperen met N.I.C.E. op het project circulaire havens (binnen de Regiodeal Zwolle). Hierbij verkrijgen we inzicht in de grondstoffenstromen van Meppel; - We verkennen met N.I.C.E. het circulair denken in de organisatie. We denken en werken mee met het 'team' Inkoop van de gemeente bij het inbedden van circulair inkopen en aanbesteden in de eigen organisatie. We spelen hierbij in op laaghangend fruit en concrete kansen binnen de eigen organisatie. We zoeken naar slimme verdienmodellen en financieringsvormen; - We oriënteren ons op het nut en noodzaak van een beleidsstrategie Circulaire Economie.
6. NATUUR, LANDSCHAP EN BIODIVERSITEIT **Wat willen we bereiken?** - Behoud, herstel en bevorderen van biodiversiteit in Meppel; - Behoud, herstel en versterken van de landschapsstructuren en streekeigen (stads)natuur die kenmerkend zijn voor de gemeente Meppel.
Wat gaan we daarvoor doen? - Uitvoeren van Streekbeheer voor natuur en landschap; - Inventariseren natuurwaarden in Meppel - eerste deel; - Samenwerken met lokale natuurpartners; - Deelname aan het Samenwerkingsverband Zuidwest Drenthe en uitvoeren gezamenlijke projecten; - Roekenbeschermingsplan herijken; - Onderzoeken realisatie Aardkundig Monument voor de Reest, samen met provincie en partners in het Reestdal; - Faciliteren van maatschappelijke initiatieven die bijdragen aan het landschap, natuur en/of biodiversiteit.

4.11.4 Beoogde effecten

Indicator	Eenheid	Periode	Begroting 2021	Begroting 2022
Omvang huishoudelijk restafval	kg per inwoner	2019	145	143
Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit	%	2019	3,5%	4,9%

4.11.5 Wat mag het kosten?

11 Duurzaamheid Bedragen x €1.000,-	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	4.573	4.860	4.814	4.877	4.865	4.914
Baten	-4.048	-3.965	-4.208	-4.280	-4.251	-4.283
Totaal saldo van baten en lasten	525	895	606	598	614	631
xx Dotaties / onttrekkingen aan reserves	**-406**	**-344**	**0**	**0**	**0**	**0**
Resultaat	**119**	**551**	**606**	**598**	**614**	**631**

Uitsplitsing raming naar producten						
55 Afvalinzameling	-922	-867	-885	-898	-890	-881
56 Milieuzorg	1447	1761	1492	1496	1504	1512
Totaal saldo van baten en lasten	**525**	**895**	**606**	**598**	**614**	**631**

Toelichting

Begroting 2022 ten opzichte van 2021

Lasten

Bij de vaststelling van de jaarstukken 2020 is besloten de resterende middelen op het gebied van milieuzorg over te hevelen naar 2021. Het uitgavenbudget voor 2021 is met deze middelen verhoogd.

Baten

De jaarlijks begrote baten betreft de opbrengst afvalstoffenheffing en vergoedingen rondom de inzameling van afval. Het tarief voor de afvalstoffenheffing voor 2022 is verhoogd met een indexatie van 1,5% en komt daarmee op € 212 per aansluiting.

Begroting 2022 en meerjarenperspectief

In 2022 en verdere jaren is rekening gehouden met een toename aan kosten rondom afvalinzameling.

Voor een nadere specificatie over de afvalstoffenheffingen en de kostendekkendheid wordt verwezen naar de paragraaf lokale heffingen.

4.11.6 Investeringen

Overzicht geplande en nieuwe investeringen			Uitvoeringsplanning		Financiën				
bedragen x € 1.000	Afschrijvings-termijn in jaren	Classificatie*	(verwachte) start uitvoering	(verwacht) jaar van realisatie	Benodigd krediet	Begrote inkomsten / bijdrage van derden	Netto-investering	Reeds beschikbaar gesteld	Beschikbaar te stellen krediet 2022
Vervanging afzetcontainers 2022	15	e	2022	2022	40		40	-	40
Vervanging afzetcontainers 2023	15	e	2023	2023	40		40	-	
Vervanging afzetcontainers 2024	15	e	2024	2024	30		30	-	
Vervanging afzetcontainers 2025	15	e	2025	2025	30		30	-	
Vervanging ondergrondse containers 2024	15	e	2024	2024	300		300	-	
Vervanging ondergrondse containers 2025	15	e	2025	2025	300		300	-	
Vervanging inzamelvoertuig 57-BJR-6	7	e	2024	2024	340		340	-	
Vervanging voertuig 92-BHN-7	7	e	2024	2024	320		320	-	
Investeringen klimaatadaptatie	15	e	2022	2025	350		350	-	50
Totaal Programma 11 - Duurzaamheid					**1.750**	**-**	**1.750**	**-**	**90**

* m = maatschappelijk nut, e = economisch nut

In de meerjarenraming wordt uitgegaan van een jaarlijkse vervanging van afzetcontainers en ondergrondse containers. Bij de vervangingsinvesteringen ten aanzien van het wagenpark (materieel reiniging) ligt de focus op circulair wagenpark beheer. Er wordt kritisch beoordeeld of een vervanging noodzakelijk is of dat de (technische) levensduur kan worden verlengd.
Het voorgestelde krediet voor investeringen klimaatadapatie betreft een krediet voor fysieke ingrepen waarmee klimaatknelpunten in de openbare ruimte kunnen worden opgelost. De mogelijkheden tot cofinanciering uit impulsgelden klimaatadaptie vanuit het rijk worden onderzocht.

4.12 Programma 12: Burgerzaken

4.12.1 Wat valt onder dit programma?

		Prod.	Portefeuille
Onderdelen	♦ Begraafplaatsen ♦ Publiekszaken	♦30 ♦31	Korteland Korteland

Onder het programma Burgerzaken vallen de onderdelen zoals hierboven beschreven. Dit gaat onder andere over:
- de algemene begraafplaats in Meppel en Nijeveen: begrafenissen en as verstrooiing;
- Burgerzaken is de poortwachter voor de identiteitsgegevens en houdt zich onder meer bezig met het verstrekken van reisdocumenten, rijbewijzen, het voltrekken van huwelijken en aanvragen van de Nederlandse nationaliteit;
- Klant Contact Centrum (KCC) handelt alle eerste klantcontacten af en is de verbindende factor tussen de inwoner/ondernemer/instelling (=klant) en onze organisatie;
- de waardering van onroerende zaken: de uitvoering van de Wet waardering van onroerende zaken (wet WOZ) en uitvoering van de lokale heffingen.

Wettelijke en beleidskaders, waarvan de belangrijkste zijn
- Wet op de Lijkbezorging (Wlb)
- Beleidskader Begraven 13 juni 2013
- Wet basisregistratie personen (BRP)
- Burgerlijk Wetboek boek 1 (BW)
- Rijkswet op het Nederlanderschap (RWN)
- Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)
- Algemene wet bestuursrecht (AWB)
- Wet waardering onroerende zaken (WOZ)

Relatie met andere beleidsterreinen
Dienstverlening doen we allemaal en beperkt zich niet tot de diensten aan de balie van het gemeentehuis of het telefonische contact met ons Klant Contact Centrum. Alle medewerkers en ook de bestuurders hebben hun bijdrage in de dienstverlening. Denk bijvoorbeeld aan het wijk- en dorpsgericht werken (WDW), de consulenten die contact hebben met inwoners, de nieuwe Omgevingswet en het verbeterplan informatisering. Dienstverlening is ook de interne ondersteuning door onze collega's. Alles is gericht op samen het goede **met** onze klanten te willen doen.

Gastvrijheid, meedoen en kansen zien zit in het DNA van de gemeente Meppel. Zo geldt dit ook voor onze dienstverlening. Wij willen deze aan laten sluiten bij de behoeften van onze klant, in samenhang met de maatschappelijke ontwikkelingen. Wij geloven in de zelfredzaamheid van onze inwoners en helpen deze zelfredzaamheid te vergroten zodat iedereen mee kan doen.

4.12.2 Wat willen we bereiken?

Landelijke wetswijzigingen worden 1 op 1 doorgevoerd. Voor (lokale) ontwikkelingen en vraagstukken leveren we waar nodig maatwerk, in afstemming met het bestuur. In lijn met onze koers (buiten = binnen en binnen = buiten) houden we diverse klanttevredenheidsonderzoeken om onze dienstverlening verder te verbeteren en nog meer aan te laten sluiten bij de vraag van onze klant. Denk daarbij ook aan maatschappelijke trends en ontwikkelingen op het gebied van digitalisering.

De continue ontwikkeling van onze medewerkers staat hoog op de agenda, zo wel op inhoudelijk vlak als ook op het gebied van de benodigde competenties om onze koers verder vorm te geven.

Het programma Publiekszaken heeft diverse taakvelden, waardoor een algemene doelstelling niet voldoende is. Daarom is gekozen om per onderdeel een aparte doelstelling op te nemen.

4.12.3 Wat gaan we daarvoor doen?

Doelen en activiteiten
Begraafplaats **Wat willen we bereiken?** Een begraafplaats die er optimaal verzorgd uitziet aan de hand van de kwaliteitscriteria die door de gemeenteraad zijn vastgesteld.
Wat gaan we daarvoor doen? - De begraafplaats op het afgesproken onderhoudsniveau onderhouden; - Het vervangen van diverse banken en grafbekisting op de begraafplaats; - Het herstellen van monumentale graven. Dit doen we samen met een groep vrijwilligers.
Burgerzaken **Wat willen we bereiken?** Het aantal contacten die we aan de balie hebben verminderd, maar de complexiteit van de vragen neemt door de maatschappelijke ontwikkelingen toe. Burgerzaken heeft te maken met een transformatie. Dit vraagt de nodige flexibiliteit van de organisatie, het management en de medewerkers. Eén van de belangrijkste verschuivingen in de taken heeft te maken met de toenemende digitalisering, deze daagt overheden uit om hun dienstverlening anders in te richten. En dat vereist -meer dan ooit tevoren- vakmanschap, klantgerichtheid en eigenaarschap. Tijdens het contact met de klant streven we naar optimale (excellente) dienstverlening. Tegelijkertijd is het opsporen van fraude ook onderdeel van de taken. Onze doelstelling is moderne en innovatieve dienstverlening die nog beter aansluit bij de behoeften van onze interne en externe klant, binnen de wettelijke- en beleidskaders.
Wat gaan we daarvoor doen? - De digitale processen rondom burgerzaken worden, waar mogelijk, uitgebreid; - De overige (digitale) processen rondom burgerzaken worden geëvalueerd en waar mogelijk verder uitgebreid; - We investeren in de ontwikkeling van onze medewerkers, inhoudelijk en op competentie niveau, om onze koers verder vorm te kunnen geven.
Klant Contact Centrum (KCC) **Wat willen we bereiken?** Het KCC is de verbindende factor tussen 'buiten' en 'binnen'. Via diverse kanalen komen alle klantcontacten als eerste binnen bij het KCC, waar ze zoveel mogelijk zelf worden afgehandeld of in de rest van de organisatie worden belegd. We streven er naar om op termijn meer contacten door het KCC af te laten handelen, afhankelijk van de ICT-mogelijkheden.
Wat gaan we daarvoor doen? - Het uitvoeren van een klanttevredenheidsonderzoek onder onze interne en externe klant om inzicht te krijgen in de behoeften. Dit gaat om een zogenaamde nul-meting. Met de uitkomsten maken we een plan om onze dienstverlening verder te verbeteren; - Het structureel meten van de klanttevredenheid; - We investeren in de ontwikkeling van onze medewerkers, inhoudelijk en op competentie niveau, om onze koers verder vorm te kunnen geven.
WOZ **Wat willen we bereiken?** - Uitvoering van de Wet WOZ. - Tegen zo laag mogelijke kosten een kwalitatief goede herwaardering uitvoeren.
Wat gaan we daarvoor doen? Van alle +/- 16.000 woningen in onze gemeente is de gebruiksoppervlakte bepaald en moet dit worden gecontroleerd voor het belastingjaar 2022. Voorgaande jaren heeft de waardering van de WOZ op basis van inhoud van de woning plaatsgevonden.

4.12.4 Wat mag het kosten?

12 Burgerzaken Bedragen x €1.000,-	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	2.086	2.184	2.132	2.133	2.245	2.294
Baten	-660	-620	-662	-615	-890	-937
Totaal saldo van baten en lasten	1.426	1.564	1.470	1.518	1.355	1.357
xx Dotaties / onttrekkingen aan reserves	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Resultaat	**1.426**	**1.564**	**1.470**	**1.518**	**1.355**	**1.357**

Uitsplitsing raming naar producten						
30 Begraafplaatsen	47	72	22	22	-1	10
31 Publiekszaken	1.378	1.492	1.448	1.496	1.355	1.347
Totaal saldo van baten en lasten	**-1.426**	**-1.564**	**-1.470**	**-1.518**	**-1.355**	**-1.357**

Toelichting

Begroting 2022 ten opzichte van 2021
De ontwikkeling van de lasten is een gevolg van een actualisatie van budgetten.

Als onderdeel van de voorgenomen inkomstenverhogende maatregelen is de begrote opbrengst voor begraafrechten bijgesteld. Hierbij is uitgegaan van een tariefsverhoging van 5%.

De begrote inkomsten van gemeentelijke leges (reisdocumenten, rijbewijzen, uittreksels etc.) zijn geactualiseerd op basis van de verwachte afgiftes voor de komende jaren.

Begroting 2022 en meerjarenperspectief
Voor het herstellen van de monumentale graven is voor de jaren 2022 en 2023 een subsidie begroot van het Waarborgfonds. Het onderhoudsbudget voor begraven is met ditzelfde bedrag verhoogd. De toename in de lasten vanaf 2024 is met name gerelateerd aan extra leges afdrachten aan het rijk. Hier staat echter ook een toename aan inkomsten tegenover (budgetneutraal).

5. Algemene dekkingsmiddelen en overzicht overhead

5.1 Overzicht van de Algemene dekkingsmiddelen en overzicht overhead

5.1.1 Wat valt onder dit overzicht?

		Prod.	Portefeuille
Onderdelen	♦ Algemene dekkingsmiddelen	♦59	Van der Haar

Dit overzicht gaat onder meer over de algemene dekkingsmiddelen. Het kenmerk van deze dekkingsmiddelen is dat ze vrij besteedbaar zijn. Ze zijn dus niet aan een bepaald programma gebonden. In dit overzicht wordt de gemeentefondsuitkering, de gemeentelijke belastingen, dividend en het saldo op de financieringsfunctie (zoals rente voor- en nadelen) verantwoord. De algemene dekkingsmiddelen vormen de financiële dekking van de bestedingen van de programma's 1 tot en met 12. Daarnaast wordt hier de verplichte post onvoorzien opgenomen.

Specifieke dekkingsmiddelen zijn bijvoorbeeld de opbrengst afvalstoffenheffing, de opbrengst rioolheffing maar ook de specifieke uitkeringen van het rijk zoals de Gebundelde Uitkering (BUIG: zie programma 3). De specifieke dekkingsmiddelen staan opgenomen in de betreffende programma's in deze begroting. Ze verlagen het saldo van lasten en baten op het betreffende programma.

Beleidskader
- Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV)
- Financieel toezichtskader provincie Drenthe;
- Financiële verordening en andere beleidsnotities met financieel karakter.

In dit overzicht staan de producten:

Algemene Ondersteuning
Onder Algemene ondersteuning staat onder meer het begrotingssaldo, treasury (= renteresultaat) en de storting in het ondernemersfonds (=bestemmingsreserve).

Onvoorziene uitgaven
De post onvoorziene uitgaven bedraagt € 50.000.

Deelnemingen (dividend inkomsten)
In de paragraaf verbonden partijen worden de deelnemingen toegelicht. De inkomsten uit de deelnemingen in de vorm van dividend worden hier geraamd. We ramen hier het dividend van Rendo, BNG, Wadinko en Enexis.

Belastingen en invorderingen (lokale heffingen)
In de paragraaf lokale heffingen wordt een toelichting gegeven op het beleid en op de opbrengsten van belastingen. De kosten van invordering van belastingen en de waardebepaling van de onroerende zaken (Wet WOZ) zijn geraamd in programma 12 Publiekszaken. De grootste lokale heffing qua opbrengst is de onroerende zaakbelastingen (ozb). Hieronder een specificatie van de opbrengst ozb per doelgroep.

Opbrengst onroerende zaakbelastingen *(bedragen x € 1.000)* *min = voordeel, plus = nadeel*	2022	2023	2024	2025
ozb - woningen eigenaren	-4.825	-4.825	-4.825	-4.825
ozb - niet woningen eigenaren	-2.978	-2.978	-2.978	-2.978
ozb - niet woningen gebruikers	-1.887	-1.887	-1.887	-1.887
Totaal	**-9.690**	**-9.690**	**-9.690**	**-9.690**

Gemeentefondsuitkering
Gemeenten ontvangen geld van het rijk uit het gemeentefonds om hun taken uit te voeren. Het is de grootste inkomstenpost voor iedere gemeente. Gemeenten mogen zelf bepalen waar ze dit geld aan besteden. Uiteraard wel binnen de regels van de wet. Hoeveel geld een individuele gemeente uit het gemeentefonds krijgt, hangt af van de kenmerken en de belastingcapaciteit van een gemeente.

Een groot deel van het geld uit het gemeentefonds keert het rijk uit in de vorm van een Algemene uitkering. Daarnaast zijn er nog integratie- en decentralisatie-uitkeringen (17%). Een decentralisatie-uitkering is tijdelijk voor een bepaald aantal jaren. Een integratie-uitkering is ingesteld met de bedoeling dat het op korte termijn overgaat naar de Algemene uitkering. Dat is vanaf 2019 grotendeels gebeurd met de integratie-uitkering Sociaal domein.

Gemeenten ontvangen normaal gesproken op drie tijdstippen in het jaar informatie over de gemeentefondsuitkering. De raming van de gemeentefondsuitkering voor de jaren 2022-2025 is in deze programmabegroting bepaald op basis van de meicirculaire 2021.

Extra bijdrage jeugdhulp
Voor 2022 is incidenteel een extra bijdrage door het rijk toegezegd van € 1,3 miljard. Tegenover deze extra bijdrage staat dat gemeenten zich committeren aan een aantal maatregelen die een besparing van € 214 miljoen moeten opleveren. Voor Meppel is de extra bijdrage € 3.197.000. Dat is ongeveer € 94,00 per inwoner. Dit is een incidentele toezegging voor het jaar 2022 met als noot dat de latere jaren aan het nieuwe kabinet wordt overgelaten.

Toch zijn in gezamenlijkheid tussen het rijk, IPO en VNG afspraken gemaakt over de structurele middelen vooruitlopend op de definitieve besluitvorming door het nieuwe kabinet. Concreet betekenen de afspraken dat gemeenten de volgende bedragen mogen opnemen in hun meerjarenbegroting:

(in mln.)	2023	2024	2025
Bedrag oordeel commissie van Wijzen (arbitragecommissie)	1.451	1.365	1.258
Stelpost maximaal op te nemen bedrag (75%) volgens afspraken	1.091	1.024	944

De stelpost geeft geen budgettaire garantie, omdat deze op geen enkele manier iets zegt over de hoeveelheid middelen die gemeenten nodig hebben om taken goed te kunnen uitvoeren. Dat verklaart ook het uitgangspunt, om in het kader van behoedzaamheid, 75% van de bedragen te hanteren voor de omvang van de stelpost. Hiermee ziet de provinciaal toezichthouder deze middelen die vanaf 2023 worden geraamd op een stelpost, als een structureel dekkingsmiddel. Voor Meppel zijn dat de volgende bedragen (indicatief): 2023: € 2,7 miljoen; 2024: € 2,5 miljoen; 2025: € 2,3 miljoen.

Dit is een grove inschatting op basis van de toegekende bijdrage over 2022. Nadere gegevens over hoe exact de verdeling zal plaatsvinden voor deze jaren zijn nog niet bekend.

Voorlopige uitkomsten herijking gemeentefonds
Het rijk is bezig met een nieuwe verdeling van het gemeentefonds per 1 januari 2023. Meppel gaat er op basis van het laatste voorstel (augustus 2021) € 7,00 per inwoner op achteruit. Dit voorstel is voorlopig. Definitieve besluitvorming over de invoering van het verdeelstelsel moet nog plaatsvinden. Daarnaast vindt nog actualisatie van de gegevens plaats naar de datum 1 januari 2023. Het nadelig effect is voor onze gemeente op basis van die € 7,00 per inwoner te becijferen op € 231.000 per jaar. Dat nemen we mee in deze meerjarenbegroting.

Gemeentefondsuitkering *(bedragen x € 1.000)* *min = voordeel, plus = nadeel*	2022	2023	2024	2025
Gemeentefonds op basis van meicirculaire 2021	-66.130	-65.040	-64.963	-65.332
Verwachte compensatie voor de uitgaven corona (zie PPN)	-112	-61	-61	
Structurele stelpost jeugdhulp	-3.197	-2.700	-2.500	-2.300
Nieuw verdeelstelsel		231	231	231
Totaal	**-69.439**	**-67.570**	**-67.293**	**-67.401**

Saldo op de financieringsfunctie (renteresultaat)
In de paragraaf Financiering wordt ingegaan op de financiering van de gemeente en de ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt. Voor een toelichting verwijzen wij u naar deze paragraaf.

Heffing VPB
De te betalen vennootschapsbelasting is geraamd op basis van de verwachte resultaten van de grondexploitaties. Voor de eerste 2 jaren hebben we daarvoor niets geraamd. Vanaf 2024 hebben we € 40.000 meegenomen.

Overzicht overhead

		Prod.	Portefeuille
Onderdelen	♦ Overhead	♦58	Korteland

Tot overhead behoren alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces. De overheadtoeslag die wordt gebruikt voor kostenprijsberekeningen is bepaald door de aan de overheid toe te rekenen indirecte kosten te verdelen over de directe formatie.

Overhead *(bedragen x € 1.000)* *min = voordeel, plus = nadeel*	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Huisvesting	1.289	1.209	999
Facilitair	663	815	827
Informatisering & automatisering (ICT)	1.211	1.314	1.541
Personeel	7.548	8.453	9.477
Totaal overhead	**10.043**	**11.791**	**12.844**

De afname van de begrote huisvestingslasten 2022 ten opzichte van 2021 is het gevolg van extra huuropbrengsten voor verhuur deel stadhuis aan de politie en de verlaging van de kapitaallasten door aanpassing van de omslagrente naar 1,5%. Daarnaast zijn in 2021 eenmalige kosten begroot ten behoeve van de vervanging van de verlichting in het stadhuis en aanpassingen aan de gemeentewerf tot vaccinatielocatie.

De toename aan kosten informatisering & automatisering en personeel is hoofdzakelijk te relateren aan de inzet voortvloeiend uit het verbeterplan informatisering.

Doorbelasten van overhead
In beginsel worden hier alle overheadkosten verantwoord. Er zijn echter uitzonderingen op deze regel. Eén van die uitzonderingen is de mogelijkheid om overheadkosten toe te rekenen aan grote investeringsprojecten en grondexploitaties. In 2022 hebben we voor € 977.160 vanuit de overhead toegerekend aan projecten en grondexploitaties.

5.1.2 Beoogde effecten

Indicator	Eenheid	Periode	Begroting 2021	Begroting 2022
Demografische druk	%	2021	75,3%	75,3%
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	€	2021	649	678
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	€	2021	649	678
Gemiddelde WOZ waarde	x €1.000	2020	200	213
Nieuw gebouwde woningen	%	2020	11,7%	15,3%

5.1.3 Wat moet het opbrengen?

ALG Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien Bedragen x €1.000,-	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	11.301	12.413	13.246	13.079	13.042	13.081
Baten	-74.240	-77.194	-80.809	-78.919	-78.620	-78.710
Totaal saldo van baten en lasten	-62.939	-64.781	-67.563	-65.839	-65.578	-65.629
xx Dotaties / onttrekkingen aan reserves	**221**	**300**	**600**	**500**	**395**	**395**
Resultaat	**-62.718**	**-64.481**	**-66.963**	**-65.339**	**-65.183**	**-65.234**

Uitsplitsing raming naar producten						
A0 Algemene Ondersteuning	362	-21	0	0	0	0
A1Onvoorziene uitgaven		50	50	50	50	50
A2 Deelnemingen	-698	-962	-1003	-1003	-1003	-1003
A3 Belastingen en Invordering	-8.740	-9.705	-9.976	-9.976	-9.976	-9.976
A4 Algemene uitkeringen	-63.827	-66.028	-69.439	-67.570	-67.293	-67.401
A5 Stelposten		705	0	0	0	0
A6 Saldo op de financieringsfunctie	-738	-766	-38	-179	-312	-139
A7 Overhead	10.710	11.906	12.844	12.839	12.916	12.800
A8 Heffing VPB	-10	40	0	0	40	40
Totaal saldo van baten en lasten	**-62.939**	**-64.781**	**-67.563**	**-65.839**	**-65.578**	**-65.629**

Toelichting
Begroting 2022 ten opzichte van de begroting 2021
Lasten
Het nadelig verschil van 2022 ten opzichte van 2021 wordt voornamelijk veroorzaakt door het verbeterplan informatisering. Voor 2022 en latere jaren is daarvoor bijna € 900.000 opgenomen (zie ook paragraaf bedrijfsvoering).

Baten
Het voordelig verschil van 2022 ten opzichte van 2021 van ruim € 3,6 miljoen wordt voornamelijk veroorzaakt door een hogere gemeentefondsuitkering. De raming van 2021 is gebaseerd op de eerste bestuursrapportage. Daarin zijn de uitkomsten van de meicirculaire 2021 nog niet verwerkt. Die leverde voor 2021 nog ruim € 1 miljoen extra op. Het overige verschil wordt voornamelijk veroorzaakt door de extra bijdrage voor de jeugd. Voor 2022 is dat € 3,2 miljoen.

Begroting 2022 en meerjarenperspectief
Lasten
Nagenoeg geen afwijkingen.

Baten
De verschillen worden veroorzaakt door de gemeentefondsuitkering van het rijk. Vanaf 2023 nemen we een stelpost op voor de extra bijdrage jeugd. Daarvan mag conform de afspraken tussen het rijk, IPO en de VNG uit het oogpunt van behoedzaamheid 75% worden opgenomen. Vanaf 2023 hebben we een nadeel ingeboekt als gevolg van de herijking gemeentefonds.

5.1.4 Investeringen

Overzicht geplande en nieuwe investeringen			Uitvoeringsplanning		Financiën				
bedragen x € 1.000	Afschrijvings-termijn in jaren	Classificatie*	(verwachte) start uitvoering	(verwacht) jaar van realisatie	Benodigd krediet	Begrote inkomsten / bijdrage van derden	Netto-investering	Reeds beschikbaar gesteld	Beschikbaar te stellen krediet 2022
Projecten automatisering & informatisering 2022	5	e	2022	2022	456		456		456
Projecten automatisering & informatisering 2023	5	e	2023	2023	456		456		
Projecten automatisering & informatisering 2024	5	e	2024	2024	456		456		
Projecten automatisering & informatisering 2025	5	e	2025	2025	456		456		
Digitalisering Planning & Control	5	e	2021	2022	120		120	70	50
Totaal Overhead					**1.944**	**-**	**1.944**	**70**	**506**

* m = maatschappelijk nut, e = economisch nut

De projecten automatisering en informatisering en de digitalisering planning & control hebben ten doel de gemeentelijke processen verder te optimaliseren.

6. Paragrafen

6.1 Paragraaf lokale heffingen

6.1.1 Inleiding

In deze paragraaf wordt de informatie over de diverse gemeentelijke belastingen en heffingen, die in de verschillende programma's staat, compact weergegeven. Op hoofdlijnen wordt een overzicht van de diverse heffingen gegeven en we besteden aandacht aan de geraamde inkomsten en het beleid ten aanzien van die heffingen. Verder wordt de lokale lastendruk ten opzichte van de overige Drentse gemeenten weergegeven en kunt u informatie lezen over het kwijtscheldingsbeleid.

6.1.2 Actuele ontwikkelingen

Index op heffingen:
De onroerende zaakbelasting (ozb) en de afvalstoffenheffing zijn verhoogd met de inflatiecorrectie van 1,5%. Dit percentage is gebaseerd op het verwachte consumentenprijsindexcijfer (CPI) uit het Centraal Economisch Plan. Een aantal heffingen zijn conform de PPN verhoogd. Naast index zijn een aantal heffingen algemeen verhoogd. Het gaat dan om de lijkbezorging, precariobelasting, leges Algemeen Plaatselijke Verordening, leges huwelijken, binnenhavengelden pleziervaart, parkeervergunningen en marktgelden.

Wet WOZ:
De Waarderingskamer controleert en beoordeelt gemeenten op de uitvoering van de Wet WOZ. De mogelijkheid om de WOZ-waarden van andere woningen te raadplegen via www.woz-waardeloket.nl wordt door veel Nederlanders gewaardeerd en benut. De berekening van de taxaties voor woningen vindt nu plaats op basis van de inhoud van een woning. Ingaande 2022 is het verplicht om dat te doen op basis van de oppervlakte van een woning. We werken op dit moment aan deze overgang.

6.1.3 Overzicht belastingen en heffingen

Gemeenten zijn beperkt in de belastingen die ze mogen heffen. Deze zijn limitatief opgesomd in de Gemeentewet. Er wordt onderscheid gemaakt tussen gebonden en ongebonden belastingen.

Ongebonden belastingen die in Meppel worden geheven zijn:
- Onroerende zaakbelasting;
- Parkeerbelasting;
- Precariobelasting.

De opbrengsten van de ongebonden belastingen behoren tot de algemene dekkingsmiddelen en zijn vrij te besteden. Ongebonden belastingen die niet worden geheven in Meppel zijn roerende zaakbelasting, hondenbelasting, toeristenbelasting en forensenbelasting.

Naast ongebonden belastingen kan een gemeente rechten heffen. Dit zijn vergoedingen voor concrete prestaties door de gemeente geleverd. De rechten die in Meppel worden geheven zijn:
- Rioolheffing;
- Afvalstoffenheffing/reinigingsrechten;
- Naheffingsaanslagen parkeren;
- Binnenhavengelden;
- Lijkbezorgingsrechten;
- Marktgelden;
- Leges.

De opbrengst van de rechten is niet vrij besteedbaar. De tarieven van rechten moeten zodanig worden vastgesteld dat de opbrengsten de kosten voor het verlenen van de diensten niet overschrijden (maximaal 100% kostendekkendheid). Naast de directe kosten worden ook de overheadkosten (de zogenaamde indirecte kosten) meegenomen in de bepaling van het tarief.

6.1.4 Onroerende zaakbelasting (OZB)

De OZB zijn veruit de belangrijkste gemeentelijke belastingen. Er zijn drie belastingsoorten, namelijk:
1 een belasting geheven van eigenaren van woningen;
2 een belasting geheven van eigenaren van niet-woningen;
3 een belasting geheven van gebruikers van niet-woningen.

De raming van de OZB is voor 2022 ten opzichte van de vorige meerjarenbegroting verhoogd met een inflatiecorrectie van 1,5% en een autonome stijging als gevolg van verbouw/nieuwbouw.

De heffingsgrondslag van de OZB is gebaseerd op de waarde zoals vastgesteld in het kader van de Wet waardering onroerende zaken (wet WOZ). Het OZB bedrag wordt berekend op basis van een percentage (het tarief) van de WOZ waarde.

6.1.5 Parkeerbelasting

In de gemeente Meppel worden de parkeertarieven gebruikt om de kosten voor parkeervoorzieningen te dekken en om het parkeren binnen de gemeente te reguleren. Meppel heft parkeergelden bij parkeermeters en -automaten en via parkeervergunningen.

Bij parkeergarage Keyserstroom, parkeergarage Kromme Elleboog en parkeerterrein Stadhuis worden parkeergelden achteraf geïnd. In de vorige begroting is ingaande 2021 al rekening gehouden met een tariefsverhoging voor het parkeren bij parkeermeters en -automaten. Bij de PPN is besloten om de tarieven voor de parkeervergunningen met 20% te verhogen.

De tabel hieronder laat zien wat de tarieven zijn van onze gemeente en in relatie tot omliggende gemeenten voor 2020 en 2021. Voor Meppel zijn de tarieven voor 2022 toegevoegd. Van de andere gemeenten zijn die nog niet bekend.

Tarieven per uur	Meppel		Meppel	Hoogeveen		Zwolle	
	2020	2021	2022	2020	2021	2020	2021
Centrum (zone 1)	1,70	1,85	1,85	1,70	1,75	3,00	3,00
Buitenring (zone 2)	1,35	1,50	1,50	nvt	nvt	2,00	2,00
zone 3	0,70	0,85	0,85	nvt	nvt	1,20	1,20
Tijden betaald parkeren	*ma t/m za 9:00-18:00, vrij 18:00-21:00 uur*	*ma t/m za 9:00-18:00, vrij 18:00-21:00 uur*	*ma t/m za 9:00-18:00, vrij 18:00-21:00 uur*	*ma t/m za 9:00-18:00, vrij 18:00-21:00 uur*	*ma t/m za 8:00-19:00, vrij 19:00-21:00 uur*	*ma t/m za 9:00-23:00 uur, zo 13:00-17:00 uur*	*ma t/m za 9:00-23:00 uur, zo 13:00-17:00 uur*

6.1.6 Precariobelasting

Precariobelasting wordt geheven voor het hebben van voorwerpen onder of boven voor openbaar gebruik bestemde, gemeentegrond. Voor terrassen of vaste standplaatsen wordt bijvoorbeeld precariobelasting geheven. Bij de PPN is besloten om de tarieven voor de precariobelasting met 5% te verhogen.

6.1.7 Rioolheffing

Rioolheffing wordt opgelegd aan de gebruikers van een perceel waar direct of indirect water op het riool wordt afgevoerd. Er wordt een vast bedrag aan rioolheffing in rekening gebracht, onafhankelijk van de hoeveelheid geloosd water.

Het tarief rioolheffing voor 2022 is gelijk gebleven aan dat van 2021 en staat op € 174 per aansluiting. De kosten voor het beheren en in stand houden van het rioolstelsel worden uit de opbrengst rioolheffing betaald. Het dekkingspercentage bedraagt in 2022 100%.

Berekening van kostendekkendheid Taakveld 7.2 Riolering, Product 64 Riolering	Rioolheffing
Kosten, incl. (omslag) rente	2.128.032
Inkomsten, excl. heffingen	0
Netto kosten taakveld	**2.128.032**
Toe te rekenen kosten	
Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer, activiteit straatreiniging	92.000
Taakveld 5.7 Openbaar groen en recreatie, activiteit leggers schouw, waterlossing en onderhoud watergangen	151.000
Taakveld 0.4 Overhead incl. (omslag) rente	74.000
Taakveld 6.3 Inkomensregelingen, activiteit kwijtschelding	179.600
Compensabele btw	310.000
Totale kosten	**2.934.632**
Opbrengst rioolheffing	-2.929.210
Dekkingspercentage	100%
Ten laste van de voorziening	-5.422

6.1.8 Reinigingsheffingen

Afvalstoffenheffing wordt geheven bij alle huishoudens. De gemeente is verplicht de huishoudelijke afvalstoffen in te zamelen. Daarom is ieder huishouden verplicht bij te dragen in de kosten van afvalinzameling. Het maakt daarbij niet uit of mensen wel of geen afval aanbieden.

Reinigingsrecht wordt geheven voor de afvoer van bedrijfsafval en mag alleen in rekening worden gebracht als ook daadwerkelijk een dienst wordt geleverd.

Het tarief afvalstoffenheffing voor 2022 is verhoogd met 1,5 % index. Het tarief komt daarmee voor 2022 op € 212 per huishouden. Er is sprake van een dekkingspercentage van 96%.

Berekening van kostendekkendheid Taakveld 7.3 Afval, Product 55 Afvalinzameling	Reinigingsheffingen
Kosten, incl. (omslag) rente	3.326.288
Inkomsten, excl. heffingen	-745.200
Netto kosten taakveld	**2.581.088**
Toe te rekenen kosten	
Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer, activiteit straatreiniging	88.000
Taakveld 0.4 Overhead incl. (omslag) rente	229.000
Taakveld 6.3 Inkomensregelingen, activiteit kwijtschelding	190.000
BTW	374.300
Totale kosten	**3.462.388**
Opbrengst heffingen	-3.340.699
Dekkingspercentage	96%
Ten laste van de voorziening	-121.689

6.1.9 Naheffingsaanslag parkeren

Een naheffingsaanslag parkeerbelastingen wordt opgelegd als een auto op een terrein met een betaalautomaat of bij een parkeermeter wordt geparkeerd en niet is betaald of wanneer de parkeertijd is verstreken. Per 1 januari 2022 bedraagt het maximumbedrag dat voor een naheffingsaanslag aan kosten in rekening mag worden gebracht € 66,50.

Berekening van kostendekkendheid Taakveld 2.2 Parkeren, Product 65 Parkeren	Naheffingsaanslagen parkeren
Kosten, incl. (omslag) rente	161.676
Inkomsten, exclusief heffingen	0
Netto kosten taakveld	**161.676**
Toe te rekenen kosten	
Taakveld 0.4 Overhead incl. (omslag) rente	36.356
Totale kosten	**198.032**
Opbrengst heffingen	-48.719
Dekkingspercentage	25%

6.1.10 Binnenhavengelden

Onder de naam ‘binnenhavengeld’ wordt een recht geheven voor het gebruik van de haven met een vaartuig. De kosten van door de gemeente verstrekte diensten in de haven worden deels gedekt uit de opbrengst binnenhavengeld. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in beroepsvaart en pleziervaart.
Vanaf 2021 is een algemene verhoging voor de beroepsvaart van elk jaar 5%. Voor de pleziervaart is in de PPN een verhoging opgenomen met ingang van 2022 met 20% en daarna jaarlijks 10%. In het kader van de kostendekkendheid worden de tarieven ook beoordeeld bij de voorziene harmonisatie van tarieven in het kader van de samenwerking Port of Zwolle.

Toelichting op het dekkingspercentage van de tarieven voor de beroepsvaart:

Berekening van kostendekkendheid Taakveld 2.4 Economische havens en waterwegen, Product 62 Water, activiteit beroepsvaart	Binnenhavengelden Beroepsvaart
Kosten, incl. (omslag) rente	338.413
Inkomsten, excl. heffingen	0
Netto kosten taakveld	**338.413**
Toe te rekenen kosten	
Taakveld 2.1 verkeer en vervoer, product 60 activiteit onderhoud civiele kunstwerken	189.844
Taakveld 2.4 economische havens en waterwegen, activiteit beheer en onderhoud watergangen (25%)	10.240
Taakveld 2.4 economische havens en waterwegen, activiteit onderhoud havenvoorzieningen (80%)	94.441
Taakveld 2.4 economische havens en waterwegen, activiteit brugwachterlocaties (80%)	23.106
Taakveld 2.4 economische havens en waterwegen, activiteit havenkantoor (67%)	24.324
Taakveld 0.4 Overhead incl. (omslag) rente	45.445
Totale kosten	**725.813**
Opbrengst heffingen	-226.791
Dekkingspercentage	31%

Toelichting op het dekkingspercentage van de tarieven voor de pleziervaart:

Berekening van kostendekkendheid Taakveld 2.3 Recreatieve havens, Product 62 Water, activiteit pleziervaart	Binnenhavengelden Pleziervaart
Kosten, incl. (omslag) rente	88.413
Inkomsten, excl. heffingen	0
Netto kosten taakveld	**88.413**
Toe te rekenen kosten	
Taakveld 2.1 verkeer en vervoer, product 60 activiteit onderhoud civiele kunstwerken	132.333
Taakveld 2.4 economische havens en waterwegen, activiteit beheer en onderhoud watergangen (25%)	10.240
Taakveld 2.4 economische havens en waterwegen, activiteit onderhoud havenvoorzieningen (20%)	23.610
Taakveld 2.4 economische havens en waterwegen, activiteit brugwachterlocaties (20%)	5.777
Taakveld 2.4 economische havens en waterwegen, activiteit havenkantoor (33%)	11.980
Taakveld 0.4 Overhead incl. (omslag) rente	9.089
Totale kosten	**281.441**
Opbrengst heffingen	-145.673
Dekkingspercentage	52%

6.1.11 Leges

Leges zijn rechten die worden geheven voor verstrekte diensten. In de legesverordening zijn bepalingen opgenomen over de activiteiten waarvoor de gemeente leges in rekening brengt, welke tarieven en de grondslag. De legesverordening is onderverdeeld in drie titels (zie tabel). Ook voor dit jaar is beoordeeld in hoeverre de leges en tarieven kostendekkend zijn. Bij de PPN is besloten om de tarieven voor huwelijken met 5% te verhogen.

Leges	Totaal lasten	Totaal baten	Kostendekking Begroting 2022
Kostendekking Titel 1 (algemene dienstverlening)	€ 490.077	€ 412.741	84,2%
Kostendekking Titel 2 (dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving)	€ 973.722	€ 852.901	87,6%
Kostendekking Titel 3 (dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn)	€ 62.890	€ 24.417	38,8%
Kostendekking totale tarieventabel	**€ 1.526.688**	**€ 1.290.059**	**84,5%**

Bij Titel 1 is veelal sprake van wettelijke maximum tarieven. De kostendekkendheid van Titel 3 is met name beperkt vanwege het niet heffen van leges voor evenementen.

6.1.12 Lijkbezorgingsrechten

Op basis van de verordening worden rechten geheven voor het gebruik van de begraafplaats en voor het door de gemeente verlenen van diensten in verband met de begraafplaats. Het dekkingspercentage bedraagt 78%. Bij de PPN is besloten om het tarief voor lijkbezorging met 5% te verhogen.

Berekening van kostendekkendheid Taakveld 7.5 Begraafplaatsen en crematoria, Product 30 Begraafplaatsen	Lijkbezorgingsrechten
Kosten, incl. (omslag) rente	342.316
Inkomsten, excl. heffingen	-5.522
Netto kosten taakveld	**336.794**
Toe te rekenen kosten	
Taakveld 0.4 Overhead incl. (omslag) rente	45.445
Totale kosten	**382.239**
Opbrengst heffingen	-296.853
Dekkingspercentage	78%

6.1.13 Marktgelden

Marktgeld wordt geheven voor het hebben van een standplaats op de markt. De tarieven mogen niet meer dan kostendekkend zijn. Het dekkingspercentage bedraagt 33%. Bij de PPN is besloten om de tarieven voor marktgelden met 5% te verhogen.

Berekening van kostendekkendheid Taakveld 3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen, Product 35 Bijzondere wetgeving, activiteit markten	Marktgelden
Kosten, incl. (omslag) rente	57.246
Inkomsten, excl. heffingen	0
Netto kosten taakveld	**57.246**
Toe te rekenen kosten	
Taakveld 0.4 Overhead incl. (omslag) rente	9.089
Totale kosten	**66.335**
Opbrengst heffingen	-22.000
Dekkingspercentage	33%

6.1.14 Geraamde opbrengsten van alle heffingen voor 2022

In de tabel hieronder zijn de geraamde opbrengsten voor 2022 vergeleken met de raming van 2021 en de werkelijke opbrengst over 2020.

Soort Heffing Bedragen x € 1.000	Realisatie 2020		Begroting 2021		Begroting 2022	
OZB gebruikers niet-woningen	1.725		1.846		1.887	
OZB eigenaren niet-woningen	2.657		2.917		2.978	
OZB eigenaren woningen	4.179		4.691		4.825	
Onroerende zaakbelasting totaal		8.561		9.454		9.690
Afvalstoffenheffing/reinigingsrecht		3.068		3.180		3.341
Rioolheffing		2.841		2.851		2.929
Parkeerbelasting		1.082		1.444		1.595
Precariobelasting		13		40		63
Lijkbezorgingsrechten		295		255		297
Leges omgevingsvergunning	857		980		853	
Leges burgerzaken	359		399		413	
Leges europese dienstenrichtlijn	13		23		24	
Leges totaal		1.229		1.402		1.290
Marktgelden		22		40		22
Havengeld beroepsvaart	195		217		227	
Havengeld pleziervaart	88		116		146	
Liggelden	10		7		7	
Havengeld en liggeld totaal		293		340		379
Totaal		17.404		19.006		19.606

6.1.15 Kwijtschelding

Het kwijtscheldingsbeleid is vastgelegd in de Leidraad Invordering. De hierin gestelde criteria zijn afgeleid van de regelgeving van het rijk. Bij het behandelen van een kwijtscheldingsverzoek vindt een inkomens- en vermogenstoets plaats. De normen voor kwijtschelding worden landelijk bepaald. Als een belastingschuldige noch betalingscapaciteit noch vermogen heeft, wordt kwijtschelding van afvalstoffenheffing en rioolheffing verleend. In incidentele gevallen komt het voor dat ook de onroerende zaakbelasting wordt kwijtgescholden.
Bij de bepaling van kwijtschelding houden wij rekening met 100% van de kosten van levensonderhoud. Er is bewust geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om lagere normen (90% of 95%) te hanteren om zodoende de meest ruimhartige kwijtschelding te kunnen verlenen. Ook kleine ondernemers komen voor kwijtschelding van de privé-aanslag in aanmerking.
In onderstaande tabel staan de bedragen die in 2020, 2021 en 2022 met kwijtschelding zijn gemoeid.

Kwijtschelding Bedragen x € 1.000	Realisatie 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Afvalstoffenheffing	175	190	190
Rioolheffing	151	180	180
Totaal	326	370	370

6.1.16 Lokale lastendruk

In de volgende tabel geven we een overzicht van de woonlasten van alle Drentse en naburige gemeenten voor 2021. Meppel staat op nummer 2 in het rijtje van voordelige gemeenten in Drenthe en de directe omgeving van Meppel. Een aantal Drentse gemeenten kent tariefdifferentiatie voor afvalstoffenheffing en/of rioolheffing.

Woonlastendruk				
Gemeente	OZB	Afvalstoffenheffing Mph	Rioolheffing Mph	Totale woonlasten
Tynaarlo	324	161	166	651
Meppel	304	209	174	687
Steenwijkerland	237	248	210	695
Midden-Drenthe	257	207	239	703
Assen	357	239	126	722
AA en Hunze	316	253	168	737
Noordenveld	294	212	236	742
De Wolden	329	188	231	748
Westerveld	322	224	206	752
Staphorst	329	217	208	754
Hoogeveen	358	287	147	792
Emmen	341	310	174	825
Coevorden	400	307	201	908
Borger-Odoorn	441	227	245	913

Bron: www.coelo.nl
Mph = Meerpersoonshuishouden (2 personen of meer)

Note: Borger-Odoorn, Tynaarlo, Staphorst en Steenwijkerland hebben Diftar

In onderstaand overzicht staat de ontwikkeling van de gemiddelde lokale lastendruk in Meppel over de jaren 2018 tot en met 2022.

	2018	2019	2020	2021	2022
Gemiddelde waarde woning	191.000	199.000	214.000	230.000	n.n.b.
Woonlasten					
Ozb woningen	250	256	273	304	309
Afvalstoffenheffing	181	181	202	209	212
Rioolheffing	171	171	174	174	174
Totaal woonlasten	602	608	649	687	695

6.2 Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Deze paragraaf geeft inzicht in de financiële kengetallen, de belangrijkste risico's en beheersmaatregelen en de beschikbare weerstandscapaciteit. Daarmee heeft deze paragraaf tot doel bij te dragen aan een gezonde financiële positie. De weerstandscapaciteit bestaat uit middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om eventuele tegenvallers op te vangen. Dit zonder dat de begroting en het beleid aangepast moet worden.

Beleidskader is het Besluit begroting en verantwoording voor de financiële kengetallen en de Nota risicomanagement en weerstandsvermogen uit 2013 waarin de uitgangspunten voor de berekening voor het weerstandsvermogen is vastgelegd.

6.2.1 Financiële kengetallen

Met ingang van 2016 worden een vijftal financiële kengetallen voorgeschreven. Dit onder andere om de financiële positie van de gemeente voor de raad inzichtelijker en beter vergelijkbaar te maken. Het gaat om de netto schuldquote, de solvabiliteitsratio en indicatoren met betrekking tot de grondexploitatie, structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit.

Kengetallen hebben een signalerende functie, geven inzicht in de financiële positie en over de weerbaarheid en wendbaarheid van een gemeente. We sluiten voor de verplichte kengetallen aan bij de signaleringswaarden die de provincie hanteert. Over het algemeen kan worden gesteld dat "groen" het minst risicovol is en "rood" het meest.

Provinciale categorie	
A	Minst risicovol
B	
C	Meest risicovol

In onderstaand overzicht wordt het verloop van onze kengetallen weergegeven:

Financiele kengetallen	JR 2020	B 2021	B2022	B2023	B2024	B2025
1. netto schuldquote	103%	103%	108%	111%	101%	94%
1a. netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	93%	92%	98%	101%	92%	84%
1b. netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen en voorraden grond	76%	73%	70%	72%	70%	66%
2. solvabiliteitsratio	8%	8%	9%	9%	10%	12%
3. grondexploitatie	18%	18%	27%	29%	17%	14%
4. structurele exploitatieruimte	-2%	1,3%	3,2%	0,9%	0,7%	0,8%
5. belastingcapaciteit	88%	89%	86%	86%	86%	86%

Als de uitkomst van één van de kengetallen uit de pas schiet, wil dat niet zeggen dat we financieel niet (langer) gezond zijn. Het is een indicatie dat (aanvullende) beheersmaatregelen moeten worden getroffen of de bestaande beheersmaatregelen moeten worden herijkt.

Toelichting tabel

Netto schuldquote
De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossing op de exploitatie. Bij deze uitkomst kunnen twee factoren worden genoemd die het niveau verklaren, en zijn opgenomen als 1a en 1b:

a) Verstrekte leningen. De rente- en aflossingsverplichtingen op deze leningen worden volledig doorberekend aan andere partijen en drukken niet op de exploitatie van de gemeente.
b) Voorraad bouwgrond. Om deze gronden aan te kopen heeft de gemeente leningen afgesloten, de rentelast drukt op de grondexploitaties. Met de verkoopopbrengst kunnen leningen afgelost worden.

Uit dit kengetal blijkt dat de voorraad grond een belangrijke verklarende factor is voor de hoge netto schuldquote. Rekenen we de grondvoorraden niet mee dan komen we in de categorie "groen" oftewel het minst risicovol.

Solvabiliteitsratio
De solvabiliteitsratio is een kengetal dat weergeeft welk deel van het gemeentelijk vermogen is gefinancierd met eigen vermogen. Het is een maatstaf dat inzicht geeft in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. De solvabiliteitsratio is relatief laag en nog ruim verwijderd van de minder risicovolle categorie die start bij een solvabiliteitsratio van 20%. De komende jaren is daarin wel een stijgende lijn (= verbetering) te zien.

Grondexploitatie
Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de boekwaarde van de grond) is ten opzichte van de totale baten. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze moet worden terugverdiend bij de verkoop. Voor de jaren 2022 en 2023 neemt de omvang van de grondexploitaties toe. Dit is onder meer het gevolg van de nieuw vastgestelde grondexploitaties (Kop van Noordpoort en Noord III/IV).

Structurele exploitatieruimte
Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Een overzicht van de incidentele lasten en baten is opgenomen achterin dit boekwerk. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten te delen door de totale baten. Een negatief percentage betekent dat de structurele lasten niet geheel gedekt kunnen worden door de structurele baten.

Belastingcapaciteit
Onder de woonlasten worden verstaan de OZB, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing voor een woning op basis van de gemiddelde WOZ-waarde in de gemeente. De belastingcapaciteit van gemeenten wordt daarom berekend door de totale woonlasten meerpersoonshuishouden in jaar t te vergelijken met het landelijke gemiddelde. Voor het landelijke gemiddelde wordt jaar t-1 gehanteerd. De belastingcapaciteit wordt uitgedrukt in een percentage. Zoals uit de tabel van de kengetallen blijkt, zijn de woonlasten in onze gemeente lager dan het landelijke gemiddelde voor een gezin. Als basis hebben we het landelijk gemiddelde van 2021 (= 100%) genomen. Dat staat op € 811. Met een bedrag van € 695 vallen we hiermee in de categorie “groen” oftewel van het minst risicovol.

6.2.2 Risicoanalyse en beheersmaatregelen

De belangrijkste risico’s voor de gemeente zijn in beeld gebracht. Op basis hiervan is een inschatting gemaakt van de financiële impact van deze risico’s. Uiteraard met de kanttekening dat elke inschatting met de nodige onzekerheden is omgeven. Denk daarbij alleen al aan de coronacrisis.

Alle risico’s zijn in de volgende risicokaart ingedeeld. De werkwijze om daar te komen bestaat uit vier stappen:
- Identificeren van risico’s.
  In deze fase worden alle potentiële risico’s geïnventariseerd;
- Kwantificeren van risico’s.
  De analyse bestaat uit een schatting van de kans dat een gebeurtenis optreedt, en wat daarvan de gevolgen zullen zijn;
- Definiëren en implementeren van beheersmaatregelen.
  Beheersmaatregelen kunnen preventief van aard zijn, gericht op het voorkomen van de gebeurtenis;
- Financieel afdekken van risico's.
- Tot slot kan dan op grond van deze analyses bepaald worden hoeveel middelen gereserveerd moeten worden ter afdekking van de risico’s. Het gaat daarbij om de restrisico’s. Daarmee wordt bedoeld dat de mate waarin de getroffen beheersmaatregelen het oorspronkelijke risico terugdringen, moet worden meegewogen.

Op basis van deze vier stappen is de verwachte financiële impact van de risico's gemaakt. De berekening van de risico's leidt tot een op te vangen risico van € 10,9 miljoen, het gemiddelde van het positieve scenario en het negatieve scenario.

Totaaloverzicht

	Risico's	Risico-bedrag	Risicoweging	Positief scenario	Negatief scenario
1	Corona-effecten	1	25% - 100%	0,25	1
2	Grondexploitaties	9,4	25% - 100%	2,4	9,4
3	Sociaal domein	2	50% - 100%	1,0	2
4	Ezinge school & sportaccommodatie huurinkomsten	2	25% - 50%	0,50	1,00
5	Overige investeringsprojecten	2,3	15% - 45%	0,35	1,04
6	Gemeentefonds	0,5	25% - 70%	0,13	0,35
7	Verbonden partijen	1	25% - 75%	0,25	0,75
8	Lokale heffingen	0,3	20% - 40%	0,06	0,12
9	Multifunctionele accommodaties huurinkomsten	0,6	15% - 30%	0,09	0,18
10	Risico's in de bedrijfsvoering	1	25% - 75%	0,25	0,75
	Totaal			**5,2**	**16,6**
	Gemiddeld			**10,9**	

1. Coronacrisis
De gevolgen van coronacrisis brengt onzekerheden mee en zou mogelijk kunnen leiden tot een economische recessie. Denk daarbij aan een toename van het aantal mensen met een bijstandsuitkering, de stijging van de kosten schuldhulp, de toename van andere zorg etc.. Het is niet bekend of en in welke mate het rijk de financiële gevolgen compenseert.

2. Grondexploitaties
Het adviesbureau Metafoor heeft evenals voorgaande jaren een risicoanalyse gemaakt van de grondexploitaties (maart 2021). Risico's zijn onder andere te hoge boekwaarde van het grondbezit, tegenvallende verkoopresultaten in tijd en geld, stijgende kosten van bouw- en woonrijp maken en juridische geschillen. De risico's zijn voor alle grondexploitaties afzonderlijk in beeld gebracht. Daarnaast is onderscheid gemaakt tussen algemene en (project)specifieke risico's.

Het belangrijkste risico voor de resterende projecten is het niet realiseren van de geprognosticeerde afzet (kavelverkoop). Hoewel er op dit moment nog geen signalen van afnemende vraag zijn, is in de risicoanalyse rekening gehouden met een effect op de woningmarkt als gevolg van corona. Eventuele vertraging in (de uitgifte van) een project kan leiden tot onder andere extra rentelasten, hogere plankosten en hogere beheerskosten. Uitgangspunt voor de risicoanalyse is dat de projecten uiteindelijk volledig gerealiseerd worden.

De individuele risico's in de projecten liggen in lijn met de risico's vanuit voorgaand jaar. De in 2021 vastgestelde grondexploitaties Noord III/IV en Kop van Noordpoort zijn meegenomen in de beoordeling.

Risicoreservering

De kwantitatieve risicoanalyse is op twee manieren uitgevoerd, zoals ook is vastgelegd in de Nota Risicomanagement van de gemeente Meppel. Volgens de Monte Carlo methode moet een risicoreservering van € 0,92 miljoen worden aangehouden. Volgens de IFLO methode is een risicoreservering van € 9,4 miljoen vereist. Als de IFLO methode wordt gecorrigeerd voor het verwachte positieve resultaat uit de grondexploitaties dan komt de benodigde risicoreservering op basis van de IFLO methode uit op € 1,49 miljoen

De benodigde risicobuffer voor de grondexploitaties valt hoger uit dan afgelopen jaar met name als gevolg van de twee nieuwe complexen.

De totale risicoreservering is met € 9,4 miljoen relatief hoog. Echter is bij de meeste projecten het verwachte positieve resultaat van de grondexploitatie voldoende om de (meeste) risico's van dat project op te vangen.

3. Sociaal domein

De gemeente loopt met de uitvoering van de drie decentralisaties (Jeugd, Wmo en Participatie) financiële risico's. Dit wordt mede veroorzaakt door het 'open einde' karakter van deze taken. De laatste jaren is een stijging zichtbaar van de uitgaven Jeugdhulp. Ook de invoering van het abonnementstarief leidt tot een toenemende vraag op de Wmo-voorzieningen. Om de risico's te beheersen is een monitoring systematiek opgezet waardoor tijdig signalen worden ontvangen. Zo nodig kan dan bijgestuurd worden zowel beleidsmatig als op het financiële vlak.

Ook op andere werkterreinen nemen de kosten naar verwachting toe, zoals de kosten van bijstand en schuldhulpverlening. Vooralsnog schatten we voor het Sociaal domein een risicobedrag in van € 2 miljoen. In onderstaande tabel zijn de risico's uitgewerkt. In de risicokaart zijn de risico's ingedeeld naar de kans en de impact van de risico's. De belangrijkste risico's zijn hierdoor te vinden in de rode hoek rechtsboven, de minst belangrijke risico's in de groene hoek linksonder. De risicokaart is een hulpmiddel om prioriteit te leggen bij de belangrijkste risico's en daar in te zetten op de beheersmaatregelen.

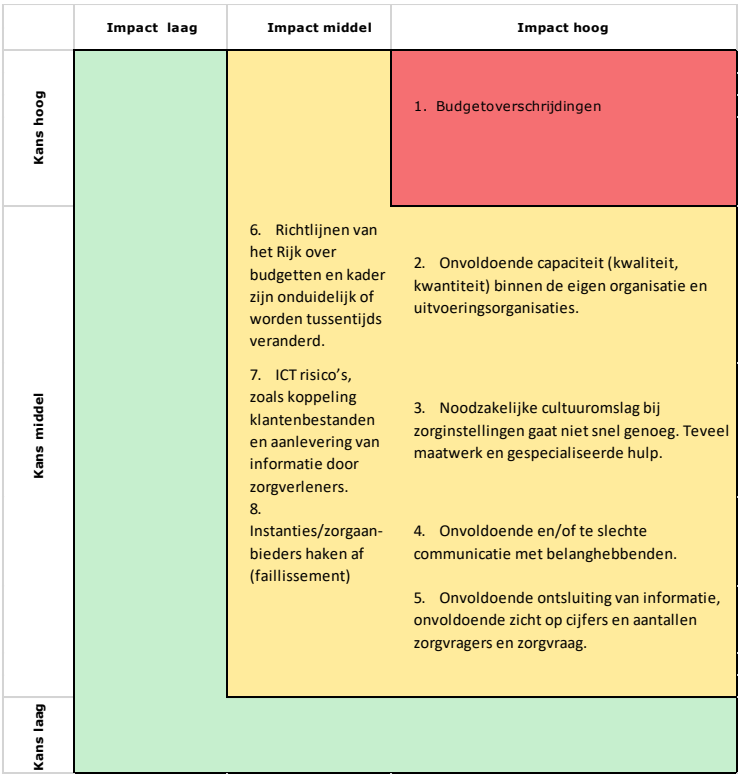

<u>Beschrijving risico's en beheersmaatregelen</u>

Een nadere beschrijving van de risico's die worden genoemd in de risicokaart, en de daarbij toegepaste beheersmaatregelen zijn opgenomen in de volgende tabel.

Risico's	Beheersmaatregelen
1. Budgetoverschrijdingen Kostenstijgingen en inkomstendalingen zijn belangrijke risico's als gevolg van mogelijke ontwikkelingen als: - Impact van de coronacrisis (andere zorg vanuit andere doelgroepen) - Meer zwaardere zorg gegeven - Zwaardere zorg bij gecertificeerde instellingen - Meer verwijzingen (jeugdhulp) - (Onverwachte) toename aantal cliënten - Vertraging in het doorvoeren van de maatregelen (herindicatie, preventie).	- Realistische ramen – budget actueel afstemmen op vraagontwikkeling. - Door flexibele inkoop de juiste marktpartijen verbinden die aansluiten op de nieuwe vraag. - Monitoring van de zorgvraag zodat tijdig kan worden bijgestuurd. - Inspelen op bevolking die ouder wordt en langer zelfstandig woont. - De kosten van beschermingsbewind lopen nog jaarlijks op. Onderzocht wordt deze kosten ingedamd kunnen worden.

Risico's	Beheersmaatregelen
- Nieuwe taken met onvoldoende middelen, zoals invoering WvGGZ, Wet inburgering, Beschermd Wonen. - Gevolgen van rijksinvloed op tarieven, zoals de tarieven voor huishoudelijke hulp en het invoeren van het abonnementstarief voor de eigen bijdrage WMO. - Stagnerende economie met gevolgen voor de werkgelegenheid en inkomens van de inwoners.	- Toezicht en handhaving, zowel bij de klant als bij de zorgaanbieders. Rechtmatigheid. - Preventieve maatregelen – zoals POH en Mensa. - Samenwerking met voorliggend veld intensiveren.
2. Onvoldoende capaciteit (kwaliteit, kwantiteit) binnen de eigen organisatie en uitvoeringsorganisaties. Er wordt een groot beroep gedaan op de organisatie, zowel in kwaliteit als in uitvoeren van de hoeveelheid taken. De eigen organisatie, en die van de ketenpartners, zijn daarmee van groot belang. De impact van een slecht lopende uitvoering kan daarom een grote impact hebben op onze uitvoering. Vanuit dit oogpunt is het een risico als we niet kunnen voldoen aan de gestelde doelen en kwaliteitseisen, vanwege onvoldoende capaciteit van de eigen organisatie, zowel wat betreft de kwaliteit als van de feitelijke capaciteit.	- Opleidings- en cursusaanbod voor medewerkers gericht op verbeteren kwaliteit. Trainingen in samenwerking met ketenpartners. - Tijdelijk inhuur waar nodig, uitbreiding van aantal vaste medewerkers om kwetsbaarheid te verminderen. - Doordat wij met veel aanbieders werken vraagt het een grote inzet op contractbeheer en relatiebeheer.
3. Het succes in het Sociaal domein is afhankelijk van het behalen van de transformatiedoelstellingen. Het is een risico als deze ontwikkeling niet snel genoeg gaat.	- Sturing door accounthouders. - Meer afstemming verwijzingen Gecertificeerde Instellingen (GI's) (transformatieplan zorg voor de jeugd). - Intensievere samenwerking, tussen voorliggend veld en aansluiting toegang en tweedelijns zorg.
4. Onvoldoende en/of te slechte communicatie met belanghebbenden.	- Aandacht voor kwaliteit en volledigheid van de informatievoorziening aan belanghebbenden. - Informeren en bewustwording over de gewenste cultuuromslag.
5. Onvoldoende ontsluiting van informatie, onvoldoende zicht op cijfers en aantallen zorgvragers en zorgvraag. De goede uitvoering is afhankelijk van een goede ontsluiting van informatie, voldoende zicht op de zorgvraag, zowel kwantitatief, kwalitatief als financieel. Door de verscheidenheid aan nieuwe taken, de (privacy)gevoeligheid van de informatie, de grote hoeveelheid aan gegevens en het gebruik van verschillende bronnen van interne en externe partijen, bestaat er een significant risico op dit gebied.	- Actieve benadering en uitvraag bij zorgaanbieders. - Monitor van de zorgvraag die bij de gemeenten binnenkomt. - Monitoring van de inkomsten en uitgaven (actiever budgetbeheer, verbeteren ramingen) - Verbeteren administratie en ICT systemen. - Voldoende budget beschikbaar stellen bij onzekere nieuwe ontwikkelingen. - Trends blijven volgen, contact bij andere gemeenten.
6. Richtlijnen van het rijk over budgetten en kader zijn onduidelijk of worden tussentijds veranderd.	- Besluitvorming nieuwe wet- en regelgeving wordt gevolgd. - Bij nieuwe/veranderende taken wordt het budget hierop aangepast.
7. ICT risico's, zoals koppeling klantenbestanden en aanlevering van informatie door zorgverleners.	- Inzet op verbetering van de informatiesystemen en uitwisseling van gegevens. - Informatiesysteem extra kwetsbare jeugdigen implementeren. - Koppeling klantenbestand implementeren waarbij gevoelige informatie afgeschermd blijft.

Risico's	Beheersmaatregelen
8. Instanties/zorgaanbieders haken af (faillissement)	- Afhankelijkheid beperken door met meerdere partijen afspraken te maken, dit heeft overigens wel invloed op de interne organisatie (contractmanagement, administratieve lasten e.d.). - In de aanbesteding aandacht te hebben voor de financiële positie van de aanbieders.

4. Garantiestelling Ezingeschool en -sportaccommodatie
Het onderwijspark Ezinge met de sportaccommodatie is gerealiseerd door Woonconcept Onroerend Goed BV (WOG). De gemeente staat borg voor de lening die voor de bouw is afgesloten en jaarlijks gedeeltelijk wordt afgelost. Eind 2020 is dit € 46,3 miljoen met een resterende looptijd 34 jaar. Belangrijkste risico betreft een faillissement van de WOG. De business case is afhankelijk van huurinkomsten van derden waardoor leegstand het belangrijkste risico vormt. Voor de gemeente is er dan een risico dat de borgstelling wordt aangesproken. Recente veranderingen in fiscale wetgeving (vennootschapsbelasting) hebben eveneens een negatief effect op de business case wat het risicoprofiel vergroot. Gesprekken zullen worden gevoerd om te kijken hoe deze risico's kunnen worden gemitigeerd.

5. Investeringsprojecten
Elk jaar investeert Meppel in riolering, wegen, onderwijshuisvesting, openbare ruimte, automatisering en voertuigen. Er zijn een aantal risico's die effect kunnen hebben op de resultaten, zoals hogere kosten (archeologie, bodemverontreiniging, asbest, kabels en leidingen), gewijzigde planning en lagere inkomsten (bijdragen derden van bijv. projectontwikkelaars, subsidies). Een aantal specifieke actuele risico's zijn:
- Voor de projecten Noteboomstraat, Binnenstad, fietspad Reggersweg en verkeersveiligheid zijn provinciale en Europese subsidies (totaal € 1,6 miljoen) toegezegd. Risico is dat de besteding van de middelen niet geheel conform de subsidievoorwaarden is.
- Per saldo gaat het om ca. € 10 miljoen aan investeringen waar genoemde risico's impact kunnen hebben.

Rekening houdend met 20% voor het risicobedrag is de omvang daarvan € 2,3 miljoen. De weging is relatief laag omdat het veel verschillende projecten betreft waar voor- en nadelen elkaar uitmiddelen.

6. Onzekerheden gemeentefonds
De ontwikkelingen van het gemeentefonds worden voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de rijksuitgaven onder het motto "samen de trap op en samen de trap af". Stijgen de rijksuitgaven dan neemt het gemeentefonds ook toe, maar omgekeerd is ook het geval.

Er ligt een voorstel van het ministerie van BZK voor een nieuwe verdeling van het gemeentefonds per 2023. De voorlopige uitkomsten van de verdeling voor individuele gemeenten is daarbij bekend gemaakt. Het totale herverdeeleffect leidt voor onze gemeente tot een nadeel van € 7 per inwoner. Het gaat om een bedrag van € 231.000. Er is nog steeds sprake van voorlopige effecten. Na definitieve besluitvorming over de invoering van het verdeelvoorstel zal met de dan bekende gegevens nog een actualisatie plaatsvinden naar 1 januari 2023, het beoogde moment van invoering van de nieuwe verdeling.

Voor de jaren 2023 en verder hebben we een stelpost opgenomen voor een eventueel extra bijdrage voor de jeugd. De beslissing daarover wordt overgelaten aan het nieuwe kabinet. De stelpost geeft geen budgettaire garantie, omdat deze op geen enkele manier iets zegt over de hoeveelheid middelen die gemeenten nodig hebben om taken goed te kunnen uitvoeren. Dat verklaart ook het uitgangspunt, om in het kader van behoedzaamheid, 75% van de bedragen te hanteren voor de omvang van de stelpost.

7. Verbonden partijen

Voor een aantal verbonden partijen blijft extra aandacht noodzakelijk:

MeppelEnergie

Meppel is 50% aandeelhouder van MeppelEnergie BV. De huidige businesscase geeft hoogstwaarschijnlijk geen zicht op een in de toekomst positief financieel resultaat. In 2019 heeft een afwaardering van de aandelen plaatsgevonden naar nihil. In 2020 is een voorziening getroffen voor de door de gemeente Meppel verstrekte achtergestelde lening.
Er zijn gesprekken gaande over een nieuwe business case en het toekomstscenario. Het risicobedrag is gebaseerd op de risico's die in het kader van de langjarige continuïteit worden gelopen worden ten aanzien van de ontwikkeling van het vermogen en de financiering van het project.

Reestmond

Er is risico op overschrijdingen, die in eerste instantie binnen de begroting van Reestmond moeten worden opgevangen. Een risico is het uitstroompercentage waarmee het rijksbudget jaarlijks overeenkomstig wordt verlaagd. Ook de reorganisatie brengt risico’s met zich mee, in de vorm van frictiekosten die de budgetten daarvoor in de begroting van Reestmond overschrijden. Het risicobedrag is berekend op € 0,5 miljoen.

Gemeentelijke Kredietbank (GKB)

De financiële situatie van de GKB staat al enkele jaren onder druk en is zorgelijk. Dit heeft geleid tot de strategische herijking GR-GKB 2018 - 2021. Ondanks de scherpe sturing op de bedrijfsvoering van de GKB zien we dat het teruglopen van de omzet (door afbouw van DVO-contracten en verminderde instroom) en de daarmee samenhangende afbouw van de organisatie niet geheel gelijkmatig verloopt. De GKB heeft geen eigen vermogen dus eventuele financiële gevolgen hiervan (voorziene frictiekosten) zullen door de gemeenten in de gemeenschappelijke regeling moeten worden opgevangen. Scenario’s om de 2e-lijns schuldhulpverlening na 2021 effectiever en efficiënter uit te voeren worden op dit moment door een externe adviseur onderzocht. Duidelijk is wel dat alle opties gepaard gaan met kosten voor de drie deelnemende gemeenten. Los van de toekomstscenario’s is duidelijk dat de omzet van de GKB terugloopt en er vanuit kostenbeheersing een krimp op formatie moet plaatsvinden.

Overige verbonden partijen

De verbonden partijen vragen vanuit het oogpunt van risicobeheersing de nodige aandacht omdat de invloed op deze partijen verloopt via besturen van stichtingen of de aandeelhouders met de raden van commissarissen. Dat betekent ook dat de directe invloed op de uitzetting van hun begroting beperkt is. Dat leidt vaak weer tot een hogere financiële bijdrage voor de deelnemende gemeenten.

Per saldo komen we op een risico inventarisatie van ongeveer € 1 miljoen voor de Verbonden partijen.

8. Lokale heffingen

We lopen in deze tijd van corona meer risico ten aanzien van de inning van de gemeentelijke heffingen. Met name voor de ondernemers en andere bedrijven verwachten we betalingsproblemen. Het is mogelijk dat een eventueel verleend uitstel van betaling uiteindelijk leidt tot oninbaarheid.

Leges omgevingsvergunningen

De beoogde invoerdatum van de inwerkingtreding van de Omgevingswet en de daarmee samenhangende Wet kwaliteitsborging Bouw (Wkb) is uitgesteld naar 1 juli 2022. Er moeten nog verschillende keuzes gemaakt worden in relatie tot het omgevingsplan. Deze keuzes kunnen directe gevolgen hebben in het legesspoor en daarbij effect hebben op de (hoogte) van de leges. Het is al wel duidelijk dat een aantal kosten met de ingang van de invoering Omgevingswet en Wkb niet meer onder de leges zijn te brengen maar wel een gemeentelijke taak blijven. Dit heeft onder andere te maken met verschuiving van het zwaartepunt van de gemeente in het vergunningverleningsproces.
Om zicht te krijgen op de maatschappelijke en financiële effecten van de Wkb op onze dienstverlening gaan we proefprojecten draaien in 2022. De effecten zijn op dit moment nog niet te kwantificeren. De taakstelling uit de perspectiefnota 2022-2025 is vanwege het voortschrijdend inzicht (leges dekken niet meer alle gemeentelijke taken) niet verwerkt in deze begroting.

In algemene zin kan een teruglopend aantal projecten zorgen voor tegenvallende opbrengsten. Grotere projecten zijn het meest onzeker en daarmee het grootste risico op tegenvallende opbrengsten.

Afvalstoffenheffing

De omvang van de kosten voor het verwerken van afval groeit de laatste jaren behoorlijk en de verwachting is dat deze trend doorzet. Om deze kosten te dekken kunnen de opbrengsten uit de afvalstoffenheffing en de voorziening worden ingezet. De kosten stijgen dusdanig hard dat het risico ontstaat dat we te maken krijgen met een behoorlijke stijging van het tarief voor de afvalstoffenheffing.

Per saldo komen we op een risico inventarisatie van ongeveer € 0,3 miljoen voor de lokale heffingen.

9. Huuropbrengst multifunctionele accommodaties
Meppel heeft een tweetal multifunctionele accommodaties, namelijk het Palet en de Plataan. Hierin bevinden zich meerdere huurders. De gemeente loopt het risico van gederfde huurinkomsten. De bufferreserve houdt rekening met een risicobedrag gebaseerd op 4 jaar leegstand á € 0,6 miljoen.

10. Risico's in de bedrijfsvoering
Krapte op de arbeidsmarkt leidt tot het moeilijk invullen van vacatures. Risico bestaat dat over moet worden gegaan op (relatief duurdere) inhuur van personeel om de continuïteit van de werkzaamheden te borgen. De beschikbaarheid van personeel, maar ook de beschikbaarheid van materialen (schaarste) heeft gevolgen op de doorlooptijd van projecten.

De risico's met betrekking tot de veiligheid van gegevens en de risico's bij de verwerking van gegevens nemen toe. De hoeveelheid data (en de waarde van deze data) neemt ook toe. De verantwoordingssystematiek over informatieveiligheid van diverse systemen (waaronder de Basisregistratie Personen en DigiD) wordt uitgevoerd in het proces ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit). De verwachting is dat het aantal risicovolle verwerkingen toe neemt en tegelijkertijd de audit steeds uitgebreider wordt.

Het zorgen voor een veilige infrastructuur, veilige software en beleid en processen die informatieveiligheid borgen is essentieel. Uitdaging is om de hele keten vanuit risico beheersing naar beleid en naar processen en techniek op elkaar af te stemmen.

De risico's op grote incidenten, zoals een hack nemen toe. De impact kan groot zijn, zoals het geval was bij de Universiteit van Maastricht en gemeente Hof van Twente. Het gevolg kan zijn dat de bedrijfsvoering en de dienstverlening aan de samenleving voor een korte of zelfs lange periode volledig stil komt te liggen. We treffen maatregelen, maar het blijft een uitdaging om kans en impact te beperken.

Per saldo komen we op een risico inventarisatie van ongeveer € 1,0 miljoen voor de bedrijfsvoering.

11. Overige risico's
De gemeente kent ten aanzien van going-concern activiteiten een aantal financiële risico's die niet goed te kwantificeren zijn. Het is van belang deze risico's te volgen en daar waar mogelijk tijdig beheersmaatregelen te treffen. Het gaat om de volgende risico's:

a) Leningen en garanties: risico's verbonden aan borgstelling en verstrekte leningen. De leningen en borgstelling die het betreft zijn opgenomen in de paragraaf financiering.
b) Vennootschappelijke belastingplicht gemeenten. Vanaf 2016 hebben gemeenten de verplichting voor een aantal activiteiten vennootschapsbelasting (VpB) af te dragen. Bij onze gemeente is de vraag in hoeverre we voor activiteiten van het grondbedrijf belastingplichtig zijn.
c) De Omgevingswet is nieuw voor iedereen. Er ontstaat meer zicht op de inhoud en uitwerking van de wet. De Omgevingswet heeft grote impact op onder andere digitalisering. Het project is extra complex omdat ICT-samenwerking tussen overheden tot stand gaat komen. De verwachte invoeringsdatum is 1 juli 2022. De kosten van de implementatie zijn in de meerjarenbegroting voor een minimale variant ingebracht. Daardoor ligt meer druk op de interne organisatie, mede door de gevraagde andere manier van werken.
d) Onderhoud kapitaalgoederen: hebben we voldoende middelen om onze onderhoudsplannen uit te voeren. Strategische beleid hoe om te gaan met vastgoed specifiek en gemeentelijke bezittingen in brede zin, is een maatregel die wordt getroffen om mogelijke risico's op dit onderwerp te beheersen.
e) Rentestijging is een risico waar wij mee te maken kunnen krijgen bij het opnieuw afsluiten van een geldlening. Is de rente hoger dan de rente die wij betaalden, dan heeft dit een nadelig effect op onze begroting. In 2020 heeft een herziening van onze leningenportefeuille plaatsgevonden. Ook is actief gekeken naar de toekomstige noodzakelijke financieringen om het renterisico te minimaliseren (vaste schuld en kasgeld). Per saldo verwachten we dat dit risico op dit moment verwaarloosbaar is.

6.2.3 Gewenst weerstandsvermogen

Conform de door de raad vastgestelde beleidskaders heeft een calculatie plaatsgevonden van de geïnventariseerde risico's. In totaliteit is een risicobedrag gecalculeerd van € 10,9 miljoen. Bij de berekening van dit bedrag zijn de uitgangspunten gehanteerd zoals vastgelegd in de door de raad in 2013 vastgestelde Nota weerstandsvermogen en risicomanagement.

Het beschreven risicoprofiel is gekwantificeerd en kan worden afgezet tegen het vermogen van de gemeente om deze potentiële tegenvallers op te vangen zonder dat de continuïteit van de bedrijfsvoering in gevaar komt. Dit weerstandsvermogen is de verhouding tussen de risico's en de weerstandscapaciteit. De weerstandscapaciteit bestaat uit potentieel in te zetten middelen om de tegenvallers op te vangen.

Naast de bufferreserve zijn dit overige reserves (a), onbenutte inkomstenbronnen (b) en stille reserves (c).

a) Reserves
De algemene reserves bestaande uit de bufferreserve en de vrij besteedbare reserve hebben een gezamenlijke omvang van € 10,3 miljoen per 1 januari 2022.

b) Onbenutte belastingcapaciteit
Voor het berekenen van het gewenste buffer niveau wordt uitgegaan van de berekeningswijze zoals is vastgelegd in de Nota risicomanagement 2013. Uitgangspunt daarin is een verhoging van de OZB-tarieven tot 20% boven het gemiddelde in Nederland. De onbenutte belastingcapaciteit is met deze benadering € 0,9 miljoen.

c) Stille reserves
Stille reserves zijn aandelen, gronden en gebouwen die bij verkoop meer kunnen opleveren dan de boekwaarde. Er is geen onderzoek verricht naar de hoogte van deze stille reserves, die normaliter pas aangesproken worden na uitputting van de overige reserves. Bovendien is het onzeker of stille reserves daadwerkelijk gekapitaliseerd kunnen worden, aangezien daar ook een koper voor gevonden moeten worden.

6.2.4 Conclusie

Het adviesniveau en het kengetal is als volgt berekend:

	Berekening kengetal weerstandsvermogen	
a	Gewogen gemiddeld risico	10,9
b	Belastingcapaciteit	0,9
c = a - b	Op te vangen door weerstandscapaciteit	10,0
d	Bufferreserve en vrij besteedbare reserve per begin 2022	10,3
e = d/c	Kengetal weerstandsvermogen	1,0

De weerstandscapaciteit is 'voldoende', conform de indeling uit de nota risicomanagement. Indien de risico's zich gelijktijdig voordoen, kunnen ze worden opgevangen door het weerstandsvermogen.

In afwijking van eerdere jaren is naast de bufferreserve ook de vrij besteedbare reserve meegenomen in de berekening van het weerstandsvermogen. Dit in lijn met de aanbeveling vanuit de toezichthouder.

In de nota risicomanagement is door de raad deze indeling vastgelegd:

Kengetal	Betekenis	Oordeel
> 2,0	Weerstandcapaciteit is voldoende om 2 keer de berekende risico's op te vangen.	Uitstekend
1,5 – 2,0	Er is ruim voldoende weerstandscapaciteit om de berekende risico's op te kunnen vangen	Goed
1,1 – 1,5	Er is licht meer weerstandscapaciteit aanwezig dan de omvang van de risico's die zijn berekend.	Ruim voldoende
0,9 – 1,1	**Met de aanwezige weerstandscapaciteit kunnen de berekende risico's worden opvangen.**	**Voldoende**
0,6 – 0,9	De berekende risico's kunnen niet geheel worden opgevangen met de aanwezige weerstandscapaciteit	Onvoldoende
< 0,6	Weerstandscapaciteit kan minder dan 60% van de berekende risico's opvangen.	Slecht

6.3 Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Deze paragraaf behandelt onze zogenaamde kapitaalgoederen zoals wegen, bruggen, riolering, plantsoenen en gebouwen. Van al deze segmenten wordt aangegeven om hoeveel het gaat, hoe we met het onderhoud omgaan, of de uitvoering volgens schema verloopt en hoe de dekking is geregeld. Deze gegevens zijn de basis voor de door de raad te formuleren beleidskaders.

6.3.1 Openbare ruimte

Voor het onderhoud van de openbare ruimte is een instrument ontwikkeld waarbij de gewenste onderhoudskwaliteit kan worden afgewogen tegen bijbehorende kosten. Dit kennen wij onder de naam KOM. Dit staat voor kwaliteit op maat. In een integraal beheersysteem worden arealen van de openbare ruimte geregistreerd en kan aan de hand van kwaliteitsniveaus met bijbehorende kosten een prijskwaliteitskeuze worden gemaakt.
Er wordt gewerkt aan implementatie van een nieuwe beheersystematiek, te weten de Beheerstrategie Openbare Ruimte, afgekort BSOR. Dat is een meerjarige en stapsgewijs proces. Hierdoor zullen andere sturingsinstrumenten of –mechanismen ontstaan. Of die KOM overbodig maken of zullen vervangen is nog onduidelijk. Tot die tijd blijven we KOM hanteren als sturtings- en rapportage-instrument.

Beleidskader:
- Prijskwaliteitskeuze Kwaliteit op Maat 2014

Voor bijna alle bovengrondse delen van de openbare ruimte is een kwaliteitsnorm ontwikkeld, vertaald naar categorieën voor Hoge (A), Basis (B) en Lage (C) onderhoudskwaliteiten. In de raadsvergadering van 23 januari 2014 is onderstaande prijskwaliteitsafspraak voor KOM vastgesteld conform het inwonergerichte scenario. KOM is gebaseerd op de CROW kwaliteitscatalogus openbare ruimte.

Afspraak prijs/kwaliteit	Centrum	Woongebied	Buitengebied	Begraafplaats	Hoofdwegen	Industrie	Kantoren	Natuurpark	Sport	Stadspark	Wijkpark
Verharding (technisch)											
Rijbaan	B	B	C	B	B	C	C	B	C	B	B
Fietspaden	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B
Voetpaden	B	B	B	B	B	C	C	B	B	B	B
Parkeren en overig	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C
Groen (technisch)	B	B	C	B	C	C	C	B	C	B	B
Meubilair (technisch)	B	B	C	B	C	C	C	B	C	B	B
Verzorging	B	B	C	B	C	C	C	B	C	B	B

A = hoog
B = basis
C = laag

Indien de technische kwaliteit onder C-niveau zakt is ingrijpen noodzakelijk vanwege veiligheid of mogelijke kapitaalvernietiging.

De afgelopen jaren is een stijgende lijn van het kwaliteitsniveau zichtbaar. De opgenomen budgetten zouden toereikend moeten zijn om de gemaakte prijskwaliteitafspraken te realiseren. Een nadere toelichting op de verschillende onderdelen en de beschikbare budgetten wordt hierna verder uitgewerkt.

6.3.2 Wegen (product 60)

De gemeente is op grond van de Wegenwet verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van openbare wegen.

Het wegenareaal van Meppel bestaat uit:
- Oppervlakte wegen 238 ha, waarvan:
- 1.507.000 m² elementenverharding
- 799.591 m² asfaltverharding
- 31.194 m² betonverharding
- 46.929 m² overige verhardingssoorten

(Bron: GBI d.d. 14-07-2021).

Beleidskader:
- Wegenbeheerplan 2019-2023

Alle wegen in Meppel zijn opgenomen in een wegenbeheersysteem. Naast een beschrijving van de grootte en het type van de wegen is per weg ook de onderhoudskwaliteit in het systeem opgenomen. Jaarlijks worden alle wegen door een gespecialiseerd bureau geïnspecteerd op basis van de landelijke erkende CROW-systematiek.
De resultaten van de inspecties worden in het wegenbeheersysteem verwerkt. Met het wegenbeheersysteem kan de kwaliteit van de wegen worden weergegeven en kunnen de kosten voor het onderhoud worden berekend. Uit de weginspectie 2020 bleek dat sprake is van 2% D kwaliteit.

onderhoudskwaliteit van de wegen			
	goed (A+, A en B)	slecht (C en D)	
inspectie 2019	97%	3%	volgens KOM
inspectie 2020	98%	2%	volgens KOM

Doelstelling: De kwaliteit van de wegen in Meppel op het niveau brengen zoals dat door de raad is vastgesteld volgens het inwonergericht model.

Het percentage slechte wegen is 2% van het totale areaal, dit houdt in dat er bijna 53.367 m² verharding is waarbij sprake is van een lagere kwaliteit. Deze D kwaliteit wordt via klein- en groot onderhoud en via de investeringsplanning gefaseerd aangepakt.

Klein en groot onderhoud
Met het uitvoeren van klein en groot onderhoud wordt het areaal verharding dat niet in plangebieden valt op het afgesproken ambitieniveau gebracht dan wel gehouden. De hoogte van het onderhoudsbudget dat hiervoor bestemd is bedraagt voor 2022 € 1.006.000. Klein onderhoud voorziet in het oplossen van lokale schades en het herstellen van schade als gevolg van 'calamiteiten'. Naast dit klein onderhoud wordt vanuit beheer ook groot onderhoud uitgevoerd. Bij groot onderhoud wordt een weg in zijn geheel herstraat. Afhankelijk van de kwaliteit van het verhardingsmateriaal wordt dit met het bestaande verhardingsmateriaal gedaan of wordt nieuw verhardingsmateriaal toegepast.

Rehabilitatie
Voor 2022 is onder andere voorbereiding en/of uitvoering van de volgende projecten gepland:
- Uitvoering koedijkslanden fase 5:
  (P. Brueghellaan, L. van Leydenstraat, J. Scorelstraat, P. Lastmanstraat);
- Uitvoering Koedijkslanden fase 8:
  (V. van Goghstraat, Jan Sluyterstraat, P. de Hoochstraat, J. Marisstraat);
- Afronding herinrichting Kromme Elleboog zuidzijde, zodra de bouwplannen pakhuis De Hes gerealiseerd zijn;
- Uitvoering Binnenstadsplan Prinsengracht/Vledder;
- Uitvoering herinrichting Prinsenplein;
- Afronding aanleg fietspad Reggersweg;
- Voorbereiding en uitvoering Infrastructurele maatregelen Meppel Noord;
- Herinrichting dorpskern Rogat;
- Plaatsen geleiderail Steenwijkerstraatweg;
- Aanleg landbouwweg Nijeveen;
- Vervanging bestrating Prinses Marijkestraat.

6.3.3 Openbare verlichting (product 60)

Beleidskader:
- "alles Duurzaam", beleid openbare verlichting 2015-2019 (2015)

Doelstelling: aanpassen van de verlichting om te verlichten waar het moet, maar te dimmen waar het kan.

Het onderhoudsbudget voor openbare verlichting in 2022 bedraagt € 134.700.

In de investeringsplanning is rekening gehouden met het omvormen van openbare verlichting van conventionele verlichting naar LED verlichting. Hiervoor is jaarlijks een krediet van € 300.000 beschikbaar.

6.3.4 Civieltechnische kunstwerken (product 60)

Onder civieltechnische kunstwerken wordt verstaan: bruggen, beschoeiingen, kademuren, duikers, steigers en tunnels. Vanwege de waterrijke omgeving heeft Meppel veel civieltechnische kunstwerken.

Beleidskader:
- Beheerplan Civieltechnische Kunstwerken 2018-2022

Doelstelling: zorg dragen voor de veiligheid van de gebruikers van de kunstwerken.

Op 31 mei 2018 is het beheerplan Civieltechnische Kunstwerken 2018-2022 vastgesteld door de raad. Met dit beheerplan is de kwantiteit en kwaliteit van het areaal civieltechnische kunstwerken inzichtelijk gemaakt. Dit plan voorziet in een meerjarenplanning van regulier en specifiek onderhoud en vervanging van kunstwerken.
Het onderhoudsbudget dekt de kosten voor het regulier onderhoud. Jaarlijks worden bij de begroting extra middelen aangevraagd voor specifiek onderhoud. Door periodiek inspecties uit te voeren blijven de beheergegevens actueel.

In de investeringsplanning is rekening gehouden met:
- Vervanging brug C. de Vos van Steenwijklaan;
- 2022 voorbereiding vervanging damwand Mallegatsgracht (onderzoek naar een integrale aanpak van de nabije omgeving wordt in 2021 opgestart om te kijken in hoeverre andere (externe) stakeholders mee kunnen liften bij deze werkzaamheden);
- 2022 voorbereiding vervanging oeverbescherming Bleekerseiland (vorm en tijdspad hangt af van ontwikkeling op het Bleekerseiland);
- 2022 vervanging val Galgenkampsbrug (tenzij nader onderzoek aantoont dat deze technisch nog voldoet).

Vanwege de kosten, het langcyclische en relatief definitieve karakter van kunstwerken is het van belang om bij vervanging de ontwikkelingen in de nabije omgeving in ogenschouw te nemen om zo een integrale aanpak van de openbare ruimte te bewerkstelligen.

Het regulier onderhoudsbudget voor 2022 bedraagt € 139.100; voor groot onderhoud is een bedrag van € 157.800 opgenomen, conform het beheerplan.
Daarnaast is in de begroting voor 2022 € 91.600 opgenomen voor jaarlijks terugkerend civieltechnisch onderhoud aan de havenvoorziening, watergangen en de gladheidsbestrijding. Met name laatstgenoemde is uiteraard sterk afhankelijk van weersinvloeden.

6.3.5 Openbaar groen (product 63)

Het groenareaal van Meppel bestaat uit:
- Ca. 350 ha te onderhouden openbaar groen
- 27.920 te onderhouden bomen
- 3 te onderhouden sportparken
- 2 te onderhouden begraafplaatsen (Meppel en Nijeveen)

(Bron: GBI d.d.11-08-2021)

Beleidskader:
- De Kadernotitie "Zo doen we Groen" (2015)
- Beleidsvisie op uitgeefbaar groen 2017
- Groene kaart 2012 en lijst monumentale bomen.

Doelstelling: een betere inrichtings- en beeldkwaliteit van groen, een sterkere identiteit en gebruikswaarde van de groene hoofdstructuur en toename van de natuurwaarde.

Op groenonderhoud wordt regie gevoerd (eigen dienst en aannemers). Dit gebeurt op basis van ervaring en vakmanschap, rekening houdend met de strategische kaders.
In het boombeheer vindt op basis van een landelijke richtlijn (BVR) over zorgplicht een omschakeling plaats naar een 3-jarig onderhouds- en inspectiecyclus. In 2020 zijn we met het eerste rayon gestart. In 2021 volgde het 2e rayon. In 2022 maken we voor het eerst de cyclis rond. Alle boominspecties en -inventarisaties zijn dan niet ouder dan 3 jaar. Dit verbetert op termijn de kwaliteit en vermindert de risico's.

Het totaal regulier onderhoudsbudget groen voor 2022 bedraagt € 1.625.200.
Binnen dit totale onderhoudsbudget wordt ook groenbeheer begraafplaatsen, groenonderhoud rondom de sportvelden en leggers, schouw en waterlossing uitgevoerd.

In de investeringsplanning is rekening gehouden met:
- vervanging zieke bomen, jaarlijks een bedrag van € 330.000;
- Uitvoering Binnenstadsplan, Tuinen van de stad;
- Voorbereiden herontwikkeling Bleekerseiland.

6.3.6 Speelvoorzieningen (product 63)

Gemeente Meppel beheert 525 speeltoestellen op 106 plekken in het openbaar gebied en in speeltuinen, exclusief schoolpleinen. De speeltoestellen op een aantal schoolpleinen worden wel door de gemeente gekeurd.
(Bron: ABS d.d. 11-08-2021)

Beleidskader:
- Speelruimteplan 2013

Doelstelling: voorzien in de speelbehoefte van ieder kind van 0-18 jaar via formele en informele speelruimte, uitnodigend tot buiten spelen, bewegen en ontmoeten.

Speeltoestellen moeten voldoen aan het Besluit Veiligheid en Attractie- en Speeltoestellen.
Om dit te controleren worden inspecties uitgevoerd en worden de resultaten hiervan in een elektronisch logboek bijgehouden. Bij constatering of melding van een gebrek aan de speeltoestellen worden deze gerepareerd.

Het regulier onderhoudsbudget voor 2022 bedraagt € 148.708. Dit regulier onderhoudsbudget wordt naast regulier beheer en onderhoud ingezet voor de uitwerking van het Speelruimteplan 2013. Hierbij wordt het spelaanbod aangepast aan de behoefte, op basis van het aantal kinderen in de buurt. Waar dat kan gebeurt dit via een wijkgerichte werkwijze in een periode van circa 10 jaar.

6.3.7 Water en waterbodem (product 62)

Beleidskader:
- De Kadernotitie "Zo doen we Groen" (2015)
- Het Watertakenplan 2016-2020 (2015)
- Het Baggerplan / Prioritering baggerwerken Meppel

Doelstelling: voldoen aan de zorgplicht voor het inzamelen en transport van overtollig grond- en hemelwater en bijdragen aan de functionaliteit en kwaliteit van watergangen.
Voor het op diepte houden van de watergangen en het verwijderen van vervuild slib moet baggerwerk respectievelijk saneringswerk worden gedaan. Hier zijn hoge kosten mee gemoeid. Periodiek vindt in overleg met het Waterschap monitoring plaats om de waterdieptes in de gaten te houden.
Een regulier onderhoudsbudget is niet van toepassing.

6.3.8 Riolering (product 64)

Vanuit de Wet milieubeheer heeft de gemeente een zorgplicht voor de inzameling en transport van stedelijk afvalwater dat vrijkomt bij de binnen het grondgebied van de gemeente gelegen percelen.
Vanuit de Waterwet heeft de gemeente een zorgplicht voor doelmatige inzameling en verwerking van hemelwater, dat perceel eigenaren redelijkerwijs niet zelf kunnen verwerken. Tevens heeft de gemeente vanuit de Waterwet een zorgplicht voor het in het openbaar gemeentelijke gebied treffen van maatregelen. Dit om structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken.

De volgende arealen zijn in beheer bij de gemeente Meppel:
- 272,9 km vrijverval riolering;
- 53,6 km persleiding /drukriolering;
- 148,7 km drainageleidingen;
- 5 IBA's (Individuele Behandeling van Afvalwater);
- 9 BBB's (BergBezinkBassin).

(Bron: GBI d.d. 14-07-2021)

Gemalen:
- 52 hoofdgemalen;
- 122 minigemalen.

(Bron: SAM d.d. 14-07-2021)

Beleidskader:
- Het basisrioleringsplan (2006);
- Het afkoppelplan Kern-Meppel (2006);
- Watertakenplan 2016-2021 (2015).

Doelstelling: voldoen aan de zorgplicht voor inzameling en transport van stedelijk afvalwater dat vrijkomt bij de binnen het grondgebied van de gemeente gelegen percelen.

In 2015 is het Watertakenplan 2016-2021 vastgesteld.
In het samenwerkingsverband Fluvius is met het voormalige waterschap Reest en Wieden en de zes inliggende gemeenten (De Wolden, Hoogeveen, Meppel, Midden Drenthe, Steenwijkerland en Westerveld) het Watertakenplan 2016-2021 opgesteld. Het Watertakenplan kent een hoofdrapport en specificaties per gemeente/waterschap. In het hoofdrapport is een visie beschreven op de samenwerking binnen Fluvius en hoe deze kan bijdragen aan een betaalbare, duurzame en toekomstbestendige afvalwaterketen. Het hoofdrapport is een gezamenlijk document dat de zes gemeenten en het waterschap verbindt.
In de specificatie zijn de gemeentelijke watertaken van Meppel verder uitgewerkt. Het is tevens de invulling van de wettelijke zorgplicht en voldoet daarmee aan de eisen die aan een verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP) worden gesteld.
Binnen het Watertakenplan wordt ook de doelmatigheidswinst in de waterketen behaald en bewaakt, die is gesteld vanuit het Bestuursakkoord Water uit 2011.
Onderdeel van dit plan zijn de levensduurverlengende maatregelen voor de riolering. Door deelreparaties aan de riolering uit te voeren hoeft niet elke rioolbuis na het bereiken van de theoretische levensduur te worden vervangen. Met deze vorm van beheer wordt een verantwoord risico genomen met betrekking tot het functioneren van de riolering.

De vervangingsinvesteringen zoals gepland in het Watertakenplan 2016-2021 zijn opgenomen in de investeringsplanning van de meerjarenbegroting 2022-2025.

De volgende werkzaamheden zijn voor 2022 in de planning opgenomen:
- Uitvoering Koedijkslanden fase 8:
  (V. van Goghstraat, Jan Sluyterstraat, P. de Hoochstraat, ged. J. Marrisstraat);
  Voorbereiden rioolvervanging Voorstraat;
  Voorbereiden rioolvervanging Westeinde.

Nieuwe aanleg riolering en gemalen (wordt gefaseerd in meerdere jaren uitgevoerd):
- Nieuwveense Landen Broeklanden 4;
- Nieuwveense Landen Broeklanden 2 en 5;
- Nieuwveense Landen Centrum wonen 2 en 4;
- Nieuwveense Landen Parkwonen 3, 4 en 5;
- Nieuwveense Landen Boshoven;
- Gemaal Leenders (door waterschap, bijdrage gemeente);
- Danninge Erve;
- Afronding Noord II;
- Kop van Noordpoort;
- Noord III/IV.

Het regulier onderhoudsbudget voor 2022 bedraagt voor onderhoud riolering € 260.900; voor pompen en gemalen € 122.500 en voor kolken € 41.000.

6.3.9 Vastgoed

De gemeente heeft op verschillende manieren te maken met het bouwen, onderhouden en exploiteren van gebouwen. Het betreft hier een aantal categorieën.
- Gebouwen voor de gemeentelijke dienst (zoals het stadhuis, de gemeentewerf en rioolgemalen);
- Multifunctionele accommodaties (zoals De Plataan en Het Palet);
- Schoolgebouwen (gemeente is verantwoordelijk voor capaciteit, scholen voor het onderhoud);
- Sportaccommodaties (binnensport- en buitensportaccommodaties);
- Cultuur- en welzijnsaccommodaties (zoals Ogterop, De Schalle en molen de Sterrenberg);
- Overig bezit (dit gaat dan om strategisch bezit of gebouwen die nog afgestoten moeten worden).

Per type gebouw verschillen de gemeentelijke taken en verantwoordelijkheden. In onderstaande paragrafen wordt dit per type gebouw nader toegelicht.

Vastgoed wat niet meer noodzakelijk is voor de gemeente wordt waar mogelijk afgestoten. De opbrengsten (na aftrek van eventuele kosten en boekwaarde) komen ten goede aan de algemene middelen.

6.3.10 Onderwijsgebouwen (product 41)

Vanuit de zorgplicht is de gemeente verantwoordelijk voor capaciteitsvraagstukken, nieuwbouw, uitbreiding en eerste inrichting voor scholen in het basis-, (voortgezet) speciaal en voortgezet onderwijs.

Met betrekking tot renovatie worden maatwerkafspraken gemaakt tussen schoolbestuur en gemeente.

Integraal huisvestingsplan Primair Onderwijs (IHP PO)
In 2020 is het integraal huisvestingplan primair onderwijs vastgesteld. In dit plan zijn de ontwikkelingen en de te nemen maatregelen (nieuwbouw of levensduur verlengende renovatie) voor de komende 15 jaar in beeld gebracht. Het IHP vormt het beleidskader waar huisvestingsaanvragen aan worden getoetst.

Onderwijs Nieuwveense Landen
Als onderdeel van het IHP is besloten een schoolgebouw te bouwen in Nieuwveense Landen. Dit wordt één schoolgebouw voor protestants-christelijk en openbaar onderwijs. Tevens biedt de school ruimte aan kinderopvang. Samen met de schoolbesturen KindPunt en Stichting Promes wordt in 2021 gestart met de voorbereidingen.

OBS Oosterboerschool
Het schoolgebouw van OBS Oosterboerschool is in de zomer van 2021 weer overgedragen aan de gemeente. In verband met een dalend aantal leerlingen is in 2020 door Stichting Promes besloten OBS De Tolter en OBS Oosterboerschool te fuseren. Voor het schoolgebouw/de locatie van OBS Oosterboerschool is een nieuwe huurder gevonden.

CSG Dingstede
Dingstede ontwikkelt plannen voor verdere renovatie van haar schoolgebouw. Naast modernisering van de voorzieningen en de klimaatbeheersing maken efficiënter gebruik van het gebouw en het terugdringen van energielasten deel uit van dit totale pakket.
Belangrijk doel van de renovatie is verlenging van de levensduur van het schoolgebouw met 25 jaar.

6.3.11 Overige gebouwen

Alle gemeentelijke gebouwen zijn in een gebouwenbeheerssysteem (Planon) ingevoerd. Jaarlijks worden de gebouwen geïnspecteerd en op basis van de onderhoudstoestand wordt het benodigde budget voor (groot) onderhoud aan de gebouwen en bijbehorende installaties berekend. Het kan per jaar verschillen hoeveel geld voor groot onderhoud nodig is. In de begroting zijn deze onderhoudsbudgetten opgenomen. Zie hiervoor de volgende tabel.

Kosten onderhoud gebouwen (excl. onderwijs) (bedragen x € 1.000)	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Regulier onderhoudsbudget	726	727	734	734

Accommodatiebeleid
Na het vaststellen van het huidige accommodatiebeleid is het afstoten van vastgoed actief opgepakt. Er zijn sindsdien veel gebouwen afgestoten, gesloopt en herontwikkeld. Er staan ook nog gebouwen te koop.

Als voorbeeld van het zo slim mogelijk combineren van verschillende maatschappelijke belangen en instellingen voor het hoogste maatschappelijke rendement kunnen het Palet en de Plataan genoemd worden. Beide multifunctionele accommodaties hebben een hoge bezettingsgraad. Voorts is er regelmatig contact met diverse instellingen over huisvesting waarbij verbinden het uitgangspunt is.

Gebouwen voor gemeentelijke dienst
De gemeente voert voor een aantal gebouwen die nodig zijn voor de gemeentelijke dienst het onderhoud uit. De belangrijkste daarvan zijn het stadhuis en de gemeentewerf. Daarnaast zijn er allerlei kleine gebouwen op de begraafplaatsen, bij de haven, de brugwachtershuisjes en de gebouwen voor rioolgemalen die onderhouden moeten worden. Voor alle gemeentelijke gebouwen zijn actuele meerjarige onderhouds- en investeringsplannen aanwezig. De bijbehorende budgetten zijn meerjarig in de begroting opgenomen.

Sportaccommodaties
De gemeente heeft diverse sportaccommodaties: Ezinge, Koedijkslanden, Het Erf en De Aanloop in Meppel en sporthal De Eendracht in Nijeveen. Er zijn ook twee gymnastieklokalen: Oosterboer en Prinses Marijkestraat. Voor de sportaccommodaties en de gymnastieklokalen zijn actuele meerjarige onderhouds- en investeringsplannen aanwezig. Daarnaast doet de gemeente nog het beheer en onderhoud van de kleedaccommodaties op de sportparken (Ezinge, Koedijkslanden en Tussenboerlanden). Op sportpark Koedijkslanden is het beheer en onderhoud overgedragen aan de sportverenigingen (privatisering). Ter compensatie ontvangen de verenigingen een subsidiebijdrage. Nieuwe plannen voor beheer van onze sportaccommodaties zijn in de maak.

Cultuur en welzijnsaccommodaties
De belangrijkste cultuur- en welzijnsaccommodaties die de gemeente in beheer heeft zijn: schouwburg Ogterop, de Secretarie, het Metahir huisje, de Schalle, de Meppeler toren, de toren in Kolderveen en molen De Sterrenberg in Nijeveen. Daarnaast zijn enkele buurt- en wijkcentra in eigendom van de gemeente. De gemeente verhuurt deze gebouwen aan de gebruikers.

Multifunctionele accommodaties
Het Palet is een multifunctionele accommodatie waarin zowel openbaar als bijzonder basisonderwijs zijn gehuisvest. Tevens maken gesubsidieerde partners zoals Stichting WelzijnMensenWerk en het Centrum Jeugd en Gezin gebruik van deze locatie, evenals private instanties Prima Life Junior, Partou Kinderopvang en Icare.
De Plataan is een multifunctionele accommodatie. In deze accommodatie zijn culturele activiteiten (Scala, speel-o-theek, bibliotheek, Kameleon, Bazuin), welzijnsactiviteiten (Stichting WelzijnMensenWerk), onderwijs (K.B.S. De Plataan en Drenthe College, volwasseneneducatie) en kinderopvang gehuisvest.

Strategisch gebouwenbezit
De gemeente is in het bezit van een aantal panden, die vanuit strategische overwegingen zijn aangeschaft. Het gaat daarbij onder andere ook om enkele objecten die zijn gelegen in ontwikkelingsgebieden, zoals Nieuwveense Landen en het Transformatiegebied. Een aantal van die zogenaamde strategische panden zijn verhuurd dan wel in beheer uitgegeven om zodoende leegstand te voorkomen. Te denken valt hierbij aan het voormalige HIAB terrein dat tijdelijk is verhuurd.

Duurzaamheid gemeentelijk vastgoed.
Van het aardgas af. Daar waar mogelijk wordt bij vervangingsmomenten, of natuurlijke momenten, gezocht naar vervangende oplossingen om van het gas af te komen, te verduurzamen.
De gebouwen krijgen 100% groene stroom geleverd afkomstig van wind en zon. Daar waar verplicht zijn de gebouwen voorzien van een energielabel met een maatwerkadvies. De maatregelen in dit maatwerkadvies, die zich binnen 5 jaar terugverdienen, zijn grotendeels meegenomen in de uitvoering van het onderhoud de laatste jaren, evenals het zogenaamde laaghangend fruit uit de maatwerkadviezen.

Enkele te noemen maatregelen zijn:
- energiemonitoring;
- laden elektrische voortuigen door zonnepanelen bij het stadhuis en gemeentewerf;
- vloer-, muur- en dakisolatie;
- het laatste enkel glas vervangen door HR++ beglazing;
- plaatsen voorzetglas bij monumenten;
- zonnecollectoren voor bereiding warmwater;
- installatie zonnepanelen (de gemeente heeft in 4 jaar meer dan 650 zonnepanelen geplaatst);
- aanwezigheidsdetectie voor verlichting, verwarming en ventilatie;
- toepassen van energiezuinige (LED) verlichting; lichtregelsystemen toegepast (dimmen, schemerschakeling);
- WKO installaties;
- vraag gestuurde ventilatie (CO_2 gestuurd);
- WTW bij ventilatie en luchtverwarming;
- inregelen alle installaties;
- isoleren CV-en warmwaterleidingen;
- toepassen slimme thermostatische radiatorkranen;
- toepassen gebouwbeheerssystemen, beheer op afstand.

De verplichte energieregistratie van grote energieverbruikers (gebouwen) is sinds vorig jaar opgepakt.

6.4 Paragraaf financiering

De paragraaf financiering geeft inzicht in de ontwikkelingen van de gemeentelijke rentelasten, het renteresultaat, de financieringsbehoefte, de schuldpositie en het risicobeheer van de gemeente. Ook wordt inzicht gegeven in de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend.
Financiering betreft de manier waarop de gemeente de benodigde geldmiddelen aantrekt en overtollige geldmiddelen belegt. Dit moet plaatsvinden binnen het wettelijk kader.

In deze paragraaf worden de volgende onderwerpen behandeld: het wettelijk kader, het beleid en de uitvoering, de ontwikkelingen met betrekking tot de financiering, het risicobeheer, de leningenportefeuille, de schuldpositie alsmede de gegarandeerde geldleningen.

In het coalitieakkoord 2018-2022 is de ambitie uitgesproken: "Verbeteren van de schuldenpositie en daarmee bijdragen aan de solvabiliteit."

6.4.1 Wettelijk kader

Bij de financiering van onze bestedingen wordt rekening gehouden met onderstaande regelgeving.
- Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido);
- Algemene wet bestuursrecht (Awb);
- Regelgeving betreffende staatssteun;
- Financieringsbeleid en –statuut.

6.4.2 Beleid en uitvoering

In het Financieringsbeleid en -statuut zijn de volgende doelstellingen geformuleerd ten aanzien van de financieringsfunctie;
- het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
- het beschermen van vermogens- en (rente-)resultaten van de gemeente tegen ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, koersrisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's;
- het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
- het optimaliseren van de renteresultaten binnen de gestelde kaders, limieten en richtlijnen.

De uitgangspunten die hierbij gelden zijn;
- de gemeente voert het financieringsbeleid uitsluitend uit in dienst van de publieke taak;
- tot de publieke taak wordt niet gerekend het aantrekken en uitzetten van middelen met als doel het genereren van inkomsten;
- de gemeente voert een zorgvuldig treasurybeheer, waarbij het beperken van risico's voorop staat.

Activiteiten
In het kader van de financieringsfunctie zijn de volgende activiteiten gepland;
- dagelijks beheer van de liquiditeitspositie en doorontwikkeling beheermodellen;
- periodiek bepalen van kredietbehoefte in samenhang met investeringsprogramma;
- periodieke beoordeling leningenportefeuille en rentespreiding.

6.4.3 Ontwikkelingen en rentevisie

Op basis van de verwachtingen houden we in de meerjarenraming voorzichtigheidshalve rekening met een lichte stijging van de rentestanden voor het geval we nieuwe leningen moeten aantrekken.
In de onderstaande grafieken zijn voor de jaren 2020-2021 de werkelijke rentes en voor de jaren 2022 en verder de geraamde renteontwikkelingen weergegeven.

De Bank Nederlandse Gemeenten verwacht dat de rentetarieven voor langjarige leningen in het komende jaar slechts beperkt zullen stijgen. De prognoses zijn evenwel voor de langere looptijden wat verhoogd. (BNG 04-06-2021).

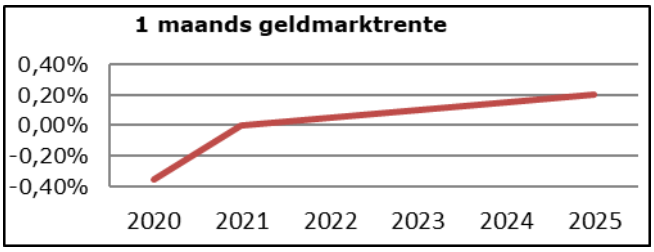

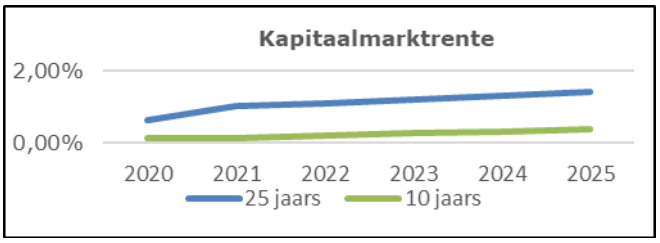

6.4.4 Risicobeheer

De financieringsfunctie dient uitsluitend de publieke taak. Het beheer moet verstandig en bedachtzaam worden uitgevoerd. In de Wet Fido zijn normen opgenomen ter beperking van de renterisico's. Er wordt onderscheid gemaakt in:
- leningen met een rente typische looptijd van maximaal 1 jaar (kasgeldleningen ofwel kort geld);
- leningen met een looptijd vanaf 1 jaar (vaste geldleningen ofwel lang geld).

Onze financieringsbehoefte wordt gedekt door het aantrekken van kort- en/of langlopende leningen en de inzet van onze interne financieringsmiddelen. Het aantrekken van leningen gebeurt op basis van totaalfinanciering. Alleen bij specifieke gevallen kan worden gekozen een langlopende lening aan te trekken tegen een looptijd gelijk aan de te financieren investering. In de praktijk proberen wij kort geld zo dicht mogelijk tegen de grens van de kasgeldlimiet aan te trekken omdat de rente van kortlopende geldleningen lager is dan de rente op langlopende leningen. Volgens het financieringsbeleid en –statuut zijn derivaten toegestaan. Daar maken wij echter geen gebruik van. Dagelijks worden de geldstromen bewaakt.

Kasgeldlimiet:
Het doel van de kasgeldlimiet is het beperken van de renterisico's op de kortlopende schulden. De kasgeldlimiet stelt dat de gemiddelde netto-vlottende schuld in een bepaald kwartaal niet hoger mag zijn dan een wettelijk bepaald percentage van het begrotingstotaal. De kasgeldlimiet bedraagt 8,5% van het begrotingstotaal.

Kasgeldlimiet Bedragen x € 1 miljoen	2021	2022	2023	2024	2025
Begrotingstotaal primaire begroting	110,9	112,1	116,6	119,8	121,0
Percentage 8,5%					
Toegestane kasgeldlimiet	9,4	9,5	9,9	10,2	10,3

De kwartaalprognose van de kasgeldlimiet voor 2022 is als volgt:

Kasgeldlimiet - kwartaalprognose	2022			
Bedragen x € 1 miljoen	Q1	Q2	Q3	Q4
Netto vlottende schuld	-13,5	-15,0	-4,4	-5,0
Kasgeldlimiet	9,5	9,5	9,5	9,5
Ruimte onder kasgeldlimiet	-4,0	-5,4	5,1	4,6

Als de gemiddelde liquiditeitspositie van drie achtereenvolgende kwartalen de kasgeldlimiet overschrijdt, dan dient de betrokken decentrale overheid de drie kwartaalrapportages toe te zenden aan de toezichthouder, met daarbij een plan om weer te voldoen aan de kasgeldlimiet.

Renterisiconorm:
De renterisiconorm heeft als doel het renterisico bij herfinanciering te beheersen. Hoe meer de aflossing van schulden in de tijd wordt verspreid, hoe minder gevoelig de begroting wordt voor renteschokken bij herfinanciering. De aflossing per jaar mag de renterisiconorm niet overschrijden. De renterisiconorm is gelijk aan 20% van het begrotingstotaal.

Renterisiconorm Bedragen x € 1 miljoen	2021	2022	2023	2024	2025
Begrotingstotaal primaire begroting	110,9	112,1	116,6	119,8	121,0
Percentage 20 %					
Toegestane renterisiconorm	22,2	22,4	23,3	24,0	24,2
Renteherziening	-	-	-	-	-
Aflossingen	7,4	7,4	7,6	7,8	7,5
Ruimte onder renterisiconorm	14,8	15,0	15,7	16,2	16,7

Het uitgangspunt is om geldleningen aan te trekken met een vast rentetarief gedurende de gehele looptijd. Hierdoor lopen wij geen renterisico op afgesloten geldleningen. Er is alleen een renterisico bij herfinanciering. Zoals uit de tabel blijkt, verwachten we ruim binnen de renterisiconorm te blijven. De aflossingsverplichting is laag door de lange looptijd van de leningen.

6.4.5 Leningenportefeuille

Op dit moment hebben wij 34 langlopende geldleningen in portefeuille. Deze leningen zijn aangetrokken bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) en bij de Nederlandse Waterschapsbank (NWB).
Het verloop van de lang lopende schulden vanaf 2018 tot 2021 (realisatie) en tot 2026 (raming) is als volgt:

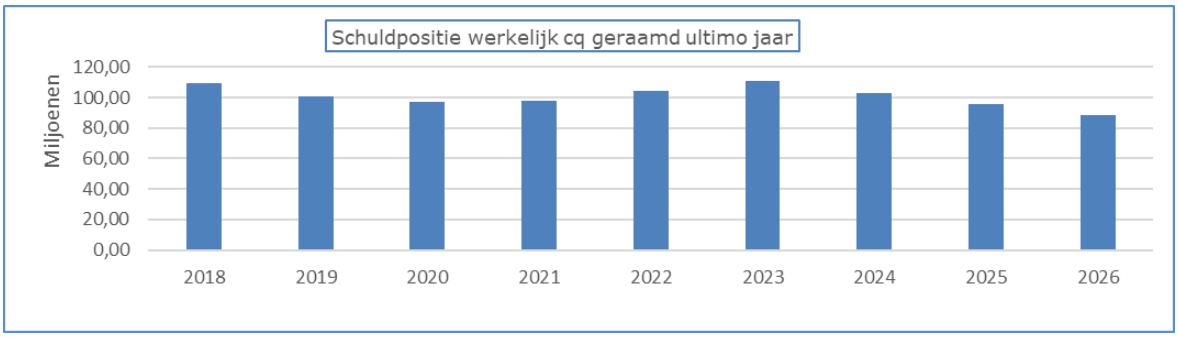

Bij de ontwikkeling van de schuldpositie is rekening gehouden met de aan te trekken financiering volgens de kasplanning en het aflossingsschema van de leningen. De grondexploitaties kennen na 2022 een positief saldo (de verkopen zijn hoger dan de kosten). Dit positieve saldo wordt ingezet voor de financiering van de investeringen. Het resterende saldo wordt gefinancierd met nieuwe geldleningen.

Kasplanning (afgerond)	2022	2023	2024	2025
Kasplanning investeringen	11,6	11,1	5,4	1,1
Kasplanning grondexploitaties	3,0	-3,5	-6,5	-4,3
Te financieren lasten Nat Industrieterrein (NIT)		6,0		
Raming nieuwe leningen	14,6	13,6	0,0	0,0

De raming van de nieuwe leningen en de reguliere aflossing leidt tot de volgende reeks voor de leningenschuld.

Portefeuille langlopende geldleningen Bedragen x € 1 miljoen	2022	2023	2024	2025
Leningenschuld per 1 januari	98,0	104,6	111,0	103,2
Verwachting aan te trekken leningen	14,0	14,0	0,0	0,0
Reguliere aflossing	-7,4	-7,6	-7,8	-7,5
Leningenschuld per 31 december	104,6	111,0	103,2	95,6

<u>Verstrekte geldleningen</u>
In ons financieringsbeleid is opgenomen dat wij (in principe) geen geld lenen aan derden tenzij het de publieke taak dient en het verstrekken van een lening zeer relevant is. Daarbij treden we risicomijdend op.

Overzicht verstrekte leningen aan derden Bedragen x € 1 miljoen	Eind 2020	Eind 2021	Eind 2022	Eind 2023	Eind 2024	Eind 2025
Woningbouwcorporaties	5,1	4,7	4,2	3,8	3,4	3,0
Leningen aan deelnemingen						
Nutsbedrijven	0,5	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2
Overige leningen						
Hypotheken (aflopend)	1,5	1,4	1,4	1,2	1,1	1,0
Verenigingen en instellingen	0,6	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4
Woonconcept Onroerend Goed BV	2,4	2,5	2,5	2,6	2,6	2,7
Nat Industrieterrein (NIT)	-1,5	pm	pm	pm	pm	pm
Totaal verstrekt excl. NIT	10,1	9,3	8,8	8,3	7,8	7,3

6.4.6 Rentelasten en –baten

Op basis van de ontwikkelingen en rentevisie worden in het meerjarenperspectief de volgende percentages gehanteerd.

Kortlopende geldleningen
Voor de kortlopende geldleningen (< 1 jaar) gaan wij voor het komend meerjarenperspectief 2022-2025 uit van een licht oplopende rente. We hebben voor de komende jaarschijven de volgende rentepercentages gehanteerd: 2022 0,0%, 2021 0,05%, 2022 0,10% en 2023 0,15%

Langlopende geldleningen
Voor de langlopende geldleningen (> 1 jaar) verwachten wij dat de rente in meerjarenperspectief 2022-2025 niet boven de 1,0 % (looptijd 10 jaar) en 1,4% (looptijd 25 jaar) gaat uitkomen. Deze percentages zijn in meerjarenperspectief aangehouden. De gemiddelde rente op de in het verleden aangetrokken langlopende geldleningen bedraagt 2,8%.

Toerekening van rente
De rente wordt verantwoord op taakveld treasury, waar de rentelasten, rentebaten en de toerekening van de rente worden geraamd. De netto rentelasten worden toegerekend aan verschillende taakvelden (en programma's). De rente wordt toegerekend aan de taakvelden op basis van een omslagrente van 1,5% afgezet tegen de boekwaarde van de activa. Rente toegerekend aan de grondexploitaties is gelijk aan de gemiddelde rente van lang en kortlopende leningen, gecorrigeerd voor het eigen vermogen (2,47%).

Renteschema Treasury x €1,0 mln	2022	2023	2024	2025
De externe rentelasten over de korte en lange financiering	2,8	2,7	2,6	2,4
De externe rentebaten	-0,3	-0,2	-0,2	-0,2
Totaal door te rekenen externe rente	2,5	2,5	2,4	2,2
De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-1,0	-1,0	-0,9	-0,6
Aan taakvelden toe te rekenen	**1,5**	**1,5**	**1,5**	**1,6**
De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	**1,8**	**1,9**	**1,9**	**1,9**
Renteresultaat op het taakveld treasury	**0,3**	**0,4**	**0,4**	**0,3**

6.4.7 Gegarandeerde geldleningen / aangegane verplichtingen

De gemeente staat borg of garant voor verschillende soorten leningen.

Sociale woningbouw en (sport)verenigingen
Er zijn leningen van o.a. Woonconcept, Actium en van diverse sportverenigingen door de gemeente geborgd.

Hypothecaire geldleningen (eigen woningbezit)
Tot en met 1994 bestond de mogelijkheid voor burgers om voor de aankoop en/of verbouw van een eigen woning de gemeente te vragen een borgstelling/garantie te verlenen op de door hen aan te gane hypothecaire geldlening. In geval van een beroep op de borgstelling/garantie had de gemeente de mogelijkheid 50% van het verlies te verhalen op het rijk. Van deze regeling is op grote schaal gebruik gemaakt. Met ingang van 1995 is deze regeling vervallen en vervangen door de Nationale Hypotheek Garantie. Voor de oorspronkelijk verstrekte borgstellingen/garanties blijft de gemeente aansprakelijk tot het moment dat de hypotheek is afgelost.

Borgstelling bouw scholencampus (Woonconcept Onroerend Goed BV)
Wij staan borg voor een geldlening van € 50 miljoen voor het onderwijspark en sportaccommodatie Ezinge. Hiertegenover staat een 1e hypotheekrecht. Met Woonconcept Onroerend Goed BV (WOG) is een huurovereenkomst gesloten voor 40 jaar. Deze staat verwoord in de aangegane verplichtingen.

Gegarandeerde leningen Bedrag * 1 mln	Geraamd per 31-12-2021	Geraamd per 31-12-2022
Stichtingen en verenigingen:		
Woningstichting Actium	16,6	9,1
Sportverenigingen	0,3	0,2
Subtotaal	16,9	9,4
Eigen woningbezit:		
Diverse personen	0,9	0,7
Subtotaal	0,9	0,7
Borgstelling inzake scholencampus:		
Woonconcept	45,3	44,7
Subtotaal	45,3	44,7
Totaal borgstellingen en garanties	63,1	54,7

Met nieuwe garantstellingen wordt terughoudend omgegaan. Het risico voor de gemeente moet aanvaardbaar zijn.

Achtervang sociale woningbouw
Een soortgelijke regeling, zoals deze geldt voor het eigen woningbezit, bestaat ook voor (sociale) huurwoningen in eigendom van woningcorporaties. Deze borgstellingen/ garanties zijn ondergebracht bij het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) waaraan ook door de gemeente wordt deelgenomen. Deze regeling houdt in dat de garantieverplichting berust bij het waarborgfonds met een achtervang van de deelnemende gemeente als het waarborgfonds in de financiële problemen komt.

Achtervang sociale woningbouw (WSW) Bedragen x € 1 miljoen	Restant per 1-1-2022	Geraamd per 31-12-2022
Diverse woningstichtingen	131,7	131,0

In maart 2013 zijn de huurovereenkomsten met de WOG voor de onderwijsruimten en de sportaccommodatie van onderwijspark Ezinge ondertekend. In onderstaande tabel is de huurverplichting voor het jaar 2022 inclusief de totale en de geraamde resterende verplichting ultimo 2021 van de overeenkomst opgenomen.

Aangegane verplichtingen Bedragen x € 1 miljoen	Verplichting 2022	Totale verplichting (2014-2053)	Geraamde resterende verplichting
Woonconcept Onroerend Goed: Huur onderwijsgebouw Ezinge	2,0	103,2	87,5
Woonconcept Onroerend Goed: Huur sportaccommodatie Ezinge	0,5	24,2	21,4

6.5 Paragraaf bedrijfsvoering

6.5.1 Inleiding

De paragraaf bedrijfsvoering geeft inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens rond de gemeentelijke bedrijfsvoering. Met bedrijfsvoering worden de bedrijfsprocessen bedoeld die nodig zijn om de beleidsdoelstellingen uit de programma's te realiseren. Daarbij kan gedacht worden aan alle activiteiten die ondersteunend zijn aan het primaire proces, de inzet van personeel, financiën tot inkoop en van ICT tot facilitair.

De overheadkosten zijn opgenomen op het product Algemene Dekkingsmiddelen. Dit onderwerp wordt in hoofdstuk 5. *Overzicht van de Algemene Dekkingsmiddelen en Overhead* nader toegelicht.

6.5.2 Organisatieontwikkeling en personeelsbeleid

Voortbordurend op de nieuwe organisatiestructuur in 2020 en de opzet van de nieuwe structuur rondom organisatieontwikkeling in 2021 is er ambitie voor de komende jaren op het gebied van organisatieontwikkeling. De maatschappelijke ontwikkelingen maken het noodzakelijk als organisatie hierop aan te sluiten. Het kernteam organisatieontwikkeling staat hier samen met opdrachtgevers en opdrachtnemers voor aan de lat, vanaf 2022 zonder kwartiermakers. Belangrijk onderdeel van deze ambitie is om keuzes te maken en om lopende projecten, onderwerpen en thema's aan elkaar te verbinden. Uitkomsten van verkennende gesprekken hierover en verkennende gesprekken in de organisatie op het gebied van Koers en personeel moeten eind 2021 richting geven aan prioriteiten voor de komende jaren. Dat geldt hiermee ook voor de prioriteiten die worden gesteld in het kader van doorontwikkeling van (onderdelen van) het HR-beleid. Dit vraagt ook om investeren in organisatie en medewerkers. In de toekomst verwachten we hier meer budget voor nodig te hebben.

Een aantal lopende projecten op de agenda organisatieontwikkeling zullen in 2022 doorlopen, denk hierbij aan:
- Leiderschapsprogramma voor teammanagers en directie
- Aanloop naar nieuwe bestuursperiode
- Verdiepende verkenning van Koers > Personeel als voorbereiding op HRM beleid
- Horizontale opgaven
- Werkdruk
- Flexibele pool (interne mobiliteit medewerkers)
- Overige bijeenkomsten op gebied van organisatieontwikkeling, denk aan Koerscafés, inspiratiesessies, etc.

Een aantal thema's op gebied van HR-beleid die reeds op de agenda staan en mogelijk onderdeel blijven van de prioriteiten voor 2022 – 2025:
- Gesprekscyclus
- Werving & selectie
- Ontwikkelen & leren

Twee onderwerpen belichten we apart:

Ziekteverzuim
Na een aantal jaren van stijging van het ziekteverzuim is het percentage licht gedaald (van 6,8 % in 2019 naar 6,4% in 2020). Over de periode januari tot juni 2021 is het percentage 6,3. De dalende trend zet daarmee door. In de eerste helft van 2021 is het ziekteverzuim onderzocht. Aanbevelingen uit dit onderzoek richten zich op het versterken van continue aandacht van het management voor verzuim, het monitoren hiervan en het kunnen voeren van het gesprek met medewerkers hierover. In 2022 blijft dit dan ook onder de aandacht.

In-door-uitstroom
Onze organisatie maakt een ontwikkeling door en de arbeidsmarkt is in beweging onder andere door corona en vergrijzing. De ingezette trend om meer medewerkers aan te nemen in eigen dienst daar waar eerder externen werden ingezet zal zich in 2022 voortzetten. Dit maakt dat de instroom hoger is dan de uitstroom. Omdat sommige vacatures moeilijker zijn in te vullen, worden hierbij gespecialiseerde werving- en selectiebureau ingezet. Dit brengt extra kosten met zich mee. Hiertoe zullen wij inzetten op het sluiten van raamovereenkomsten met gespecialiseerde bureaus. Daarnaast starten we met een proefproject om intern vraag en aanbod bij elkaar te brengen en zo flexibiliteit te bevorderen en gebruik te maken van het aanwezige talent in de organisatie.

6.5.3 Informatievoorziening

De nulmeting van informatisering heeft geleid tot een negatief oordeel over de huidige stand van zaken. Op diverse terreinen (proces, beleid en organisatie) zijn interventies noodzakelijk om informatisering toekomstbestendig te krijgen en de basis op orde te brengen. Om dit te realiseren is een verbeterplan opgesteld met daarin de uitwerking van twee scenario's.
Op 29 juni 2021 heeft het college besloten om in te stemmen met het verbeterplan 'Gezonde Informatisering' en met het scenario 'de basis op orde' waarmee in de komende jaren een duurzame en toekomstbestendige informatisering wordt gerealiseerd. Vanuit dit verbeterplan ontwikkelen we een gezonde informatisering waarbij we als gemeente in control zijn en risico's worden gemitigeerd. Voor het behalen van de doelstellingen uit het verbeterplan is een structurele formatie-uitbreiding een noodzakelijke voorwaarde.

Voor 2022 is € 618.000 nodig voor de formatie-uitbreiding. Vanaf 2023 lopen de jaarlijkse kosten van formatie uitbreiding op naar € 875.000. Om de verbeteringen optimaal tot hun recht te kunnen laten komen zijn incidentele kosten noodzakelijk. Het gaat dan om een bedrag van € 230.000 bestaande uit ondersteuning bij de werving en selectie, opleiding en training van de zittende medewerkers en de begeleiding van de implementatie.

Een gezonde informatisering heeft een positief effect op alle programma's. Hierbij valt te denken aan: hogere efficiëntie en/of hogere kwaliteit van het resultaat (voor onze inwoners en bedrijven) en/of betere sturing (-mogelijkheden) en monitoring op programma's.

6.5.4 Informatiebeveiliging

Informatiebeveiliging is geen doel op zich, maar ondersteunend aan de doelen uit Koers waarbij het bouwen aan een koerswaardige organisatie tegelijkertijd vraagt om een 'basis die op orde is'.
Hiervoor is in 2021 het Strategische informatiebeleid vastgesteld en is gestart met de verdere implementatie van de Baseline Informatiebeveiliging Overheden (BIO).
In 2022 wordt de hoogste prioriteit toegekend aan het gaan voldoen aan het basisbeveiligingsniveau uit de BIO om hiermee de weerbaarheid van de organisatie te verhogen.
Belangrijk onderdeel hierin is bewustzijn en kennis over informatieveiligheid en privacy bij medewerkers te vergroten. Dit doen we onder andere door iedere medewerker bij indiensttreding een e-learning te laten doorlopen en daarna jaarlijks bewustwordingssessies op het gebied van informatieveiligheid te organiseren.

6.5.5 Facilitaire zaken

Het facilitaire werkveld ontwikkelt zich binnen de gemeente van voornamelijk uitvoering naar meer regie, beleid en inkoop. Facilitaire zaken is de discipline waarin meegedacht wordt en voorzien wordt in de optimale inrichting van het stadhuis en werkplekken. Hoe houd je die passend bij veranderende normen en wensen die hieraan gesteld worden door bezoekers, regelgeving, veiligheid en de medewerkers die er werken? Ook moet op facilitair gebied nagedacht worden over de impact van het meer vanuit huis werken als (blijvend) gevolg van de corona pandemie, het hybride werken en het realiseren van navenante aanpassingen in de kantoorvoorzieningen. Dit vraagt op alle facilitaire terreinen om het goed in kaart brengen van behoeften en eisen, het opstellen van een goed bestek, het rechtmatig inkopen en het regie voeren op geleverde diensten en voorzieningen. In de komende tijd wordt gekeken wat nodig is om dit goed vorm te kunnen geven.

6.5.6 Inkoop en aanbesteding

Het jaar 2022 staat in het teken van het verder brengen van inkoop en contractmanagement binnen de gemeente Meppel. Bewustwording en meenemen van het bestuur en de organisatie heeft hierbij continue de aandacht. In 2022 is de inrichting van het contractmanagementsysteem klaar, waardoor we meer inzicht hebben in de status van contracten, eenvoudig een spendanalyse kunnen uitvoeren en de contract compliance kunnen volgen. We hebben een proactieve focus op de rechtmatigheid van aanbesteden. Duurzaamheid was al wel een aandachtpunt binnen het inkoopbeleid, maar zal in 2022 een grotere plek krijgen door binnen de gemeente meer expertise te bundelen.

6.5.7 Rechtmatigheid

Onze gemeente werkt samen met de gemeenten Steenwijkerland, Westerveld en Zwartewaterland op het gebied van de onafhankelijke Verbijzonderde Interne Controle (VIC). Het doel van de VIC voor de significante processen van de gemeente is het toetsen of de publieke geldstroom in het proces volledig, juist en rechtmatig is. Hierbij ligt de nadruk op de mate waarin de opzet, het bestaan en de werking van de interne controlemaatregelen voldoende borging biedt voor de getrouwheid en rechtmatigheid in de processen.

We voeren de werkzaamheden in de VIC-poule zo uit, dat het college van burgemeester en wethouders (in plaats van de accountant) in staat wordt gesteld over het boekjaar 2021 een rechtmatigheidsverantwoording bij de jaarrekening te verstrekken die voldoet aan het ambitieniveau dat door de gemeenteraad is vastgesteld.

Deze intergemeentelijke samenwerking kent een groeipad. Er wordt gebruik gemaakt van uniforme controleplannen, werkprogramma's en rapportages en in 2022 koersen we op het versterken van de VIC-poule als hét gezicht in onze organisatie op het gebied van advisering over procesbeheersing voor medewerkers, management en bestuur.

6.5.8 Communicatie

In Meppel doen we het samen. Initiatieven uit de samenleving willen we waar mogelijk faciliteren. En inwoners, bedrijven, instellingen en verenigingen willen we blijven betrekken bij de ontwikkeling van gemeentelijk beleid. Goede samenwerking, een open dialoog en heldere communicatie zijn daarvoor essentieel.

Een wekelijkse pagina voldoet niet meer om inwoners te informeren en te betrekken bij het gemeentelijke beleid. Wel zijn er wettelijke eisen die maken dat we deze manier van communicatie blijven voortzetten. Daarnaast zetten we in op communicatie die past bij de veranderende samenleving. Dat betekent dat inwoners, ondernemers en organisaties de gemeente op een gemakkelijke manier kunnen benaderen én dat ze informatie eenvoudig kunnen vinden. Ook kunnen zij het beleid van de gemeente beoordelen, hun mening geven, meedenken én doen. De wijkregisseurs en wijkplatforms spelen daarbij onverminderd een belangrijke rol.

Als gemeente zetten we in op nieuwe middelen voor social media, waar onze doelgroep steeds meer is. En we focussen meer op visuele communicatie. We maken vaker gebruik van eigen video’s en infographics en onze communicatie is voor inwoners die laaggeletterd zijn makkelijker te begrijpen. Ook het optimaliseren van de toegankelijkheid van onze websites en mobiele applicaties is een belangrijk speerpunt voor het komende jaar.

6.5.9 Indicatoren

Vanuit de begrotingsvoorschriften worden een aantal beleidsindicatoren verplicht gesteld. Deze zijn terug te vinden in de programma’s. De bron voor de meeste van deze beleidsindicatoren is de site ‘waar staat je gemeente.nl’. De beleidsindicatoren die in de tabel hieronder zijn weergegeven zijn gebaseerd op eigen gegevens.

Indicator	eenheid	Werkelijk 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Formatie	per 1.000 inw	9,1	9,3	9,6
Bezetting	per 1.000 inw	8,4	8,8	8,4
Overhead	% van de lasten	10,3	11,0	12,3
Apparaatskosten	kosten per inw	903,6	916,3	963,5
Externe inhuur	als % loonsom	20,2	8,8	8,5

Uitgangspunt voor de formatie is het aantal formatieplaatsen ongeacht of het om een vaste aanstelling, tijdelijke aanstelling of een vacature gaat. Het gaat hier om de toegestane formatie voor het nieuwe begrotingsjaar uitgedrukt in fte’s. Peildatum is 1 januari 2022. Een fte staat voor 36 uur.
De bezetting is gebaseerd op het werkelijk aantal fte dat werkzaam is op 1 januari 2021.

De overhead omvat alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Deze definitie (conform BBV) omvat naast alle loonkosten ook de ICT, huisvestings- en facilitaire kosten van de zgn. PIOFACH-functies en systemen.

Apparaatskosten zijn alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie. Exclusief griffie en bestuur maar inclusief de inhuur van extern personeel. Het heeft dus een bredere reikwijdte dan overhead. De toename van de apparaatskosten in 2022 zijn onder meer te relateren aan de aspecten genoemd onder organisatieontwikkeling en personeelsbeleid en informatievoorziening in deze paragraaf.

Voor de presentatie van inhuur hanteren we de definitie van het A+O fonds gemeenten. Het kan zowel gaan om inhuur wegens tijdelijke vervanging (vacatures) of om inhuur van specialistische vakkennis die ontbreekt in de organisatie.

6.5.10 Interbestuurlijk toezicht

Interbestuurlijk toezicht is het toezicht van de ene overheid op de andere. De provincie heeft een toezichthoudende rol op de gemeenten op een aantal terreinen. De provincie Drenthe houdt toezicht op de volgende domeinen: Ruimtelijke Ordening (Wro), Omgevingsrecht (Wabo), Ruimtelijke erfgoed, Huisvesting statushouders, Archief en Financiën.

Het toezicht op financiën wordt afzonderlijk georganiseerd. De andere vijf onderwerpen vallen onder de Wet Interbestuurlijk Toezicht (IBT).

De provincie heeft daartoe voor het jaar 2022 een uitvoeringsprogramma opgesteld waarin wordt aangegeven hoe de provincie Drenthe uitvoering geeft aan het IBT. Daarin is nog niet meegenomen de komst van de nieuwe Omgevingswet die waarschijnlijk per 1 juli 2022 in werking treedt. Een andere nieuwe ontwikkeling is de Wet digitale overheid (Wdo). Op het moment van opstellen van het provinciaal uitvoeringsprogramma staat nog niet vast wanneer deze wet in werking treedt. Mogelijk wordt de Wdo een nieuw toezichtdomein in het kader van het IBT.

Daarnaast hebben het rijk, het Interprovinciaal Overleg (IPO) en de VNG afgesproken dat samen gewerkt wordt aan een vernieuwing van het IBT. Dit leidt tot de uitwerking van de 'Agenda toekomst van het toezicht'.

In Drenthe is de nieuwe wet IBT vorm gegeven door toezichtscriteria te ontwikkelen op basis waarvan zelfbeoordeling kan plaatsvinden. Deze zelfbeoordeling heeft een plek in de planning & control cyclus en daarmee in de jaarrekening, waardoor de gemeenteraad haar taak adequaat kan uitoefenen.

De resultaten van de toetsing worden gepresenteerd door middel van een kleurentabel. Een groene kleur (goed) betekent dat de gemeente aan alle eisen heeft voldaan en dat kan worden volstaan met een lage intensiteit van toezicht. Oranje (matig) betekent dat aandacht nodig is omdat aan een beperkt aantal eisen nog niet of onvoldoende is voldaan. Er is sprake van een gemiddelde intensiteit van toezicht

Bij de jaarrekening 2020 heeft de zelfbeoordeling het volgende resultaat opgeleverd:

Domein	**Status**
Ruimtelijke Ordening	
Omgevingsrecht	
Ruimtelijke erfgoed	
Huisvesting statushouders	
Archief	

Conclusie van de provincie op basis van dit overzicht is dat er geen verdere stappen richting onze gemeente nodig zijn, anders dan het reguliere overleg. Ter verbetering van het archiefbeheer zijn we op dit moment bezig met de uitvoering van een aantal ontwikkelpunten. Dit groeiproces zal enkele jaren in beslag nemen. Het is wel voldoende aannemelijk dat de risico's aanvaardbaar zijn.

6.6 Paragraaf verbonden partijen

De wijze van (regionale) samenwerking tussen gemeenten en andere partijen is een belangrijk thema. In toenemende mate wordt een beroep op andere organisaties gedaan via uitbesteding, via inkoop of subsidiëring of via uitvoering door verbonden partijen. De diversiteit van de verbonden partijen neemt bovendien toe, evenals het financiële en beleidsmatige gewicht ervan; bij de gemeenten wordt dit versterkt door de decentralisaties in het Sociaal domein.

De bijdrage van de verbonden partij aan het beleid van de gemeente is in de diverse beleidsprogramma's opgenomen. De visie en doelstellingen van de verbonden partij zijn in deze paragraaf vermeld.

Wij geven inzicht in de stand van zaken bij de verschillende categorieën van verbonden partijen en de andere samenwerkingsvormen volgens de indeling:

- gemeenschappelijke regelingen;
- vennootschappen en coöperaties;
- stichtingen en verenigingen;
- overige verbonden partijen.

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft de vermelding van diverse financiële cijfers voor. Indien geen gegevens beschikbaar zijn over de begrotingsperiode wordt aangesloten bij de laatst bekende financiële gegevens.

6.6.1 Gemeenschappelijke regelingen

Deelname aan gemeenschappelijke regelingen beperkt zich tot taken die in principe tot de gemeente horen. Uit efficiency- of deskundigheidsoogpunt kunnen ze beter in samenwerking met anderen in een zelfstandige organisatie worden uitgevoerd. Door de bestuursdeelname is het mogelijk invloed uit te oefenen en sturing te geven op een goede taakuitoefening.

Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe (RUD) - Assen								**Bedragen x € 1.000**
Financieel belang/ aandeel	Werkelijke bijdrage	Begrote bijdrage		Verwacht Eigen vermogen		Verwacht Vreemd vermogen		Geraamd resultaat
	2020	2021	2022	1-1-2022	31-12-2022	1-1-2022	31-12-2022	2022
Deelnemersbijdrage obv jaarprogramma	667	733	803	36	50	4.353	4.353	14
Openbaar belang:	Het uitvoeren van taken op het gebied van milieuwetgeving, milieuregelgeving en milieuhandhaving.							
Toelichting:	Sinds 2014 is de GR RUD verantwoordelijk voor de uitvoering van alle milieutaken (vergunningverlening en toezicht/handhaving). De gemeenten blijven beleidsverantwoordelijk en verstrekken jaarlijks opdracht aan de RUD voor de uitvoering van de milieutaken.							
Risico's en ontwikkelingen:	Afgelopen jaren is via het ontwikkelprogramma de kwaliteit van de organisatie verbeterd. Dit blijft een precair proces waarbij de balans tussen opdrachtgevers en de uitgevoerde werkzaamheden nog niet altijd optimaal is. Bij structureel achterblijvende productie ontstaan mogelijk milieurisico's. In november 2020 is een nieuwe verrekenmethodiek vastgesteld. Onduidelijk is hoe deze verrekenmethodiek uitpakt voor de gemeente Meppel.							
Wijziging in het belang:	n.v.t.							

Veiligheidsregio Drenthe (VRD) - Assen								Bedragen x € 1.000
Financieel belang/ aandeel	Werkelijke bijdrage	Begrote bijdrage		Verwacht Eigen vermogen		Verwacht Vreemd vermogen		Geraamd resultaat
	2020	2021	2022	1-1-2022	31-12-2022	1-1-2022	31-12-2022	2022
5,9%*	1.518	1.605	1.643	2.859	2.867	30.288	26.156	8
Openbaar belang:	Het vergroten van de veiligheid van de inwoners en bezoekers van Drenthe.							
Toelichting:	De GR Veiligheidsregio Drenthe (VRD) is het openbare lichaam waaraan de taken zijn opgedragen op het gebied van brandweerzorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen. Verder gaat het om het in standhouden en beheren van een gemeenschappelijke meldkamer voortvloeiende uit de daarop betrekking hebbende wet- en regelgeving. Sinds 1 januari 2014 geeft de VRD uitvoering aan de brandweerzorg in Drenthe. Alle brandweermedewerkers in Drenthe zijn sindsdien in dienst van de VRD.							
Risico's en ontwikkelingen:	De VRD probeert te anticiperen op de veranderende samenleving. Zo wordt het steeds moeilijker om voldoende vrijwilligers te vinden en neemt de gemiddelde diensttijd van vrijwilligers af. Daarom investeert de VRD in nieuwe werkmethoden, technieken en relaties. Het coronatijdperk heeft laten/laat zien dat we voorbereid dienen te zijn op meerdere crisisvormen. Vanuit de VRD wordt de komende jaren daarom ingezet op een flexibel multidimensionaal crisismodel.							
Wijziging in het belang:	n.v.t.							

* Bijdrage Meppel in verhouding tot de totale bijdragen deelnemers

Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Drenthe (GGD) - Assen								Bedragen x € 1.000
Financieel belang/ aandeel	Werkelijke bijdrage	Begrote bijdrage		Verwacht Eigen vermogen		Verwacht Vreemd vermogen		Geraamd resultaat
	2020	2021	2022	1-1-2022	31-12-2022	1-1-2022	31-12-2022	2022
Jaarlijkse exploitatiebijdrage	1.088	1.135	1.177	3.194	3.525	2.250	2.250	-
Openbaar belang:	Samenwerkingsverband tussen alle twaalf Drentse gemeenten om de gezondheid van de inwoners van de twaalf Drentse gemeenten te bewaken, beschermen en bevorderen.							
Toelichting:	GGD Drenthe bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid van de inwoners van de twaalf Drentse gemeenten.							
Risico's en ontwikkelingen:	Ten aanzien van algemene risico's houdt de GGD een Algemene Reserve van maximaal 5% van de omzet voor de basistaken. Voor het programma additioneel wordt een opslag van 10% berekend op de kostprijs van de additionele producten. Deze opslag wordt gestort in de risicoreserve. De reserve heeft een maximum-omvang van 33% van de loonkosten van het programma additioneel. Voor Veilig Thuis Drenthe wordt de opslag van 10% niet berekend. De GGD werkt tegen kostprijs voor de gemeenten, met de afspraak dat wanneer de gemeenten het product substantieel wensen terug te brengen aanvullende afspraken worden gemaakt over de dan optredende frictiekosten.							
Wijziging in het belang:	n.v.t							

Recreatieschap Drenthe - Diever								Bedragen x € 1.000
Financieel belang/ aandeel	Werkelijke bijdrage	Begrote bijdrage		Verwacht Eigen vermogen		Verwacht Vreemd vermogen		Geraamd resultaat
	2020	2021	2022	1-1-2022	31-12-2022	1-1-2022	31-12-2022	2022
3,7%*	48	48	49	822	829	810	805	-
Openbaar belang:	Advisering, voorlichting en kennisontwikkeling, projectontwikkeling en –uitvoering, ontwikkeling en beheer van routestructuren en kwaliteitsbewaking op het gebied van recreatie en toerisme.							
Toelichting:	Het Recreatieschap Drenthe is een gemeenschappelijk samenwerkingsverband op het gebied van recreatie en toerisme in de provincie Drenthe en de gemeente Ooststellingwerf in de provincie Friesland. De kerntaken van dit samenwerkingsverband zijn advisering, voorlichting en kennisontwikkeling, projectontwikkeling en –uitvoering, ontwikkeling en beheer van routestructuren en kwaliteitsbewaking. De planontwikkeling gebeurt in alle gevallen in overleg met de betrokken gemeenten, terrein beherende instanties, provincie en andere belanghebbenden.							
Risico's en ontwikkelingen:	De geringe omvang en opbouw van de organisatie van het Recreatieschap evenals de werkdruk kunnen financiële risico's tot gevolg hebben. Het management en bestuur volgt dit nauwlettend.							
Wijziging in het belang:	n.v.t							

* Bijdrage Meppel in verhouding tot de totale bijdragen deelnemers

Gemeentelijke Kredietbank (GKB) - Assen								Bedragen x € 1.000
Financieel belang/ aandeel	Werkelijke bijdrage	Begrote bijdrage		Verwacht Eigen vermogen		Verwacht Vreemd vermogen		Geraamd resultaat
	2020	2021	2022	1-1-2022	31-12-2022	1-1-2022	31-12-2022	2022
Naar rato inwoners	670	-	383	112	127	6.085	6.015	52
Openbaar belang:	Op maatschappelijk en zakelijk verantwoorde wijze voorzien in de behoefte aan onder andere geldkrediet, schuldhulpverlening, budgetbeheer en beschermingsbewind. Daarmee een bijdrage leverend aan het tenietdoen van de negatieve maatschappelijke- en economische effecten van problematische schulden.							
Toelichting:	De GKB is een 2e-lijns organisatie voor hulp bij schulden, inkomensbeheer en sociale kredietverlening De GKB is een gemeenschappelijke regeling van de gemeenten Assen, Hoogeveen en Meppel. Daarnaast verleend de GKB dienstverlening aan gemeenten die niet deelnemen in de gemeenschappelijke regeling (zogenoemde DVO-gemeenten).							
Risico's en ontwikkelingen:	De financiële situatie van de GKB staat al enkele jaren onder druk en is zorgelijk. In december 2017 heeft dit geleid tot de strategische herijking GR-GKB 2018 - 2021. Ondanks de scherpe sturing op de bedrijfsvoering van de GKB zien we dat het teruglopen van de omzet (door afbouw van DVO-contracten en verminderde instroom) en de daarmee samenhangende afbouw van de organisatie niet geheel gelijkmatig verloopt. De GKB heeft geen eigen vermogen dus eventuele financiële gevolgen hiervan (voorziene frictiekosten) zullen door de gemeenten in de gemeenschappelijke regeling moeten worden opgevangen. Scenario's om de 2e-lijns schuldhulpverlening na 2021 effectiever en efficiënter uit te voeren worden op dit moment door een externe adviseur onderzocht. Duidelijk is wel dat alle opties, gepaard gaan met kosten voor de 3 GR-gemeenten. Los van de toekomstscenario's is duidelijk dat de omzet van de GKB terugloopt en er vanuit kostenbeheersing een krimp op formatie moet plaatsvinden.							
Wijziging in het belang:	n.v.t							

Werkvoorzieningsschap Reestmond Meppel - Meppel								Bedragen x € 1.000
Financieel belang/ aandeel	Werkelijke bijdrage	Begrote bijdrage		Verwacht Eigen vermogen		Verwacht Vreemd vermogen		Geraamd resultaat
	2020	2021	2022	1-1-2022	31-12-2022	1-1-2022	31-12-2022	2022
ca. 65%*	6.773	6.936	6.679	1.680	1.430	1.961	2.338	-
Openbaar belang:	Reestmond is een GR waarin drie gemeenten deelnemen en waarmee uitvoering wordt gegeven aan een deel van de wet sociale werkvoorziening. Het uiteindelijke doel is om medewerkers te ontwikkelen naar zo regulier mogelijke arbeid.							
Toelichting:	Er is in april 2021 een beleidsplan vastgesteld door het dagelijks bestuur (DB) van de GR Reestmond. In mei 2021 is de opdracht verstrekt aan de klankbordgroep om uit te zoeken welke gevolgen/wijzigingen het met zich mee brengt als de GR Reestmond wordt ontbonden en de drie gemeenten besluiten om alle taken onder te brengen bij een bestaande stichting. Dit moet vastgelegd worden in een overdrachtsdocument. De tijdsplanning is dat het overdrachtsdocument wordt aangeboden aan het DB in februari 2022. Het document zal dan in september 2022 overgedragen worden aan de (nieuwe) leden van het DB.							
Risico's en ontwikkelingen:	Het grootste risico is de berekening, ieder jaar opnieuw, van de verdeling van de gelden van het rijk en de verhouding van de verdeling van de taart ten opzichte van de kosten binnen de GR Reestmond. Daarnaast wordt in de begroting van Reestmond uitgegaan van een toegevoegde waarde. Er zijn externe factoren welke mede bepalend zijn voor het realiseren van deze doelstellingen. In hoeverre het Coronavisus nog zijn invloed zal hebben op de toegevoegde waarde in 2022 is moeilijk te voorspellen. Er is een initiatiefnota in 2021 over 'sociaal ontwikkelbedrijven' gesteund door de Tweede Kamer. Dit kan in de toekomst effect hebben op de uitvoering van de wet sociale werkvoorziening en de participatiewet voor de gemeenten. De uiteindelijke keuzes zullen misschien tijdens de formatie van een nieuw kabinet worden gemaakt. Daarna is het onzeker of en hoe er uitwerking wordt gegeven aan het initiatief 'sociaal ontwikkelbedrijven' de komende jaren.							
Wijziging in het belang:	Bij het opstellen van de begroting gelden de volgende uitgangspunten: a. Het aantal verwachte SE's (standaardeenheid) wat overeenkomt met het bepaalde in artikel 3 lid 1 van de gemeenschappelijke regeling Reestmond per 1 januari van het begrotingsjaar. Onder a is als vertrekpunt genomen dat in de begroting wordt vastgelegd voor hoeveel deelnemers met een WSW dienstverband, die in dienst zijn van de GR een loonsom wordt begroot. b. Het totaal van begrote baten en lasten van de GR, exclusief de bijdragen van de deelnemende gemeenten. c. De totale bijdrage van de deelnemende gemeenten, uitgesplitst per deelnemende gemeente volgens de verdeelsleutel naar rato van het aandeel SE's zoals bedoeld onder sub a. Voor het vaststellen van het aantal SE's wordt gebruik gemaakt van de administratie van de GR Reestmond. Deze is mogelijk niet gelijk aan de opgaven bij Panteia.							

* Bijdrage Meppel in verhouding tot de totale bijdragen deelnemers

Publiek vervoer Groningen Drenthe - Assen								Bedragen x € 1.000
Financieel belang/ aandeel	Werkelijke bijdrage	Begrote bijdrage		Verwacht Eigen vermogen		Verwacht Vreemd vermogen		Geraamd resultaat
	2020	2021	2022	1-1-2022	31-12-2022	1-1-2022	31-12-2022	2022
2,37%*	22	20	21	22	23	318	318	1
Openbaar belang:	Alle gemeenten in Groningen en Drenthe willen een optimaal vervoersnetwerk creëren, dat betaalbaar en toekomstbestendig is; waarin duurzaam gebruik wordt gemaakt van alle vervoersmiddelen. Zodat alle inwoners naar hun werk of school gaan en/of deel willen nemen aan het sociale leven en voor bezoekers aan onze provincies.							
Toelichting:	Publiek Vervoer Groningen Drenthe beheert namens de gemeenten en provincies c.q. OV-bureau de contracten inzake het WMO vervoer, leerlingenvervoer, hub-taxi, vervoer sociale werkplaats en lokale vervoersoplossingen zoals sommige stadsdiensten en buurtbussen.							
Risico's en ontwikkelingen:	Publiek vervoer heeft te maken reguliere risico's zoals ziekteverzuim en AVG. Het Publiek Vervoer heeft geen reserves om eventuele initiatieven of tegenvallers op te kunnen vangen. Alle kosten die boven het begrotingssaldo stijgen komen direct ten laste van de deelnemers. Om dit risico te verkleinen en een grotere armslag te hebben streeft Publiek Vervoer naar een reserve van 5%.							
Wijziging in het belang:	n.v.t							

* Bijdrage Meppel in verhouding tot de totale bijdragen deelnemers

6.6.2 Vennootschappen en coöperaties

De gemeente Meppel is aandeelhouder van een aantal vennootschappen. Daarnaast neemt Meppel deel aan de coöperatie Port of Zwolle. Bij zowel de vennootschappen als de coöperatie gaat het om organisaties die uit overheidslichamen zijn ontstaan (voornamelijk nutsbedrijven). De bestuurlijke invloed van Meppel op de vennootschappen is in praktijk gering en het financiële belang bestaat uit de waarde van de aandelen en de eventuele dividenduitkering.

Bank Nederlandse Gemeenten N.V. (BNG) - Den Haag								Bedragen x € 1.000
Financieel belang/ aandeel	Nominale waarde aandelen in €	Begrote dividendinkomsten		Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat
		2021	2022	1-1-2020	31-12-2020	1-1-2020	31-12-2020	2020
18.915 aandelen (0,03%)	42.918	32	32	4.887	5.097	144.802	155.262	221
Openbaar belang:	De bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.							
Risico's en ontwikkelingen	De BNG heeft sinds 1994 de Triple-A status, de ratings worden gelijk gesteld aan de ratings van de Nederlandse staat, omdat de bank volledig in overheidshanden is. De deelneming in de BNG brengt voor de gemeente Meppel een zeer gering risico met zich mee. Het dividend over 2019 en 2020 is nog niet uitgekeerd. Dit wordt aanbevolen vanuit de ECB. De verwachting is dat eind 2021 de dividenden wel worden uitgekeerd.							
Wijziging in het belang:	n.v.t.							

Enexis Holding N.V. - 's Hertogenbosch								Bedragen x € 1.000
Financieel belang/ aandeel	Nominale waarde aandelen in €	Begrote dividendinkomsten		Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat
		2021	2022	1-1-2020	31-12-2020	1-1-2020	31-12-2020	2020
42.621 aandelen (0,03%)	42.621	33	33	4.112	4.116	4.146	4.635	109
Openbaar belang:	Altijd en overal in het voorzieningengebied kunnen beschikken over stroom en gas, tegen aanvaardbare aansluit- en transporttarieven.							
Toelichting:	Op gebied van duurzaamheid is Enexis een belangrijke speler, zowel wat betreft eigen bedrijfsvoering als in de facilitering van andere initiatieven. De komende jaren wordt er flink geïnvesteerd om te zorgen voor een energievoorziening die veilig, betrouwbaar, betaalbaar en voor iedereen toegankelijk							
Risico's:	De deelneming in Enexis brengt voor de gemeente Meppel een gering risico met zich mee.							
Wijziging in het belang:	n.v.t.							

Vitens N.V. - Utrecht								Bedragen x € 1 mln
Financieel belang/ aandeel	Nominale waarde aandelen in €	Begrote dividendinkomsten		Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat
		2021	2022	1-1-2020	31-12-2020	1-1-2020	31-12-2020	2020
37.526 aandelen (0,75%)	9.189	-	-	533	557	1.292	1.340	24
Openbaar belang:	Het produceren, distribueren, leveren van drinkwater aan klanten en de daarbij behorende dienstverlening tegen de laagst mogelijke maatschappelijke kosten.							
Toelichting:	Vitens is een gereguleerd bedrijf en valt onder de Waterwet. Naast aandeelhouder hebben wij ook een lening bij Vitens uitstaan.							
Risico's en ontwikkelingen:	De deelneming in Vitens brengt voor de gemeente Meppel een gering risico met zich mee. Vitens opereert maar zeer beperkt in een concurrerende omgeving, de marktrisico's zijn daarom beperkt. De regulering zal volgens de verwachtingen van Vitens er toe leiden dat de winstgevendheid zal dalen. Op de langere termijn verwacht Vitens een hoger investeringsniveau nodig te hebben om aan de drinkwatervraag te kunnen blijven voldoen, de effecten van klimaatverandering op te kunnen vangen en te voldoen aan wet- en regelgeving. De verwachting is dat de komende jaren geen dividend wordt uitgekeerd.							
Wijziging in het belang:	n.v.t.							

Wadinko N.V. - Zwolle								Bedragen x € 1.000
Financieel belang/ aandeel	Nominale waarde aandelen in €	Begrote dividendinkomsten		Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat
		2021	2022	1-1-2020	31-12-2020	1-1-2020	31-12-2020	2020
81 aandelen (3,4%)	9.000	40	40	68.870	65.495	5.454	2.105	-3.374
Openbaar belang:	De begeleiding en financiering van (startende) ondernemingen in het werkgebied Overijssel en Drenthe, de bedrijvigheid te ontwikkelen en de werkgelegenheid te bevorderen							
Toelichting:	Wadinko N.V. beheert het vermogen van de voormalige Waterleiding Maatschappij Overijssel NV met als doel de begeleiding en financiering van (startende) ondernemingen in het werkgebied Overijssel en Drenthe, de bedrijvigheid te ontwikkelen en de werkgelegenheid te bevorderen							
Risico's en ontwikkelingen:	Verbonden met de taken van Wadinko is het aangaan van ondernemingsrisico's. Wadinko zorgt dat zij invloed uitoefent op de ondernemingen waarin zij participeert door middel van de Raad van Commissarissen of aandeelhoudersovereenkomst. Daarnaast houdt Wadinko reserves aan om risico's te kunnen dekken.							
Wijziging in het belang:	n.v.t.							

N.V. Rendo Holding - Meppel								Bedragen x € 1.000
Financieel belang/ aandeel	Nominale waarde aandelen in €	Begrote dividendinkomsten		Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat
		2021	2022	1-1-2020	31-12-2020	1-1-2020	31-12-2020	2020
119 aandelen (12,10%)	54.000	900	900	74.600	76.899	92.685	98.621	9.555
Openbaar belang:	Het ontwerp, de bouw en het beheer van energienetwerken. De energienetwerken dienen in publieke handen te blijven omdat het een monopolypositie geeft ten opzichte van de consument en de leveranciers. Naast energienetwerken richt het bedrijf zich ook op glasvezelnetwerken							
Toelichting:	Rendo is als regionaal energiebedrijf actief in het netbeheer van elektriciteit en gasnetten in Drenthe en Noord Overijssel.							
Risico's en ontwikkelingen:	Gezien de aard van de activiteiten is Rendo een vrij stabiele vennootschap. De regulering van de tarieven is het grootste risico op een lager financieel resultaat. Nieuwe activiteiten zoals glasvezel, groen gas ambitie en E-netten op orde gaan gepaard met risico's.							
Wijziging in het belang:	n.v.t							

MeppelEnergie B.V. - Meppel								Bedragen x € 1.000
Financieel belang/ aandeel	Nominale waarde aandelen in €	Begrote dividendinkomsten		Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat
		2021	2022	1-1-2019	31-12-2019	1-1-2019	31-12-2019	2019
300 aandelen (50%)	300.000	-	-	-755	-1.091	1.562	1.987	-336
Openbaar belang:	Het ontwikkelen, bouwen, beheren en onderhouden van duurzame energiesystemen.							
Toelichting:	Gemeente Meppel en RENDO zijn gezamenlijk aandeelhouder van MeppelEnergie. In de wijk Nieuwveense Landen verzorgt MeppelEnergie de energievoorziening (warmte en koude). Woningen in Nieuwveense Landen hebben geen gasaansluiting. Een derde partij heeft een energievoorziening (biomassacentrale) gebouwd en exploiteert deze. MeppelEnergie koopt op basis van een overeenkomst koude en warmte in bij deze derde partij. Alle bouwgrond in het gebied van MeppelEnergie (Centrumwonen 1 en Broeklanden 4) is verkocht. Woningbouwprojecten zijn in uitvoering en/of worden de komende tijd gerealiseerd. In de koopovereenkomsten voor de projectmatige woningbouw is de verplichte aansluiting op het warmtenet geborgd. Alleen particuliere bouwers (beperkt tot ca. 40 woningen) sluiten grotendeels niet aan, maar daarmee is in de business case van MeppelEnergie al rekening mee gehouden. Eind 2020 waren 401 woningen aangesloten op het warmte- en koudenet van MeppelEnergie. De verwachting is dat het totaal aantal aansluitingen rond de 425 komt te liggen.							
Risico's en ontwikkelingen:	Kostenbeheersing: Het project is innovatief, de business case kan daarom niet gebaseerd worden op ervaringscijfers. Dit brengt het risico met zich mee dat de kosten voor investeringen en beheer hoger uitvallen. Reguleringsrisico: Warmtetarieven worden gereguleerd door de Autoriteit Consument en Markt. MeppelEnergie heeft daar geen invloed op. Aannames businesscase: Er is uitgegaan van circa 500 aansluitingen. Dit is meer dan het nu te verwachten aantal van 425. Eveneens is geen rekening gehouden met mengverliezen (energieverliezen) doordat warm retourwater gemengd wordt met kouder water. Sinds september 2020 zijn MeppelEnergie en een derde partij in gesprek over een nieuwe businesscase. De huidige businesscase geeft geen zicht op een in de toekomst positief financieel resultaat. In dit kader zijn in 2019 de aandelen afgewaardeerd tot nihil en is in 2020 een voorziening gevormd voor het resterende bedrag aan uitstaande lening ad € 298.090. Wetgeving: Met ingang van 2022 staat de invoering van de warmtewet 2.0 gepland waarbij sprake is van tariefreguliering. Hierdoor ontstaat het risico op een lager financieel resultaat.							
Wijziging in het belang:	n.v.t							

Port of Zwolle Coöperatie U.A. - Zwolle								Bedragen x € 1.000
Financieel belang/ aandeel	Waarde aandeel kapitaal-reserve	Begrote inkomsten		Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat
		2021	2022	1-1-2020	31-12-2020	1-1-2020	31-12-2020	2020
33,33% in kapitaalreserve	20.000	-	-	83	131	204	254	48
Openbaar belang:	Het havenbedrijf Port of Zwolle heeft als doel het versterken van het vestigingsklimaat voor het havenbedrijfsleven, de industrie en logistieke bedrijven.							
Toelichting:	In 2015 hebben de gemeenteraden van Zwolle, Kampen en Meppel besloten tot oprichting en deelneming in "Port of Zwolle Coöperatie UA". Hierin zijn de havenactiviteiten van de deelnemende gemeenten ondergebracht.							
Risico's en ontwikkelingen:	Vanaf medio 2021 heffen en innen de gemeenten het havengeld digitaal via de Port of Zwolle. Per 2022 worden de verordeningen en tarieven geharmoniseerd. Daarnaast is de Port of Zwolle een belangrijke partner in de Regiodeal, Investerings- en ontwikkelagenda en de Human Capital Agenda van de Regio Zwolle. Financieel bestaat een groot deel van de omzet uit het binnenhalen en uitgeven van subsidies vanuit provincies en de EU. Voor de inzichtelijkheid hiervan is de financiële administratie opnieuw ingericht.							
Wijziging in het belang:	n.v.t.							

Speciale vennootschappen verkoop Essent
Voor de afwikkeling van de verkoop van Essent zijn een aantal vennootschappen in het leven geroepen: PBE B.V. / Claim Staat Vennootschap B.V. Het is niet te verwachten dat er in de tussentijd (substantieel) dividend wordt uitgekeerd. Alle SPV's zijn gevestigd aan de Brabantlaan 1, 5216 TV in 's-Hertogenbosch

Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV (PBE) - 's Hertogenbosch								Bedragen x € 1.000
Financieel belang/ aandeel	Nominale waarde aandelen in €	Begrote dividendinkomsten		Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat
		2021	2022	1-1-2020	31-12-2020	1-1-2020	31-12-2020	2020
64.663 aandelen (0,04%)	64.663	-	-	1.589	1.569	455	19	-20
Openbaar belang:	Afwikkeling verkoop van Essent							
Toelichting:	Ondanks dat de vennootschap in 2016 grotendeels is geliquideerd dient PBE als gevolg van conctractuele verplichtingen nog in stand gehouden te worden. Het doel is dat de vennootschap in 2022(of eerder indien mogelijk) wordt opgeheven.							
Risico's en ontwikkelingen:	Het risico verbonden aan deze vennootschap is gering.							
Wijziging in het belang:	n.v.t.							

Claim Staat Vennootschap Amsterdam B.V. (CSV) - 's Hertogenbosch								Bedragen x € 1.000
Financieel belang/ aandeel	Nominale waarde aandelen in €	Begrote dividendinkomsten		Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat
		2021	2022	1-1-2020	31-12-2020	1-1-2020	31-12-2020	2020
864 aandelen (0,4%)	864	-	-	172	452	392	83	27
Openbaar belang:	Afwikkeling verkoop van Essent							
Toelichting:	De Claim Staat Vennootschap Amsterdam BV heeft de taak gekregen de verkoop van Attero af te wikkelen voor de aandeelhouders. In 2020 is een slotuitkering gedaan naar de aandeelhouders. Dit was voor Meppel ongeveer € 3.000. CSV zal voorlopig nog voorbestaan om het bezwaar en/of beroep te voeren tegen de belastingdienst t.a.v. de naheffingsaanslag afvalstoffenbelasting. Als dit is afgehandeld kan CSV worden opgeheven.							
Risico's en ontwikkelingen:	Het risico verbonden aan deze vennootschap is gering.							
Wijziging in het belang:	n.v.t.							

6.6.3 Stichtingen en verenigingen

Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)
De VNG vertegenwoordigt gemeenten in overleggen met andere overheden (rijk, provincie). De vereniging is tevens het adviesorgaan voor gemeenten op alle gemeentelijke beleidsterreinen.

Vereniging Drentse Gemeenten (VDG)
De VDG is een vereniging, die vooral bijeenkomsten organiseert van en voor haar leden over zaken die in de provincie Drenthe spelen.

6.6.4 Overige verbonden partijen

De gemeente Meppel neemt deel aan enkele publiek private samenwerkingen (PPS). Het deelnemen in publiek private samenwerking beperkt zich tot ontwikkeling van gebieden, waarbij spreiding van risico en vermogensinbreng centraal staat.

Nat Industrieterrein Oevers D
Op industrieterrein Oevers D wordt samen met marktpartijen in een PPS (Publiek Private Samenwerking) 52 ha bedrijventerrein en openbaar gebied ontwikkeld. Hiervan wordt 25 ha nat bedrijventerrein uitgegeven en 11 ha droog bedrijventerrein. Totaal is hier nog ruim 8,5 ha bedrijfsterrein uitgeefbaar. Partijen streven ernaar het project voor 31 december 2023 te voltooien.

Zandwinning Bremenbergplas
Met twee particuliere aannemers is een publiek-private samenwerking overeengekomen voor de winning en verkoop van circa 1,5 miljoen m3 zand. De overeenkomst dateert van 17 januari 2003. Het resultaat is positief. De huidige overeenkomst loopt t/m 2030. De winning is voor een periode van 10 jaar tot 1 januari 2030 verlengd. In de komende jaren wordt nagedacht over eventuele uitbreiding van de zandwinning en het inpassen van het plan in relatie met de ontwikkeling van Nieuwveense Landen. Na 2030 komt de mogelijkheid beschikbaar om de plas gereed te maken voor recreatie en natuur. Dit is mede afhankelijk van de afzet in de komende jaren. In de periode 2021 – 2024 wordt een behoorlijke omzet verwacht, omdat binnen het bereik van de zandput een aantal grote klussen gepland staan (ontsluitingswegen Nieuwveense Landen, reconstructie N375, aanleg Weideblick).

Berggierslanden OntwikkelingsBedrijf (BOB)
De grondexploitatie Berggierslanden is via de jaarstukken 2011 afgesloten. De BOB blijft echter voorlopig bestaan totdat het plangebied is gerealiseerd. Er is een concessieovereenkomst aangegaan, wat inhoudt dat de gehele exploitatie een private aangelegenheid is. De gemeente ontvangt een zogenaamde fee, die nagenoeg geheel is afgerekend met de BOB. Het openbaar gebied wordt door de BOB in eigendom en beheer aan de Gemeente Meppel overgedragen. De laatste woningen zijn inmiddels opgeleverd. De verwachting is dat eind 2021 de gehele openbare ruimte is overgedragen aan de gemeente Meppel. Tot de overdracht aan de gemeente Meppel blijft de BOB eigenaar en eerst verantwoordelijke.

6.7 Paragraaf grondbeleid

6.7.1 Inleiding

De paragraaf betreffende het grondbeleid bevat ten minste:

a. een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;
b. een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert;
c. een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;
d. een onderbouwing van de geraamde winstneming;
e. de beleidsuitgangspunten omtrent de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's.

In deze paragraaf gaan wij in op het grondbeleid van de gemeente Meppel en de te verwachten resultaten van de bouwgronden in exploitatie. Na een beschrijving van de (macro)economische en beleidsmatige ontwikkelingen wordt in deze paragraaf ingegaan op het verloop binnen de grondexploitaties, de te verwachten resultaten en de reserves/voorzieningen in relatie tot de risico's.

6.7.2 Ontwikkelingen

Macro-economische ontwikkelingen

De economische conjunctuur is in grote mate bepalend voor het functioneren van de lokale economie. Deze houdt zich, ondanks de coronacrisis, veel beter dan eerder verwacht. Tijdens de tweede lockdown periode is de economie minder sterk teruggevallen dan tijdens de eerste lock-down. Dit komt doordat consumenten en bedrijven zich in korte tijd aan de nieuwe situatie hebben aangepast. Ook hebben de omvangrijke steunmaatregelen van de overheid hun werk gedaan. Per saldo valt de economische schade hierdoor lager uit dan gevreesd.

Woningmarkt

Onderstaande verbeelding geeft een overzicht van de verwachtingen voor de woningmarkt.

Bron: *Economisch Bureau ABN-AMRO (juli 2021), Woningbouwmonitor*

Het vertrouwen in de woningmarkt heeft zich, na een beperkte daling in het begin van de coronacrisis, snel hersteld. Volgens de indicatoren van Vereniging Eigen Huis en de Nederlandse Vereniging voor Makelaars (NVM) is het sentiment de laatste maanden stabiel positief. Dat komt vooral door de beoordeling van verkopers: het is in de huidige markt niet moeilijk om je huis in korte tijd (gemiddeld binnen 4 weken) en tegen een hoge prijs te verkopen.

Woningzoekenden zijn echter minder positief. De woningmarkt is (over)verhit en de woningprijzen stijgen hard, onder andere doordat het aanbod achterblijft op de vraag. Volgens de NVM waren in het tweede kwartaal van 2021 gemiddeld slechts 1,4 geschikte woningen per woningzoekende beschikbaar tegenover 2,6 een jaar eerder.
Als gevolg van de krapte zijn in het tweede kwartaal 12% minder huizen verkocht en is driekwart van de woningen boven de vraagprijs verkocht. Volgens het CBS ligt de transactieprijs van een nieuwbouwkoopwoning gemiddeld 16,9 procent hoger dan een jaar eerder, en een bestaande koopwoning is gemiddeld 10,3 procent duurder geworden. Dit zijn de hoogste jaar-op-jaarstijgingen in de afgelopen 20 jaar(!).

Verwacht wordt dat het aanbod te koop staande woningen verder afneemt. Dit zijn verontrustende ontwikkelingen voor potentiële kopers. Zij moeten nu meer risico nemen om kans te maken op een koopwoning. Het effect hiervan is dat er een nog grotere stijging van de huizenprijzen wordt verwacht dan eerder voorspeld. Vooral voor starters lijkt het nog moelijker te worden een betaalbare woning te vinden.

Grondprijzen woningbouw

In het eerste kwartaalbericht grondexploitaties (Metafoor RO, 2021) worden de belangrijkste kengetallen met betrekking tot gebiedsontwikkeling en grondexploitaties toegelicht. Ook Metafoor stelt vast dat de woningmarkt het afgelopen jaar nog krapper is geworden en de woningprijzen sterk zijn gestegen. Dit kan niet worden verklaard door de beperkte stijging van de bouwkosten (+0,35%) in het eerste kwartaal van 2021. Als gevolg van de stabilisatie van de bouwkosten en de sterker gestegen woningprijzen, is de waarde van (woning)bouwgrond residueel toegenomen. De werkelijke transactieprijzen van bouwgrond die worden bijgehouden door het Kadaster tonen echter een stabielere ontwikkeling. Tot dusver zijn als gevolg van de coronacrisis geen effecten zichtbaar wat betreft de ontwikkeling van grondprijzen.

Dat de woningprijzen zijn gestegen wordt ook bevestigd door de actuele cijfers van het NVM.
Volgens de NVM regio-indeling maakt Meppel deel uit van de regio "15 Kop van Overijssel". Hiertoe behoren ook de gemeente Steenwijkerland, Staphorst, Westerveld en De Wolden (gedeeltelijk). Voor deze regio zie je dat de prijzen zich in het tweede kwartaal als volgt hebben ontwikkeld:
- 243 verkochte woningen;
- verkopen t.o.v. een jaar eerder toegenomen met 1,5%;
- de gemiddelde verkoopprijs van een woning is gestegen naar € 359.000;
- de prijsontwikkeling t.o.v. een jaar eerder bedraagt 29,3% positief.

Deze effecten hebben tot dusver nog niet doorgewerkt op de ontwikkeling van de grondprijzen.

Bedrijfsruimtemarkt

Vooral de markt voor logistiek vastgoed is blijvend veranderd door de coronacrisis. Het groeitempo is toegenomen (Progolis, 2021). Ook op de markt voor reguliere bedrijfsterreinen is binnen alle sectoren een herstel zichtbaar. De drijvende kracht achter dit landelijke herstel is de aantrekkende export (ING, 2021). Dit beeld komt ook naar voren voor de vraag naar nog beschikbare bouwgrond op de bedrijventerreinen in Meppel. Deze is het afgelopen jaar toegenomen, terwijl door verkopen minder bouwgrond beschikbaar is. Dit is een belangrijke drijfveer om nieuwe terreinen in exploitatie te nemen (Noord III-IV), maar ook om ruimte te bieden voor de grote opgave in de energietransitie.

6.7.3 Beleidsmatige aspecten

In de Nota Grondbeleid zijn spelregels vastgelegd die bepalen hoe de gemeente zich beweegt op de vastgoedmarkt. De gemeente Meppel heeft bewust gekozen in beginsel facilitair grondbeleid te voeren waarbij samenwerking met marktpartijen wordt gezocht. Actief grondbeleid is niet uitgesloten. Daar waar de gemeente een sterkere stempel wil drukken op een ruimtelijke ontwikkeling en/of het noodzakelijk is om een gewenste ontwikkeling conform de gemeentelijke randvoorwaarden te realiseren, kan actief grondbeleid worden ingezet.

Ander belangrijk uitgangspunt is dat bij aan- en verkoop van gronden externe deskundigheid wordt ingeschakeld voor de bepaling van marktconforme waarde van gronden, alsmede het jaarlijks vaststellen van gronduitgifteprijzen. Ook het risicomanagement van de bouwgronden in exploitatie (actieve grondexploitaties) wordt jaarlijks in beeld gebracht en herzien.

Voor de bepaling van de parameters voor de indexatie van geraamde kosten en opbrengsten in de grondexploitaties wordt ook gebruik gemaakt van extern advies. In de actuele grondexploitaties zijn de volgende parameters gehanteerd:

Parameters grondexploitaties per 1-1-2021	2021	2022	2023 en verder
Opbrengstenstijging			
Woningbouw, sociaal	0,50%	2,00%	2,00%
Woningbouw, vrije sector goedkoop	2,50%	2,00%	2,00%
Woningbouw, vrije sector midden	2,50%	2,00%	2,00%
Woningbouw, vrije sector duur	2,50%	2,00%	2,00%
Bedrijven	0,50%	0,50%	2,00%
Maatschappelijk	0,50%	2,00%	2,00%
Parameters grondexploitaties per 1-1-2021	2021	2022	2023 en verder
Kostenstijging			
Verwervingskosten	1,00%	2,00%	2,00%
Grond, weg en waterbouw (GWW)	0,50%	1,50%	2,00%
Plankosten	3,00%	2,50%	2,00%
Overige parameters			
Discontovoet (netto contant maken)	2,00%	2,00%	2,00%
Rekenrente kosten/opbrengsten	2,70%	2,70%	2,70%

Het signaal is dat door een tekort aan grondstoffen de bouwkosten sterk aan het oplopen zijn, wat zich vertaalt in een voorzichtigere aanname van de opbrengstenstijging en relatief een hogere stijging aan de kostenkant.

Voor sociale woningbouw en maatschappelijke voorzieningen wordt verwacht dat de grondwaarde zich ontwikkelt conform het jaarlijkse inflatieniveau. Voor de koopsector is bij de herziening per 1-1-2021 uitgegaan van een beperktere grondwaardeontwikkeling. De parameters aan de kostenkant liggen iets boven het inflatieniveau. Voor de langere termijn wordt het meerjaren inflatiecijfer van de ECB aangehouden.

6.7.4 Prognose resultaten grondexploitaties

In 2021 zijn twee bouwgronden in exploitatie genomen, te weten de ontwikkeling van de bedrijventerreinen Noord III-IV en de Kop van Noordpoort. Beide grondexploitaties hebben een positieve resultaatprognose, waardoor het verwacht totaalbeeld positiever is geworden. Met de realisatie van deelgebieden zal dit zichtbaar worden bij de tussentijdse winstnemingen, maar ook in de afdracht van vennootschapsbelasting (25% over gerealiseerde winst).

In onderstaande tabel zijn de verwachte resultaten van de grondexploitaties op netto contante waarde per 1-1-2021 weergegeven.

Prognose bouwgronden in exploitaties (op basis van NCW) bedragen in x € 1.000			
Bouwgrond in exploitatie	**Begroting 2022**	**Begroting 2021**	**Verschil**
Postitief resultaat			
Danninge Erve Zuid II	€ 869	€ 762	€ 107
Koeberg Noord	€ 71	€ 53	€ 18
Nieuwveense Landen fase 1	€ 3.579	€ 2.219	€ 1.360
Noord II	€ 5.174	€ 5.492	€ 318-
Noord III-IV	€ 7.017	€ -	€ 7.017
Kop van Noordpoort	€ 443	€ -	€ 443
Oevers D	€ 2.840	€ 2.860	€ 20-
Oevers E	€ 499	€ 557	€ 58-
Randweg	€ 106	€ 61	€ 45
Subtotaal	**€ 20.598**	**€ 12.005**	**€ 8.593**
Prognose bouwgronden in exploitaties (op basis van NCW) bedragen in x € 1.000			
Bouwgrond in exploitatie	**Begroting 2022**	**Begroting 2021**	**Verschil**
Negatief resultaat			
Blankenstein B	€ 3.145-	€ 3.351-	€ 206
Het Vledder BC	€ 7.330-	€ 7.276-	€ 54-
Subtotaal	**€ 10.475-**	**€ 10.628-**	**€ 152**
Totaal	**€ 10.123**	**€ 1.377**	**€ 8.746**

6.7.5 Overzicht winstnemingen

De tussentijdse winstneming wordt conform de BBV richtlijnen bepaald aan de hand van de zogenaamde 'Percentage of Completion methode'. Dit betekent dat voor de grondexploitaties met een positieve resultaatprognose de winst moet worden genomen wanneer deze daadwerkelijk wordt gerealiseerd (naar rato van de gemaakte kosten en opbrengsten) met in achtneming van projectspecifieke risico's. In onderstaande tabel is een overzicht gegeven in hoeverre tussentijdse winst is genomen voor positieve grondexploitaties.

Winstneming bedragen x € 1.000	Winstprognose 1-1-2021	Risicoafslag	Winstprognose na risicoafslag	Kosten (realisatie)	Baten (realisatie)	Totaal winstneming
Bouwgronden in exploitatie						
Danninge Erve Zuid II	€ 869	€ -	€ 869	71%	28%	€ 171
Koeberg Noord	€ 71	€ -	€ 71	100%	100%	€ 71
Nieuwveense Landen fase 1	€ 3.579	€ 1.280	€ 2.299	46%	28%	€ -
Noord II	€ 5.174	€ -	€ 5.174	97%	93%	€ 4.658
Noord III-IV	€ 7.017	€ -	€ 7.017	0%	0%	€ -
Kop van Noordpoort	€ 443	€ -	€ 443	0%	0%	€ -
Oevers D	€ 2.840	€ 38	€ 2.802	93%	73%	€ 1.901
Oevers E	€ 499	€ 1	€ 498	88%	59%	€ 258
Randweg	€ 106	€ -	€ 106	82%	100%	€ 87
Totaal	**€ 20.598**	**€ 1.319**	**€ 19.279**			**€ 7.146**

De grondexploitaties Noord II en Oevers D zijn het verst gevorderd wat betreft de gerealiseerde kosten en opbrengsten, terwijl de risico inschatting beperkt is. Dit verklaart waarom er reeds een aanzienlijke winstneming heeft plaatsgevonden.

De winstneming voor andere grondexploitaties is (nog) beperkt omdat er sprake is van een hogere risico inschatting van projectspecifieke risico's of er nog geen opbrengsten zijn gerealiseerd.

6.7.6 Overzicht voorzieningen

De hoogte van de benodigde voorzieningen wordt bepaald aan de hand van de Netto Contante Waarde van onze verliesgevende bouwgronden in exploitatie (Nota Grondbeleid, paragraaf 3.7.2).

Verliesvoorziening	Stand per 1-1-2021
Bouwgronden in exploitatie	
Blankenstein B	€ 3.145.000
Het Vledder BC	€ 7.330.000
Totaal	**€ 10.475.000**

In de 'Nota reserves en voorzieningen' is opgenomen dat voorziene verliezen worden verwerkt in de jaarrekening zodra zij bekend zijn. De hoogte van de voorzieningen wordt jaarlijks opnieuw bepaald bij vaststelling van de jaarrekening.

6.7.7 Verloop boekwaarde

In navolgende tabel is het verloop van de boekwaarde weergegeven. De totale boekwaarde (gemaakte kosten minus gerealiseerde baten) van alle bouwgronden in exploitatie bedraagt afgerond € 29,4 miljoen per 1-1-2021. Daartegenover staat een bedrag van ca. € 10,5 miljoen aan voorzieningen. De netto boekwaarde komt daarmee uit op afgerond € 18,9 miljoen per 1-1-2021.

Prognose verloop boekwaarde bedragen x € 1.000	Boekwaarde 1-1-2021	Boekwaarde 1-1-2022	Boekwaarde 1-1-2023	Boekwaarde 1-1-2024	Boekwaarde 1-1-2025
Bouwgrond in exploitatie					
Blankenstein B	€ 3.691	€ 3.127	€ 3.282	€ 3.075	€ 3.231
Danninge Erve Zuid II	€ 4.612	€ 4.007	€ 3.102	€ 2.207	€ 1.700
Nieuwveense Landen fase 1	€ 11.367	€ 20.185	€ 20.931	€ 20.128	€ 15.061
Noord II	€ 303	€ 399-	€ -	€ -	€ -
Noord III-IV	€ -	€ 3.142	€ 6.793	€ 6.010	€ 3.676
Kop van Noordpoort	€ -	€ 2.627	€ 3.859	€ 5.417	€ 480-
Oevers D	€ 426	€ 1.950-	€ 4.078-	€ -	€ -
Oevers E	€ 2.027	€ 908	€ 644	€ 375	€ 96
Randweg	€ 120-	€ -	€ -	€ -	€ -
Het Vledder BC	€ 7.068	€ 7.027	€ -	€ -	€ -
Totalen projecten	**€ 29.374**	**€ 38.674**	**€ 34.533**	**€ 37.212**	**€ 23.284**
Verliesvoorziening	€ 10.475-	€ 10.475-	€ 3.145-	€ 3.145-	€ 3.145-
Totaal (netto)	**€ 18.899**	**€ 28.199**	**€ 31.388**	**€ 34.067**	**€ 20.139**

De verwachting is dat de boekwaarde de komende 2 jaar gaat oplopen door het in ontwikkeling nemen van de nieuwe gebieden, alsmede de investeringen die hieruit voortvloeien die voor de baat uitgaan. Dit geldt onder andere voor de aanleg van water- en hoofdinfrastructuur in Nieuwveense Landen.

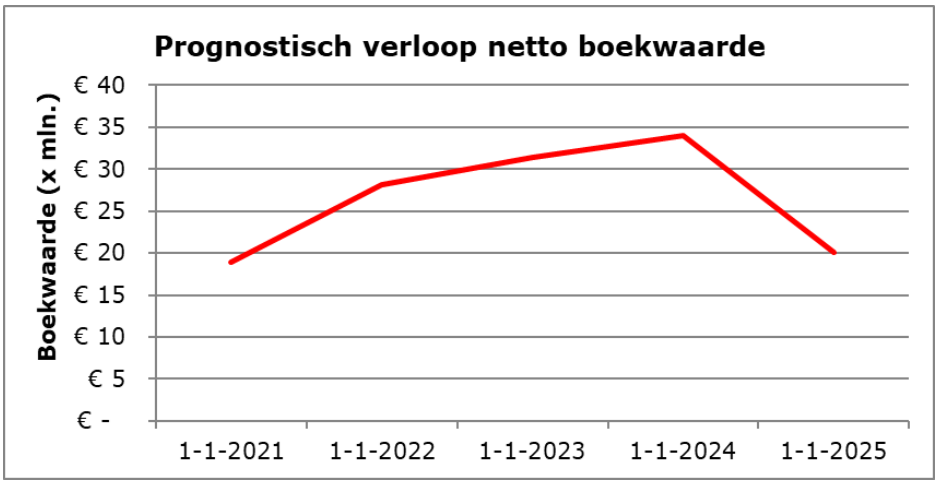

In de begroting is vanuit het voorzichtigheidsbeginsels geen rekening gehouden met tussentijdse winstneming in de komende jaren, en dit komt daarom ook niet tot uitdrukking in het verwacht verloop van de boekwaarde.

6.7.8 Risico's

Op basis van de Nota Risicomanagement en weerstandsvermogen wordt jaarlijks een uitgebreide risicoanalyse uitgevoerd. Over het geheel bekeken liggen de project(specifieke) risico's in lijn met de uitkomsten van de risicoanalyse van vorig jaar. De afzet van bouwgrond vormt het grootste risico. Vertraging in de uitgifte leidt tot een toename van rentelasten, planontwikkeling- en beheerskosten. Ook het niet realiseren van de beoogde uitgifteprijs vormt steeds weer een aanzienlijke risico.

Het risicomanagement is vooral gericht op de beheersing van projectspecifieke risico's. Deze risico's worden in mindere mate beïnvloed door macro-economische ontwikkelingen zoals de gevolgen van de coronacrisis. Ondanks de onzekere situatie blijven daarom de risico's en beheersmaatregelen grotendeels ongewijzigd. Kwalitatief zien we dat de risico's hetzelfde blijven, kwantitatief kunnen de financiële effecten wel groter uitvallen als het economisch herstel achterblijft bij de verwachting.

Bij de jaarlijkse herziening van de grondexploitaties per 1 januari zal dit tot uiting komen bij de bepaling van de benodigde (risico)voorzieningen. Voor een nadere toelichting van de risico's, in relatie tot de huidige reservepositie van de gemeente, wordt verwezen naar de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

6.8 Paragraaf subsidies

6.8.1 Inleiding

Deze paragraaf laat een dwarsdoorsnede van de begroting zien op het gebied van subsidies. De paragraaf subsidies is geen verplicht onderdeel van de begroting op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV). Wel is ze verplicht op grond van artikel 15 van de financiële verordening Gemeente Meppel. In deze paragraaf wordt ingegaan op het beleid rondom verstrekking van subsidies en de subsidieplafonds.

We verstrekken in 2022 € 19,4 miljoen aan subsidies aan instellingen en bijdragen aan met overheden verbonden partijen. De grootste bijdrage is € 6,7 miljoen aan de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Reestmond.

We begroten € 1,8 miljoen aan subsidieopbrengsten van derden voor specifieke taken. De grootste begrote bijdrage in 2022 is € 464.000 voor het Nationaal Programma Onderwijs.

6.8.2 Beleidsmatige aspecten

Financiële taakstellingen
De raad heeft in 2020 de financiële taakstelling gekoppeld aan de herijking subsidies doorgeschoven naar 2022. Dit om subsidieorganisaties naast de gevolgen van de coronamaatregelen niet nog meer te belasten. Duidelijk is dat deze gevolgen niet alleen in 2021 maar ook in 2022 doorwerken. Daarom is besloten om de financiële taakstelling te realiseren in de subsidiejaren 2023 tot en met 2025. De taakstelling gaat gerealiseerd worden binnen de subsidies van de programma's: Kunst en cultuur, recreatie en toerisme, Sport en bewegen, Beheer bestaande openbare ruimte. De financiële taakstelling betreft € 100.000.

Indexatie subsidies 2022
Voor de subsidies wordt met ingang van 2022 een prijsstijging van 1,5% gehanteerd. Zie ook de toelichting op het overzicht baten en lasten.

Gevolgen herijking subsidies voor 2022
Voor 2022 kunnen alleen organisaties een subsidie aanvragen die in 2021 zijn herijkt met een positief resultaat. Dat wil zeggen dat deze subsidiepartijen bijdragen aan het realiseren van de maatschappelijke doelen van de gemeente Meppel. Nieuwe organisaties worden beoordeeld op hun bijdrage aan deze doelen.

Subsidiebeleid en werkproces
Het rekenkameronderzoek subsidiebeleid en het project herijking subsidies hebben diverse verbetervoorstellen opgeleverd. Subsidiepartijen hebben binnen het project herijking hierover meegedacht. In 2021 zijn de eerste voorstellen omgezet in nieuwe afspraken en aanpak. Dit moet leiden tot meer afstemming tussen subsidiepartijen en de gemeente. Er is een start gemaakt met een verbeterd werkproces voor afhandelingen van de subsidies. Dit werkproces zal in 2022 verder uitgewerkt moeten worden. In 2021 is een afwegingskader subsidies ontwikkeld. Dit kader is nu onderdeel van het werkproces. Het zorgt ervoor dat geen onrechtmatige subsidies worden verleend. In te kopen diensten moeten bijvoorbeeld door ons team inkoop worden beoordeeld.

6.8.3 Subsidieplafonds

De raad besluit jaarlijks bij vaststelling van de begroting tot het instellen van subsidieplafonds. Hiermee worden open einde regelingen voorkomen.

Voor 2022 gelden de volgende subsidieplafonds voor de onderdelen amateurkunst, sportbeoefening en evenementen:

Amateurkunst	€	101.220
Algemene sportstimulering	€	7.307
Evenementen	€	79.486

6.9 Paragraaf schouwburg Ogterop

6.9.1 Inhoudelijke verantwoording

Schouwburg Ogterop is de theatervoorziening voor Meppel en omstreken met een aanbod van 100-120 professionele theatervoorstellingen per seizoen. De schouwburg stelt daarnaast haar accommodatie en organisatie beschikbaar voor cultuurmaatschappelijke activiteiten en zakelijke verhuringen. Ogterop biedt ook onderdak aan Stichting Filmhuis Meppel, de organisatie die elke dinsdag van de week een film uit het filmhuiscircuit in Ogterop vertoont.
Schouwburg Ogterop programmeert weliswaar breed, maar ze heeft in de loop der jaren een onderscheidend programmaprofiel opgebouwd. Het programma bevat bijzondere toneelvoorstellingen, theaterconcerten en jeugdvoorstellingen. Ter ondersteuning van dit bijzondere aanbod ontvangt Ogterop jaarlijks een subsidiebijdrage van het Fonds Podiumkunsten.
Schouwburg Ogterop heeft zich enkele jaren geleden ten doel gesteld om nog meer aandacht te besteden aan haar cultuurmaatschappelijke functie in de Meppeler samenleving. Ondanks de beperkingen vanwege de coronacrisis zijn er desondanks toch enkele nieuwe cultuurmaatschappelijke activiteiten in gang gezet. Voorbeelden hiervan zijn de popconcerten in samenwerking met de Muziekcoöperatie (8-10 per seizoen) en de einduitvoeringen van groep 8 van CBS Het Kompas.
Schouwburg Ogterop is lid van de brancheorganisaties Vereniging van Schouwburg- en Concertgebouw Directies en Stichting Noordelijke Schouwburg Directies.

6.9.2 Schouwburg Ogterop pakt de draad weer op na twee exceptionele theaterseizoenen

Na een langdurige sluiting als gevolg van de coronacrisis hoopt Ogterop met ingang van seizoen 2021-2022 geleidelijk haar activiteiten weer op te starten. Het nieuwe seizoen telt 20% meer voorstellingen dan in de voorgaande seizoenen. Dit komt omdat veel voorstellingen in seizoen 2020-2021 geen doorgang konden vinden en zijn doorgeschoven naar het nieuwe seizoen.
Naar verwachting zullen de activiteiten van Ogterop in het begin van seizoen 2021-2022 nog gebonden zijn aan de 1,5 meter samenleving. Dit betekent dat het aantal bezoekers in de grote zaal is beperkt tot 120 bezoekers en in de Engelenbak tot 35 bezoekers. In 2022 hoopt Ogterop dat er geen beperkingen meer aan de bezoekersaantallen opgelegd zullen zijn. Mocht dit onverhoopt toch nog het geval zijn, dan zullen de financiële afspraken met de gezelschappen/impresariaten moeten worden herzien. In de begroting 2022 is geen rekening gehouden met eventuele beperkingen.
Het Festival Puppet International dat stond gepland in het najaar van 2020 en vervolgens werd verplaatst naar 2021 is wederom geannuleerd en wordt waarschijnlijk doorgeplaatst naar het najaar van 2022. De Muziekcoöperatie zal naar verwachting in seizoen 2021-2022 acht tot tien concerten in Ogterop organiseren.

6.9.3 Vernieuwbouw schouwburg

In de raadsvergadering van 17 juni 2021 heeft de raad de wens voor behoud en optimalisering van de schouwburgfunctie uitgesproken. De raad heeft het college opgedragen om in 2022 met voorstellen te komen voor structurele financiële dekking voor de exploitatie van Ogterop na vernieuwbouw, met als financiële uitgangspunten (1) een taakstellende investering van € 18,0 miljoen inclusief een stelpost van € 1,0 miljoen voor circulair bouwen, (2) een investeringsbijdrage van derden van € 5,0 miljoen en (3) een investeringsbijdrage van Schouwburg Ogterop van € 1,5 miljoen. Als uitgangspunt is genomen dat boekjaar 2026 het eerste volledige exploitatiejaar van de vernieuwde schouwburg wordt. Voor 2022 heeft de raad een krediet voor realisatie van de businesscase van € 300.000 beschikbaar gesteld. Dit om het plan voor vernieuwbouw van de schouwburg nader uit werken.

6.9.4 Stichting Horeca Schouwbrug Ogterop

In 2021 hebben de gemeente Meppel en Stichting Horeca Schouwburg Ogterop (SHSO) aanvullende afspraken gemaakt en is een allonge aan de beheerovereenkomst toegevoegd. De allonge heeft betrekking op de beheervergoeding die SHSO aan de gemeente Meppel is verschuldigd en de looptijd van de beheerovereenkomst. De nieuwe beheervergoeding is in overeenstemming gebracht met omzetpotentie van SHSO, overeenkomstig marktconforme huurwaarden en ze voldoet aan de wet Markt & Overheid. De looptijd van de beheerovereenkomst is verlengd tot 31 december 2025 met dien verstande dat de gemeente Meppel eenzijdig de overeenkomst kan opzeggen als de ontwikkelingen rond de vernieuwbouw van de schouwburg hiertoe aanleiding geven.

6.9.5 Pilot Productiehuis Ogterop

Schouwburg Ogterop is in 2021 het pilotproject Drents Productiehuis Mevrouw Ogterop gestart. Het productiehuis heeft primair tot doel om het professioneel productieklimaat in de provincie Drenthe naar een hoger plan te tillen.

Het Drents productieklimaat in de podiumkunsten is sterk achtergebleven bij de rest van Nederland. Het productiehuis wil deze leemte opvullen, haar vleugels uitslaan en met een eigen signatuur landelijke bekendheid genereren. Het productiehuis wordt gevestigd in Schouwburg Ogterop. Er is een productieteam met grote namen uit de toneelwereld geformeerd. Voor de financiering van het pilotproject heeft het productiehuis subsidies aangevraagd bij de provincie Drenthe, het Fonds Podiumkunsten en Fonds 21. Als de subsidieaanvragen worden gehonoreerd zal in 2022 de eerste theaterproductie door het land gaan toeren. Als de subsidieaanvragen worden afgewezen zal het project geen doorgang vinden. Het productiehuis heeft de potentie in zich om een belangrijke culturele asset te worden dat kleur en uiting geeft aan een bloeiend cultureel klimaat en dat bijdraagt aan de culturele identiteit van Meppel, de regio en de provincie.

6.9.6 Bezoekcijfers

Het seizoen 2021-2022 is qua bezoekcijfers met de nodige onzekerheid omkleed. Het theaterprogramma in het eerste deel van het seizoen (september-december) is aangepast aan de 1,5 meter-condities. De prognose voor deze periode is 5.900 bezoekers bij 60 voorstellingen. Voor het tweede deel van het seizoen (januari-juni) wordt aangenomen dat Ogterop weer kan terugvallen op de oude bezettingsgraden. De prognose voor januari tot en met juni 2022 komt dan uit op 16.000 bezoekers bij 79 voorstellingen.
Voor 2021-2022 is de prognose 21.900 bezoekers op een totaal van 139 voorstellingen.

Realisatie 2020-2021			Prognose 2021-2022		
Programmering	aantal voorstellingen*	aantal bezoekers	Programmering	aantal voorstellingen	aantal bezoekers**
Cabaret	4	222	Cabaret	42	6.800
Toneel	5	227	Toneel	33	3.750
Jeugd/Familie	0	-	Jeugd/Familie	10	1.500
Klassiek	1	94	Klassiek	5	1.000
Dans	1	30	Dans	3	250
Muziek	1	40	Muziek	32	5.500
Show/musical/beweging	0	-	Show/musical/bewegingstheater	6	1.500
Overige	0	-	Overige	8	1.600
Geannuleerd	103	-			
totaal	**115**	**613**	**totaal**	**139**	**21.900**
waarvan:					
Grote Zaal	12	613			
Kleine Zaal	0	-			
totaal	**12**	**613**			
Inleidingen/workshops	0	-	Inleidingen/workshops	pm	pm
Schoolvoorstellingen	0	-	Schoolvoorstellingen	9	1.700
Film	7	187	Film	pm	pm

** voorstellingen op 1,5 meter condities*
*** bezoekersprognose sept-dec gebaseerd op beperkte zaalcapaciteit in verband met 1,5 meter protocol*

7. Uiteenzetting van de financiële positie

7.1 Overzicht baten en lasten met toelichting

In onderstaande tabel staan de baten en lasten volgens de begroting 2021 en 2022. Volgens de begrotingsvoorschriften is ook de realisatie over 2020 opgenomen.

X €1.000		Lasten			Baten			Saldo		
Programma/ Product		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Bestuur		**1.609**	**2.177**	**1.976**	**-2**	**-51**	**-1**	**1.607**	**2.126**	**1.975**
Bestuur	51	1.609	2.177	1.976	-2	-51	-1	1.607	2.126	1.975
Openbare orde en veiligheid		**2.496**	**2.967**	**2.946**	**-36**	**-85**	**-50**	**2.460**	**2.882**	**2.896**
Integrale openbare orde en veiligheid	33	708	1.088	1.053	0	-33	0	708	1.055	1.053
Brandweerzorg	34	1.727	1.805	1.811	-5	-5	0	1.722	1.800	1.811
Diverse bijzondere wetten	35	61	74	82	-31	-47	-50	30	27	32
Sociale zekerheid en werkgelegenheid		**53.438**	**51.008**	**49.960**	**-15.640**	**-12.350**	**-11.706**	**37.798**	**38.658**	**38.254**
Samenkracht en burgerparticipatie	10	4.465	3.929	3.920	-292	-296	-470	4.173	3.633	3.450
Eigen kracht en individuele ondersteuning	11	495	538	509	-39	-50	-50	456	488	459
Inkomensregelingen	12	16.537	13.272	13.235	-14.879	-11.349	-10.931	1.658	1.923	2.304
Begeleide participatie	13	7.365	7.578	7.043	0	0	0	7.365	7.578	7.043
Arbeidsparticipatie	14	855	2.060	1.993	-24	-15	-15	831	2.045	1.978
Maatwerkvoorzieningen	15	1.715	1.495	1.322	-40	-10	-10	1.675	1.485	1.312
Maatwerkdienstverlening 18+	16	8.799	8.162	8.229	-160	-230	-230	8.639	7.932	7.999
Maatwerkdienstverlening 18-	17	10.820	10.421	10.588	2	0	0	10.822	10.421	10.588
Geëscaleerde zorg 18+	18	236	346	353	-181	-400	0	55	-54	353
Geëscaleerde zorg 18-	19	800	1.635	1.254	0	0	0	800	1.635	1.254
Volksgezondheid	20	1.351	1.572	1.514	-27	0	0	1.324	1.572	1.514
Onderwijs		**5.551**	**5.581**	**5.906**	**-741**	**-813**	**-1.332**	**4.810**	**4.768**	**4.574**
Onderwijs	41	5.551	5.581	5.906	-741	-813	-1.332	4.810	4.768	4.574
Kunst, cultuur, recreatie en toerisme		**3.167**	**3.649**	**3.714**	**-652**	**-701**	**-1.025**	**2.515**	**2.948**	**2.689**
Kunst en cultuur	44	1.581	1.796	1.537	-175	-147	-148	1.406	1.649	1.389
Recreatie en toerisme	45	237	392	327	0	-16	-1	237	376	326
Schouwburg	48	1.349	1.461	1.850	-477	-538	-876	872	923	974
Sport en bewegen		**3.644**	**3.888**	**3.352**	**-1.446**	**-1.839**	**-1.477**	**2.198**	**2.049**	**1.875**
Sportaccommodaties	46	2.963	2.891	2.771	-1.426	-1.391	-1.457	1.537	1.500	1.314
Spel- en sportdeelname	47	681	997	581	-20	-448	-20	661	549	561
Ontwikkeling openbare ruimte		**2.443**	**3.072**	**2.288**	**-946**	**-1.008**	**-881**	**1.497**	**2.064**	**1.407**
Ontwikkeling openbare ruimte	49	1.621	2.260	1.577	-61	-15	-15	1.560	2.245	1.562
Zorg kwaliteit niet- openbare ruimte	50	822	812	711	-885	-993	-866	-63	-181	-155
Beheer bestaande openbare ruimte		**12.554**	**12.875**	**12.798**	**-4.502**	**-4.932**	**-5.312**	**8.052**	**7.943**	**7.486**
Wegen	60	3.999	4.003	4.120	-58	-88	-88	3.941	3.915	4.032
Stadsverzorging	61	584	597	635	-45	-39	-39	539	558	596
Water	62	505	652	676	-286	-335	-375	219	317	301
Groen en spelen	63	4.163	4.408	4.165	-171	-85	-85	3.992	4.323	4.080
Riolering	64	2.286	2.192	2.128	-2.858	-3.028	-2.935	-572	-836	-807
Parkeren	65	1.017	1.023	1.074	-1.084	-1.357	-1.790	-67	-334	-716
Economische zaken en grondzaken		**7.454**	**12.145**	**8.963**	**-6.792**	**-10.782**	**-7.837**	**662**	**1.363**	**1.126**
Economische en grondzaken	52	7.454	12.145	8.963	-6.792	-10.782	-7.837	662	1.363	1.126
Duurzaamheid		**4.572**	**4.860**	**4.814**	**-4.048**	**-3.965**	**-4.208**	**524**	**895**	**606**
Afvalinzameling	55	3.089	3.099	3.322	-4.012	-3.965	-4.208	-923	-866	-886
Milieuzorg	56	1.483	1.761	1.492	-36	0	0	1.447	1.761	1.492
Burgerzaken		**2.086**	**2.184**	**2.132**	**-660**	**-620**	**-661**	**1.426**	**1.564**	**1.471**
Begraafplaatsen	30	348	342	335	-300	-270	-312	48	72	23
Publiekszaken	31	1.738	1.842	1.797	-360	-350	-349	1.378	1.492	1.448
Totaal programmabudgetten		**99.014**	**104.406**	**98.849**	**-35.465**	**-37.146**	**-34.490**	**63.549**	**67.260**	**64.359**

X €1.000 Programma/ Product		Lasten Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Baten Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Saldo Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien		**11.301**	**12.412**	**13.245**	**-74.241**	**-77.194**	**-80.810**	**-62.940**	**-64.782**	**-67.561**
Algemene Ondersteuning	59	362	-21	0	0	0	0	362	-21	0
Onvoorziene uitgaven	59	0	50	50	0	0	0	0	50	50
Deelnemingen	59	301	2	1	-999	-965	-1.005	-698	-963	-1.004
Belastingen en Invordering	59	24	34	34	-8.764	-9.739	-10.011	-8.740	-9.705	-9.977
Algemene uitkeringen	59	0	0	0	-63.827	-66.028	-69.439	-63.827	-66.028	-69.435
Stelposten	59	0	705	0	0	0	0	0	705	0
Saldo op de financieringsfunctie	59	-475	-491	203	-263	-275	-242	-738	-766	-39
Overhead	59	11.099	12.093	12.957	-388	-187	-113	10.711	11.906	12.844
Heffing VPB	59	-10	40	0	0	0	0	-10	40	0
Totaal saldo van baten en lasten		**110.315**	**116.818**	**112.094**	**-109.706**	**-114.340**	**-115.300**	**609**	**2.478**	**-3.202**

Mutaties Reservers		**1.171**	**720**	**1.267**	**-2.972**	**-1.489**	**-230**	**-1.801**	**-769**	**1.037**
Openbare orde en veiligheid		0	0	0	-30	0	0	-30	0	0
Sociale zekerheid en werkgelegenheid		0	0	0	-569	-234	0	-569	-234	0
Kunst, cultuur, recreatie en toerisme		0	15	0	-79	-45	0	-79	-30	0
Ontwikkeling openbare ruimte		0	0	0	-391	-523	0	-391	-523	0
Beheer bestaande openbare ruimte		0	0	0	-241	-250	0	-241	-250	0
Economische zaken en grondzaken		950	0	667	-1.256	312	-230	-306	312	437
Duurzaamheid		0	0	0	-406	-344	0	-406	-344	0
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien		221	705	600	0	-405	0	221	300	600

Resultaat	**111.486**	**117.538**	**113.361**	**-112.678**	**-115.829**	**-115.530**	**-1.192**	**1.709**	**-2.165**

Door afronding kunnen kleine verschillen voorkomen.

Toelichting overzicht baten en lasten
Toelichting
In deze financiële begroting zijn een aantal technische uitgangspunten opgenomen. Ze hebben betrekking op specifieke onderdelen van de begroting, zoals te hanteren percentages voor rente, loon en prijsstijging, de ontwikkeling van de lokale lasten etc.. We lichten ze hieronder toe.

Rente
In de PPN hebben we de technische uitgangspunten voor de komende vier jaren vastgesteld. We passen daarop toch nog een correctie toe ten aanzien van de berekening van de renteomslag. In de notitie rente van de commissie BBV wordt een technische aanbeveling gedaan. Passen we die aanbeveling toe op onze berekening dan komen we voor 2022 en latere jaren uit op een gecalculeerd percentage van 1,5%. Dat is het percentage dat we in deze programmabegroting van uitgaan. In de PPN gingen we nog uit van 2,5%. Dat was ook het omslagpercentage voor 2021.

Loon- en prijsontwikkelingen
Voor de ramingen van de loonkosten van het ambtelijk personeel vormen de cao-afspraken het uitgangspunt. Het laatst vastgestelde cao-akkoord loopt tot 1 januari 2021. De CAO-onderhandelingen zijn op dit moment nog bezig. Voor de loonontwikkelingen is rekening gehouden met een stijging van 2% met ingang van 2022.
We hanteren voor de subsidies en inkoop van goederen en diensten een prijsstijging van 1,5% met ingang van 2022. We hanteren daarbij het "consumentenprijsindexcijfer (CPI)" op basis van de laatste gegevens van het Centraal Planbureau.

Lokale heffingen
Voor de afvalstoffen- en rioolheffing is het uitgangspunt 100% kostendekkend. De opbrengst onroerende zaakbelastingen en ook de opbrengst afvalstoffenheffing verhogen we met een inflatiecorrectie van 1,5%. De rioolheffing blijft gelijk aan dat van 2021. Een aantal andere heffingen zijn meer kostendekkend gemaakt door een algemene verhoging van 5%. Zie hiervoor de paragraaf lokale heffingen.

Gemeentefondsuitkering
Gemeenten ontvangen normaalgesproken op drie tijdstippen in het jaar informatie over de uitkering uit het gemeentefonds: in mei op basis van de voorjaarsnota van het rijk, in september op basis van de miljoenennota van het rijk en in december op basis van de najaarsnota van het rijk.
De financiële gevolgen van de meicirculaire 2021 zijn in deze programmabegroting verwerkt. Dit is conform de begrotingsrichtlijnen en de toetsingsaspecten die de provincie ons voorschrijft. Voor 2022 nemen we een extra bijdrage op voor de jeugd. Vanaf 2023 nemen we daarvoor een stelpost op conform de afspraken die daarover zijn gemaakt tussen het rijk, IPO en de VNG. Op basis van de voorlopige uitkomsten van de herijking hebben wij een nadeel van € 231.000 per jaar dat we in deze begroting meenemen.

Investeringen
Afschrijvingslasten worden berekend per 1 januari volgend op het jaar van ingebruikname. Rentekosten berekenen we volgens regelgeving over de balanswaarde per 1 januari.

Subsidies
Subsidies kennen we toe op basis van de uitgangspunten in de Algemene Subsidie Verordening (maart 2011). Uw raad kan voor één of meer beleidsterreinen jaarlijks een subsidieplafond vaststellen.

Gemeenschappelijke regelingen
Uitgangspunt voor de gemeentelijke meerjarige bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen is de vastgestelde begroting van de betreffende organisaties.

Onvoorzien
Voor de post onvoorzien nemen we in de meerjarenbegroting jaarlijks een bedrag van € 50.000 op.

7.2 Incidentele baten en lasten

In de programmabegroting 2022 en de meerjarenraming 2022-2025 zijn de volgende incidentele baten en lasten opgenomen. Opname van dit overzicht is op grond van het besluit Begroting en Verantwoording voorgeschreven. Dit verplichte (meerjarige) overzicht speelt een rol bij het vast kunnen stellen of er sprake is van een structureel evenwicht. Zie daarvoor ook de tabel opgenomen onder Financiën in het onderdeel "Begroting op hoofdlijnen".

Overzicht incidentele baten en lasten bedragen x € 1.000 min = voordeel, plus = nadeel		Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Progr.	Omschrijving				
	Incidentele baten				
4	Nationaal programma onderwijs	-464	-214		
8	Kwaliteitsverbetering binnenstad bijdrage Regiostedenfonds	-150	-150	-150	-150
	Incidentele baten / reserves				
	Onttrekking reserve ondernemersfonds	-230	-230	-230	-230
	Afstoten vastgoedobjecten: verkoopwinst	-667			
	Subtotaal incidentele baten	**-1.511**	**-594**	**-380**	**-380**
	Incidentele lasten				
1	Initiatievenbudget omzetten naar coronabudget	25			
2	Schuldhulpverlening	95	95	95	
3	Bijzondere bijstand	30			
3	Inzet ervaringsdeskundige armoedebeleid	50			
4	Nationaal programma onderwijs	464	214		
7	Uitvoeren onderzoeksvoorstellen sportbeheerplan	25	25		
8	Omgevingswet implementeren	120	50		
8	Kwaliteitsverbetering binnenstad	150	150	150	150
9	Plan van aanpak verbeteren inrichting stad	69			
9	Herziening baggerplan	50			
10	Onderzoek CCM beheer de Plataan	50			
10	Regiodeal Regio Zwolle	75	75	75	
10	Regiodeal Regio Zwolle stedenbouwkundige advisering	75	75	75	
ALG	Groot onderhoud gebouwen	50			
	Incidentele lasten reserves				
	Toevoeging reserve ondernemersfonds	230	230	230	230
	Toevoeging algemene reserve i.v.m. afstoten vastgoedobjecten	667			
	Subtotaal incidentele lasten	**2.225**	**914**	**625**	**380**
	Saldo	**714**	**320**	**245**	**-**

Toelichting:
In het algemeen geldt dat een gemeente structurele taken uitvoert en daarvoor structurele lasten raamt in de begroting. Structurele lasten zijn de regel, incidentele lasten zijn de uitzondering. Incidentele baten en lasten betreffen die posten die het begrotingssaldo incidenteel beïnvloeden. Het gaat dan om eenmalige zaken en om (meerjarige) projecten of subsidies als deze eveneens het karakter hebben van tijdelijkheid c.q. eindig doel hebben.
In de begrotingsvoorschriften staat als hulpmiddel dat voor het bepalen van een andere invulling van het begrip "incidenteel" gedacht kan worden aan baten en lasten die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen.

<u>Programma 1</u>
Voor het dempen van de nadelige sociaaleconomische effecten van de coronacrisis is voor 2023 een budget van € 25.000 beschikbaar gesteld. Vanwege het eenmalige karakter is deze post als incidenteel aangemerkt.

Programma 3
Als gevolg van corona verwachten we voor de jaren 2022 tot en met 2024 een hogere toename van de doelgroep schuldhulpverlening. Mede als gevolg van corona verwachten we in 2022 hogere uitgaven aan bijstandsuitkeringen waarvoor we een rijksbijdrage ontvangen.
De extra middelen voor schuldhulpverlening zijn opgenomen voor 3 jaar en daarom als incidenteel aangemerkt. In welke mate de corona gevolgen ook in latere jaren zullen leiden tot extra uitgaven is onzeker. De ontwikkeling zullen we monitoren om te beoordelen of op termijn toch sprake wordt van structurele uitgaven.
Voor bijzondere bijstand is in 2022 een incidenteel budget opgenomen voor de gevolgen van corona met name gekoppelde aan de gevolgen op het moment dat de landelijke stut- en steunmaatregelen ten einde lopen.
Voor 2022 is incidenteel een budget opgenomen voor de inzet van een ervaringsdeskundige armoedebeleid. Het betreft een tijdelijke inzet die na afloop wordt geëvalueerd. Het budget is daarom aangemerkt als incidenteel.

Programma 4
In 2022 en 2023 zijn uitgaven geraamd voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs. De kosten worden opgevangen door een specifieke uitkering. Het programma beslaat de schooljaren 2021-2022 en 2022-202 en is gericht om de negatieve effecten van de coronacrisis voor jongeren weg te nemen of te verzachten. Vanwege de tijdelijke aard zijn deze budgetten aangemerkt als incidenteel.

Programma 7
Voor 2022 en 2023 is jaarlijks een bedrag van € 25.000 geraamd voor uitgaven het uitvoeren van onderzoeksvoorstellen die in het sportbeheerplan zijn genoemd. De uitvoering van het onderzoek is van tijdelijke aard en daarmee een incidenteel budget. Afhankelijk van de uitkomsten van het onderzoek zal bekeken worden of structurele aanpassingen van budgetten noodzakelijk zijn.

Programma 8
De invoering van de Omgevingswet is uitgesteld tot 1 juli 2022. Als gevolg hiervan is een deel (€ 50.000) van het budget 2022 met 1 jaar doorgeschoven naar 2023. Het budget rondom de invoering is van tijdelijke aard en daarom aangemerkt als incidenteel.
Voor de kwaliteitsverbetering van de binnenstad is voor 2022 tot en met 2025 totaal € 600.000 opgenomen. Hierbij is een subsidieaanvraag in het kader van het Regiostedenfonds bij de provincie Drenthe gedaan. De opgaven worden in de periode 2022-2025 uitgevoerd en afgerond. Vanwege het tijdelijke karakter van deze regeling is de kwaliteitsverbetering van de binnenstad als incidenteel aangemerkt.

Programma 9
In de begroting 2019 is naar aanleiding van het college uitvoeringsprogramma 2018-2022 voor de jaren 2021 en 2022 jaarlijks € 69.000 begroot voor een plan van aanpak over het verbeteren van de inrichting van de stad met betrekking tot gastvrijheid en doorstroming zowel voor auto’s, fietsers en voetgangers. Het opstellen van een plan van aanpak is een incidentele opgave.
Voor de herziening van het baggerplan is voor 2022 een budget van € 50.000 opgenomen. De herziening van het baggerplan is een incidentele opgave. De effecten van de herziening zullen beoordeeld worden in welke mate een structurele aanpassing nodig is.

Programma 10
Voor 2022 tot en met 2024 is jaarlijks € 75.000 aan middelen opgenomen voor de Lobby regio Zwolle en jaarlijks € 75.000 voor een verhoging van de lasten Lobby regio Zwolle stedenbouwkundige advisering. De middelen zijn voor 3 jaar opgenomen in de meerjarenraming en daarom aangemerkt als incidenteel.
Voor 2022 is incidenteel een budget van € 50.000 geraamd om onderzoek te doen naar goedkopere alternatieven voor het huidige beheer door de stichting CCM De Plataan. Het onderzoek heeft een eenmalig karakter en daarom als incidenteel budget aangemerkt.

Reserves
Een deel van de opbrengst van de onroerendzaakbelastingen niet-woningen (€ 230.000) wordt jaarlijks gestort in de reserve ondernemersfonds. Dit bedrag wordt vervolgens ieder jaar uitgekeerd als subsidiebijdrage aan de Stichting Ondernemersfonds Meppel.
In 2022 is een incidentele opbrengst afstoten vastgoedobjecten (exclusief voormalige scholen) van € 667.000 geraamd. Deze opbrengst wordt toegevoegd aan de algemene reserve.
Het BBV stelt dat reservemutaties in principe incidenteel zijn. Uitzondering betreft een eventuele bestemmingsreserve kapitaallasten.

7.3 Overzicht baten en lasten meerjarig

X €1.000 Programma/ Product		Lasten Begroting 2023	Lasten Begroting 2024	Lasten Begroting 2025	Baten Begroting 2023	Baten Begroting 2024	Baten Begroting 2025	Saldo Begroting 2023	Saldo Begroting 2024	Saldo Begroting 2025
Bestuur		**1.926**	**1.926**	**1.926**	**-1**	**-1**	**-1**	**1.925**	**1.925**	**1.925**
Bestuur	51	1.926	1.926	1.926	-1	-1	-1	1.925	1.925	1.925
Openbare orde en veiligheid		**2.930**	**2.963**	**2.996**	**-50**	**-50**	**-50**	**2.880**	**2.913**	**2.946**
Integrale openbare orde en veiligheid	33	1.053	1.053	1.053	0	0	0	1.053	1.053	1.053
Brandweerzorg	34	1.795	1.828	1.861	0	0	0	1.795	1.828	1.861
Diverse bijzondere wetten	35	82	82	82	-50	-50	-50	32	32	32
Sociale zekerheid en werkgelegenheid		**49.845**	**49.660**	**49.352**	**-11.706**	**-11.706**	**-11.706**	**38.139**	**37.954**	**37.646**
Samenkracht en burgerparticipatie	10	3.865	3.886	3.886	-470	-470	-470	3.395	3.416	3.416
Eigen kracht en individuele ondersteuning	11	509	509	509	-50	-50	-50	459	459	459
Inkomensregelingen	12	13.175	13.152	13.152	-10.931	-10.931	-10.931	2.244	2.221	2.221
Begeleide participatie	13	7.094	6.920	6.691	0	0	0	7.094	6.920	6.691
Arbeidsparticipatie	14	1.993	1.968	1.968	-15	-15	-15	1.978	1.953	1.953
Maatwerkvoorzieningen	15	1.297	1.297	1.297	-10	-10	-10	1.287	1.287	1.287
Maatwerkdienstverlening 18+	16	8.214	8.214	8.119	-230	-230	-230	7.984	7.984	7.889
Maatwerkdienstverlening 18-	17	10.588	10.588	10.588	0	0	0	10.588	10.588	10.588
Geëscaleerde zorg 18+	18	353	353	353	0	0	0	353	353	353
Geëscaleerde zorg 18-	19	1.254	1.254	1.254	0	0	0	1.254	1.254	1.254
Volksgezondheid	20	1.503	1.519	1.535	0	0	0	1.503	1.519	1.535
Onderwijs		**5.769**	**5.713**	**5.757**	**-1.087**	**-872**	**-872**	**4.682**	**4.841**	**4.885**
Onderwijs	41	5.769	5.713	5.757	-1.087	-872	-872	4.682	4.841	4.885
Kunst, cultuur, recreatie en toerisme		**3.683**	**3.589**	**3.478**	**-1.025**	**-1.025**	**-925**	**2.658**	**2.564**	**2.553**
Kunst en cultuur	44	1.506	1.462	1.330	-148	-148	-48	1.358	1.314	1.282
Recreatie en toerisme	45	324	325	276	-1	-1	-1	323	324	275
Schouwburg	48	1.853	1.802	1.872	-876	-876	-876	977	926	996
Sport en bewegen		**3.428**	**3.448**	**3.364**	**-1.457**	**-1.457**	**-1.457**	**1.971**	**1.991**	**1.907**
Sportaccommodaties	46	2.867	2.887	2.803	-1.457	-1.457	-1.457	1.410	1.430	1.346
Spel- en sportdeelname	47	561	561	561	0	0	0	561	561	561
Ontwikkeling openbare ruimte		**2.035**	**1.985**	**1.985**	**-881**	**-881**	**-881**	**1.154**	**1.104**	**1.104**
Ontwikkeling openbare ruimte	49	1.319	1.269	1.269	-15	-15	-15	1.304	1.254	1.254
Zorg kwaliteit niet-openbare ruimte	50	716	716	716	-866	-866	-866	-150	-150	-150

X €1.000 Programma/ Product		Lasten Begroting 2023	Lasten Begroting 2024	Lasten Begroting 2025	Baten Begroting 2023	Baten Begroting 2024	Baten Begroting 2025	Saldo Begroting 2023	Saldo Begroting 2024	Saldo Begroting 2025
Beheer bestaande openbare ruimte		**12.968**	**13.244**	**13.436**	**-5.362**	**-5.416**	**-5.526**	**7.606**	**7.828**	**7.910**
Wegen	60	4.322	4.529	4.623	-88	-88	-88	4.234	4.441	4.535
Stadsverzorging	61	635	665	639	-39	-39	-39	596	626	600
Water	62	627	614	613	-403	-430	-442	224	184	171
Groen en spelen	63	4.194	4.252	4.390	-85	-85	-85	4.109	4.167	4.305
Riolering	64	2.115	2.134	2.128	-2.947	-2.974	-2.974	-832	-840	-846
Parkeren	65	1.075	1.050	1.043	-1.800	-1.800	-1.898	-725	-750	-855
Economische zaken en grondzaken		**13.911**	**17.156**	**18.395**	**-12.126**	**-15.450**	**-16.844**	**1.785**	**1.706**	**1.551**
Economische en grondzaken	52	13.911	17.156	18.395	-12.126	-15.450	-16.844	1.785	1.706	1.551
Duurzaamheid		**4.878**	**4.865**	**4.915**	**-4.280**	**-4.251**	**-4.283**	**598**	**614**	**632**
Afvalinzameling	55	3.382	3.361	3.403	-4.280	-4.251	-4.283	-898	-890	-880
Milieuzorg	56	1.496	1.504	1.512	0	0	0	1.496	1.504	1.512
Burgerzaken		**2.133**	**2.245**	**2.294**	**-615**	**-890**	**-937**	**1.518**	**1.355**	**1.357**
Begraafplaatsen	30	334	302	312	-312	-302	-302	22	0	10
Publiekszaken	31	1.799	1.943	1.982	-303	-588	-635	1.496	1.355	1.347
Totaal programmabudgetten		**103.506**	**106.794**	**107.898**	**-38.590**	**-41.999**	**-43.482**	**64.916**	**64.795**	**64.416**

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien		**13.079**	**13.041**	**13.079**	**-78.920**	**-78.621**	**-78.711**	**-65.839**	**-65.580**	**-65.631**
Algemene Ondersteuning	59	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Onvoorziene uitgaven	59	50	50	50	0	0	0	50	50	50
Deelnemingen	59	1	1	1	-1.005	-1.005	-1.005	-1.004	-1.004	-1.004
Belastingen en Invordering	59	34	34	34	-10.011	-10.011	-10.011	-9.977	-9.977	-9.977
Algemene uitkeringen	59	0	0	0	-67.570	-67.293	-67.401	-67.568	-67.293	-67.400
Stelposten	59	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo op de financieringsfunctie	59	42	-113	41	-221	-199	-181	-179	-312	-140
Overhead	59	12.952	13.029	12.913	-113	-113	-113	12.839	12.916	12.800
Heffing VPB	59	0	40	40	0	0	0	0	40	40
Totaal saldo van baten en lasten		**116.585**	**119.835**	**120.977**	**-117.510**	**-120.620**	**-122.193**	**-923**	**-785**	**-1.215**

Mutaties Reserves		**500**	**395**	**395**	**-230**	**-230**	**-230**	**270**	**165**	**165**
Openbare orde en veiligheid		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sociale zekerheid en werkgelegenheid		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kunst, cultuur, recreatie en toerisme		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontwikkeling openbare ruimte		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beheer bestaande openbare ruimte		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Economische zaken en grondzaken		0	0	0	-230	-230	-230	-230	-230	-230
Duurzaamheid		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien		500	395	395	0	0	0	500	395	395
Resultaat		**117.085**	**120.230**	**121.372**	**-117.740**	**-120.850**	**-122.423**	**-653**	**-620**	**-1.050**

Door afronding kunnen kleine verschillen voorkomen.

7.4 Geprognosticeerde balans

De geprognosticeerde balans geeft inzicht in de ontwikkeling van de bezittingen van de gemeente en de wijze hoe dit gefinancierd wordt. De passivazijde van de balans bestaat uit de financieringsbronnen die ingezet worden of zijn om de activazijde te kunnen financieren. Net als in het bedrijfsleven bestaat dit uit eigen en vreemd vermogen.

De bezittingen (activa) bestaan hoofdzakelijk uit financiële en (im)materiele activa en de onderhanden werk positie van de grondexploitaties. De financieringsmiddelen die daar tegenover staan betreffen de leningen, het werkkapitaal (overlopende passiva) en de reserves en voorzieningen. Er is bij de ramingen rekening gehouden met de ontwikkeling van de investeringen, de ontwikkeling van de kasstromen en de trendmatige ontwikkelingen van de verschillende posten.

Het jaarlijkse begrotingsresultaat is verwerkt in het eigen vermogen van het daarop volgende boekjaar.

Prognose meerjarenbalans bedragen x € 1.000 ACTIVA per 31-12	2022	2023	2024	2025
VASTE ACTIVA				
IMMATERIELE VASTE ACTIVA	1.268	1.122	976	831
MATERIELE VASTE ACTIVA	103.638	107.587	105.884	102.962
FINANCIELE VASTE ACTIVA	11.741	11.292	16.943	16.582
TOTAAL VASTE ACTIVA	**116.647**	**120.002**	**123.803**	**120.375**
VLOTTENDE ACTIVA				
GROND- EN HULPSTOFFEN				
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	31.388	34.067	20.139	16.821
Gereed product en handelsgoederen	320	320	320	320
UITZETTINGEN MET RENTETYPISCHE LOOPTIJD KORTER DAN 1 JAAR	7.000	7.000	7.000	7.000
LIQUIDE MIDDELEN	100	100	100	100
OVERLOPENDE ACTIVA	1.500	1.500	1.500	1.500
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	**40.308**	**42.987**	**29.059**	**25.741**
TOTAAL ACTIVA	**156.955**	**162.989**	**152.862**	**146.116**
PASSIVA per 31-12	2022	2023	2024	2025
VASTE PASSIVA				
EIGEN VERMOGEN	11.766	14.201	15.019	15.805
VOORZIENINGEN	6.155	6.086	6.126	6.152
VASTE SCHULDEN MET RENTYPISCHE LOOPTIJD LANGER DAN 1 JAAR	104.600	111.000	103.200	95.600
TOTAAL VASTE PASSIVA	**122.521**	**131.287**	**124.345**	**117.557**
VLOTTENDE PASSIVA				
NETTO VLOTTENDE SCHULDEN MET EEN RENTETYPISCHE LOOPTIJD KORTER DAN 1 JAAR	16.500	16.500	16.500	16.500
OVERLOPENDE PASSIVA	11.500	11.500	11.000	11.000
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	**28.000**	**28.000**	**27.500**	**27.500**
BEGROTINGSRESULTAAT (cumulatief)	2.165	653	621	1.050
FINANCIERINGSTEKORT (+) / -OVERSCHOT (-)	4.269	3.049	396	9
TOTAAL PASSIVA	**156.955**	**162.989**	**152.862**	**146.116**

7.5 Reserves en voorzieningen

In deze paragraaf wordt het verloop van de reserves en voorzieningen weergegeven.

7.5.1 Reserves

Conform het artikel 20 BBV wordt hieronder het gespecificeerde verloop van de reserves opgenomen.

Reserves bedragen x € 1.000	Begrote stand per 1-1-2022	Mutaties 2022	Begrote stand per 31-12-2022	Mutaties 2023	Begrote stand per 31-12-2023	Mutaties 2024	Begrote stand per 31-12-2024	Mutaties 2025	Begrote stand per 31-12-2025	Mutaties 2026	Begrote stand per 31-12-2026
Algemene reserves											
Algemene bufferreserve	6.270	370	6.640	270	6.910	165	7.075	165	7.240	0	7.240
Vrij besteedbare reserve	4.069	667	4.736	0	4.736	0	4.736	0	4.736	0	4.736
Totaal algemene reserves	**10.339**	**1.037**	**11.376**	**270**	**11.646**	**165**	**11.811**	**165**	**11.976**	**0**	**11.976**
Reserves met een egaliserend karakter											
Tijdelijke reserve budgetoverheveling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
subtotaal egalisatiereserves	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Bedrijfsreserves											
Nat Industrieterrein (PPS)	12	0	12	0	12	0	12	0	12	0	12
subtotaal bedrijfsreserves	**12**	**0**	**12**	**0**	**12**	**0**	**12**	**0**	**12**	**0**	**12**
Projectgebonden reserves											
Sociaal domein	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Schouwburg Ogterop	150	0	150	0	150	0	150	0	150	0	150
Ondernemersfonds	19	0	19	0	19	0	19	0	19	0	19
Onafhankelijke Cliëntondersteuning	166	0	166	0	166	0	166	0	166	0	166
Binnenstadsplan	43	0	43	0	43	0	43	0	43	0	43
Omgevingswet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Corona	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
subtotaal projectgebonden reserves	**378**	**0**	**378**	**0**	**378**	**0**	**378**	**0**	**378**	**0**	**378**
Totaal bestemmingsreserves	**390**	**0**	**390**	**0**	**390**	**0**	**390**	**0**	**390**	**0**	**390**
Totaal Reserves	**10.729**	**1.037**	**11.766**	**270**	**12.036**	**165**	**12.201**	**165**	**12.366**	**0**	**12.366**

Toelichting:

Algemene bufferreserve
De jaarlijkse mutatie betreft het voordeel als gevolg van de jaarlijks lagere rentelasten. Dit is het gevolg van de herstructurering van de leningenportefeuille waardoor we minder rente voor de langlopende geldleningen hoeven te betalen.

Vrij besteedbare reserve
De reserve wordt voor het komende jaar nog gevoed met € 667.000 door de opbrengst afstoten vastgoedobjecten (exclusief voormalige scholen).

Reserve Nat Industrieterrein
Deze reserve is voor de promotie en acquisitie van het Nat industrieterrein. De reserve is onderdeel van de samenwerkingsovereenkomst.

Schouwburg Ogterop
Deze reserve wordt ingezet voor (toekomstige) theater gerelateerde uitgaven.

Ondernemersfonds
Een deel van de opbrengst van de onroerendzaakbelastingen niet-woningen (€ 230.000) wordt jaarlijks gestort in deze reserve. Het bedrag (€ 230.000) wordt ieder jaar uitgekeerd als subsidiebijdrage aan de Stichting Ondernemersfonds Meppel.

Onafhankelijke cliëntenondersteuning
Deze reserve is bij de jaarstukken 2018 gevormd uit de resultaatbestemming. Het wordt ingezet ter dekking van de kosten van het project onafhankelijke cliëntondersteuning.

Binnenstadsplan
Deze reserve is bij de jaarstukken 2019 gevormd uit de resultaatbestemming. Het wordt ingezet ter dekking van de kosten van de gemeentelijke uitgaven voor het binnenstadsplan.

Corona
Deze reserve is bij de jaarstukken 2020 gevormd uit de resultaatbestemming. De restantmiddelen corona zijn toegevoegd aan deze reserve voor uitgaven ten aanzien van corona in latere jaren. In 2021 wordt hier een beroep op gedaan.

7.5.2 Voorzieningen

De voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen en dienen voor het opvangen van lasten zonder de continuïteit van de bedrijfsvoering te verstoren. Per voorziening is een onderbouwing in de vorm van een meerjarenplan aanwezig, hier wordt bij de jaarstukken door de accountant op getoetst. Hieronder volgt het gespecificeerd verloop van de voorzieningen.

Voorzieningen *bedragen x € 1.000*	Begrote stand per 1-1-2022	Mutaties 2022	Begrote stand per 31-12-2022	Mutaties 2023	Begrote stand per 31-12-2023	Mutaties 2024	Begrote stand per 31-12-2024	Mutaties 2025	Begrote stand per 31-12-2025
Algemene voorziening									
Pensioen- en wachtgeldverplichtingen	4.145	0	4.145	0	4.145	0	4.145	0	4.145
Subtotaal algemeen	**4.145**	**0**	**4.145**	**0**	**4.145**	**0**	**4.145**	**0**	**4.145**
Egalisatievoorziening									
Afvalstoffenheffing	338	-122	216	-66	150	55	205	22	227
Riolering	1.799	-5	1.794	-3	1.791	-15	1.776	4	1.780
Subtotaal egalisatie	**2.137**	**-127**	**2.010**	**-69**	**1.941**	**40**	**1.981**	**26**	**2.007**
Totaal voorzieningen	6.282	-127	6.155	-69	6.086	40	6.126	26	6.152

Toelichting:

Pensioen en wachtgelden
Deze voorziening is bedoeld voor de opvang van de uitkeringsverplichtingen aan het voormalige personeel (wachtgelden en de opgebouwde uitkeringsverplichting van de gewezen en huidige wethouders.

Egalisatie afvalstoffenheffing
Bij de afvalstoffenheffing is sprake van een 100% kostendekking. Het exploitatieresultaat op dit onderdeel worden verrekend met deze voorziening.

Egalisatie riolering
Bij de riolering is sprake van een 100% kostendekking. Het exploitatieresultaat op dit onderdeel worden verrekend met deze voorziening.

7.6 Berekening EMU-saldo

Wet Houdbare overheidsfinanciën

In 2004 hebben rijk en decentrale overheden afgesproken dat het EMU-tekort van de gezamenlijke decentrale overheden maximaal -0,5 % BBP mag bedragen. Deze beperking vloeit voort uit de Europese saldogrens van -3% BBP die geldt voor de volledige Nederlandse collectieve sector. Op 18 januari 2013 hebben het Rijk en de decentrale overheden een financieel akkoord gesloten waarin is afgesproken dat de tekortnorm 0,5% BBP betreft. De EMU-grens voor de gezamenlijke decentrale overheden wordt de macronorm genoemd.

Naar aanleiding van het financieel akkoord is aan de koepels de mogelijkheid gegeven om gezamenlijk tot een nieuwe verdeling te komen van de macronorm.

EMU saldo Meppel

In de tabel is onze bijdrage aan het EMU-saldo berekend. Dit betreft het exploitatiesaldo van de gemeente voor onttrekking en toevoeging aan de reserves, gecorrigeerd voor baten en lasten die geen EMU-effect hebben maar wel deel uitmaken van het exploitatiesaldo. Grofweg gaat het om drie categorieën.
- Baten en lasten die geen geldstroom hebben (afschrijvingen, toevoegingen aan voorzieningen en dergelijk), omdat geen uitgaven of inkomsten zijn;
- Baten en lasten die niet in de exploitatie zitten omdat het balansposten betreft (grondexploitaties, uitgaven rechtstreeks ten laste van een voorziening en dergelijke
- Mutaties in financiële vaste activa en eventuele boekwinsten (leningen, deelnemingen) omdat deze niet relevant zijn voor het EMU-saldo.

	EMU saldo	2021	2022	2023
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikelen 17c)	-895	-3.202	-923
2	Mutatie (im)materiële activa	1.153	2.451	3.803
3	Mutaties voorzieningen	-1.232	789	-69
4	Mutaties voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	2.669	9.821	2.679
5	Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im) matieriële activa	0	0	0
	Berekend EMU-saldo	**-5.949**	**-14.685**	**-7.474**

8. Bijlagen

8.1 Investeringsprogramma 2022-2025

Overzicht geplande en nieuwe investeringen			Uitvoeringsplanning		Financiën					
bedragen x € 1.000	Afschrijvings- termijn in jaren	Classificatie*	(verwachte) start uitvoering	(verwacht) jaar van realisatie	Benodigd krediet	Begrote inkomsten / bijdrage van derden	Netto-investering	Reeds beschikbaar gesteld	Beschikbaar te stellen krediet 2022	Toelichting
Programma 4 - Onderwijs										
Duurzame aanpassing gebouw CSG Dingstede	25	e	2021	2023	2.395	420	1.975	2.095	300	Berap 2021: € 420K extra met daartegenover subsidie. Uitvoeringsplanning geactualiseerd (was 2021/2022)
Onderwijsvoorziening NvL voorbereidingskrediet	5	e	2021	2022	150		150	75	75	Conform meerjarenbegroting 2021-2024
Onderwijsvoorziening NvL Aankoop grond	0	e	2022	2022	500		500	-	500	PPN 2022-2025: uitvoering 1 jaar naar voren
Onderwijsvoorziening NvL realisatie	40	e	2022	2024	4.862		4.862	-	4.862	PPN 2022-2025: uitvoering 1 jaar naar voren
Renovatie Stadskwartier	25	e	2022	2024	950		950	-	950	Conform raadsbesluit 28-5-2020 (Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs), uitvoerinsgplanning geactualise
Renovatie/nieuwbouw Reestoeverschool	25	e	2025	2026	1.500		1.500	-		Conform raadsbesluit 28-5-2020 (Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs)
Totaal Programma 4 - onderwijs					**10.357**	**420**	**9.937**	**2.170**	**6.687**	
Programma 6 - Kunst en cultuur, recreatie en toerisme										
Ogterop										
Vernieuwbouw Ogterop - voorbereidingskrediet	40	e	2021	2022	250		250	250		Raadsbesluit 17-6-2021
Vernieuwbouw Ogterop - realisatie business case	40	e	2022	2022	300		300		300	PPN 2022-2025, onderdeel van ambitie totale investering € 18 mln
Verbeteren zichtlijnen, stoelen schouwburg zaal	15	e	2024	2024	215		215	215		Uitvoeringsplanning geactualiseerd. Wordt betrokken in de totale investering inzake vernieuwbouw
Bouwkundige aanpassingen in verband met stoelen	15	e	2024	2024	200		200	200		Uitvoeringsplanning geactualiseerd. Wordt betrokken in de totale investering inzake vernieuwbouw
Trekkenwand	15	e	2024	2024	170		170	170		Uitvoeringsplanning geactualiseerd. Wordt betrokken in de totale investering inzake vernieuwbouw
Audiovisuele installatie Engelenbak	5	e	2024	2024	15		15			Uitvoeringsplanning geactualiseerd. Wordt betrokken in de totale investering inzake vernieuwbouw
Omroepinstallatie	10	e	2024	2024	35		35			Uitvoeringsplanning geactualiseerd. Wordt betrokken in de totale investering inzake vernieuwbouw
Podiumdelen	10	e	2024	2024	17		17			Uitvoeringsplanning geactualiseerd. Wordt betrokken in de totale investering inzake vernieuwbouw
Orkeststoelen	10	e	2024	2024	20		20			Uitvoeringsplanning geactualiseerd. Wordt betrokken in de totale investering inzake vernieuwbouw
Genie	10	e	2024	2024	10		10			Uitvoeringsplanning geactualiseerd. Wordt betrokken in de totale investering inzake vernieuwbouw
Audiovisuele installatie schouwburg zaal	5	e	2024	2024	35		35			Uitvoeringsplanning geactualiseerd. Wordt betrokken in de totale investering inzake vernieuwbouw
Koffiezetcontainer Lammigje	10	e	2024	2024	15		15			Uitvoeringsplanning geactualiseerd. Wordt betrokken in de totale investering inzake vernieuwbouw
Vervanging theaterspots door LED	10	e	2024	2024	100		100			Uitvoeringsplanning geactualiseerd. Wordt betrokken in de totale investering inzake vernieuwbouw
Stoffering Engelenbak	10	e	2024	2024	10		10			Uitvoeringsplanning geactualiseerd. Wordt betrokken in de totale investering inzake vernieuwbouw
Vervanging motortakels	10	e	2024	2024	10		10			Uitvoeringsplanning geactualiseerd. Wordt betrokken in de totale investering inzake vernieuwbouw
Totaal Programma 6 - Kunst en cultuur, recreatie en toerisme					**1.401**	**-**	**1.401**	**835**	**300**	
Programma 7 - Sport en bewegen										
Sporthal De Eendracht										
Vervanging cv-ketel (gasloos)	20	e	2023	2023	200		200			cf. meerjarenraming 2021-2024
Vervangen vouwwand	15	e	2023	2023	35		35			cf. meerjarenraming 2021-2024
Nieuwe sportvloer + belijning	15	e	2023	2023	120		120			cf. meerjarenraming 2021-2024
Verbeteren toegangkelijkheid	25	e	2023	2023	80		80			cf. meerjarenraming 2021-2024
Sportpark Ezinge										
Vervanging toplaag atletiekbaan met middenterrein veld 4 (cf mjop sportvelden)	10	e	2020	2022	268		268	188	80	Oorspronkelijk krediet € 188.000 voor 2020. Deze investering heeft gedeeltelijk plaatsgevonden waarna werd voldaan aan de vereisten. Resterend budget beschikbaar houden voor herkeuring 2022 inclusief aanvulling op
Vervanging toplaag kunstgras veld 8	10	e	2022	2022	245		245		245	cf. meerjarenraming 2021-2024
Vervanging toplaag Kunstgras veld 9	10	e	2022	2022	245		245		245	cf. meerjarenraming 2021-2024
Vervangen toplaag veld 1 kunstgras	10	e	2022	2022	245		245		245	cf. meerjarenraming 2021-2024

Overzicht geplande en nieuwe investeringen			Uitvoeringsplanning		Financiën					
bedragen x € 1.000	Afschrijvings- termijn in jaren	Classificatie*	(verwachte) start uitvoering	(verwacht) jaar van realisatie	Benodigd krediet	Begrote inkomsten / bijdrage van derden	Netto-investering	Reeds beschikbaar gesteld	Beschikbaar te stellen krediet 2022	Toelichting
Vervolg programma 7										
Sportzaal Het Erf										
Ledverlichting	10	e	2022	2022	46		46		46	cf. meerjarenraming 2021-2024
Vernieuwen sportvloer + belijning	15	e	2023	2023	87		87			cf. meerjarenraming 2021-2024
Aanbrengen vloerverwarming (gasloos)	40	e	2023	2023	60		60			cf. meerjarenraming 2021-2024
Gymzaal Prinses Marijkestraat										
Vervanging sportvloer + belijning	15	e	2023	2023	25		25			cf. meerjarenraming 2021-2024
Aanbrengen vloerverwarming	40	e	2023	2023	25		25			cf. meerjarenraming 2021-2024
Zonnepanelen	20	e	2024	2024	15		15			cf. meerjarenraming 2021-2024
Gymzaal Oosterboer										
Nieuwe sportvloer met vloerverwarming	40	e	2024	2024	50		50			cf. meerjarenraming 2021-2024
Vervangen verwarmingssysteem	40	e	2024	2024	55		55			cf. meerjarenraming 2021-2024
Sportzaal De Aanloop										
Nieuwe toplaag + belijning aanbrengen vloer	15	e	2023	2023	25		25			cf. meerjarenraming 2021-2024
Totaal Programma 7 - Sport en bewegen					**1.826**		**1.826**	**188**	**861**	
Programma 8 - Ontwikkeling openbare ruimte										
Bijdrage uitbreiding fietsenstalling station	10	e	2022	2022	105		105		105	PPN 2022-2025
Totaal Programma 8 - Ontwikkeling openbare ruimte					**105**	**-**	**105**	-	**105**	
Programma 9 - Beheer bestaande openbare ruimte										
Materieel/wagenpark										
Vervanging auto VH-396-G	7	e	2022	2022	45		45		45	cf. meerjarenraming 2021-2024
Vervanging auto vd-720-p	7	e	2022	2022	50		50		50	cf. meerjarenraming 2021-2024
Vervanging auto vf-823-s	7	e	2022	2022	50		50		50	cf. meerjarenraming 2021-2024
Vervanging auto BT-LD-27	7	e	2022	2022	515		515		515	PPN: uitbreiding krediet € 315.000 co2 neutrale uitvoering
Vervanging auto VK-350-D	7	e	2022	2022	60		60		60	cf. meerjarenraming 2021-2024
Vervanging Veegmachine 86-BFJ-7	6	e	2023	2023	220		220			meerjarenraming 2021-2024, uitgesteld van 2022 naar 2023 t.o.v. meerjarenraming 2021-2024
Vervanging auto VJ-349-V	7	e	2024	2024	50		50			cf. meerjarenraming 2021-2024
Vervanging auto VJ-347-V	7	e	2024	2024	50		50			cf. meerjarenraming 2021-2024
Vervanging auto VJ-348-V	7	e	2024	2024	50		50			cf. meerjarenraming 2021-2024
Vervanging auto VK-349-D	7	e	2024	2024	60		60			cf. meerjarenraming 2021-2024
Vervanging Zoutstrooier	10	e	2024	2024	40		40			cf. meerjarenraming 2021-2024
Vervanging Frontmaaier	7	e	2024	2024	15		15			cf. meerjarenraming 2021-2024
Vervanging Kraan begraafplaats	7	e	2024	2024	54		54			cf. meerjarenraming 2021-2024
Vervanging Kubota begraafplaats	7	e	2024	2024	35		35			cf. meerjarenraming 2021-2024
Vervanging auto 89-VKH-4	7	e	2025	2025	40		40			Nieuw obv vervangingschema wagenpark
Vervanging auto VR-384-K	7	e	2025	2025	40		40			Nieuw obv vervangingschema wagenpark
Vervanging auto V-838-TN	7	e	2025	2025	35		35			Nieuw obv vervangingschema wagenpark
Vervanging Zoutstrooier (klein)	10	e	2025	2025	35		35			Nieuw obv vervangingschema wagenpark
Vervanging Zoutstrooier (klein)	10	e	2025	2025	35		35			Nieuw obv vervangingschema wagenpark
Vervanging zitmaaier	5	e	2025	2025	20		20			Nieuw obv vervangingschema wagenpark
Vervangen tractor	10	e	2025	2025	90		90			Nieuw obv vervangingschema wagenpark
Transportbus met kiepbak	7	e	2025	2025	50		50			Nieuw obv vervangingschema wagenpark
Kleine veegmachine stadsverzorging	6	e	2025	2025	92		92			Nieuw obv vervangingschema wagenpark
Kleine veegmachine stadsverzorging	6	e	2025	2025	92		92			Nieuw obv vervangingschema wagenpark
Subtotaal Materieel/wagenpark					*1.823*	*-*	*1.823*	*-*	*720*	

Overzicht geplande en nieuwe investeringen			Uitvoeringsplanning		Financiën					
bedragen x € 1.000	Afschrijvings- termijn in jaren	Classificatie*	(verwachte) start uitvoering	(verwacht) jaar van realisatie	Benodigd krediet	Begrote inkomsten / bijdrage van derden	Netto-investering	Reeds beschikbaar gesteld	Beschikbaar te stellen krediet 2022	Toelichting
Vervolg programma 9										
Openbare ruimte										
Koedijkslanden										
Grondverbetering Koedijkslanden groen	15	m	2021	2022	198		198	198	-	uitvoeringsplanning geactualiseerd (verwachte realisatie was 2021)
Koedijkslanden fase 5 wegen	15	m	2021	2022	472		472	472	-	cf. meerjarenraming 2021-2024
Koedijkslanden fase 8 wegen	15	m	2021	2022	792		792	792	-	cf. meerjarenraming 2021-2024
Binnenstad										
Prinsengracht/Vledder	15	m	2021	2022	200		200	200	-	uitvoeringsplanning geactualiseerd (verwachte realisatie was 2021)
Herinrichting Kromme Elleboog zuidzijde	15	m	2021	2022	205		205	205	-	uitvoeringsplanning geactualiseerd (verwachte realisatie was 2021)
Keyserstroomgebied / herinrichting Kruisstraat	15	m	2021	2023	300		300	300	-	uitvoeringsplanning geactualiseerd (verwachte realisatie was 2021)
Tuinen van de stad	15	m	2021	2023	400		400	400	-	uitvoeringsplanning geactualiseerd (verwachte realisatie was 2021)
Herinrichting Prinsenplein	15	m	2022	2023	2.000	1.053	947		2.000	PPN 2022-2025
Herontwikkeling Bleekerseiland	15	m	2022	2024	1.500	-	1.500		1.500	PPN 2022-2025
Herinrichting Kastanjelaan-Weerdstraat (GVVP)	15	m	2024	2025	400		400		-	cf. meerjarenraming 2021-2024
Bruggen/oeverbescherming										
Vervanging brug C. de Vos van Steenwijklaan	40	m	2021	2022	1.127		1.127	1.127	-	cf. meerjarenraming 2021-2024
Vervanging Damwand Mallegatsgacht/Eendrachtsstraat	40	m	2021	2023	769		769	50	719	uitvoeringsplanning geactualiseerd (verwachte realisatie was 2022)
Vervanging oeverbescherming Bleekerseiland	20	m	2023	2023	54		54			uitvoeringsplanning geactualiseerd (verwachte realisatie was 2022)
Vervanging val (klep) Galgenkampsbrug	15	m	2023	2023	700		700			uitvoeringsplanning geactualiseerd (verwachte realisatie was 2022)
Vervanging Eekmolenbrug	40	m	2024	2025	1.200		1.200			PPN 2022-2025
Parkeren										
Parkeergarage Keysersstroom en parkeerterrein stadskantoor	25	e	2021	2022	325		325	250	75	cf. meerjarenraming 2021-2024
Overig										
Aanleg fietspad Reggersweg	15	m	2021	2022	325	150	175	175		uitvoeringsplanning geactualiseerd (verwachte realisatie was 2021)
Maatregelen rotonde watertoren	15	m	2021	2022	100		100	100		cf. meerjarenraming 2021-2024
Infrastructurele maatregelen Meppel Noord	15	m	2021	2023	498		498	498		cf. meerjarenraming 2021-2024
Herinrichting dorpskern Rogat (GVVP)	15	m	2021	2022	725		725	50	675	cf. meerjarenraming 2021-2024
Geleiderail Steenwijkerstraatweg (GVVP)	15	m	2022	2022	65		65		65	cf. meerjarenraming 2021-2024, aanvulling PPN 2022-2025 € 45.000
Aanleg landbouwweg Nijeveen (excl.grondaankoop)	15	m	2022	2022	150		150		150	cf. meerjarenraming 2021-2024
Omvormen openbare verlichting naar LED	10	e	2021	2024	1.200		1.200	300	900	cf. meerjarenraming 2021-2024
Vervanging zieke bomen 2022	15	e	2022	2022	330		330		330	cf. meerjarenraming 2021-2024
Vervanging zieke bomen 2023	15	e	2023	2023	330		330			cf. meerjarenraming 2021-2024
Vervanging zieke bomen 2024	15	e	2024	2024	330		330			cf. meerjarenraming 2021-2024
Vervanging zieke bomen 2025	15	e	2025	2025	330		330			nieuw, aanvulling jaarschijf obv voorgenomen vervanging
Vervanging bestrating Prinses Marijkestraat	15	m	2022	2022	85		85		85	PPN2022-2025
Herinrichting trottoir Prinsengracht	15	m	2023	2023	300		300		300	PPN2022-2025
Fietspad Ruinerwoldseweg (GVVP)	15	m	2024	2024	180	180	-			PPN2022-2025, bijdrage via regiostedenfonds
Subtotaal Openbare Ruimte					*15.590*	*1.383*	*14.207*	*5.117*	*6.799*	

Overzicht geplande en nieuwe investeringen			Uitvoeringsplanning		Financiën					
bedragen x € 1.000	Afschrijvings- termijn in jaren	Classificatie*	(verwachte) start uitvoering	(verwacht) jaar van realisatie	Benodigd krediet	Begrote inkomsten / bijdrage van derden	Netto-investering	Reeds beschikbaar gesteld	Beschikbaar te stellen krediet 2022	Toelichting
Vervolg programma 9										
Riolering										
Koedijkslanden										
Rioolvervanging/afkoppelen Koedijkslanden fase 8	35	e	2021	2022	354		354	354	-	uitvoeringsplanning geactualiseerd (verwachte realisatie was 2021)
Nieuwveense Landen (NvL)										
Aanleg riolering NvL Broeklanden 4 bouw +	60	e	2021	2022	948		948	948		uitvoeringsplanning geactualiseerd (verwachte realisatie was 2021)
Bijdrage aan waterschap gemaal leenders NvL	40	e	2021	2022	408		408	408		uitvoeringsplanning geactualiseerd (verwachte realisatie was 2021)
Aanleg riolering NvL centrum wonen 2 en 4	60	e	2021	2022	377		377	377		cf. meerjarenraming 2021-2024
Aanleg riolering NvL Broeklanden 2 en 5	60	e	2021	2022	842		842	842		uitvoeringsplanning geactualiseerd (verwachte realisatie was 2021)
Aanleg riolering NvL Parkwonen 3, 4 en 5	60	e	2021	2023	550		550	550		cf. meerjarenraming 2021-2024
Gemaal NvL Parkwonen 3, 4 en 5	40	e	2022	2022	48		48	48		cf. meerjarenraming 2021-2024
Gemaal NvL Boshoven	40	e	2022	2022	86		86		86	cf. meerjarenraming 2021-2024
Aanleg riolering NvL Boshoven	60	e	2023	2024	749		749			cf. meerjarenraming 2021-2024
Overig										
Aanleg riolering Danninge erve woonrijpmaken	60	e	2021	2023	81		81	81		cf. meerjarenraming 2021-2024
Aanleg riolering Danninge Erve bouwrijpmaken fase	60	e	2022	2026	429		429		429	nieuw, volgt bouwplannnig. Versnelde uitgifte
Riolering noord 2 woonrijpmaken fase 3	60	e	2022	2022	10		10	10		uitvoeringsplanning geactualiseerd (verwachte realisatie was 2021)
Rioolvervanging Voorstraat e.o.	35	e	2022	2023	250		250		250	cf. meerjarenraming 2021-2024
Rioolvervanging Westeinde	35	e	2022	2023	160		160		160	cf. meerjarenraming 2021-2024
Aanleg riolering Kop van Noordpoort	60	e	2022	2023	250		250		250	nieuw, volgt ontwikkeling grondexploitatie Noordpoort
Aanleg riolering Noord III/IV	60	e	2022	2024	850		850		850	nieuw, volgt ontwikkeling grondexploitatie Noord III/IV
Subtotaal Riolering					*6.392*	*-*	*6.392*	*3.618*	*2.025*	
Totaal Programma 9 - Beheer bestaande openbare ruimte incl. materieel/wagenpark					**23.805**	**1.383**	**22.422**	**8.735**	**9.544**	
Programma 10 - Economische zaken en										
Bijdrage Kornwerderzand	5	e	2022	2022	250		250		250	Conform raadsbesluit 28-5-2020
Totaal Programma 10 - Economische zaken en grondzaken					**250**	**-**	**250**		**250**	
Programma 11 - Duurzaamheid										
Vervanging afzetcontainers 2022	15	e	2022	2022	40		40	-	40	cf. meerjarenraming 2021-2024, aanvulling € 10K in lijn berap
Vervanging afzetcontainers 2023	15	e	2023	2023	40		40	-		cf. meerjarenraming 2021-2024, aanvulling € 10K in lijn berap
Vervanging afzetcontainers 2024	15	e	2024	2024	30		30	-		Nieuw, aanvulling jaarschijf volgens vervangingschema
Vervanging afzetcontainers 2025	15	e	2025	2025	30		30	-		Nieuw, aanvulling jaarschijf volgens vervangingschema
Vervanging ondergrondse containers 2024	15	e	2024	2024	300		300	-		Nieuw, aanvulling jaarschijf volgens vervangingschema
Vervanging ondergrondse containers 2025	15	e	2025	2025	300		300	-		Nieuw, aanvulling jaarschijf volgens vervangingschema
Vervanging inzamelvoertuig 57-BJR-6	7	e	2024	2024	340		340	-		cf. meerjarenraming 2021-2024
Vervanging voertuig 92-BHN-7	7	e	2024	2024	320		320	-		cf. meerjarenraming 2021-2024
Investeringen klimaatadaptatie	15	e	2022	2025	350		350	-	50	PPN2022-2025, dekking kapitaallasten via reguliere middelen in exploitatie
Totaal Programma 11 - Duurzaamheid					**1.750**	**-**	**1.750**	**-**	**90**	

Overzicht geplande en nieuwe investeringen			Uitvoeringsplanning		Financiën					
bedragen x € 1.000	Afschrijvings- termijn in jaren	Classificatie*	(verwachte) start uitvoering	(verwacht) jaar van realisatie	Benodigd krediet	Begrote inkomsten / bijdrage van derden	Netto-investering	Reeds beschikbaar gesteld	Beschikbaar te stellen krediet 2022	Toelichting
Overhead										
Projecten automatisering & informatisering 2022	5	e	2022	2022	456		456		456	cf. meerjarenraming 2021-2024
Projecten automatisering & informatisering 2023	5	e	2023	2023	456		456			cf. meerjarenraming 2021-2024
Projecten automatisering & informatisering 2024	5	e	2024	2024	456		456			cf. meerjarenraming 2021-2024
Projecten automatisering & informatisering 2025	5	e	2025	2025	456		456			Nieuw, aanvulling jaarschijf volgens planning ICT
Digitalisering Planning & Control	5	e	2021	2022	120		120	70	50	cf. meerjarenraming 2021-2024
Totaal Overhead					**1.944**	**-**	**1.944**	**70**	**506**	
Totaal investeringsplanning					41.438	1.803	39.635	11.998	18.343	
* m = maatschappelijk nut, e = economisch nut										

8.2 Kerngegevens

Aantal inwoners Meppel	Per 1 jan 2021 werkelijk		Per 1 jan 2022 verwacht
Van 0 - 14 jaar	5.478	15,93%	5.471
Van 15 - 64 jaar	21.894	63,67%	22.029
Van 65 jaar en ouder	7.012	20,39%	7.091
Totaal	**34.384**	**100%**	**34.591**

Aantal periodieke uitkeringen	Per 1 jan 2021 werkelijk	Per 1 jan 2022 verwacht
Participatiewet	680	671
IOAZ/ IOAW	51	46
BBZ	4	4
Krediethypotheek	2	1
Totaal	**737**	**722**

Aantal leerlingen openbare en bijzondere scholen	Per 1 jan 2021 werkelijk	Per 1 jan 2022 verwacht
Basisonderwijs	3.019	2.991
Speciaal onderwijs	236	238
Praktijkonderwijs	108	109
Voortgezet onderwijs	3.966	3.916
Beroepsonderwijs (geen zorgplicht)		
Totaal	**7.329**	**7.254**

Voor het beroepsonderwijs heeft de gemeente geen zorgplicht en er is derhalve geen leerlingenprognose beschikbaar.

Aantal woonruimten	Per 1 jan 2021 werkelijk	Per 1 jan 2022 verwacht
Woningen	16.106	16.421
Totaal		

Fysieke kengetallen	Per 1 jan 2022 verwacht
Oppervlakte gemeente	5.703,0 hectare
Waarvan binnenwater	133,0 hectare
Historische kern	17,0 hectare
Oppervlakte wegen	238,0 hectare
Oppervlakte openbaar groen	350,0 hectare
Lengte riolering	310,4 km

Samenstelling gemeenteraad	Aantal zetels
Sterk Meppel	6
VVD	5
CDA	4
Christenunie	2
SP	2
PvdA	2
D66	1
GroenLinks	1
Totaal	**23**

8.3 Taakvelden

X €1.000			2022		
Taak-veld	Prog	Programma omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
0.1	1	Bestuur	1.676	1	1.675
0.1 Bestuur			**1.676**	**1**	**1.675**
0.10	10	Economische zaken en grondzaken	667	230	437
	99	Algemene Dekkingsmiddelen	600		600
0.10 Mutaties reserves			**1.267**	**230**	**1.037**
0.2	12	Burgerzaken	1.348	349	998
0.2 Burgerzaken			**1.348**	**349**	**998**
0.3	4	Onderwijs	73	37	36
	10	Economische zaken en grondzaken	192		192
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden			**264**	**37**	**227**
0.4	99	Algemene Dekkingsmiddelen	12.957	113	12.844
0.4 Overhead			**12.957**	**113**	**12.844**
0.5	99	Algemene Dekkingsmiddelen	205	1.246	1.042-
0.5 Treasury			**205**	**1.246**	**1.042-**
0.61	12	Burgerzaken	246		246
	99	Algemene Dekkingsmiddelen		4.825	4.825-
0.61 OZB woningen			**246**	**4.825**	**4.579-**
0.62	12	Burgerzaken	204		204
	99	Algemene Dekkingsmiddelen		4.866	4.866-
0.62 OZB niet-woningen			**204**	**4.866**	**4.662-**
0.63	9	Beheer bestaande openbare ruimte		1.788	1.788-
0.63 Parkeerbelasting				**1.788**	**1.788-**
0.64	99	Algemene Dekkingsmiddelen	34	132	98-
0.64 Belastingen overig			**34**	**132**	**98-**
0.7	99	Algemene Dekkingsmiddelen		69.439	69.439-
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds				**69.439**	**69.439-**
0.8	8	Ontwikkeling openbare ruimte	-		-
	10	Economische zaken en grondzaken	150	150	-
	99	Algemene Dekkingsmiddelen	2.229	14	2.215
0.8 Overige baten en lasten			**2.379**	**164**	**2.215**
0.9	99	Algemene Dekkingsmiddelen	-		-
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)			**-**		**-**
1.1	2	Openbare orde en veiligheid	1.823	-	1.823
1.1 Crisisbeheersing en brandweer			**1.823**	**-**	**1.823**
1.2	2	Openbare orde en veiligheid	1.105	28	1.077
	9	Beheer bestaande openbare ruimte	25		25
1.2 Openbare orde en veiligheid			**1.130**	**28**	**1.102**
2.1	9	Beheer bestaande openbare ruimte	4.698	127	4.571
2.1 Verkeer en vervoer			**4.698**	**127**	**4.571**
2.2	9	Beheer bestaande openbare ruimte	1.073	2	1.072
2.2 Parkeren			**1.073**	**2**	**1.072**
2.3	9	Beheer bestaande openbare ruimte	89	146	56-
2.3 Recreatieve havens			**89**	**146**	**56-**
2.4	9	Beheer bestaande openbare ruimte	932	229	702
	10	Economische zaken en grondzaken	153		153
2.4 Economische havens en waterwegen			**1.085**	**229**	**855**
3.1	1	Bestuur	150		150
	10	Economische zaken en grondzaken	1.040	75	965
3.1 Economische ontwikkeling			**1.190**	**75**	**1.115**
3.2	10	Economische zaken en grondzaken	1.309	2.276	967-
			-	-	-
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur			**1.309**	**2.276**	**967-**
3.3	2	Openbare orde en veiligheid	17	22	5-
	10	Economische zaken en grondzaken	452		452
	99	Algemene Dekkingsmiddelen		188	188-
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen			**470**	**210**	**260**
3.4	1	Bestuur	150		150
	6	Kunst, cultuur, recreatie en toerisme	318	1	317
	10	Economische zaken en grondzaken	247		247

X €1.000			2022		
Taak-veld	Prog	Programma omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
3.4		**Economische promotie**	**715**	**1**	**713**
4.2	4	Onderwijs	3.904	290	3.614
4.2		**Onderwijshuisvesting**	**3.904**	**290**	**3.614**
4.3	4	Onderwijs	1.930	1.004	925
4.3		**Onderwijsbeleid en leerlingenzaken**	**1.930**	**1.004**	**925**
5.1	7	Sport en bewegen	394	20	374
5.1		**Sportbeleid en activering**	**394**	**20**	**374**
5.2	7	Sport en bewegen	2.958	1.457	1.501
5.2		**Sportaccommodaties**	**2.958**	**1.457**	**1.501**
5.3	6	Kunst, cultuur, recreatie en toerisme	2.615	894	1.721
5.3		**Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie**	**2.615**	**894**	**1.721**
5.4	6	Kunst, cultuur, recreatie en toerisme	54		54
5.4		**Musea**	**54**		**54**
5.5	6	Kunst, cultuur, recreatie en toerisme	92	30	62
	8	Ontwikkeling openbare ruimte	68		68
5.5		**Cultureel erfgoed**	**159**	**30**	**130**
5.6	6	Kunst, cultuur, recreatie en toerisme	626	100	526
5.6		**Media**	**626**	**100**	**526**
5.7	6	Kunst, cultuur, recreatie en toerisme	9		9
	9	Beheer bestaande openbare ruimte	3.849	85	3.765
	10	Economische zaken en grondzaken	1	10	9-
5.7		**Openbaar groen en (openlucht) recreatie**	**3.859**	**95**	**3.764**
6.1	3	Sociale zekerheid en werkgelegenheid	4.033	520	3.514
6.1		**Samenkracht en burgerparticipatie**	**4.033**	**520**	**3.514**
6.2	3	Sociale zekerheid en werkgelegenheid	396		396
6.2		**Wijkteams**	**396**		**396**
6.3	3	Sociale zekerheid en werkgelegenheid	13.235	10.931	2.304
6.3		**Inkomensregelingen**	**13.235**	**10.931**	**2.304**
6.4	3	Sociale zekerheid en werkgelegenheid	7.043		7.043
6.4		**Begeleide participatie**	**7.043**		**7.043**
6.5	3	Sociale zekerheid en werkgelegenheid	1.993	15	1.978
6.5		**Arbeidsparticipatie**	**1.993**	**15**	**1.978**
6.6	3	Sociale zekerheid en werkgelegenheid	1.322	10	1.312
6.6		**Maatwerkvoorzieningen (WMO)**	**1.322**	**10**	**1.312**
6.71	3	Sociale zekerheid en werkgelegenheid	8.229	230	7.999
6.71		**Maatwerkdienstverlening 18+**	**8.229**	**230**	**7.999**
6.72	3	Sociale zekerheid en werkgelegenheid	10.588		10.588
6.72		**Maatwerkdienstverlening 18-**	**10.588**		**10.588**
6.81	3	Sociale zekerheid en werkgelegenheid	353		353
6.81		**Geëscaleerde zorg 18+**	**353**		**353**
6.82	3	Sociale zekerheid en werkgelegenheid	1.254		1.254
6.82		**Geëscaleerde zorg 18-**	**1.254**		**1.254**
7.1	3	Sociale zekerheid en werkgelegenheid	1.514	-	1.514
7.1		**Volksgezondheid**	**1.514**	**-**	**1.514**
7.2	9	Beheer bestaande openbare ruimte	2.128	2.935	807-
7.2		**Riolering**	**2.128**	**2.935**	**807-**
7.3	11	Milieu	3.322	4.208	885-
7.3		**Afval**	**3.322**	**4.208**	**885-**
7.4	9	Beheer bestaande openbare ruimte	4		4
	11	Milieu	1.492		1.492
7.4		**Milieubeheer**	**1.496**		**1.496**
7.5	12	Burgerzaken	335	312	22
7.5		**Begraafplaatsen en crematoria**	**335**	**312**	**22**
8.1	8	Ontwikkeling openbare ruimte	1.510	8	1.501
8.1		**Ruimtelijke ordening**	**1.510**	**8**	**1.501**
8.2	10	Economische zaken en grondzaken	5.415	5.321	95
8.2		**Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)**	**5.415**	**5.321**	**95**
8.3	8	Ontwikkeling openbare ruimte	711	873	162-
	10	Economische zaken en grondzaken	4	5	1-
8.3		**Wonen en bouwen**	**715**	**879**	**163-**
Totaal			**115.542**	**115.542**	**-**